केराबारी गाउँपालिकाको आ.व.०७८/०७९ को

सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन

केराबारी गाउँपालिकाको कार्यालय
केराबारी मोरङ

प्रस्तुतकर्ता
एकता मिडिया प्रा.लि.
बिराटचोक, मोरंग

नेपालको नयाँ राजनीतिक तथा प्रशासनिक नक्सा

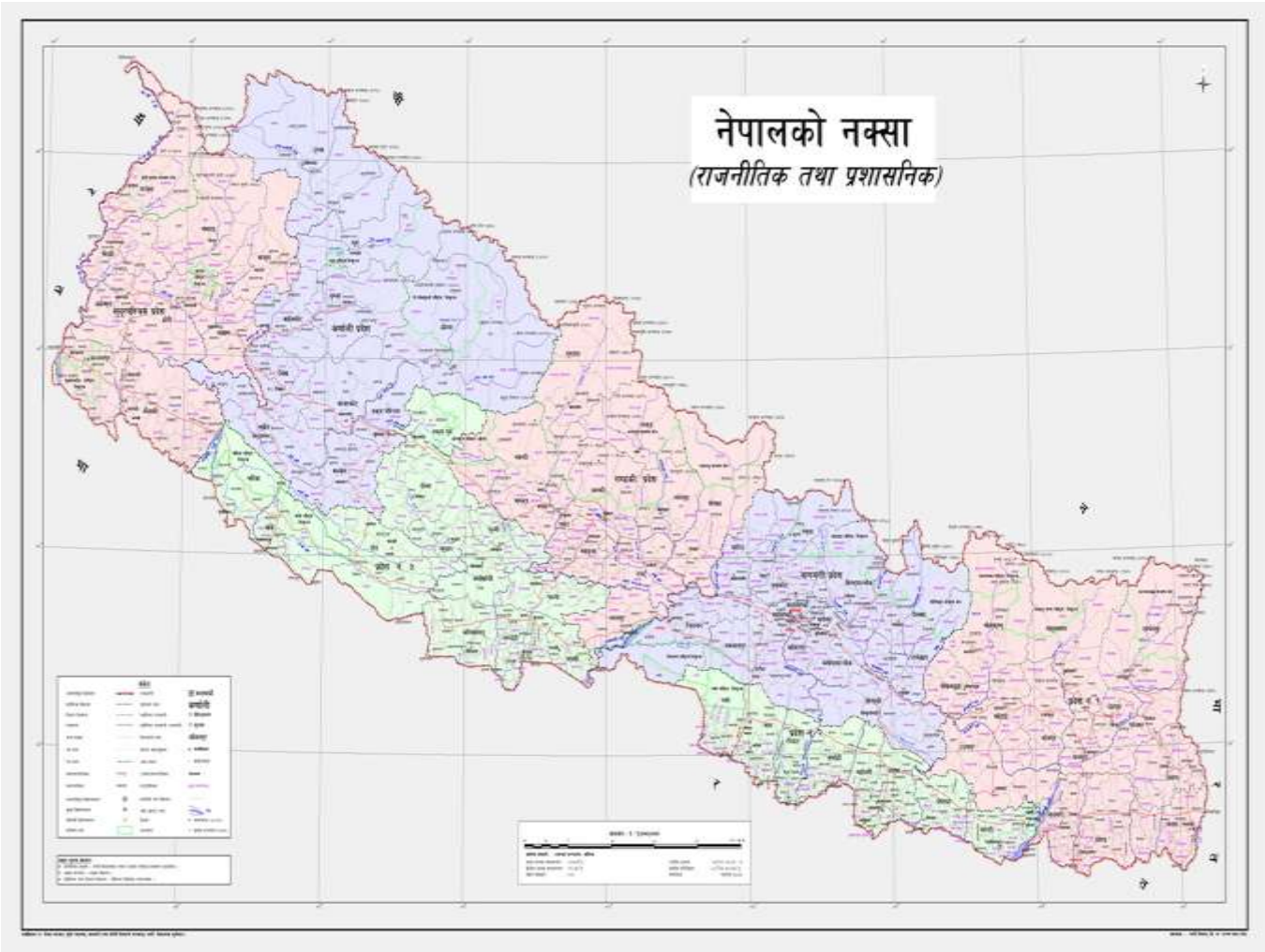

मोरङ जिल्लाको भौगोलिक नक्सा

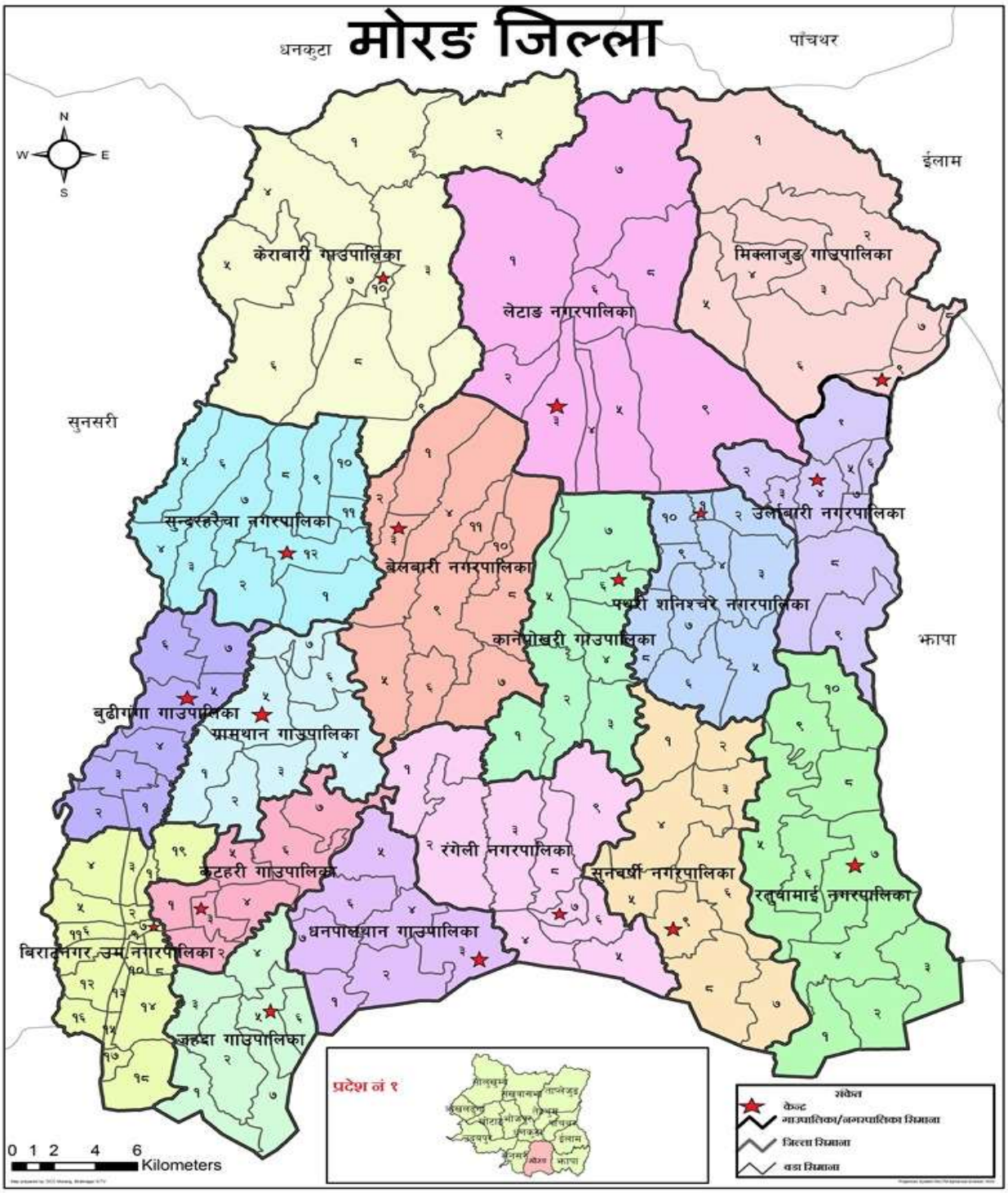

केराबारी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, केराबारी, मोरङ

मोरङ जिल्ला
केराबारी गाउँपालिका

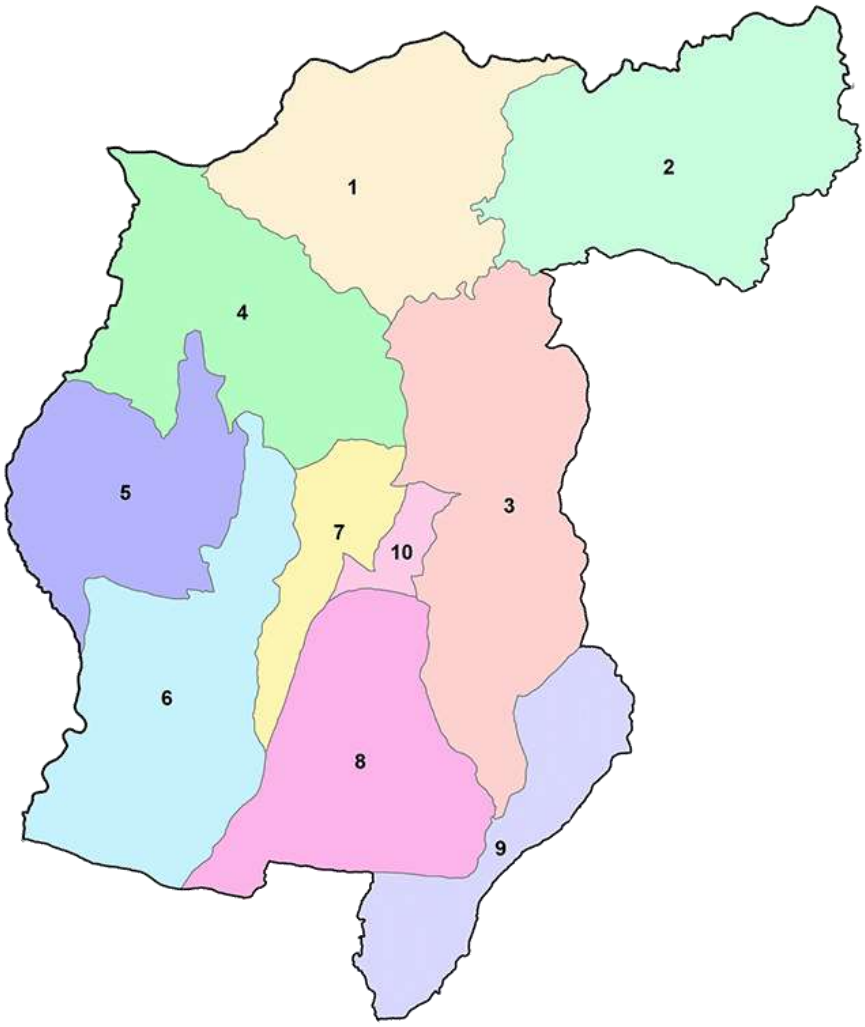

केराबारी गाउँपालिकाको भौगोलिक नक्सा

केराबारी गाउँ पालिको कार्यालय

केराबारी, मोरङ, प्रदेश नं १

हाम्रो भन्नु,

नेपालको संविधान बमोजिम स्थानीय तहको अधिकार सम्बन्धि व्यवस्था कार्यान्वयन गर्न संघ, प्रदेश र स्थानीय तह बिचको सहकार्य, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गरी जन–सहभागिता, उत्तरदायित्व, र पारदर्शिता सुनिस्चित गरी सुलभ र गुणस्तरीय सेवाप्रवाह गर्न लोकतन्त्रका लाभहरूको समानुपातिक समावेशी र न्यायोचित वातावरण सिर्जना गरी कानूनी राज्य र दिगो विकासको अवधारणा अनुरूप समाजवाद उन्मुख संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन प्रणालीलाई स्थानीय तह देखि नै सुदृढीकरण गर्न र स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिका कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकार सञ्चालन गर्ने सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था गर्न वान्छनीय भएकोले, **केराबारी गाउँपालिकाको सामाजिक परीक्षण कार्यविधि २०७७** लागू गरि नेपालको राजनैतिक कालखण्डमा सधै चर्चामा रहेको मोरंग जिल्ला र यस गाउँपालिका विविध सम्भावना बोकेको क्षेत्र हो । प्रदेश नं. १ अन्तर्गत मोरङ जिल्लाको उत्तर पश्चिम भागमा पर्ने केराबारी जिल्लाको सबैभन्दा ठूलो क्षेत्रफल भएको गाउँपालिका हो । यस गाउँपालिकाको क्षेत्रफल २१९.८३ वर्ग कि.मि. छ । नेपाल सरकारले गाउँ र गाउँपालिकाहरुको पुनसंरचना गर्दा केराबारी, याङ्शिला, पाटीगाउँ र सिंहदेवी गा.वि.स.का सबै वडा तथा लेटाङ भोगटेनी न.पा. वडा नं. १ लाई समावेश गरी केराबारी गाउँपालिका निर्माण गरिएको हो । यस गाउँपालिकाको हाल १० वटा वडाहरू कायम गरिएका छन् । यसको केन्द्र भने केराबारी वडा नं. १० मा कायम छ । यस गाउँपालिकाका वडा नं. ६, ७, ८ र ९ का केही भाग मात्र समतल भू-भागमा पर्दछन् । यस गाउँपालिकाको अधिकांश भू-भाग तथा ६ वटा वडाहरू पहाडी भू-भागमा अवस्थित रहेका छन् । केराबारी गाउँपालिकामा विभिन्न जातजातिका मानिसहरूको बसोबास रहेको छ । यहाँका मानिसहरू कृषि, पशुपालन, व्यापार व्यावसाय, ससाना घरेलु उद्योग र नोकरी एवम् वैदेशिक रोजगारीमा समेत संलग्न रहेका छन् । यहाँ विभिन्न सामाजिक संघसंस्था, बैंक तथा वित्तिय संस्था, बचत तथा ऋण सहकारी संस्था, वन उपभोक्ता समितिहरू तथा विभिन्न पेशागत संगठन र समूहहरूमा आबद्ध रहेका छन् । यस गाउँपालिकामा एउटा क्याम्पस, ३८ वटा सामुदायिक विद्यालय छन् । मोरङ जिल्लाको सदरमुकाम विराटनगरबाट यस गाउँपालिकाको केन्द्र ४६ कि.मि. उत्तरपूर्वतिर पर्दछ । यो गाउँपालिका पूर्व पश्चिम राजमार्ग भन्दा करिव ५ कि.मि. उत्तरबाट प्रारम्भ भई मोरङ पहाडको उत्तर पश्चिम सबै भाग समावेश छ । यसको उत्तरी सिमाना भने धनकुटा जिल्लामा रहेको छ । यस गाउँपालिकाको उत्तरतिर वडा नं. २ मा जेफाले डाँडा, वडा नं. १ मा ध्वजेडाँडा, वडा नं. ४ मा सप्तकन्या गुफा र वडा नं. १ मा महादेव पार्वती गुफा पर्दछन् । यसको अधिकांश भूभाग वनजंगल, खोलानाला र डाँडाकाँडाले ढाकिएको हुँदा प्राकृतिक स्रोतका दृष्टिले यो गाउँपालिका निकै सम्पन्न छ । ऐतिहासिक दृष्टिले केराबारी भेगको महत्व निकै धेरै रहेको छ । अघि केराबारी गाउँपालिका क्षेत्रको ठूलो भूभागलाई घना जंगलले ढाकेको देखिन्छ । यहाँका पहाडी, कछाड र खोलाका किनारी भागमा केही जातजातिका मानिसहरूका स-साना वस्तिहरू थिए । तत्काल घना जंगलका कारण मानिसले खोला या नदीको किनारी भागमा तथा पहाडको फेदीमा बस्न आवश्यक थियो । केराबारी गाउँपालिका भेगमा बेलाबेलामा पाइने पुराना बसोबासका अवशेषहरूले यसै कुराको संकेत गरेका छन् । केराबारी नाम आफै पनि ऐतिहासिक छ

। यसको नामाकरण केराको बारी या केरा पाइने स्थानका रूपमा रहेको छ । इसापूर्व कालतिर यस गाउँपालिकाबाट उत्तरा महापथ्या गएको थियो । उत्तरा महापथ्या भारतको पूर्वी भागबाट पश्चिम एशिया र यूरोपतिर जाने व्यापारिक मार्ग थियो । चीनतर्फ सिल्क रोड चलन चल्तिमा रहेसरह नै यस भेगबाट यस्तो बाटो गएको हुनाले प्राचीन कालतिर व्यापारी र तीर्थ यात्रीहरू हालको केराबारी हुँदै कछाडको बाटो हिंडेर पूर्व पश्चिमतिर जाने आउने गर्दथे । अघि इसाको सातौं शताब्दीतिर भारतको आसामबाट मत्स्येन्द्रनाथलाई यही बाटो हुँदै काठमाडौं उपत्यका लगिएको अनुमान छ । यस केराबारी गाउँपालिकाले स्थानीय नागरिकहरुको गाउँपालिका प्रति भएको सकारात्मक सोच सँगै पूर्वमै सम्भावना बोकेको गाउँपालिका भएबाट सामाजिक जिम्मेवारी निर्वाहको पाटोमा समेत यो गाउँपालिका स्थापित हुनपर्ने कुरामा दुई मत नै छैन ।

(केराबारी गाउँपालिकाको सामाजिक परीक्षण कार्यविधि २०७७ को भूमिका)

स्थानीय तहको सामाजिक जिम्मेवारी, त्यसलाई पालना गर्न भएको प्रयास तथा कार्य सम्पादनको लेखाजोखा गर्ने प्रकृयालाई मार्गदर्शन गर्नु यस कार्य विधिको उद्देश्य रहेको देखिन्छ । केराबारी गाउँपालिकाको सामाजिक परीक्षण कार्यविधि, २०७७, भूमिका) । यसले स्थानीय तहले सामाजिक परीक्षण अनिवार्य रूपमा गर्नुपर्ने सम्मको व्यवस्था गरेको छ । यसै व्यवस्था अनुरूप केराबारी गाउँपालिकाको आ.व. २०७८/०७९ को सामाजिक परीक्षण सम्पन्न गरिएको छ । यस संस्थालाई दिइएको जिम्मेवारी पुरा गर्ने क्रममा यस गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रसाशकिय अधिकृत, वडाध्यक्षहरु, कार्यपालिका सदस्यहरु, इन्जिनियर, लेखा प्रमुख, विषयगत शाखा (स्वास्थ्य शाखा, कृषि शाखा, पशुपंक्षि विकास शाखा, रोजगार शाखा, शिक्षा शाखा, सामाजिक विकास उपशाखा, राजश्व उपशाखा) फाँटमा कार्यरत कर्मचारी मित्रहरूको अमूल्य सुझाव, सल्लाह र सहयोग प्राप्त भएको छ । तसर्थ उहाँहरू लाई संस्थाको तर्फबाट हृदयदेखि नै धन्यवाद दिन चाहन्छौं । यस गाउँपालिका क्षेत्रमा निर्वाचित जनप्रतिनिधीहरु, दलका प्रतिनिधी तथा समाजसेविहरुले दिएको अमूल्य सुझाव र सर-सल्लाह प्रति समेत हामी आभारी छौं । साथै यस केराबारी गाउँपालिकाको सामाजिक परिक्षणका लागि खटिनु भएका यस संस्थाका सबै कर्मचारीहरु प्रति समेत हामी आभारी बन्दै आ.व. २०७८/०७९ को सामाजिक परिक्षण प्रतिवेदन केराबारी गाउँपालिकामा प्रस्तुत गर्दछौं ।

एकता मिडिया प्रा.लि.
रेडियो सुसेली १०६.३ मेघाहर्ज

अनुसूची-२
(दफा १० को उप दफा ३ संग सम्बन्धित)

१. परिचय

ऐतिहासिक पृष्ठभूमिः

प्रदेश नं. १ अन्तर्गत मोरङ जिल्लाको उत्तर पश्चिम भागमा पर्ने केराबारी जिल्लाको सबैभन्दा ठूलो क्षेत्रफल भएको गाउँपालिका हो । यस गाउँपालिकाको क्षेत्रफल २१९.८३ वर्ग कि.मि. छ । नेपाल सरकारले गाउँ र नगरपालिकाहरुको पुर्नसंरचना गर्दा केराबारी, याङशिला, पाटी र सिंहदेवी गाविसका सवै वडा तथा लेटाङ भोगटेनी न.पा. वडा नं. १ लाई समावेश गरी केराबारी गाउँपालिका निर्माण गरिएको हो । यस गाउँपालिकाका हाल १० वटा वडाहरू कायम गरिएका छन् । यसको केन्द्र भने केराबारी वडा नं. १० मा कायम छ । यस गाउँपालिकाका वडा नं. ६, ७, ८ र ९ का केही भाग मात्र समतल भू-भागमा पर्दछन् । यस गाउँपालिकाको अधिकांश भू-भाग तथा ६ वटा वडाहरू पहाडी भू-भागमा अवस्थित छन् । केराबारी गाउँपालिकामा विभिन्न जातजातिका मानिसहरूको बसोबास रहेको छ । यहाँका मानिसहरू कृषि, पशुपालन, व्यापार व्यावसाय, स-साना घरेलु उद्योग र नोकरी एवम् वैदेशिक रोजगारीमा समेत संलग्न रहेका छन् । यहाँ विभिन्न सामाजिक संघसंस्था, बैंक तथा वित्तिय संस्था, बचत तथा ऋण सहकारी संस्था, वन उपभोक्ता समितिहरू तथा विभिन्न पेशागत संगठन र समूहहरू छन् । यस गाउँपालिकामा एउटा क्याम्पस ३८ वटा सामुदायिक विद्यालयकहरू छन् । मोरङ जिल्लाको सदरमुकाम विराटनगरबाट यस गाउँपालिकाको केन्द्र ४६ कि.मि.उत्तरपूर्वतिर पर्दछ । यो गाउँपालिका पूर्व पश्चिम राजमार्ग भन्दा करिव ५ कि.मि. उत्तरबाट प्रारम्भ भई मोरङ पहाडको उत्तर पश्चिम सवै भाग समावेश छ । यसको उत्तरी सिमाना भने धनकुटा जिल्लामा रहेको छ । यस गाउँपालिकाको उत्तरतिर वडा नं. २ मा जेफाले डाँडा, वडा नं. १ मा ध्वजेडाँडा, वडा नं. ४ मा सप्तकन्या गुफा र वडा नं. १ मा महादेव पार्वती गुफा पर्दछन् । यसको अधिकांश भू-भाग वनजंगल, खोलानाला र डाँडाकाँडाले ढाकिएको हुँदा प्राकृतिक स्रोतका दृष्टिले यो गाउँपालिका निकै सम्पन्न छ । ऐतिहासिक दृष्टिले केराबारी भेगको महत्व निकै धेरै रहेको छ । अघि केराबारी गाउँपालिका क्षेत्रको ठूलो भू-भागलाई घना जंगलले ढाकेको देखिन्छ । यहाँका पहाडी, कछाड र खोलाका किनारी भागमा केही जातजातिका मानिसहरूका स-साना वस्तिहरू थिए । तत्काल घना जंगलका कारण मानिसले खोला या नदीको किनारी भागमा तथा पहाडको फेदीमा बस्न आवश्यक थियो । केराबारी गाउँपालिका भेगमा बेलाबेलामा पाइने पुराना बसोबासका अवशेषहरूले यसै कुराको संकेत गरेका छन् । केराबारी नाम आफैं पनि ऐतिहासिक छ । यसको नामकरण केराको बारी या केरा पाइने स्थानका रूपमा रहेको छ । इसापूर्व कालतिर यस गाउँपालिकाबाट उत्तरामहापथ्या गएको थियो । उत्तरा महापथ्या भारतको पूर्वी भागबाट पश्चिम एशिया र यूरोपतिर जाने व्यापारिक मार्ग थियो । चीनतर्फ सिल्क रोड चलनचल्तिमा रहे सरह नै यस भेगबाट यस्तो बाटो गएको हुनाले प्राचीनकाल तिर व्यापारी र तीर्थ यात्रीहरू हालको केराबारी हुँदै कछाडको बाटो हिंडेर पूर्व पश्चिमतिर जाने आउने गर्दथे । अघि इसाको सातौं शताब्दी तिर भारतको आसामबाट मत्स्येन्द्रनाथलाई यही बाटो हुँदै काठमाडौं उपत्यका लगिएको अनुमान छ । तिनलाई उपत्यका लैजाने बन्धुदत्त नामका तान्त्रिकले मत्स्येन्द्रनाथलाई यहीं एक रात बास बसाएका थिए भनिन्छ । तसर्थ केराबारी भेगका विभिन्न गतिविधिमा मत्स्येन्द्रनाथको नाम जोडिने गर्दछ । केराबारीको दक्षिणी भाग तराई र भावर या कछाडमा पर्दछ । अघि कच्छदेश यही ठूलो भू-भागमा फैलिएको थियो भन्ने कुरा इतिहासमा पाइन्छ । यसको दक्षिणतिर भने पुण्ड्रबर्धन

थियो । यसैगरी विराटको राज्य पनि यही केराबारी भेगसम्म या मोरङ पहाडसम्म फैलिएको थियो । मत्स्यदेशको पतन भएपछि भने यहाँ पुण्ड्रले अधिपत्य जमाउन पुग्यो । किचकको किरात देश पनि इसापूर्व कालतिर केराबारीको सिमावर्ती राज्य थियो भन्ने अनुमान छ । पछि यस भेगमा विभिन्न अनेकन रजौटाहले अधिन जमाए । तसर्थ इसाको शुरूवात भएपछि भने यस भेगको इतिहास लामो समयसम्म अज्ञात रह्यो । मध्यकालताका केराबारी भेगमा बेलाबेलामा मानिसहरूको बस्ति बस्ने र नासिने क्रम चलिरह्यो । यसै क्रममा यो स्थान कुनै बेला विभिन्न राज्यको अधीनमा पर्ने र स्वतन्त्र हुने भयो । मध्यकालताका मुरेहांगले मोरङमा अधिपत्य जमाउँदा केराबारी भेग पनि उनैको अधीनमा थियो भन्ने देखिन्छ । पछि विजयनारायणले यसलाई विजयपुर राज्यमा पारे भने पछि यो भेग विभिन्न राजा र रजौटाका अधीनमा पर्ने र तिनबाट छुट्कारा पाउने क्रममा नै यस भेगमा विजयनारायण पछि पाल्पाली सेन राजा लोहांगसेनले कब्जा गरे । पाल्पाली सेन राजाहरूको अधीनमा परेको केराबारी लगायतको मोरङ राज्यको भूभाग सेनराज्य विभाजन हुँदा मकवानपुर तिर पर्न पुग्यो । मकवानपुर तर्फको शासनाधिकार भने लोहांगसेनले पाए । तर यिनी मकवानपुरमा बसेर यस भेगको पनि शासन गर्दथे । अझ पछि भने मकवानपुरे सेन राजा हरिहरसेनका नाति विधाता इन्द्रसेनले मकवानपुरबाट विजयपुरलाई अलग्ग राज्य बनाएको हुँदा केराबारी लगायतको स्थान विजयपुरको अभिन्न अंगबन्न पुग्यो । सेनकालभन्दा अघिनै कसेनीको धनपालगढीलाई किल्ला बनाएर एकजना स्थानीय रजौटाले शासन चलाएका थिए । तिनको राजधानी र दरबारका अवशेषहरू अहिले पनि कसेनीमा रहेका छन् । यसलाई स्थानीय मानिसहरूले संरक्षण गरेर राखेका छन्, जसलाई धनपालगढीका नामले जान्ने गरिन्छ । सम्भवत धनपालको उत्तरी सिमानाध्वजे र जेफाले डाँडा थिए भने केराबारी भेग पनि धनपालको अधीनमा रहेको अनुमान गर्न सकिन्छ । वि.सं. १८३१ सालमा विजयपुर बृहत्तर नेपालमा गाभिएपछि भने केराबारी लगायतको विजयपुर भेग पनि बृहत्तर नेपालभित्र पर्न पुग्यो । त्यसपछि केही समयसम्म साँगुरीगढीबाट यस भेगको शासन चल्यो । पछि मोरङको सदरमुकाम रंगेली सारियो र यताको शासन रंगेली सदरमुकामबाट चलाउन लागियो । यता वि.सं. १९७१ साल पछि भने मोरङको राजधानी विराटनगरमा सऱ्यो र केराबारी विराटनगरदेखि केही टाढा पर्न पुग्यो । तर पनि केराबारी लगायतको यस भेगलाई ऐतिहासिक कालमा मोरंगको एक महत्वपूर्ण भागका रूपमा लिने गरिएको पाइन्छ ।

नामाकरण :

केराबारीको नामकरणका बारेमा अनेक प्रकारका तर्कहरू पाइन्छन् । तर पनि हालको केराबारी भेगमा अघि अठिया केराको घारी थियो । तसर्थ यसलाई केराबारी भन्ने गरिएको हो । यसको दक्षिणतिरका विभिन्न भागमा पनि अठिया केरा प्रशस्तै पाइन्थ्यो । तर पनि यस भेगमा भने केराको जंगल नै रहेको हुनाले यसलाई केराबारी भनिएको मान्यता छ । अघि केराबारी बेग्लै गाउँ र एउटा गाविस पनि थियो । पछि गएर याङ्सिला, सिंहदेवी, पाटीगाउँ, लेटाङ भोगटेनीको केही भाग र केराबारी समेतलाई मिलाएर बेग्लै केराबारी गाउँपालिका गठन गरिएको हो । यसरी केराबारी मोरंगको उत्तर पश्चिमी भागमा रहेको सबैभन्दा ठूलो गाउँपालिका बन्न पुग्यो । यसको अवस्थिति यस जिल्लाको चारकोशे झाडीको उत्तरतिर मात्र रह्यो ।

राजनैतिक विभाजन तथा प्रशासनिक विभाजन :

केराबारी गाउँपालिकाको स्थापना वि.सं. २०७३ मा गरिएको हो । यस अघिका अरु अलग अलग गाउँविकास समितिहरूलाई मिलाएर यस गाउँपालिकाको घोषणा गरिएको छ । यस गाउँपालिकामा १० वटा वडाहरू छन् । यस गाउँपालिकाभित्र महत्वपूर्ण व्यापारिक केन्द्र छैन, छिमेकी सुन्दरहरैंचा नगरपालिकामा रहेको विराटचोक बजार नै यहाँको नजिकको बजार हो ।

हावापानी र तापक्रम :

यस गाउँपालिकाको हावापानी समशितोष्ण प्रकारको रहेको छ । यस गाउँपालिकामा हिउँदयाममा तापक्रम निकै कम हुने गर्दछ भने वर्षा याममा निकै गर्मी हुने गरेको छ । यहाँको न्यूनतम तापक्रम १२ डिग्री सेल्सियस देखि अधिकतम तापक्रम ३८ डिग्री सेल्सियसका बीच रहेको छ । यस गाउँपालिकामा वर्षा याममा ज्यादा वर्षा हुन्छ भने हिउँदमा कम पानी पर्ने गर्दछ । यहाँको वार्षिक औषत वर्षा १६५० मिलिलिटर सम्म हुने गरेको छ ।

वन जङ्गल र वन्यजन्तु

केराबारी गाउँपालिका वन जङ्गलका दृष्टिले सम्पन्न छ । यो गाउँपालिका चारकोशे झाडीको आशपासमा पर्दछ । त्यसैले सामुदायिक वन र संरक्षित वनको क्षेत्र पनि रहेको छैन यहाँ बकाइनो, बडहर, साल, सिसौ र अन्य समशितोष्ण हावापानीको क्षेत्रमा पाइने वनस्पतिरू पाइन्छन् ।यस गाउँपालिका क्षेत्रमा भएका वनभित्र खरायो, स्याल, र दुम्सी जस्ता जंगली जनावरहरू, विभिन्न प्रकारका चराचुरुङ्गीहरू र किटपतङ्गहरू भने पाइन्छन् । यहाँका खोलामा विभिन्न प्रकारका माछाका साथमा अन्य जलचर प्राणी पनि पाइन्छन् । पुतली, कमिला, धमिरा, साप, अजिङ्गर, छेपारो र अन्य प्रकारका किरामिराका साथमा अनेक प्रकारका जडिबूटी पनि यहाँ पाइने गर्दछन् । यसरी यस गाउँपालिकालाई जीवजन्तुका दृष्टिले सम्पन्न नै मान्न सकिन्छ ।

नदीनाला

केराबारी गाउँपालिकामा बुढी, हुर्हुरे, डाले, मुगु, खदम, हचुवा, भलुवा लोहन्द्रा र तुर्के यहाँका मुख्य नदीहरु हुन् । लोहन्द्रा महाभारत पर्वत श्रृङ्खलाबाट सुरु भई दक्षिणवर्ती भई बगेको नदी हो । त्यसैले वर्षादको समयमा पहाडी भू-भागमा पानी पर्दा पनि यिनमा बाढी आएको देख्न पाइन्छ । वर्षादको समयमा बाढी र नदी कटानको समस्या देखिने गरेको छ । वर्षादको समयमा नदी आसपासका मानिसहरूमा बाढी पहिरोको समस्या देखिने गरेको छ । वर्षा सकिएपछि विस्तारै यिनीहरू पनि सामान्य बन्न पुग्छन् ।

(ख) पर्यटकिय स्थलहरुको परिचय

१. जेफाले पर्यटकिय क्षेत्र

केराबारी गाउँपालिकाको केन्द्र केराबारी बजारबाट करिब २१ किलोमिटरको दुरी पार गरेपछि जेफाले डाँडाको फेदी पुग्न सकिन्छ । त्यसै गरि बिराटनगरबाट धरान-भेडेटार, धनकुटाको डाँडा गाउँ-राजारानी हुँदै पनि उक्त स्थान सम्म जान सकिन्छ । दुबै तर्फको सडक भने अहिले केही ब्यवस्थित हुँदै गइरहेको छ ।

यो स्थानको नाम लिम्बु भाषाको जेफालेबाट भएको हो, जसको अर्थ पासो या धराप भन्ने हुन्छ । सुरुसुरुमा यहाँ स्थानीय गोठालाहरुले सिकार फसाउनका लागि ढुङ्गा र अन्य वस्तुको पासो थाप्ने गरेको स्थानीयको भनाई छ । त्यसैले त्यस डाँडाको नाम जेफाले रहन गएको हो ।
जेफाले डाँडाबाट सूर्योदय र सूर्यास्तको रमणीय देख्न सकिन्छ । पूर्वका १६ वटा जिल्लाका दृष्यहरु र उत्तर तर्फ हिमशृङखला देखिने हुनाले यसलाई दृष्यावलोकनका लागि स्थानीय बासिन्दाको प्रयास प्रशंसनीय मानिन्छ । डाँडाको टुप्पोमा सिंहदेवीको मन्दिर निर्माण गर्ने र यसलाई धार्मिक र पर्यटकीय क्षेत्रका रुपमा एकैपटक विकास गर्ने प्रयासमा रहेको देखिन्छन् । यहाँ दृष्यावलोकनका लागि टावर र विश्राम घर पनि छन् । जेफालेको फेदिबाट टावरसम्म पुग्नका लागि पक्की सिँडी बनाइएको छ ।
त्यसैगरी बिहीबारेमा थुप्रै घरहरुमा होम स्टे सुविधा उपलब्ध छ । यस क्षेत्रको आसपासमा मगर र लिम्बु समुदायका मानिसहरुको बसोबास बढी गहेको छ । यहाँका मानिसहरु घुम्न आएका पर्यटकहरुलाई धान नाच,भर्रा नाच नाचेर आफ्नो संस्कार अनुसार स्वागत गर्दै मनोरन्जन दिलाउन समेत मायुर छन् ।

२. राम पोखरी

राम पोखरी केराबारी गाउँपालिकाको केन्द्र देखी उत्तरमा रहेको पर्यटकिय क्षेत्र हो । केराबारी सिंहदेवी सामेवा सडक खण्डको भोगटेनी भन्दा केही अगाडीबाट उक्त सडकलाई छोडेर ३ किलोमिटर पश्चिम रामपुर सामुदायिक वन क्षेत्रमा यो पोखरी अवस्थित छ । केराबारी बजारबाट १४ किलोमिटर टाढा रहेको यस क्षेत्रको यात्रा गर्न सार्वजनिक सवारी साधन त्यति भन्दा भरपर्दो नभए पनि निजी साधनको प्रयोग गरी पुग्न सकिन्छ ।
ऐतिहासिक रुपमा रहेको यो क्षेत्र त्रेता युगसम्म जोडिएको देख्न सकिन्छ । प्रचलित मान्यता अनुसार वन बासको बेलामा सिता,राम, लक्ष्मण र हनुमान त्यस स्थानमा आयपुग्दा अति गर्मि भएको थियो । सितालाइ प्यास लागेकोले रामले मन्त्र उच्चारण सहित हानेको बाँणबाट यस पोखरीको हो भन्ने किम्बदन्ती छ ।
यस पोखरीमा भैंसीलाइ जान दिइदैंन थाहा नपाई कुनै भैसी पोखरीमा गएर आहाल बसेमा बिमारी हुने गरेको स्थानीयको भनाई छ । बुढापाकाहरुको अनुसार एक जना सुब्बा थरका मानिसले भैंसी काटेर बाँकी रहेको फोहोर र लिदी त्यस पोखरीमा फालेदेखी पानी थुक्न थालेको हो भन्ने भनाई छ । प्राकृतिक रुपमा यो स्थान रमणीय छ । पोखरीको डिलबाट दक्षिण तर्फ केराबारी गाउँपालिकाको केन्द्र केराबारी बजार, बेलबारी र सुन्दरहरैंचाको बिराटचोक बजार अवलोकन गर्न सकिन्छ ।

३. जाल्पादेवी मन्दिर

केराबारी गाउँपालिकाको वडा नं ५ शान्ति चोक देखी करिब १ किलोमिटर उत्तर सालघारी सामुदायिक बन संगै जाल्पादेवी मन्दिर पर्यटकिय क्षेत्र छ । यो क्षेत्रमा मानव बस्ति बस्न थालेको बेलामा पानीको मूल थियो त्यहा नुहाई धुवाई गर्ने वा फोहोर गरेको खण्डमा बस्तिमा बाघ आएर क्षति गर्ने गरेको सुनिदै आएको स्थानीयको भनाई छ । यस्तो घटनाहरु बढेपछि उक्त स्थानमा देबी थानको स्थापना गरि सोही बेला देखिनै पुजा आजा गर्ने चलन चलको भनाइ छ । हाल त्यस स्थानमा सबै धर्मावलम्बीहरुले पुजाआजा गर्ने गरेको र सबैको धार्मिक आस्थाको केन्द्रको रुपमा छ ।

४. केराबारी भ्यू

केराबारी गाउँपालिकाको केन्द्र देखी ३ किलोमिटर उत्तरमा अवस्थित केराबारी भ्यू पर्यटकिय क्षेत्र विकासको सम्भाबित स्थलको रुपमा रहेको छ । ट्रेकिङ र हाइकिङ् रुचाउने पर्यटकहरुलाई सो स्थानसम्म पुग्न लगभग १ घण्टा लाग्छ । केराबारी सिंहदेवी समेवा सडक खण्डमा पर्ने यो स्थल केराबारी गाउँपालिकाको केन्द्र देखी पहुँचका हिसाबले सबै भन्दा कम दुरीमा रहेको क्षेत्र हो । नीजी सवारी साधन प्रयोग गरि यस स्थान सम्मको यात्रा गर्न सकिन्छ यो स्थान जैविक विविधता र दृष्यावलोकन गर्न सकिने यो स्थान प्राकृतिक रुपमा नै सुन्दर छ विस्तारै यो क्षेत्र धार्मिक आश्था संग पनि जोडिदै विकसित हुन पुगेको छ । यहाँ निर्माण भएको किराँत सत्याहाङ मन्दिरले किराँत धर्मावलम्बीहरुलाई समेत आकर्षित गर्ने देखिन्छ ।

५. तामा झरना

गाउँपालिकाको मुख्य केन्द्र देखी पश्चिम खदम खोला तरेर मुगु हुँदै ६ किलोमिटर पक्कि र ७ किलोमिटर कच्ची सडक पार गर्दै नर्कटे भएर चिउरी भञ्याङ करिब १३ किलोमिटर यात्रा गर्नुपर्दछ । यसै गरी याङ्शिलाको आँपटार देखि टाकुरे हुँदै करिब ५ किलोमिटर कच्ची सडको यात्रा गरेपछि चिउरी भञ्याङ पुग्न सकिन्छ ।

२०२५ सालातिर यस क्षेत्रमा तामा जस्तो लेदो खनिज पदार्थ निस्कने गरेको भनाई छ । त्यस बेला पानी समेत हरियो हुने गरेको अग्रजहरुको भनाई छ । भनिन्छ, यस ठाउँमा खनिज पदार्थको खोज र अनुसन्धान गर्न विदेशीहरु आएका थिए र तिनिहरुले त्यहाँको खनिज पदार्थ लगेको कारण त्याहाँको पानी हरियो आउन छाडेको हो । तामाको भाँडामा पानी राख्दा हुने प्रतिक्रियाका कारण त्यस ठाउँको नाम तामा झरना हुन गएको मानिन्छ । पहाडी भुभागको मनोरम र चारैतीर जंगलले घेरिएर रहको मनोमोहक स्थानमा रहेको झरना आफैमा अनुपन सुन्दरताले भरिपूर्ण छ । त्यसै गरी जैविक विविधता अनेक प्रजाजितका चराचुरुङगी, जंगली जनावरहरु, सदावहार तथा पतझड मिश्रित जंगल यस क्षेत्रको पर्यटकिय महत्वका पक्ष हुन् ।

६. बिमिरे सिमसार

केराबारी गाउँपालिका वडा नं. ६ मा पर्ने बिमिरे सिमसार वरीपरि डाँडाले घेरेको बिचमा पोखरी रहेको स्थान भएको हुनाले आकर्षक छ । सिमसार क्षेत्रमा जंगलबाट पानीको मूल फुटेर आएको छ । यहाँ विभिन्न जातका चराचुरुङगीहरु छन् । तिनिहरु यहाँको सिमसार क्षेत्रमा बसेर रमाउछन् । फुल पार्ने तथा बच्चाबच्ची हुर्काउने गरी चैत्र बैशाख महिना सम्म त्यसै स्थान वरपर रम्ने गर्दछन् । सिमसार क्षेत्रमा अनेक प्रकारका जडिबुटी, बनस्पती र बन्य जन्तु तथा चराचुरुङ्गी पाइन्छन् ।

७. सप्तकन्या गुफा

सप्तकन्या गुफा पुग्नका लागी याङशिलाको आँपटारबाट साना सवारी साधनमा करिब १ घण्टाको उकालो यात्रा गर्नुपर्दछ । नर्कटे र चिउरी भञ्याङ हुँदै चनौटे भन्ने गाउँमा पुगेपछि लगभग ३० मिनेट जति ओरालो झर्दा सप्तकन्या गुफा नजिकैको कोप्चे खोलाको मुहान पुग्न सकिन्छ । यसै कोप्चे खोलाको भिरमा सप्तकन्या गुफा पर्दछ । यहाँको यात्रा गर्दा बाटोमा पर्ने आँपटार, नर्कटे र चिउरी भञ्याङका पसलहरुमा खाना र बस्नका लागि सुविधा पाउन सकिन्छ । पैदल यात्रीहरुले चनौटेको बाटो प्रयोग गरि पाटी गाउँको समलामा अवस्थित महादेव-पार्वती गुफा सम्म पुगेर धनकुटाको डाँडा

बजारतीर बाट पनि भेडेटार हुँदै यता तिर फर्किन तथा त्यतैतिर बाट यस स्थान सम्म पुग्न सकिन्छ । तर यो बाटो भन्दा याङ्शिलाको बाटो केही छोटो र सुविधाजनक छ ।
पहरोमा लेउले हरियो भएको सप्तकन्या गुफाको आकृति हेर्दा अनौठो लाग्दछ । स्थानीय बासीको भनाई अनुसार यस गुफामा ७ वटी देबीको बास रहेकाले सप्तकन्या गुफा भनिएको हो । यो गुफामा विभिन्न प्रकारका दियो, घण्टि, मादल र देवीको आकृति देख्न सकिन्छ । स्थानीय मानिसहरु यस गुफामा नवदुर्गाको बास रहेको विस्वास गर्दछन् । गुफामा पुरै लेउले ढाकिएको हुँदा पस्न निकै चुनौतीपूर्ण छ ।

८. चिउरी भञ्ज्याङ्ग

केराबारी गाउँपालिकाबाट करिब १३ किलोमिटर दुरी तय गरेपछि वडा नं. ४ को केन्द्र चिउरी भञ्ज्याङ्ग पुग्न सकिन्छ । वडाको केन्द्रको रुपमा रहेको चिउरी भञ्ज्याङ्ग आफैंमा सुन्दर र आकर्षक पर्यटकिय स्थान बन्ने सम्भावना छ । वर्यावरणीय र प्राकृतिक रुपमा बाह्रैमास चिसो मौसमका कारण धेरै आगन्तुकहरुको मन लोभ्याउन सक्ने देखिन्छ । यसैको वरीपरी अन्य पर्यटकिय स्थानहरुको विकास र प्रवर्द्धन गर्न सकिने सम्भावना छ । यस क्षेत्रको महत्व मूलतः पर्यावरणीय पर्याटन हो । अध्ययन अनुसन्धान लगायत प्राकृतिक सौन्दर्यता, दृष्यावलोकन र पदयात्राको महत्व बढाउन सकिने छ ।
चिउरी भञ्याङलाई केन्द्र बिन्दु बनाएर यहाँ रहेका वरीपरिका पर्यटकिय स्थानको तोपथुम्की डाँडा, शैलुङ गुम्बा, सप्तकन्या गुफा, चनौटे ढुँगा, सिद्ध थुम्की डाँडा लगायतका क्षेत्रहरुको प्रवर्द्धन गर्न सकेमा यो क्षेत्र निकै महत्वपूर्ण पर्यटकिय गन्तब्य बन्ने छ । प्राकृतिक सौन्दर्यताको यस क्षेत्र जैविक विविधताको प्रचुर सम्भावना भएको ठाउँ हो । यस ठाउँबाट धनकुटाको पर्यटकिय स्थान ओखे, नाम्जे, राजारानी लगायतका स्थान सम्म सहजै पुग्न सकिन्छ ।

९. मगर संग्रहालय

मगर संग्रहालय र भोगटेनी पर्यटकिय क्षेत्र गाउँपालिकाको केन्द्र केराबारीबाट करिब ८ किलोमिटर उत्तरमा पर्दछ । केराबारी समेवा सडक खण्डमा पर्ने यो पर्यटकिय क्षेत्र ट्रेकिङ र हाइकिङ् गरेर करिब ३ घण्टामा पुग्न सकिन्छ । वडा नं ३ मा रहेको यो संग्रहालय जान सार्वजनिक यातायात उपलब्ध भएपनि त्यति भरपर्दो भने छैन । निजि साधन प्रयोग गरेर सहजै पुग्न सकिन्छ । भोगटेनी पर्यटकिय क्षेत्र ऐतिहासिक रुपमा मगर समुदायको बसोबास क्षेत्रको रुपमा परिचित छ । ३ हजार २ सय ५० फिटदेखि ३ हजार ३ सय फिटको उचाइमा रहेको यो स्थान रमणीय पर्यटकीय गन्तब्यको रुपमा छ । प्राकृतिक सुन्दरता, जैविकि विविधता र मगर जातिको बसोबासको क्षेत्रको रुपमा रहेको हुँदा यस पर्यटकीय क्षेत्रले दृष्यावलोकन, सुन्दरता, जैविक विविधताको र साँस्कृतिक पर्यटनको दरिलो सम्भावना बोकेको छ । यहाँ बन्न लागेको मगर संग्रहालय यस क्षेत्रको पर्यटन विस्तृत परियोजना प्रस्ताव स्कृत भई प्रदेश १ सरकारबाट संग्रहालय निर्माणधीन अवश्थामा छ । यस संग्रहालयले पूर्वी भेगमा भएका मगर समुदायको रितिथिति, भेषभुषा, कला साहित्य, भाषा र संस्कृति खानपान जस्ता विषयहरुमा पर्यटकहरुलाई यथेष्ट जानकारी प्रदान गरी पर्यटन प्रवर्द्धनमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने देखिन्छ । मगर संग्रहालय रहने स्थानबाट उत्तरतर्फ महाभारत पर्वत शृंखलाको अवलोकन गर्न सकिन्छ भने दक्षिण तर्फ तराइको समतल भूभाग सहजै अवलोकन गर्न सकिन्छ ।

१०. साङ्गे नाङ्साल शैलुङ गुम्बा

साङ्गे नाङसाल शैलुङ गुम्बा पुग्नको लागि केराबारी गाउँपालिका लामिटार हुँदै करिब ११ किलोटिर दुरी पार गर्नुपर्छ । पैदल यात्रा गर्दा डेढ घण्टा लाग्छ । केराबारी गाउँपालिका वडा नं ४ मा पर्ने यस क्षेत्र गुम्बा क्षेत्रको परिपरिको मनोरम प्राकृतिक वातावरणको कारण पर्यटकिय गन्तब्य हुन सक्छ ।

प्राकृतिक तथा पर्यावरणीय दृष्टिकोणले निकै मनमोहक क्षेत्र भएको हुँदा यहाँबाट तराइ र पहाडको दृश्यावलोकन गर्न सकिन्छ । गर्मी मौसममा तराइबाट सितलमा रमाउन आउने आगन्तुकहरुलाई लोभ्याउन सक्ने वातावरण यहाँ छ । यो गुम्बा बौद्धधर्मावलम्बीहरुको लागि जति आस्थाको केन्द्र छ त्यतिनै प्राकृतिक रुपमा सौन्दर्य पनि छ ।

११. महादेव पार्वती गुफा

केराबारी देखी ६ किलोमिटर उत्तर पश्चिममा महादेव पार्वती गुफा अवस्थित छ । केराबारी पाटी सकडक खण्डमा पर्ने यो क्षेत्र केराबारी बजारको पश्चिमतिरबाट खदम खोलाको किनारै किनार करिब डेढ घण्टाको उकालो हिँडेपछि वडा नम्बर ७ को फेदी भन्ने सानो गाउँ भेटिन्छ ,जुन गाउँलाई दोभान पनि भन्ने गन्छि । दोभानबाट करिब २ घण्टाको उकालो चढेपछि सामला भन्ने अर्को सानो गाउँमा पुग्न सकिन्छ । त्यहाँबाट करिब ३० मिनेटको ओरालो झरेपछि सुन्दर र रहस्यमय महादेव पार्वतीको गुफामा पुग्न सकिन्छ ।

यस गुफाभित्र महादेव-पार्वतीको आकृतिका साथै अन्य विभिन्न प्रकारका देवीदेवता र जनावर जस्ता बस्तुहरुका आकृतिहरु संगमरमरले सजिएको जस्ता देखिन्छन् । बाह्रै मास एकैनासे पानी झरिरहने हुँदा गुफाभित्र गर्मिको अनुभव हुँदैन । त्यहाँ प्रचलित किम्बदन्ती अनुसार परापूर्व कालमा भगवान ब्रम्हालाई राक्षसहरु खान खोजेछन् । त्यसपछि सबै देवताहरु डराएर उक्त ठाउँमा लुकेका थिए भन्ने स्थानीय बासिन्दाको भनाई छ ।

गुफा सम्म पुग्न सिँडी चढ्दै जाँदा देब्रेपट्टी अर्को एउटा सानो गुफाको आकृति छ जहाँ पुजा गरेर मात्र प्रमुख गुफाभित्र प्रवेश गरिन्छ । गुफाको मुख निकै सानो छ जसमा एक पटकमा एक जना भन्दा बढी मानिसहरु भित्र पस्न गाह्रो हुने गर्दछ । गुफा भित्रको क्षेत्रफल करिब १० बर्ग फिट रहेको छ ।

१२. चौकी डाँडा (थाम डाँडा)

चौकी डाँडा केराबारी गाउँपालिकाको केन्द्र केराबारी बजारबाट करिब ६ घण्टाको पैदल यात्रा गरेर पुग्न सकिन्छ । यहाँसम्म सडकको ट्र्याक खोल्ने काम भइरहेको छ । तर सार्वजनिक यातायात संचालन हुने अवस्थामा छैन । केराबारी देखी धरान भेडेटार हुँदै धनकुटाको डाँडाबजार सम्म ५० किलोमिटरको यात्रामा सार्वजनिक यातायात प्रयोग गर्न सकिन्छ । डाँडाबजारको दक्षिणतर्फ रहेको चौकीडाँडा भने डाँडाबजारबाट करिब ४५ मिनेटको पैदल यात्रापछि पुग्न सकिन्छ । चौकी डाँडा धनकुटाको साँगुरीगढी गाउँपालिका र केराबारीको सिमानामा पर्ने पर्यटकीय हो ।

चौकीडाँडा ऐतिहासिक दृष्टिले महत्पूर्ण छ । यो अंग्रेजहरुसंगको लडाइसंग जोडिएको मान्यता छ । यहाँ ठुलाठुला ढुङगाहरुको पर्खाल अवशषका रुपमा अझै पनि देख्न सकिन्छ । यो डाँडा जैविक विविधताको हिसाबले पनि महत्वपूर्ण छ ।

१३. बाघ दुलो

बाघ दुलो केराबारी गाउँपालिकाको केन्द्र देखी उत्तर हुँदै बेलबोटे दोभान समला हुँदै १ नम्बर वडाको केन्द्र करिब २२ किलोमिटर उत्तर वडाको केन्द्रमै अवस्थित रहेको पर्यटकीय क्षेत्र हो । ट्रेकिङ र हाइकिङ रुचाउने पर्यटकका लागि केराबारी गाउँपालिकाको केन्द्रबाट उत्तर ६ घण्टाको पैदल यात्रागरी यस स्थान सम्म पुग्न सकिन्छ । त्यसैगरी बैकल्पिक मार्गको रुपमा धरान भेडेटार आखे हुँदै रबि

सडकको १२ किलोमिटर यात्रापछि डाँडाबजार र त्यहाँबाट १ किलोमिटर पूर्वबाट छुट्टिने पाटी गाउँ सडक खण्डको करिब ८ किलोमिटर दक्षिण पाटी बजारको नजिकै यो पर्यटकीय क्षेत्रमा पुग्न सकिन्छ पहिले यस गुफामा एउटा बाघ बस्ने गरेको र त्यसले सो स्थानबाट आवतजावत गर्ने जंगली जनावर र मानिस समेतलाई घात लगाएर सिकार गर्ने गरेको हुँदा त्यस गुफाको नाम बाघ दुलो रहन गएको हो भन्ने मान्यता पाइन्छ। पहिले सो गुफा १०० मिटरसम्म लामो रहेको र त्यसमा मानिसहरु सहज रुपमा आवतजावत गर्ने गर्दथे। पछि गाई बाखा चराउने गोठाला र बालबालिकाहरु त्यस गुफाभित्र छिरेर खेल्ने र दुर्घटनामा पर्न थालेदेखि त्यसको दुलो टालिएको थियो। हाल गुफाको मुखबाट १० मिटर भित्रसम्म मात्र जान सकिने अवस्था छ। मगर समुदायले विशेष पूजाआजा गर्ने र धार्मिक आस्था समेत यस ओडारसंग जोडिएको हुँदा यसको आफ्नै महत्व छ।

१४. नाम्दीङ्गोरी झरना

नाम्दीङ्गोरी झरना केराबारी गाउँपालिकाको केन्द्र देखी उत्तर हँदै बेलबोटे दोभान समला हुँदै करिब २२ किलोमिटर उत्तर वडाको केन्द्र पाटी बजारदेखि ३ किलोमिटर पुर्व खोलामा अवस्थित छ। ट्रेकिङ र हाइकिङ रुचाउने पर्यटकका लागि केराबारी गाउँपालिकाको केन्द्रबाट उत्तर ६ घण्टाको पैदल यात्रा गरी वडाको केन्द्रसम्म र त्यहाँबाट करिब १ घण्टा पूर्वको यात्रापछि यस स्थानसम्म र वैकल्पिक मार्गका रुपमा धरान भेडेटार ओखे हुँदै रबि सडकको १२ किलोमिटर यात्रापछि डाँडाबाजर र त्यहाबाट १ किलोमिटर पूर्व छुटिने पाटी गाउँ सडक खण्डको करिब ८ किलोमिटर दक्षिण १ नम्बर वडाको केन्द्र पाटी बजार पुगेर करिब १ घण्टाको पैदल यात्राबाट यो झरना पुग्न सकिन्छ।

१५. तोपथुम्की डाँडा

केराबारी गाउँपालिका देखि चिउरी भञ्याङ सम्म करिब १० किलोमिटर र त्यहाँबाट पश्चिम करिब १ दशमलव ५ किलोमिटर दुरी पार गरेर पुग्न सकिन्छ। यो केराबारी गाउँपालिका वडा नं ४ मा पर्दछ। विजयपुर राज्यको पूर्वी किल्लाको रुपमा ऐतिहासिक महत्व बोकेको यो क्षेत्रबाट धरान लगायत तराइको मनोरम दृश्यावलोकन गर्न सकिने क्षेत्र हो। २०४५ सालको भकम्प अघि यो क्षेत्रमा तोपको अकार दुई ढुंगा रहेकोमा त्यतिबेला तोपको घरिघरि आवाज आउने गर्दथ्यो। भन्ने भनाई छ। नयाँ बेहुलाबेहुली यस क्षेत्रबाट आउँदा जाँदा अनर्थ हुने किम्बदन्ती समेत छ। यसैगरी यहाँको ढुँगाको चेपमा कपडा जल्ने भनाइ पनि छ।

प्राकृतिक तथा पर्यावरणीय दृष्टिकोणले यो क्षेत्रको महत्व निकै छ। डाँडाको चुचुरोबाट समग्र तराइका भूभागहरु नियाल्न सकिन्छ। विविध प्रकारका वनस्पति तथा जीवजन्तुहरुको वासस्थान रहेको यो क्षेत्र आफैँमा पर्यटक लोभ्याउने किसिमकको छ। बिहानको समयमा सूर्यास्तको दृष्य मनमोहक हुने गर्छ यस क्षेत्रको वृहत विकास र प्रबर्द्धनका लागि विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन डिपिआर निर्माण भइरहेको छ। डाँडाको चुचुरोसम्म पुग्नका लागि ढुङ्गाको सिँढी निर्माणको काम गाउँपालिकाबाट हुँदैछ।

१६. चनौटे ढुंगा

केराबारी गाउँपालिकादेखि लामिटार हुँदै करिब ११ किलोमिटर यात्रापछि यो ठाउँमा पुग्न सकिन्छ। पैदल यात्राबाट झण्डै १ घण्टा ४५ मिनेट समय लाग्न सक्छ भने सानो सवारी साधनबाट १ घण्टाको यात्रापछि पुग्न सकिन्छ। यो केराबारी गाउँपालिकाको वडा नं ४ मा पर्दछ। चुरे क्षेत्रभन्दा केही माथिल्लो क्षेत्रमा पर्ने यो स्थानमा प्राकृतिक रुपमा मनोरम भएको हुँदा पर्यटकीय गतिविधि बढ्न सक्ने सम्भावना बढी छ। करिब ४ फिटको उचाई र १० धुर क्षेत्रफलमा फैलिएको यो चनौटे ढुंगाको क्षेत्रलाई अझै सुन्दर र आकर्षक बनाउन सकिन्छ। यो ठाउँमा देवीथान समेत छ। वरिपरि प्राकृतिक रुपमा मनोरम रहेको साथै जैविक विविधता र जंगली बन्यजन्तुहरु अध्ययन अवलोकनको सम्भावना

छ । यहि चनौटे ढुङगाको नामबाट साविक याङ्शिला गाविसको नाम राखिएको हो भन्ने भनाई समेत रहेको छ ।

१७. सिक्टी सामुदायिक पदमार्ग

राजारानी सिक्टी सामुदायिक पदमार्ग केराबारी गाउँपालिकाको वडा नं ५ को पश्चिम क्षेत्रमा पर्दछ । गाउँपालिकाको केन्द्र केराबारी बजारबाट वडा नं ६ र ७ हुँदै करिब १० किलोमिटर पश्चिम उत्तरमा पर्दछ । धरान उपमहानरपालिका वडा नं ६ बाट पैदल २ घण्टाको दुरीमा यो स्थान पर्दछ । केराबारी गाउँपालिकाको वडा नं ५ को पश्चिमी क्षत्रमा रहेको राजारानी गाउँको उत्तर पट्टिको राटमाटे डाँडाबाट तराइको र धरानको अवलोकनसंगै पश्चिमको राजारानी सामुदायिक वनको दृश्यावलोकन गर्न सकिन्छ ।

राजारानी हुँदै धरान, इटहरी, विराटनगरका पदयात्रीहरुलाई यस क्षेत्रले आकर्षित गर्न सक्ने प्रवल सम्भावना देखिन्छ । शरिरलाई व्यायामको माध्यमले सन्तुलित राख्न साथै प्रकृतिको सामिप्यता प्राप्त गर्नका लागि सहरी क्षेत्रमा बसोबास गर्ने मानिसहरुका लागि पदयात्रामा निस्कने उपयुक्त स्थान हो ।

१८. राजारानी धार्मिक पर्यटकीय क्षेत्र

यो धार्मिक क्षेत्र केराबारी गाउँपालिकाको केन्द्र देखी करिब १० किलोमिटर पश्चिम उत्तरमा पर्दछ । यहाँ पुग्नका लागि वडा नं ६ र ७ हुँदै धरान उपमहानगरपालिकाको ६ नम्बर वडाबाट पायक पर्दछ । यो क्षेत्र केराबारी गाउँपालिका वडा नं ५ मा पर्छ । परापूर्वकालमा राजारानीको बसोबास भएकाले यस ठाउँको नाम राजारानी रहेको भनाई छ । चुरे क्षेत्रको डाँडाको टाकुरामा थपक्क बसेको यो ठाउँ प्राकृतिक एवँ साँस्कृतिक रुपमा निकै सुन्दर छ ।

लिम्बु जातिको बाहुल्य रहेको यो ठाउँमा अन्य जातजातिको समेत समिश्रण रहेको छ । मनोरम, शान्त, चिसो हावापानी र प्राकृतिक सौन्दर्यले भरिपूर्ण हुनुका साथै जंगली जीवजन्तुहरु मृग,हरिण, मयुर, बाँदर र विभिन्न चराचुरुङगीहरु पाइन्छ । जैविक विविधताले भरिपूर्ण रहेको राजारानी क्षेत्र आफैँमा आकर्षक छ । गाउँपालिकाले यो क्षेत्रमा गत वर्ष सडकको ट्र्याक खोल्ने काम भइरहेको छ । व्यवसायिक कृषि पेशामा अग्रसर यहाँका बासिन्दालाई अर्गानिक खेतीमा आकर्षक गराएर कृषि उपजबाट उच्चतम लाभ लिन सकिने अवस्था छ । यहाँबाट सिक्टी जंगल हुँदै धरान उपमहानगरपालिकासम्मको यात्रा रोमाञ्चक हुन्छ ।

१९. गोकुलेटार पर्यटकीय क्षेत्र

गोकुलेटार पर्यटकीय क्षेत्र केराबारी गाउँपालिकाको केन्द्रदेखि २ किलोमिटर पश्चिम ६ र ७ नम्बर वडाको सिमानामा अवस्थित छ । यस स्थानसम्म पुग्नका लागि पैदल १ घण्टा लाग्छ । यो क्षेत्र वडा ६, ७ र १० बाट नजिक पर्ने भएको हुँदा बालबालिकाको लागि खेल्ने पार्कको रुपमा विकसित गर्न सकिन्छ । पार्कको अर्को भागमा विभिन्न जातजातिका धार्मिक र साँस्कृतिक पक्ष झल्कने संरचनाहरु निर्माण गर्न सकिन्छ । यस स्थानमा खेल मैदान पनि छ । यसलाई व्यवस्थित गर्न सकेको खण्डमा विभिन्न प्रकारका खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना गर्न सकिन्छ ।

त्यसैगरी बन्यजन्तु र बोट बिरुवाहरुको संरक्षण तथा आरक्ष स्थलको रुपमा विकास गर्न सकिन्छ । चारैतिर हरियाली र बीचमा मैदान भएको यो क्षेत्र रमणीय छ । यस स्थानमा पार्क वा धार्मिक साँस्कृतिक संरचनाहरु निर्माण गर्न सकेमा पर्यटकहरुलाई आकर्षित गर्न सकिन्छ ।

२०. हात्ती छाँगा गुफा

केराबारीको केन्द्रबाट उत्तर स्थानमा रहेको छ हात्ती छाँगा गुफा । गाउँपालिकाको वडा न. ५ र ४ हुँदै करिब ६ घण्टाको पैदल यात्रा पछि केराबारी वडा नं १ मा रहेको यो स्थान पुग्न सकिन्छ । धरान-भेडेटार हुँदै रबि सडकको ८ किलोमिटर यात्रा गरेपछि साँगुरीगढी गाउँपालिकाको ओखे बजार पुग्न सकिन्छ । यहाँबाट करिब ३० मिनेट पैदल यात्रा गरेपछि यो पर्यटकीय स्थल पुग्न सकिन्छ । जनश्रुति अनुसार पहिले उक्त स्थानबाट हात्ती झरेर मरेको हुनाले हात्ती छाँगा गुफा भनेर नामाकरण गरिएको अग्रजहरुको भनाई छ । यो स्थानमा अझै पनि ओढार जस्ता स-साना दुलाहरु छन् । तिनमा विभिन्न प्रकारका जंगली जनावर बस्ने गरेको पाइन्छ । यो गुफा स्थानीय समुदायको धार्मिक मुल्य र मान्यता संग गासिएको छ ।

पहिले पहिले यस स्थानमा पूजाआजा हुने गरेको पाइन्छ । यसले धार्मिक आस्था राख्ने पर्यटकहरुलाई आकर्षित गर्न सक्ने देखिन्छ भने अर्कोतर्फ गुफा अन्वेषण आफैँमा साहसिक पर्यटनको क्षेत्रमा पर्ने भएकोले अरु खालका पर्यटकका लागि समेत यो स्थान आर्कषण बन्न सक्छ ।

२१. सातपत्रे सिमसार

केराबारी गाउँपालिकाको दक्षिणी चारकोसे जंगलभित्र वडा नं ९ मा रहेको जंगलभित्र देवीझोडा सिरान पश्चिम सिंहदेवी सामुदायिक वन क्षेत्रमा पर्ने यो स्थान पुग्न करिब ५ किलोमिटर दुरी पार गर्नुपर्छ । पूर्वपश्चिम राजमार्गबाट उत्तर शुक्रपथ सडक हुँदै करिब ६ किलोमिटर दुरीमा पर्दछ । इतिहास केलाउँदा २०१६ सालतिर यस आसपासमा बस्ती विस्तारसंगै २०२२ सालतिर सिंहदेवी मन्दिर स्थापना गरी पुजाआजा गर्न थालेको पाइन्छ । सिंहदेवीको नामबाट नै सिंहदेवी सामुदायिक वनको नाम र वस्तीको नाम देवीझोडा रहन गएको हो ।

यस क्षेत्रमा अनौठो स-साना चुरे पहाडहरु शृंखलाबद्ध भएर रहेका छन् । सातपत्रे अर्थात पत्रैपत्र जस्तो आकारका देखिने खोल्सी सहितको भूबनोट यहाँको मुख्य विषेशता हो । यसको अवलोकन र अध्ययन गर्नु महत्वपूर्ण हुन सक्छ । जैविक विविधता र प्राकृतिक रुपमा जंगल क्षेत्रमा रहेको यो ठाउँ भिन्न प्रकारको गन्तव्य स्थान बनाउन सकिने देखिन्छ । विभिन्न वनस्पति र चराचुरुङगीको बासस्थान रहेको यस क्षेत्रमा बँदेल, हरिण, मृग, बाह्रसिंहे, गोहोरो, सालक, मयूर, दुम्सी, धनेश आदि पाइन्छ ।

(ग) गाउँपालिकाको अन्तर सम्बन्ध :

केराबारी गाउँपालिका र यहाँका निवासीको अन्तर सम्बन्ध विशेषगरी छिमेकी न.पा./गा.पा. र बजारहरूसँग रहेको देखिन्छ । यसको अन्तर सम्बन्ध ज्यादा मात्रामा लेटाङ्, सुन्दरहरैंचा, धरान र बेलबारीसँग रहेको छ । खोर्साने–केराबारी–केराबारीबाट पानमारा हुँदै–धरान,इटहरी-बेलबारी – केराबारी सडकले यहाँका गाउँहरूलाई जोड्ने काम गरेको छ । यहाँका मानिसहरू दैनिक रोजगारीको लागि विराटनगर, इटहरी, धरान, बेलबारी र अन्य आसपासका बजारतर्फ पनि जाने गर्दछन् । यस ठाउँमा उत्पादित कृषिजन्य र पशुजन्य वस्तुहरूको बिक्री वितरण गर्नुका साथै श्रमिकहरूको आपूर्ती धरान र अन्य पालिकाको बजारमा गरि आएको छ । यसका अलावा सिमावर्ती गाउँ र स्थानीय बजारहरूमा पनि कृषि उत्पादनहरू बेचबिखन हुने प्रशस्त संभावना रहेको छ ।

पशुपंक्षीको खरीद बिक्रीको लागि यस भेगमा स्थानीय बजारहरू पनि लाग्ने गरेका छन् । गाउँपालिकालाई चाहिने अन्य कृषि सामग्री र खाद्य सामग्री लगायत दैनिक आवश्यकताका वस्तुहरूको

आयात मूलतः धरान उपमहानगरपालिका र अन्य पालिकाबाट हुने गरेको पाइन्छ । यस बाहेक केराबारी गाउँपालिकाको अन्तरसम्बन्ध सीमावर्ती लेटाङ बजारसम्म पनि रहेको पाइन्छ

(घ) भौगोलिक स्वरूपः

केराबारी मोरङको उत्तर पश्चिमी भागमा पर्ने गाउँपालिका हो । धनकुटा र सुनसरी जिल्लासँग समेत सिमाना जोडिएको यस गाउँपालिकाको उत्तरतर्फ पहाडी भाग छ । यसको दक्षिणी भाग भने केही तराई र भाबर क्षेत्रमा पर्दछ । यसको जमिनको ढाल दक्षिणतर्फ भिरालो परेर गएको छ । यस गाउँपालिकाको दक्षिणी भागमा चारकोशे झाडीको अवस्थिति छ भने यसको बीचबीचमा पनि पहाडी भागमा वनजंगल रहेको पाइन्छ । तसर्थ वन सम्पदाका दृष्टिले यो गाउँपालिका निकै सम्पन्न छ । यस गाउँपालिकाबाट थुप्रै खोलानाला उत्पत्ति भएर बगेका छन् । यहाँको जमिनको ढाल दक्षिणतिर फर्किएको हुनाले यसको पहाडी भागबाट उत्पत्ति भएका खोलानाला सबै दक्षिणतिर बग्ने गरेका छन् । यस गाउँपालिकामा पहाड, भाबर र तराई जस्ता तीनवटै स्वरूप पाइन्छन् । यसैगरी यस भेगमा चुरेको अवशेष पनि पाइने हुनाले केराबारी गाउँपालिका भौगोलिक रूपमा विविधताले भरपुर छ ।

गाउँपालिकाको नाम		**केराबारी गाउँपालिका**	
क	**गाउँपालिकाको स्थापना**	२०७३ फागुन २७ गते	
ख	**क्षेत्रफल**	२१९.८३ वर्ग किलोमिटर	
ग	**राजनैतिक तथा प्रशासनिक सिमाना**	पूर्व	लेटाङ नगरपालिका
		पश्चिम	सुनसरी जिल्ला
		उत्तर	धनकुटा जिल्ला
		दक्षिण	सुन्दरहरैंचा नगरपालिका
घ	**राजनैतिक, प्रशासनिक बिभाजन**	**संघिय प्रदेश नं १**	
		विकास क्षेत्र	पूर्वाञ्चल
		अञ्चल	कोशी
		जिल्ला	मोरङ
		जिल्ला सदरमुकाम	विराटनगर
		जम्मा वडा संख्या	१०
		वडा कार्यालय संख्या	१०
ङ	**भौगोलिक अवस्था/उपयोग तथा क्षेत्रफल**		
१	**भौगोलिक अवस्था**	धेरै पहाड थारै तराई	
२	**क्षेत्रफल**	२१९.८३ वर्ग किलोमिटर	
३	**कृषियोग्य जमिन**	९८४८ हेक्टर	

४	**कृषि क्षेत्र**	६५ प्रतिशत	
५	**गैरकृषि क्षेत्र**	३५ प्रतिशत	
६	**समुन्द्र सतह देखि उचाई**	७५ देखि २४१० मिटर	
७	**तापक्रम**	१२ देखि ३८ डिग्री सेल्सियस	
८	**औषत वर्षा**	१६५० मिलिलिटर	
च	**जनसंख्या**		
९		२०६८ साल	२०७४ साल
	घरपरिवार संख्या	७०२०	
१०	**कूल जनसंख्या**	३०९०८	३१३५१
११	**महिला**	१६७६५	१६९९४
१२	**पुरुष**	१४१४३	१४३५७
१३	**आदिवासी जनजाति**	१९०४३ जना	
१४	**४ वर्ष भन्दा कमको संख्या**	२६५७ जना	
१५	**दलित**	३४१४ जना	
१६	**मधेसी/पिछडा वर्ग**	१७२	
१७	**अन्य जातजाति**	४७८	
१८	**ब्रामह्ण क्षेत्रि**	७८०१	
१९	**जनसंख्या बृद्धिदर**	०.२५ प्रतिशत	
२०	**लैगिक अनुपात**	८४.४	
छ	**शैक्षिक स्थिति**		
२१	**कुल साक्षरता**	६५.४ प्रतिशत	
२२	**पुरुष**	७१.१ प्रतिशत	
२३	**महिला**	६०.७ प्रतिशत	
२४	**आदिबासी जनजाति**	६४.७ प्रतिशत	
२५	**दलितवर्ग**	५८.४ प्रतिशत	
२६	**मधेशी पिछडा वर्ग**	७४.४ प्रतिशत	
२७	**अन्यजात**	७०.१ प्रतिशत	
२८	**क्षेत्रि ब्रामह्ण**	७०.०० प्रतिशत	
ज	**घर तथा अन्य विविध अवस्था**		
२९	**खरको छानो भएको घर**	१६६५ घर	
३०	**जस्ताको पाता भएको घर**	५०८६ घर	
३१	**छत ढलाई भएको घर**	१५७ घर	
३२	**सामुदायि भवन**	२९ वटा	
३३	**सरकारी कार्यालय**	१५ वटा	
झ	**विद्यालय**		
३४	**निजि/संस्थागतविद्यालय**	१० वटा	
३५	**सामुदायिक विद्यालयहरु**	३८ वटा	
ञ	**प्रमुख ऐतिहासिक, धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरू**		
३६	**जेफाले भ्यूटावर तथा होमस्टे**	केराबारी-२, सिंहदेवी	

३७	**तोप थुम्की किल्ला**	केराबारी ४, चिउरी भन्ज्याङ्ग
३८	**तामा झरना**	केराबारी ४, चिउरी भन्ज्याङ्ग
३९	**कोर्ना झरना**	केराबारी १, पाटीगाउँ
४०	**ओखे भ्यूटावर**	केराबारी-४, ओखे, याङ्शिला

(ङ) वडा विभाजन :

केराबारी गाउँपालिका मोरङको उत्तरपश्चिममा रहेको गाउँपालिका हो । यस गाउँपालिकाको उत्तरी भाग केही पूर्वतिर घुम्रिएको छ। यसको दक्षिणी भागमा पनि पूर्वतिरबाट एउटा सानो चोसो निस्किएको छ । यसको अवस्थिति निम्नानुसारको छ ।

नयाँ वडाहरु	समावेश भएका साविक गा.वि.स.	साविक वडा नं.	केन्द्र
१	पाटी गा.वि.स.वडा नं. १-९	केराबारी वडा नं १	
२	सिंहदेवी गा.वि.स वडा नं. १-९	केराबारी वडा नं २	
३	लेटाङ भोगटेनी न.पा.१ र केराबारी वडा नं. ४	केराबारी वडा नं. ३	
४	याङ्शिला गा.वि.स.१-४, ६, ७	केराबारी वडा नं ४	
५	याङ्शिला गा.वि.स.वडा नं. ५ र ८	केराबारी वडा नं ५	
६	याङ्शिला गा.वि.स. वडा नं ९ र केराबारी ७	केराबारी वडा नं ६	
७	केराबारी गा.वि.स. वडा नं. ६ र ८	केराबारी वडा नं ७	
८	केराबारी गा.वि.स. वडा नं. २ र ५	केराबारी वडा नं ८	
९	केराबारी गा.वि.स. वडा नं. ९	केराबारी वडा नं ९	
१०	केराबारी गा.वि.स. वडा नं. १ र ३	केराबारी वडा नं १०	

अनुसूची-४
(परिच्छेद-४ को दफा ११)

१. सामाजिक परीक्षणको पृष्ठभूमी :

समृद्ध, आधुनिक, शान्त र न्यायपूर्ण नेपालको निर्माण गर्ने संकल्प सहित सिर्जना गरिएका ऐन, नियम, कानुन र कार्यविधि सहित संचालित स्थानीय तहरुलाई स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ मा व्यवस्था भए अनुसार स्थानीय तहहरुलाई स्थानीय जनताका लागि आवश्यक सेवा सुविधाहरु व्यवस्थित र प्रभावकारी तरिकाबाट स्थानीय स्तरमा नै उपलब्ध गराउन सक्ने अधिकार दिएको छ। नेपाल सरकारले स्थानीय तहलाई दिने वित्तिय समानिकरण तथा ससर्त अनुदान सहितको एकमुस्ट बजेट भौतिक, सामाजिक र आर्थिक विकासको लागि केन्द्रित गर्ने कुरामा विशेष जोड दिदै आएको छ। स्थानीय तहमा जाने बजेट त्यहाँ रहेका सम्पूर्ण आवस्यकताहरुलाई समेट्ने गरी ठूलो बजेट स्थानीय तहमा प्राप्त भएको छ।

यसले स्थानीय तहलाई पूर्ण जिम्मेवार र उत्तरदायी बनाएको छ। जनतासंगको सबै भन्दा नजिकको "घरको सरकार भनेकै स्थानीय सरकार हो"। जसमा मुलत : गाउँपालिकाले नागरिकहरुको दुःख बेदनाअनि मर्महरुलाई नजिकबाट नियालेर सोही विषय बस्तुसँग साक्षात्कार भई काम गर्ने भएबाट नागरिकहरुका आशा र अपेक्षा बढि नै हुन्छन् भने यसको दायित्व समेत सोही रुपमा बढ्ने अबश्यम्भावी देखिन्छ। स्थानीय तह तथा स्थानीय सेवा प्रदायकको काम कारवाहीमा पारदर्शिता र सेवाग्राही प्रति जवाफदेहिता अभिवृद्धि गर्न र शुसासन कायम गर्नका लागि नेपाल सरकारले विभिन्न नीतिहरु अवलम्बन गर्दै आएको छ। स्थानीय स्तरमा भए गरेका काम कारवाहीको जनताप्रति सामाजिक उत्तरदायित्व बहन गर्नका लागि अवलम्बन गरिएका विभिन्न विधि मध्ये सामाजिक परीक्षण विधि एक हो। समग्र पालिकाले वर्ष गरिएका लगनीबाट के-कति उपलव्धी भयो र आगामी वर्ष कस्ता कदम चाल्दा विकास प्रभावकारी बनाउन सकिन्छ भन्ने महत्वपूर्ण कसिको रुपमा सामाजिक परीक्षणलाई लिन सकिन्छ। यसरी सामाजिक परीक्षण कार्यलाई व्यवस्थित तरिकाले सम्पन्न गर्नका लागि केराबारी गाउँपालिकाको सामाजिक परीक्षण कार्यविधि २०७७ तयार गरिएको छ। सामाजिक परीक्षणलाई अनुसन्धानात्मक ढंगबाट अध्ययन पश्चात् सरोकारवाला सहितको उपस्थितिमा प्रस्तुत गरिएको छ।

छलफलमा उठेका सवाल र जवाफलाई समेटी सामाजिक परीक्षकद्धारा अन्तिम प्रतिवेदन तयार गरिएको छ। यसलाई स्थानीय तहको योजना तर्जुमाको विभिन्न चरणमा राजश्व परामर्श समिति, न्यायिक समिति, योजना अनुगमन समिति, कार्यपालिका र गाउँपरिषद्मा समेत पेश गर्न अनुरोध गरिन्छ। यसरी स्थानीय तहबाट भएका कामहरूले सामाजिक उपलब्धि कति हासिल भए ? सोको विश्लेषणात्मक प्रभाव सम्मको अवस्थाको आँकलन गर्न सामाजिक परीक्षण निकै प्रभावकारी हुन्छ। सामाजिक परीक्षणको सैद्धान्तिक पक्षको अनुशरण नै सामाजिक परिक्षण प्रतिवेदन सामाजिक परिक्षण कार्यविधिको महत्वपूर्ण पाटो भएकाले यसको सफल कार्यान्वयनवाट आफ्नो सामाजिक विकासको उत्तरदायित्व पूरा गर्नमा केराबारी गाउँपालिकालाई ठूलो टेवा पुऱ्याउन मद्दत गर्दछ भन्ने हामीले अपेक्षा गरेका छौं। र यस एकता मिडिया प्रा.लि. ले केराबारी गाउँपालिकाको आ.व. २०७८/०७९ को सामाजिक परीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन पेश गरेको छ।

२. सामाजिक परीक्षणको उद्देश्य

यस केराबारी गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमले सामाजिक उत्तरदायित्व पुरा भए नभएको अवस्थाको विश्लेषण गर्नु नै सामाजिक परीक्षणको प्रमुख उद्देश्य हो। जसबाट गाउँपालिकाले समाजमा पुऱ्याएको योगदान र सम्पादन गरेका कामको मूल्याङ्कन गरिन्छ। उल्लेखित उद्देश्यका अलावा यस गाउँपालिकाको सामाजिक परीक्षण गर्नुका अन्य उद्देश्यहरु निम्न बमोजिम रहेका छन्।

- निर्वाचित जनप्रतिनिधी र जनताको बिचमा विकास र समृद्धि लाई आत्मासाथ गरी कसरी अगाडि बढ्न सकिन्छ र जनताले सहज रुपमा कसरी सेवा प्राप्त गर्न सक्दछन् भन्ने सुझाव सेवा प्रदायकलाई प्राप्त हुनेछ।
- गाउँपालिकाले निर्वाह गरेको सामाजिक जिम्मेवारीको मूल्याङ्कन गर्ने।
- गाउँपालिकालाई नागरिक मैत्री बनाउँदै सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी, सुलभ र भरपर्दो बनाउन समग्र कार्य सम्पादनमा सुधार ल्याउन सुझाव दिने साथै समुन्नत केराबारी गाउँपालिका निर्माणको सामाजिक फाइदाको समिक्षा गर्ने।

३.सामाजिक परीक्षण अध्ययनको विधि

सकेसम्म परिमाणात्मक तथ्याङ्क र आवस्यकता अनुसार थप गुणात्मक तथ्याङ्कको प्रयोग तथा अध्ययन विश्लेषण गरी सामाजिक कार्य सम्पादन स्थितिको मूल्याङ्कनका साथै सामाजिक योगदान बढाउन अँगाल्नु पर्ने उपायहरुको समेत सुझाव उल्लेख गरी प्रतिवेदन तयार गरिएको छ। सारभूत रुपमा गर्नु पर्ने धेरै कामहरु भएको र नागरिकहरुको गाउँपालिका प्रतिको अपेक्षा समेत अत्यधिक बढ्दो रहेको परिस्थितिको संयोजनलाई समायोजन गर्नु पर्ने कुराको चुनौतिका बिचमा केराबारी गाउँपालिकाका मुख्य विषयलाई आधार लिई गाउँपालिकाले सामाजिक दायित्व निर्वाह गर्नु पर्ने विषयमा केन्द्रीत रही सामाजिक परीक्षण विधि अगाडी बढाईएको अवस्था छ। जस अन्तर्गत देहायका विधिलाई उपयोग गरिएको छ।

- वडाका प्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुसंगको छलफल।
- विषयगत शाखाका प्रमुखहरुसंगको छलफल तथा अन्तरक्रिया।
- कार्यालय अभिलेख जाँच।
- सर्वेक्षण तथा सूचना संकलन।
- सरोकारवाला र मुख्य सूचनादाता सँगको अन्तरक्रिया।
- उपलब्धि, परिणाम र प्रभाव आदि सूचकको आधारमा मूल्याङ्कन।
- उपभोक्ता समिति र उपभोक्ता संगको छलफल।
- जननिर्वाचितहरुसंग समूह छलफलको आयोजना।
- अन्तरवार्ता।

४. सामाजिक परीक्षण अध्ययनको सीमा

सामाजिक परीक्षण निर्देशिका अनुसार सामाजिक परीक्षणको विधी अनुशरण गर्नु पर्ने देखिए पनि यस परीक्षण प्रतिवेदन तयार गर्ने क्रम सम्म आईपुग्दा तर्कसंगत पेश गरिने आधारहरुका रुपमा आधारित भई कार्यालय अभिलेखको जाँच गरिएको, मुख्य सूचनादाता सँग अन्तरवार्ता लिईएको र लक्षित सरोकारवाला सँगको अन्तरक्रियाको आधार लिईएको छ। नीति निर्माणको चरणमा रहेको अवस्थामा सामाजिक परीक्षण आधारभूत अवयवहरुको अध्ययन गर्नु परेको कारणवाट यसमा केही सिमितता रहेको हुन सक्ने कुरालाई स्वीकार गरिएको छ।

५. सामाजिक परीक्षणको आधार

केराबारी गाउँपालिकाको कार्य सम्पादनको अनुगमन, मूल्याङ्कन तथा मापन गर्नको लागि सामाजिक कार्य प्रभावको लेखाजोखा गर्न गरिएको यो सामाजिक परीक्षणको आधार देहाय बमोजिम गरिएको छ

- केराबारी गाउँपालिकाको नीति रणनीति र आगामी कार्यक्षेत्र र सो को प्रभावकारिता।
- योजना, कार्यक्रम र वजेट व्यवस्थापन।
- वातावरण संरक्षण र दीगो विकासमा गाउँपालिकाले खेलेको भूमिका।
- सेवाग्राहीको हितएवम् नागरिक मैत्री सेवा प्रवाहमा गाउँपालिकाको भूमिका।
- गाउँपालिकाको कार्यक्षेत्र सो को अनुगमन र मूल्यांकन ।
- महिला, बालबालिका, अपाङ्गता, जेष्ठ नागरिक, एकल महिला, विपन्न एवं पिछडा वर्ग, समुदायको हितका लागि गाउँपालिकाले खेलेको भूमिका।
- केराबारी गाउँपालिका कार्यालयको संगठन संरचना।
- शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशु , सहकारी, उद्योग, पर्यटन, कला, संस्कृति संरक्षण र विकासमा गाउँपालिकाले दिएको योगदान ।
- केराबारी गाउँपालिकाको सामाजिक योगदान।
- सरकारी एवम् गैह्र सरकारी, निजीक्षेत्र, नागरिक समाज प्रतिको दायित्व निर्वाह।

६. मसौदा प्रतिवेदन प्रस्तुतितथा छलफलको खाका

- कार्यक्षेत्रको परिचय।
- सामाजिक परीक्षणको पृष्ठभूमी।
- स्थानीय तहको प्राथमिकता तथा लक्ष्यहरू।
- गत वर्षका मुख्य मुख्य उपलब्धिहरू।
- सामाजिक जिम्मेवारी बहन गर्ने क्षमता।
- सामाजिक जिम्मेवारी बहनमा परेका समस्याहरू।
- सुधारको लागि चाल्नुपर्ने कदम तथा सुझावहरू, खुल्ला छलफलको माध्यमबाट सहभागीहरूको प्रतिक्रिया।

- स्थानीय तहले गरेका नीतिगत निर्णय तथा प्रक्रियागत सुधारले पारेको प्रभाव स्थानीय तहले गरेका विकास योजनाहरूमा जन सहभागिताको स्थिति ।
- स्थानीय तहले समयमा सेवा दिन नसकेको अवस्थामा जनताले भोग्नु परेका समस्याहरू

७. सामाजिक परीक्षणको क्रममा वडा र वडा समिति संगको बैठक तथा योजना अनुगमन छलफल कार्यक्रमको विवरण :

मिति :	स्थान	कार्यक्रमको विवरण	समय
२०७९/०६/२५	केराबारी गाउँपालिका वडा नं ८ कार्यालय	निर्वाचित जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरु संग गत आ.व.मा सम्पन्न भएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको छलफल, अन्तरक्रिया तथा अनुगमन गरिएको ।	१ घण्टा
२०७९/०६/२५	केराबारी गाउँपालिका वडा नं १० कार्यालय	निर्वाचित जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरु संग गत आ.व.मा सम्पन्न भएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको छलफल, अन्तरक्रिया तथा अनुगमन गरिएको ।	१ घण्टा
२०७९/०६/३०	केराबारी गाउँपालिका वडा नं ९ कार्यालय	निर्वाचित जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरु संग गत आ.व.मा सम्पन्न भएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको छलफल, अन्तरक्रिया तथा अनुगमन गरिएको ।	१ घण्टा
२०७९/०७/०२	केराबारी गाउँपालिका वडा नं ७ कार्यालय	निर्वाचित जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरु संग गतआ.व.मा सम्पन्न भएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको छलफल, अन्तरक्रिया तथा अनुगमन गरिएको ।	१ घण्टा
२०७९/०७/०२	केराबारी गाउँपालिका वडा नं ६ कार्यालय	निर्वाचित जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरु संग गत आ.व.मा सम्पन्न भएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको छलफल, अन्तरक्रिया तथा अनुगमन गरिएको ।	१ घण्टा
२०७९/०७/१६	केराबारी गाउँपालिका वडा नं ४ कार्यालय	निर्वाचित जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरु संग गतआ.व.मा सम्पन्न भएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको छलफल, अन्तरक्रिया तथा अनुगमन गरिएको ।	१ घण्टा

२०७९/०७/१६	केराबारी गाउँपालिका वडा नं ५ कार्यालय	निर्वाचित जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरु संग गत आ.व.मा सम्पन्न भएका योजना तथा कार्यक्रमहरुको छलफल, अन्तरक्रिया तथा अनुगमन गरिएको ।	१ घण्टा
२०७९/०७/२१	केराबारी गाउँपालिकाको कार्यालय	विभिन्न शाखा तथा फाँटका प्रमुखहरुसंगको छलफल तथा अन्तरक्रिया सम्पन्न ।	३ घण्टा
२०७९/०८/०७	केराबारी गाउँपालिकाको कार्यालय	पालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत तथा विभिन्न शाखा र फाँटका प्रमुखहरुसंगको छलफल तथा अन्तरक्रिया सम्पन्न ।	३ घण्टा
२०७९/०८/१९	केराबारी गाउँपालिकाको कार्यालय	पालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, वडा अध्यक्षहरु तथा विभिन्न शाखा र फाँटका प्रमुखहरुसंगको छलफल तथा अन्तरक्रिया सम्पन्न ।	३ घण्टा

दफा-९ को (उपदफा-४ बमोजिम)

१. सामाजिक परीक्षणको बृहत छलफल सत्र

(क) स्थान : केराबारी गाउँपालिकाको सभाहल

(ख) समय : बिहान २:०० बजेदेखि

(ग) अध्यक्षता : गाउँपालिका अध्यक्ष

(घ) प्रस्तुति : सामाजिक परीक्षकबाट

(ङ) उपस्थित : गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, विषयगत शाखाका प्रमुखहरु, वडा अध्यक्षहरु कार्यपालिका सदस्यहरु, र सरोकारवालाहरु

२. सामाजिक परीक्षण कार्य सञ्चालन विधि, प्रक्रिया तथा समय :

- सामाजिक परीक्षण भेला कार्यक्रम शुरु गर्नु भन्दा पहिले उपस्थिति पुस्तिका खडा गरिएको छ ।
- कार्यक्रमलाई व्यवस्थित रुपमा सञ्चालन गर्न कार्यक्रम तालिका अग्रिम रुपमा तयार पारि आपसी सहमतिमा सञ्चालन भएको छ ।
- केराबारी गाउँपालिकाको वडा वडामा गई निर्वाचित जनप्रतिनिध र कर्मचारीहरु संग छलफल तथा अन्तरक्रिया गरी योजना तथा कार्यक्रमको बारेमा छलफल गरिएको छ र छलफलमा भएको विवरण राखी सहभागि पुस्तिका खडा गरिएको छ ।
- विभिन्न शाखा प्रमुखहरुसंग विषय बस्तु संग सम्बन्धित रहेर छलफल र अन्तरक्रिया गरिएको छ ।
- विभिन्न वडाका वडा सचिवहरु संग छलफल र अन्तरक्रिया गरिएको छ ।
- छलफल पश्चात योजना स्थल पुगेर नै सम्पन्न योजनाहरुको अनुगमन गरिएको छ ।
- सामाजिक परीक्षण कार्यक्रमको उद्देश्य, कार्यक्रम संचालन विधि, समय र आचार संहिताबारे सहजकर्ताले कार्यक्रमका सहभागीहरूलाई जानकारी गराइएको छ ।
- सहजकर्ताले मसौदा विवरण भेलामा प्रस्तुत गरेको छ मसौदा विवरण प्रस्तुत भै सकेपछि सहभागीहरूलाई आफ्नो बिचार राख्ने अवसर दिइयो ।
- सहभागीले प्रस्तुत गरेका प्रतिक्रिया तथा सुझाव माथि स्पष्ट पार्न वा जवाफ दिने कर्तव्य भएका पक्षहरुलाई जवाफ दिन लगाइएको थियो ।
- सहभागीहरूबाट प्राप्त भएका प्रतिक्रिया तथा सुझावहरू अभिलेख गरिएको छ ।

परिच्छेद-५

(दफा १३ संग सम्बन्धित)

सामाजिक परीक्षण प्रारम्भिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरिने कार्यक्रममा उपस्थित, आयोजक, सहजकर्ता तथा सहभागिहरुले पालना गर्नुपर्ने आचार संहिता

१. विषयवस्तु मात्र केन्द्रित रही छलफल गर्ने ।
२. तथ्याङ्क र सूचनाको आधारमा रही विचार राख्ने ।
३. निजी वा व्यक्तिगत कुरामा टिप्पणी नगर्ने तथा व्यक्तिगत आक्षेप नलगाउने ।
४. सहभागीहरुले व्यक्त गरेका विचारमा प्रतिवादन गर्ने, प्राप्त प्रतिक्रिया, सुझाव तथा टिप्पणीलाई सकारात्मक रुपमा लिने ।
५. व्यक्ति वा संस्थाको सार्वजनिक मर्यादा र शिष्टाचारलाई कायम राख्ने ।
६. सहभागिहरुलाई विचार राख्न प्रोत्साहन गर्ने र विचारका लागि धन्यवाद दिने ।
७. समाजिक परीक्षकले बोल्ने समय दिएपछि मात्र सहभागीहरुले आफ्ना कुरा राख्ने ।
८. बोल्दा पालै पालो बोल्ने र एउटा व्यक्तिले एकपटक मात्र बोल्ने ।
९. आफ्ना कुरालाई छोटकरीमा स्पष्ट रुपमा राख्ने र बीचमा अर्काको कुरा नकाट्ने ।

अनुसूची-२ को (२) संग सम्बन्धित)

१. स्थानीय तहको प्राथमिकता तथा लक्ष्यहरु :

केराबारी गाउँपालिकाको छैटौं गाउँसभाले गाउँपालिका विकास योजना सम्पन्न गर्ने क्रममा गाउँपालिकाको दिर्घकालिन सोच (Vision), लक्ष र उद्देश्यहरु

१.१ केराबारी गाउँपालिकाको दिर्घकालिन सोच, लक्ष्य र उद्देश्यहरु :

सोच (Vision)

- कृषि, पर्यटन सहितको पूर्ण पूर्वाधार, समृद्ध केराबारी हाम्रो आधार ।

लक्ष्य (Goal)

- स्वास्थ्य महामारीको रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्दै रोगबाट बच्न अपनाउनुपर्ने सम्पूर्ण उपाय अवलम्बन गरि भौतिक, सामाजिक, आर्थिक, शैक्षिक क्षेत्रलाइ जनताको पहुँच स्थापित गर्दै मानव विकास सुचाङ्कमा प्रदेश नं. १ को स्थानीय तहहरु मध्ये यस गाउँपालिकाको प्रगति दर उच्च बनाउने लक्ष्य रहेको ।

उद्देश्य (Objective)

- दिगो विकासका लक्ष्य, पन्ध्रौं योजना, प्रदेश सरकारका नीतिलाई जोड दिँदै समृद्ध नेपाल सुखि नेपालीको मुलभूत मान्यतालाइ आत्मसाथ गर्दै लैजाने ।
- आर्थिक विकासका क्षेत्रहरुलाई आधुनिकिकरण र सवलिकरण गरी मजबुद बनाउँदै स्वरोजगार उन्मुख केराबारी निर्माण गर्ने ।
- कोभिड १९ को समस्या सम्बोधन हुने गरी गुणस्तरिय स्वास्थ्य सुविधा साथै शिक्षामा सबैको पहुँच स्थापना गर्न वैकल्पिक विधिको प्रयोगबाट सामुदायीक विद्यालयलाई प्रतिस्पर्धि बनाउने ।
- सामाजिक न्याय र समावेशितमका आधारमा विकास निर्माण र सेवा प्रवाह साथै वडा कार्यालय मार्फत विद्युतिय शुसासनमा अभिवृद्धि गरी जनतालाई सन्निकट राज्यको अनुभूति दिलाउने उद्देश्य रहेको छ ।

रणनिति :

- प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण र सदुपयोग, रोजगार मैत्री पूर्वाधार विकासका साथै राजस्वको दायरा विस्तार गरी रोजगारमूलक आर्थिक वृद्धि गर्ने ।
- कोभिड १९ लाई लक्षित गरी सुलभ र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा, प्रविधिमैत्री र गुणस्तरीय स्वास्थ्यको सूनिश्चितता गर्ने ।
- कृषिमा आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरी प्रथिव्यक्ति उत्पादन र उत्पादनकत्व वृद्धि गर्ने ।
- आयमूलक तथा स्वरोजगारमूलक कार्यक्रम मार्फत केराबारीबासीको जीवनस्तर अभिवृद्धि गर्ने ।
- सामाजिक न्याय र समावेशितम सहितको सूनिश्चितता गर्ने साथै दिगो उत्पादनशिल सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण प्रदान गर्ने ।
- वडा तथा पालिकास्तरमा रहेका विपद व्यवस्थापन समितिलाई सक्रिय बनाउने ।
- छिमेकी पालिकाहरुसँग आपसी चासोका आधारमा साझेदारी अभिवृद्धि गर्ने ।
- संघ तथा प्रदेशबाट संचालित ठूला प्रकृतिका र बहुवर्षे योजनाहरु समयमै सम्पन्न गर्ने जस्ता रणनैतिक कार्यक्रम सहितको पालिका निर्माण गर्ने यसको सबल पक्ष देखिन्छ ।

केराबारी गाउँपालिकाको आ.व. ०७८/०७९ को नीति तथा कार्यक्रम :

- यस गाउँपालिकामा यो स्थानीय सरकारको उपस्थितिसँगै विकास निर्माणले गति लिएको विदितै छ । यो स्थानीय सरकार केराबारी गाउँबासीको विश्वास र अपेक्षाको उपलब्धि हो । यो गाउँपालिकाका जनताको सेवा, सुरक्षा, समृद्धि र सुखका लागि गाउँबासीले बनाएको सरकार हो । त्यसैले जनताका अपेक्षा अनुसार काम गर्न स्थानीय सरकारले सबै उत्तम विकल्प प्रयोग गरि काम गरिरहेको छ ।
- लोकतन्त्र प्रतिको पूर्ण प्रतिबद्धता, सुशासन, गाउँबासीहरुप्रति उत्तरदागि प्रशासनिक संरचना, भ्रष्टाचार मुक्त सभ्य र सुसंस्कृत एवम् कर्तव्य प्रति दृढ समाज यस सरकारका आदर्श हुनेछन्
- समानता र न्यायको पृष्ठपोषण गर्दै सबै प्रकारका भेदभाव अन्यायहरुको अन्त्य, न्यायको प्राप्ति र सबैका लागि समृद्धि हाम्रो नीति हुनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रको जातीय, भाषिक, धार्मिक, सांस्कृतिक तथा भौगोलिक विविधतालाई आत्मसात गरि सामाजिक एवम् सांस्कृतिक समानता र सहिष्णुता र सद्भावका आधारमा गाउँपालिका भित्रको एकता मजदुत बनाउनेनीति लिइनेछ ।
- प्रोजेक्ट बैंक स्थापन गरि प्राप्त आयोजनाहरुको प्राथमिकता निर्धारण गरेर संघ तथा प्रदेशमा पठाउने व्यवस्था गरिनेछ ।
- संघीय नीति बमोजिम भूमिहिन दलित/सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको समस्या समाधान गर्ने कामलाई उच्च प्राथमिकताका साथ अगाडी बढाईनेछ ।

पूर्वाधार विकासका नीतिहरु :

- रु २० लाख सम्मका श्रममुलक योजनाहरु प्रत्यक्ष लाभग्राही उपभोक्ता समितिको अनिवार्य १०% नगद लागत सहभागिता जुट्ने अवस्थामा मात्र उपभोक्ता समितिबाट सञ्चालन गर्ने नीति लिईनेछ, साथै समपुरक कोषको योजना अन्तर्गत उपभोक्ताको अनिवार्य ३०% हिस्सा योगदान हुनुपर्नेछ । विशेष अवस्थामा कार्यपालिकाले थप निर्णय गर्न सक्नेछ ।
- क्रमागत योजनालाई पहिलो प्राथमिकतामा राखि गाउँपालिका केन्द्रबाट वडासम्म सडक सञ्जाल निर्माण गरिनुका साथै मुल सडकलाई कालोपत्रे गर्ने, शाखा सडकहरुको स्तरोन्नती गर्न उच्च प्राथमिकताका साथ काम गरिनेछ साथै निर्माण सम्पन्न भएका सडकहरुको अनिवार्य लगत कट्टा गरिनेछ र आगामी दिनमा सडक निर्माण गर्नु अगावै जग्गाको लगत कट्टा गरिनेछ
- उपभोक्ताबाट सञ्चालन हुने पूर्वाधार विकासका कामहरुमा श्रमदान वापतको रकम संकलनन गरि गाउँपालिकाको खातामा धरौटी स्वरुप राखेपछि मात्र योजना सम्झौता हुनेछ ।
- उपभोक्ता समितिबाट योजना सञ्चालन गर्दा सञ्चालन हुने क्षेत्रका जग्गाधनीहरुको लिखित मञ्जुरीनामा वडा मार्फत गराइ ल्याई बुझाइसकेपछि मात्र योजना सम्झौता गरिनेछ ।
- संरचनात्मक स्थिरता तथा दिगोपनाका लागि आ.व. मा नसकिने किसिमका भवन पुल जस्ता प्रकृतिका योजनाहरु बहुबर्षे बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका ठूला प्रकृतिका पूर्वाधार आयोजनाहरुको अनिवार्य डि.पि.आर.गरिनेछ ।
- सडक मापदण्ड कार्यान्वयनमा जोड दिईनेछ साथै ढल निकास सहितको सडक पूर्वाधारमा जोड दिईनेछ

- सडक संरचना नपुगेको क्षेत्रमा ट्र्याक ओपन तथा झोलुङ्गे पुल निर्माणमा जोड दिईनेछ । ठूला तथा मझौला पुलपुलेसा निर्माण लागि प्रदेश/केन्द्र सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
- सिंचाईको दिगो व्यवस्थापनका लागि उपभोक्तासँग साझेदारी नीति अवलम्बन गर्ने, एकिकृत सिंचाई प्रणालीमा जोड दिने, कृषि सिंचाई बिस्तार गरि उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउने र ठूला सिंचाई आयोजना निर्माणका लागि प्रदेश र केन्द्र सरकारसँग समन्वय तथा पहल गरिनेछ ।
- केराबारी अस्पतालका लागि आवस्यक जग्गा व्यवस्थापन/खरिद गरिनेछ ।
- क्रमागत रुपमा वडा कार्यालय भवन निर्माणलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- सार्वजनिक सम्पत्तिको पहिचान गरि त्त्यस्तो सम्पत्तिको दुरुपयोग तथा अतिक्रमणलाई निरुत्साहित गरिनेछ साथै प्रयोगमा नआएका र अलपत्र अवस्थामा रहेका संरचनाहरुको संरक्षण तथा जिर्णोद्वार गरि प्रयोगमा ल्याउने नीति अवलम्म्बन गरिनेछ ।
- सुरक्षा व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाउन आवस्यकताका आधारमा अस्थायी प्रहरी चौकीको स्थापनाका लागि पहल गरिनेछ ।
- सबै जनताको घर-घरमा विद्युतको पहुँच पुऱ्याउन विद्युत बिस्तार अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
- वैकल्पिक उर्जालाई प्रोत्साहन गरिनेछ, ग्रामिण विद्युतीकरणको बिस्तार गर्ने र सडक शौर्य बत्ती जडान कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र सबै वडामा आधारभूत सञ्चार सुविधा पुऱ्याउन साथै सबै जनतामा सञ्चारको पहुँच स्थापित गर्न टेलिफोन टावरको बिस्तार गर्न पहल गरिनेछ ।
- सेवाग्राहीहरुलाई अधिकतम सूचना प्रवाह गर्न गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा LED सहितको Digital Display स्थापना गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाका तथ्याङ्कहरु संचित गर्न आफ्नै Cloud Service तथा Server Space व्यवस्थापन गर्न पहल गरिनेछ ।
- स्वच्छ खानेपानीको पहुँच अभिबृद्धिका लागि छरिएका खानेपानी संस्थाहरुलाई एकिकृत गरि रणनीतिक योजनाका साथ दिर्घकालिन श्रोत व्यवस्थापनमा ध्यान पुऱ्याईने छ ।
- सुरक्षित खानेपानीका लागि “एक घर, एक धारा” नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- खानेपानी मुहान संरक्षण ततथा भूमिगत खानेपानी योजनालाई प्राथमिकता दिईनेछ ।
- पर्यटन पूर्वाधार विकासमा जोड दिईनेछ, यस गाउँपालिकालाई पूर्वि तराईको पर्यटकिय गन्तव्यको रुपमा विकास गर्न बृहत पर्यटकिय गुरुयोजना तयार गरिनेछ ।
- स्थानीय कला संस्कृति झल्कने संग्रहालयको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- प्रदेश सरकारसँगको साझेदारीमा तोपथुम्कीमा पर्यटकिय क्षेत्र पूर्वाधारको निर्माण शुरु गरिनेछ साथै जेफाले लगायतका पर्यटकिय क्षेत्रमा पूर्वाधार विकासमा जोड दिईनेछ ।

सामाजिक विकास सम्बन्धि नीति :

क. शिक्षा युवा तथा खेलकुद :

- शिक्षाको योजनाबद्ध विकासमा ध्यान केन्द्रित गरि शिक्षालाई सूचना, सञ्चार प्रविधिसँग आवद्ध गर्दै लगिनेछ र गुणस्तरीय शिक्षाको विकासमा जोड दिईनेछ ।
- उच्च शिक्षा र प्राविधिक शिक्षाको विकास र बिस्तारमा जोड दिईनेछ । शैक्षिक संस्थाहरुको भौतिक पूर्वाधार विकासको कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ र शिक्षालयहरुलाई भौतिक र शैक्षिक रुपमा बाल केन्द्रित र अपाङ्ग मैत्री बनाउँदै लाने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- न्युन पारिश्रमिकमा कार्यरत बालविकास केन्द्रका सहजकर्ता र विद्यालयहरुका कर्मचारीहरुको पारिश्रमिकमा समय सापेक्ष बृद्धि गर्दै लगिनेछ ।
- न्युन शिक्षक दरबन्दी भएका र विद्यार्थी संख्या धेरै भएका साथै अंग्रेजी माध्यमबाट पठनपाठन गर्ने विद्यालयहरुलाई अनुदान उपलब्ध गराईनेछ ।
- विपद्को समयमा समेत विद्यार्थीको सिकाइलाई निरन्तरता दिन सिकाइमा वैकल्पिक उपायहरु अवलम्बन गर्ने नीति लिईनेछ ।
- शिक्षा क्षेत्रमा कार्यरत जनशक्तिको यथोचित मुल्याङ्कन गरि कार्य सम्पादनको आधारमा पुरस्कार र दण्डको व्यवस्था गरिनेछ ।
- विद्यार्थी संख्या कम भएका साथै भौगोलिक रुपमा एक आपसमा नजिक रहेका विद्यालयहरुलाई विद्यालय नक्साङ्कन र सम्भाव्यता अध्ययन समेतको आधारमा कक्षा वा तह घटाउने एक अर्कामा समाायोजन गर्ने कार्य गरिनेछ र ठूला विद्यालयहरुको स्थापना तथा विकासमा जोड दिईनेछ ।
- विद्यालयहरु स्थापना गर्दा र कक्षोन्नति गर्दा विद्यालय सञ्चालनको लागि दिगो श्रोत व्यवस्थापनमा ध्यान दिईनेछ र विद्यालयको भौतिक तथा शैक्षिक विकासमा लगानी गर्न वडा कार्यालयहरुलाई थप जिम्मेवार बनाउँदै लगिनेछ ।
- स्थानीय भाषा, लिपि, संस्कृतिको संरक्षण र सम्बर्द्धन गर्दै लगिनेछ । स्थानीय पाठ्यक्रम निर्माण गरि कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।
- गाउँपालिकाको समग्र शैक्षिक उन्नयनको लागि यस क्षेत्रमा क्रियाशिल सहयोगी संघ-संस्थाहरुसँग समन्वय सहकार्य र साझेदारी गरिनेछ ।
- खेलकुद विकासको लागि पूर्वाधार तयार गर्दै खेल क्षेत्रको संस्थागत र दिगो विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

ख. स्वास्थ्य सम्बन्धि नीति :

- सबै तहका स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट तोकिए बमोजिमको निःशुल्क आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको सुनिस्चितता गरिनेछ ।
- केराबारी पालिका अस्पतालबाट स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम लागू गरि सबै नागरिकहरुलाई स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमको दायरा भित्र ल्याईनेछ ।

- सबै नागरिकहरुलाई आधारभूत आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको पहुँच सुनिस्चित गरिनेछ ।
- केराबारी गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक र पुर्नस्थापनात्मक सेवालाई एकिकृत रुपमा विकास तथा बिस्तार गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा सरकारी, नीजि तथा गैह्र सरकारी क्षेत्र बिचको साझेदारीलाई प्रवर्द्धन, विकास तथा नियमन गरिनेछ ।
- सेवा प्रदायक व्यक्ति तथा संस्थाबाट प्रदान गरिने स्वास्थ्य सेवालाई प्रभावकारी र गुणस्तरीय बनाउन पहल गरिनेछ ।
- सरुवा रोग, किटजन्य रोग, पशुपंक्षी जन्य रोग, जलवायु परिवतर्तन साथै विश्वब्यापी महामारीको रुपमा रहेको कोभिड १९ रोगको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि अस्पताल ततथा स्वास्थ्य संस्थाहरुको सुदृढीकरण तथा व्यवस्थापनमा जोड दिईनेछ ।
- बिषालु सर्पको उच्च जोखिम रहेको र केराबारी वडा नं. ६ मा सर्प दंश उपचार केन्द्र निर्माण भएको र स्वास्थ्य सेवा विभागबाट सञ्चालन अनुमति पनि प्रा मा उपचार प्राप्त गरेकोले सो केन्द्रबाट सर्पदंश उपचार सेवा प्रारम्भ गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणालीलाई आधुनिकिकरण र गुणस्तरिय बनाई सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा Online Data Entry को व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- गम्भिर प्रकृतिका रोग एवम् आगलागी तथा अति विपद्मा परेका व्यक्तिहरुलाई राहत प्रदान गर्न विशेष ध्यान दिइनेछ ।

ग. लैङ्गिक समानता, सामाजिक सुरक्षा र समावेशिकरण सम्बधि नीति :

- बालविबाह, बालश्रम, बहुविबाह, दाइजो, बोक्सीप्रथा जस्ता कुरितीहरु समाजमा विद्यमान रहेकोले तिनको अन्त्यका लागि सचेतनामुलक कार्यक्रम गरिनेछ र नियन्त्रणका लागि कदम चालिनेछ ।
- महिला हिंसाका घटना दिन प्रतिदिन बढ्दै गइरहेकोले हिंसाको न्युनिकरणका लागि सचेतनामुलक कार्यक्रम गर्ने साथै किशोरीहरुका लागि आत्मरक्षा सम्बन्धि कार्यक्रम ल्याईनेछ । त्यस्तै लैङ्गिक हिंसा विरुद्धका कार्यक्रमहरु साझेदारीमा अघि बढाईनेछ, हिंसा न्युनिकरणका लागि वडागत रुपमा संयन्त्र निर्माण गरि कार्यमुलक बनाईनेछ । लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ । हिंसाजन्य गतिविधि निरुत्साहित गर्नका लागि लैङ्गिक एवम् बाल हित आकस्मिक कोषको व्यवसथा गरिनेछ र हिंसा पिडित व्यक्तिहरुको लागि मनोसामाजिक विमर्श केन्द्रको स्थापना गरिनेछ ।
- जेष्ठ नागरिकहरुले समाजमा गरेको योगदानलाई मध्यनजर गर्दै ९० वर्ष पुगेका जेष्ठ नागरिकहरुलाई सम्मान गर्ने कार्यक्रम ल्याईनेछ ।
- आर्थिक तथा सामाजिक रुपमा पछि परेका एकल महिला, दलित, जेष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सिमान्तकृत महिला दिदी-बहिनीहरुलाई व्यवसायिक प्रयोजनका लागि बिऊ पूँजी बितरण गर्ने नीति लिईनेछ ।

- महिलाहरुलाई समुहमा आबद्ध गराई बचत गर्ने बानीको विकास साथै महिला समुह/समितिको व्यवस्थापनको लागि बिउ पूँजी वितरण गर्ने नीति लिईनेछ ।
- सामाजिक विभेद न्यूनिकरणका लागि जातीय, वर्गीय तथा भाषिक छवाछुत विरुद्धको सचेतनामुलक अभियान सञ्चालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको परिचय पत्र वितरणलाई छिटो छरितो साथै टिकाउयोग्य बनाउन सफ्टवेयर प्रविधिबाट वितरण गर्न जोड दिईनेछ, प्रत्त्येक वडामा हालसम्म अपाङ्गता परिचयपत्र प्राप्त नगरेका र विगतमा प्राप्त गरेकाहरुको स्वास्थ्य अवस्थाका आधारमा नविकरण गर्न शिविर सञ्चालन गरिनेछ र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुलाई व्यवसायिकरण गर्नको लागि बिउ पूँजी वितरण गरिनेछ ।
- सामममाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता अनलाइन प्रणालीलाई सुदृढिकरण गर्दै लगिनेछ । सबै वडाहरुबाट अनिवार्य रुपमा अनलाइन प्रणालीका व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रमाण-पत्र जारी गरिनेछ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने नागरिकहरुको विवरण अध्यावधिक गर्दै फोटो सहितको पूर्ण ंविवरण अनलाइन प्रणाली प्रविष्टि भइरहेकाले सो कार्यलाई निरन्तरता दिई सम्पन्न गरिनेछ ।
- बालबालिकाहरुकोपहिलो अधिकार "जन्म दर्ता" लाई अभियानको रुपमा पालिकाको सबै वडाहरुमा क्रमश : सञ्चालन गरिनेछ ।
- न्यायीक कार्यसम्पादनलाई सहज र दुरुस्त राख्न वडा मेलमिलाप केन्द्रलाई सकृय बनाईने छ ।
- न्यायमा सबैको पहुँचका लागि सहज वातावरण निर्माण गर्ने साथै न्यायीक कार्य सम्पादनका लागि मेलमिलाप कार्य सञ्चालन कार्यविधि बनाई लागू गरिनेछ ।

ग. आर्थिक विकास सम्बधि नीति :

क) कृषि तथा शहकारी :

- कोभिड १९ का कारण चालु आ.व. देखि शुरु गरिने किसान परिचय-पत्रको कार्यक्रम आ.व. २०७८/०७९ मा संघीय सरकारसँगको समन्वयमा निरन्तरतता दिई किसान सूचिकरण गरि किसानहरुलाई परिचय-पत्रको व्यवस्था मिलाई सोही अनुसार अनुदानको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- आधुनिक कृषि प्रविधि सम्बन्धि कृषकहरुलाई क्षमता अभिबृद्धि तालिम, विभिन्न विषय बिज्ञहरुसँग अन्तरक्रिया गोष्ठी, उन्नत तथा विकसित प्रविधिको प्रविधि प्रदर्शन कार्यक्रम, आधुनिक कृषि औजार उपकरणमा अनुदानलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- रासायनिक मलको आपूर्ति प्रणालीलाई मजबुत बनाईनेछ । सहज रुपमा कृषि सामग्रीहरुको आपूर्ति तथा उत्पादित कृषि उपजको बजारको सुनिस्चितताका लागि कृषि ऐन २०७७ को परिकल्पना अनुसार स्थापना भएका वा कोभिडका कारण हुन नसकेका केन्द्रहरु स्थापना गरि सुचारु गरिनेछ । यस्ता केन्द्रहरु मार्फत मल, बिउ, बिजन तथा कृषि सामग्रीहरु उपलब्ध गराई उत्पादनमा किसानलाई प्रोत्साहन गरिने छ भने यि केन्द्रहरुबाट किसानको उत्पादन बजारीकरण गरिनेछ ।
- कृषि उत्पादन बृद्धि तथा उत्पादनलाई विशिष्टिकरण गर्न संघीय तथा प्रदेश सरकारको समन्वयमा कृषि उपजहरुको पकेट तथा ब्लक स्थापनाको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ । केराबारी गाउँपालिकाको वडा नं. १ र २ मा फलफुल खेतिलाई प्राथमिकता दिईनेछ । वडाहरुको सम्भावनाको आधारमा १ वडा १ बालीलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।

- सहुलियत पूर्ण कृषि कर्जाका लागि विभिन्न बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरुसँग आवस्यक समन्वय तथा सम्झौता गरिनेछ । कृषि बिमा सम्बन्धि जनचेतना मुलक कार्यक्रम राखिनेछ ।
- चालु आ.व. मा स्थापना हुन नसकेको कृषि विपत राहत तथा किसान कल्याण कोषको स्थापना गरिनेछ उक्त कोषलाई निरन्तरता प्रदान गर्न दिगो श्रोत व्यवस्थापन गरिनेछ । कृषि क्षेत्रमा देखिएको विपद् तथा महामारीको व्यवस्थापन तथा किसान कल्याणका कार्यक्रमहरु उक्त कोषको श्रोतबाट गरिनेछ । हालै प्रकोपका रुपमा देखिएको अमेरिकन फौजी किरा नियन्त्रणका लागि आवस्यक बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- कृषि कार्यक्रममा किसानको सहज पहुँचता तथा कृषि प्रसारका कार्यक्रमहरु तलसम्म पुऱ्याउनका लागि प्रत्येक टोल विकास संस्थामा कम्तीमा १ वटा कृषक समुह गठन गरिनेछ । कृषि पेशालाई सम्मानित पेशाको रुपमा लिँदै कृषि पेशामा लामो समय लागि सफलता हासिल गर्ने उत्कृष्ट किसानहरुलाई पुरस्कृतको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- सिँचाई प्रणालीमा सुधार गर्ने साना सिँचाई, थोपा सिँचाई, प्लाष्टिक पोखरी निर्माण जस्ता कार्यक्रमलाई व्यापकता दिईनेछ । नयाँ विकशित तथा सफल प्रविधिहरुको प्रयोगमा सहयोग गरि प्रविधियुक्त नमूना कृषि फर्म स्थापना गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- दिगो भू-व्यवस्थापनका लागि भू-उपयोग कार्यक्रमलाई बाँझो जमिन राख्न तथा खण्डिकरण गर्न निरुत्साहन गरिने, हावापानी तथा भूगोल अनुसारका बार्ली बिरुवा लगाउन प्रोत्साहन गरिने, एक घर दुई फलफुल अनिवार्य व्यवस्थाको निरन्तरता दिइने छ, हारहार खेती पद्दतीलाई कृषि परिवर्तनको आधारको रुपमा लिई सोही अनुसार काम गर्न अभिप्रेरणा गरिनेछ ।
- मौरी, च्याउ, चिया, कफी, अदुवा, अलैंची जस्ता नगदे बालीको प्रोत्साहन तथा प्रवर्द्धन गरिने कार्यक्रम ल्याइनेछ ।
- मजबुत सहकारीका लागि सहकारीहरु बिच एकिकरणको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । कृषिजन्य बस्तुको मुल्य श्रृङ्खलामा सहकारी संस्थालाई परिचालन गरिनेछ । कृषि उत्पादन सामग्रीहरु सहज उपलब्धता तथा उत्पादित सामग्रीहरुको बजारिकरण सहकारी मार्फत गरिनेछ । सहकारीहरुको नियमन गर्ने प्रणालीको विकास गरिनेछ भने सहकारीहरुको क्षमता अभिबृद्धिसँग सम्बन्धित कार्यक्रम ल्याईनेछ । आगामी आ.व. मा सहकारीका नीति नियम तथा कानूनहरु सम्पूर्ण बनाईनेछ ।
- सहकारी एकिकरण अभियानमा पहिलो एकिकरण भएका सहकारीलाई सम्मान तथा प्रोत्साहन गरिनेछ ।

ख. पशुपंक्षी विकास सम्बधि नीति :

- उन्नत नश्ल सुधार, घाँसका बिउ बिजन, औषधी वितरण कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- निजी डेरी व्यवसायलाई प्रोत्साहन गरि कृषकले उत्पादन गरेको दुधको संकलन गरि बिक्री वितरणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

- युवा लक्षित गाईपालन, बाख्रापालन, बंगुर तथा कुखुरा र पाडा-पाडी पालन व्यवसाय सुदेढिकरणमा विशेष जोड दिईनेछ र पशुपालन व्यवसायलाई पकेट क्षेत्रहरुमा बिस्तार गर्दै लगिनेछ ।
- दुर्गम वडाहरुमा पशु स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन, खोप कार्य सञ्चालन गरि विभिन्न रोगहरुबाट मुक्त गराईनेछ साथै पशु विमालाई जोड दिईनेछ ।

ग. खानेपानी तथा सरसफाई सम्बधि नीति :

- स्वच्छ खानेपानीको दिगो व्यवस्थापनका लागि जोड दिईनेछ ।
- फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि डम्पिङ् साइट पहिचान गरि स्वच्छ र सफा गाउँपालिका निर्माणमा विशेष ध्यान दिइनेछ ।
- साना शहरी खानेपानी आयोजना सञ्चालनका लागि पहल गरिनेछ ।
- केराबारी बजार क्षेत्रमा संघीय सरकारसँगको साझेदारीमा ढल-नालाको दिगो व्यवस्थापन गरिनेछ ।

घ. पर्यटन सम्बधि नीति :

- पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि पर्यटकिय क्षेत्रको गुरुयोजना बनाई आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरुको आकर्षण गन्तब्यको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- पर्यटन पूर्वाधार विकासमा जोड दिईनेछ ।
- परम्परागत कला संस्कृतिको संरक्षण, सम्वर्द्धन तथा प्रवर्द्धन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

ङ. उद्यम प्रवर्द्धन, रोजगारी सिर्जना र आन्तरिक आय अभिबृद्धि :

- प्रगतिशिल कर प्रणालीको माध्यमबाट सबै प्रकारका उद्योग व्यवसाय, घरजग्गा सम्पतिलाई करको दायरामा ल्याईनेछ । नागरिकहरुलाई करको महत्व एवम् उद्देश्य बारे सचेत गराई गाउँपालिकाको आन्तरिक आम्दानी बृद्धि गरिनेछ ।
- आन्तरिक करका दायराहरु बृद्धि गर्दै लगिनेछ ।
- गाउँपालिकामा प्राप्त हुने श्रोत साधनहरुलाई प्राथमिकताका आधारमा परिचालन गरिनेछ ।
- राजश्व संकलनबाट गाउँपालिकालाई आत्मनिर्भर बनाउन करदाताहरुलाई करदाता शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । कर दिवशको अवसर पारेर कर सप्ताह मनाउनुका साथै करदाताको सम्मानका लागि उत्कृष्ट करदातालाई सम्मान गरिनेछ
- गाउँपालिकाको रणनीतिक योजनाबद्ध रुपले श्रोत साधनको उचित संकलन र परिचालन गरिनेछ । प्रत्येक वडालाई प्रतिस्पर्धात्मक रुपमा राजश्व सङ्कलन गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- बैङ्क तथा वित्तिय क्षेत्रलाई सहज ऋण परिचालनका लागि उपयुक्त वातावरणको श्रृजना गरिनेछ
- कृषिजन्य बस्तुको मुल्य श्रृङ्खलामा सहकारी संस्थालाई परिचालन गरिनेछ ।

- सहकारी संस्थाहरुलाई उत्पादनसँग जोड्न प्रोत्साहन गरिनेछ , बस्तुको उत्पादन, प्रशोधन, भण्डारण, बजारीकरण र बिभिदिकरण गर्ने सहकारीलाई प्राविधिक सहयोग तथा अन्य विशेष व्यवस्था ल्याइनेछ ।
- सहकारीहरुको सन्तुलित विवरण सुनिश्चित गरि प्रभावकारी सेवा प्रवाह गर्न आवस्यक अनुसार एकिकरण तथा विस्तार गरिनेछ ।
- सहकारी तथा गरिबि निवारण सम्बन्धि व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा यस पालिकाका सम्पूर्ण सहकारी जोडिनेछ । सो का लागि आवस्यक तालिमको व्यवस्था गरिनेछ ।
- सहकारीको माध्यमबाट रोजगारीका अवसरहरु सृजना गर्न सहकारी मैत्री नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- सहकारीहरुको नियमित नियमन गरिनेछ , सहकारीहरुको क्षमता अभिद्धृद्धि गर्नक्षमतम विकास तालिम गोष्ठी सञ्चालन गरिनेछ ।
- स्थानीय उत्पादनमा आधारित उद्योगलाई प्रोत्साहन गरिनेछ साथै महिला तथा युवा स्वरोजगारलाई जोड दिइनेछ ।
- जडिबुटी उत्पादन लगायत अन्य विकास निर्माणका कार्यमा सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरुलाई विकास साझेदारको रुपमा अघि बढाईनेछ ।
- गाउँपालिकाको आर्थिक विकासमा निजी, सहकारी र सरकारी क्षेत्रलाई सँगसँगै जाने वातावरण सृजना गरि लागत सहभागिताका आधारमा सञ्चालन गरिने कार्यक्रमहरुलाई प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- कृषि बजार संकलन केन्द्र तथा पशु चौपाया बिक्रि बजार केन्द्र व्यवस्थित गरिनेछ । स्थानीय उद्योगधन्दा तथा व्यापारलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- लघु उद्यम विकासमा जोड दिइनुका साथै उद्यमीहरुलाई रोजगारिका अवसरहरु सृजना गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।

च. वातावरण तथा विपत् व्यवस्थापन :

- चुरे क्षेत्रको संरक्षण तथा विकासका साथै नदिजन्य पदार्थ आई.ई.ई. भएका खोला क्षेत्र बाहेक उत्खनन् तथा घाटगद्दी गर्न रोक लगाईनेछ ।
- आ.व. ०७८/०७९ का लागि खोलानाला उत्खनन् तथा बिक्रीलाई बैज्ञानिक भू-बनोट, उपयुक्तता एवम् आवस्यकताका आधारमा गर्नका लागि IEE गरिनेछ ।
- वातावरणिय अध्ययन प्रतिवेदनले औंल्याएको क्षेत्रबाट मात्र नदिजन्य पदार्थ उत्खनन् गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ र यसका लागि वातावरणिय अध्ययनले औंल्याएका विषयलाई कडाइका साथ लागू गरिनेछ ।
- विपद पिडितहरुलाई आवस्यकता हेरि तत्काल राहत प्रदान गर्नका लागि मापदण्ड निर्माण गरिनेछ साथै विपदबाट क्षति भएका संरचनाहरुलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखि योजना छनौट गरिनेछ ।

- विपद जोखिम व्यवस्थापन गुरुयोजना तयार गरि कार्यान्वयन गरिनेछ । गाउँपालिका तथा वडास्तरीय विपद व्यवस्थापन समितिलाई विपद पूर्व तयारी तथा विपद प्रतिकार्यमा सक्रिय बनाईनेछ ।
- जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण गर्न वायो इन्जिनियरिङ्ग प्रविधिबाट नदि, खोलानाला संरक्षण गरिनेछ साथै "रुख जोगाऔं बिरुवा रोपौं" भन्ने अभियान सञ्चालन गरिनेछ साथै नदि उकास क्षेत्रमा वृक्षरोपण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- महामारी जन्य प्रकोप/विपद् रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि गाउँपालिकामा रहेको संयन्त्रलाई तयारी अवस्थामा राखिनेछ साथै नागरिक समाज, सुरक्षा निकाय तथा स्थानीय सरोकारवालाहरु सहकार्य गर्ने नीति लिइनेछ ।
- वन डढेलो तथा हात्ती आतङ्क न्युनिकरण र अवैध चोरी निकासि तथा रोकथाम गर्न आवस्यक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- निजी वन विकासलाई प्रोत्साहन गरिनेछ साथै गाउँपालिका भित्र रहेका सामुदायिक तथा निजी वन फडानी रोक्न स्थानीय टोल विकास संस्थालाई परिचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- फोहोर व्यवस्थापनलाई थप व्यवस्थित बनाईनेछ त्यस्तै घरेलु फोहोरलाई व्यवस्थापन गर्न घरमा नै जैविक र अजैविक फोहोरको व्यवस्थापन गर्न आवस्यक कार्यक्रमहरु अगाडी बढाइनेछ ।
- चुरे क्षेत्रबाट बहने नदिनालाहरुको संरक्षण, भू-क्षय रोकथाम, बाढी नियन्त्रण र दिगो सिँचाई व्यवस्थापनका लागि पानीका मुहान संरक्षण एवम् खोलानालाहरुको गुरुयोजना निर्माण र कार्यान्वयनमा जोड दिइनेछ ।
- जैविक विविधता संरक्षणमा विशेष जोड दिइनेछ ।

छ. संस्थागत क्षमता विकास,सेवा प्रवाह र सुशासन :

- कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरुको क्षमता विकासका लागि आवस्यक सेवा प्रवाहसँग सम्बन्धित तालिम कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- कार्यालयमा कार्यबोझको तुलनामा कर्मचारीको संख्या न्युन भएकोले कर्मचारीहरुलाई काम प्रति प्रेरित गर्दै कार्यक्षमता समेत बृद्धि गर्न हाल दिईंदै आएको प्रोत्साहन सुविधालाई निरन्तरता दिइनेछ साथै कार्यसम्पादनमा आधारित दण्ड र पुरस्कारको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- संघीय सरकारको नीतिलाई आत्मसात गर्दै आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न कर्मचारीहरुलाई बढीमा दुइ हप्तासम्मको आन्तरिक पर्यटन काजको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- डिजिटल डिस्प्ले मार्फत वडा तथा गाउँपालिकामा भइरहेका कार्यहरुको जानकारी गराईनेछ
- पुराना प्रशासनिक कागजातहरुलाई डिजिटलाइजेसन गरिनेछ साथै पुराना अभिलेख संकलन गरि अभिलेखालय स्थापना गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका सरकारी तथा गैह्रसरकारी संस्थाहरुको चौमाासिक कार्यप्रगति पेश गर्ने संयन्त्र विकास गरिनेछ त्यस्तै कालोबजारी र नाफाखोरीको अन्त्य साथै गुणस्तर र आपूर्ति सहजताका लागि स्थानीय प्रशासनसँगको सहकार्यमा मासिक रुपमा बजार अनुगमन गरिनेछ । बिना दर्ता तथा अवैधानिक रुपमा सञ्चालित व्यवसायलाई कानुनी दायरामा ल्याइनेछ ।

- करदाताहरुलाई जागरुक बनाउन करदाता मैत्री कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ र करदातालाई सम्मान गर्ने नीति लिइनेछ ।
- राज्यले लिएको सन्निकत सेवा प्रवाहको नीति कार्यान्वयन गर्न संविधानतः वडाहरुलाई दिएका अधिकारहरु प्रयोग गर्नका लागि वडामा रहेको संयन्त्रलाई मजबुत बनाईनेछ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रमा सञ्चालित योजना तथा कार्यक्रमहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि अनुगमन तथा मुल्याङ्कन प्रणालीलाई सशक्त बनाईनेछ ।
- गाउँपालिका सञ्चालनका लागि संविधानको अनुसुचि-८, एकल अधिकार अन्तरगत आवस्यक पर्ने ऐन, नियम, कार्यविधि, मापदण्ड, निर्देशिका जारी गरि कानूनी शासनलाई मुर्त रुप दिँदै लगिनेछ ।
- जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुलाई जनताप्रति उत्तरदायी बनाउनुका साथै जनताको प्रत्यक्ष अभिमत बुझ्न सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ साथै योजना तथा कार्यक्रमको भूक्तानी लिनु अघि सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाईलाई प्रभावकारी रुपमा लागू गरिनेछ ।
- स्थानीय तहका हरेक क्षेत्रमा पारदर्शी र सुशासनको प्रत्याभूति दिलाउन सूचना प्रवाह प्रणालीलाई व्यवस्थित गरिनेछ साथै विद्युतिय सुशासनमा जोड दिइनेछ ।
- वित्तिय सुशासन कायम गर्न आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई मजबुत बनाइनेछ, महालेखा परिक्षकको कार्यालयबाट भएको आ.व. ०७६/०७७ सालको लेखा पर्रिक्षण प्रतिवेदनले औँल्याएका बेरुजु फछ्र्यौट गर्न सम्बद्ध पक्षलाई सूचित गरिने र तोकिएको समयावधिमा बेरुजु फछ्र्यौट नगर्नेको विवरण सार्वजनिक गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।

केराबारी गाउँपालिकाको चालु आ.व. २०७८/०७९ को प्रगति समिक्षा :

गाउँपालिकाको चालु आ.व.मा चाालु खर्च तर्फ विनियोजित रु.३७ करोड ७७ लाख ८७ हजार मध्ये हालसम्म रु.२६ करोड २४ लाख ३९ हजार खर्च भई बाँकी रु. ११ करोड ५३ लाख ४८ हजार रहेको देखिन्छ । त्यसैगरि पूँजिगत खर्च तर्फ विनियोजित रु. ३६ करोड २३ लाख ३९ हजार मध्ये हालसम्म खर्च रु.१२ करोड ६१ लाख ४९ हजार रहेको देखिन्छ । हालसम्मको पूँजिगत खर्च ३४.८२% हुन आएको छ । चालु तथा पूँजिगत खर्चको जम्मा प्रगति ५२.५०% रहेको देखिन्छ । कोभिड १९ का कारण योजना सञ्चालन प्रगति न्युन रहेको छ भने भौतिक रुपमा सम्पन्न भएका योजनाहरुको वित्तिय प्रगति आउन बाँकी रहेकाले समेत खर्च प्रगति कम देखिएको छ । भौतिक प्रगति तर्फ चालु आ.व. का लागि जम्मा ६६० ओटा योजना मध्ये ४७९ वटा सम्झौता भई हालसम्म ३०७ वटा योजना सम्पन्न भएका छन् भने १८ वटा बहुबर्षिय योजनाहरु मध्ये ५ वटा योजना सम्पन्न भइसकेका छन् । तोपथुम्की पर्यटकिय क्षेत्र तथा जेफाले पर्यटन क्षेत्रको DPR सम्पन्न भइसकेको छ । चालु आ.व.को हालसम्मको कोभिड १९ को व्यवस्थापन तथा राहत वितरण क्वारेन्टाइन अत्यावस्यक सामग्री खरिद लगायतका कार्यका लागि ८५ लाख ९४ हजार खर्च भएको छ साथै कोभिड तथा क्वारेन्टाइन व्यवस्थापनका लागि आगामी दिनमा समेत उच्च महत्व दिइएको छ ।

विश्वव्यापी महामारीको रुपमा फैलिएको कोभिड १९ लाई रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्नका लागि राहत तथा क्वारेन्टाइन व्यवस्थापनमा उच्च प्राथमिकता दिइएको छ । कोभिड १९ बाट पठनपाठन बन्द भएका विद्यालयहरुलाई वैकल्पिक विधिबाट पठनपाठन सुचारु गर्न पहल गरिनेछ साथै घरघरमा स्व-अध्ययनका लागि बालबालिकाहरुलाई अभिप्रेरित गर्न अभिभावक, शिक्षक संघ/संगठन, बालक्लव, विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई समन्वयात्मक भूमिकाको लागि आह्वान गरिनेछ । बालविकास केन्द्रका सहयोगी कार्यकर्ता तथा विद्यालय कर्मचारीहरुको सेवा सुविधालाई साविक बमोजिम निरन्तरता दिइनेछ। विपद् जोखिम न्यूनिकरण पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यकका लागि आवस्यक व्यवस्था मिलाइनेछ । नदिनालाहरुमा तटबन्धन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएकोछ । खोलानालाहरुमा IEE प्रतिवेदन बमोजिम उत्खनन् र बिक्रिको आवस्यक व्यवस्था मिलाइनेछ । चालु आ.व.मा लकडाउनका कारण पूँजिगत तथा चालु कार्यक्रम सञ्चालन गर्न कठिनाई भएकाले खर्च हुन बाँकी रहेका योजना तथा कार्यक्रमलाई आगामी आ.व.मा समेत निरन्तरता दिइनेछ साथै संघीय राजश्व बाँडफाँड शिर्षकमा १ करोड ७३ लाख ३१ हजार ८ सय रुपैंया घटी प्राप्त भएकोछ भने आन्तरिक श्रोत तर्फ समेत न्यून राजश्व असुली भएको छ । चालु आ.व.मा ७ करोड ४२ लाख ५८ हजार बजेट हालसम्म न्यून रहेकोछ ।

आ.व. ०७८/०७९ को प्रस्तावित आय र व्यय विवरण :

आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को लागि आय निर्धारण गर्दा कुल आन्तरिक आय रु. २ करोड २४ लाख ३० हजार हुने अनुमान गरिएको छ । त्यसैगरि संघिय सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तिय समानिकरण अनुदान रु. १२ करोड ३३ लाख, सशर्त अनुदान तर्फ १९ करोड ७९ लाख, राजश्व बाँडफाँड तर्फ ८ करोड ८० लाख १३ हजार, त्यसैगरी प्रदेश सरकारबाट वित्तिय समानिकरण अनुदान रु. ७० लाख ६४ हजार, सशर्त अनुदान तर्फ १९ लाख ५५ हजार, राजश्व बाँडफाँड तर्फ ५४ लाख ८ हजार, समपुरक अनुदान १ करोड, नदिजन्य पदार्थ दहत्तर बहत्तर शुल्क स्थानीय तथा प्रदेश बाँडफाँड रु. १० करोड ६० लाख, चालु वर्षको योजना क्रमागत अल्या हुने रकम रु. ११५ करोड १४ हजार, मालपोत रजिष्ट्रेसन बाँडफाँड वापत बाँडँफाँड वापत रु. ६५ लाख, जनसहभागिता रु. ५० लाख PLGSP बाट ३ लाख ८० हजार, सामाजिक सुरक्षा भत्ता रु. ९ करोड गरि जम्मा रु. ८० करोड ८९ लाख ६४ हजार बजेट सिमा तयार गरिएको छ जस अनुसार रु. ८ करोड ५० लाख चालु खर्च र रु. ४२ करोड ४७ लाख पूँजिगत खर्च हुने अनुमान गरिएको छ ।

पन्ध्रौं योजनाले परिलक्षित गरेका उदेश्यहरु तथा दिगो विकासका लक्ष्यहरु हार्सिल गरि सन् २०३० सम्म नेपाललाई मध्यम स्तरीय आय भएको मुलुकमा स्तरोन्नती गर्ने राष्ट्रिय नीतिलाई मानक मानी केही केराबारी गाउँपालिकाका गौरबका योजनाका रुपमा ठूला प्रकृतिका आयोजनालाई क्रमागत योजनाहरुलाई आवस्यक रकम विनियोजन गरिएकोछ । भौतिक पूर्वाधार, आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, गाउँपालिका स्तरबाट सञ्चालन हुने ठूला प्रकृतिका योजनामा आवस्यक बजेटको प्रवन्ध गरिनेछ । जनसंख्या, भूगोल तथा मानव विकासका सुचकका सुत्रमा आधारित वडा सिलिङ् तोकिएकोमा पूर्वाधार विकासमा अनिवार्य ५५% र आर्थिक विकासमा २०% रकम बजेट विनियोजन गरिएकोछ । शिक्षा, स्वास्थ्य सेवा

तथा कृषि विकासका लागि सशर्त अनुदानका अतिरिक्त ८४ लाखका दरले र पशुसेवाका लागि २८ लाख ५२ हजार, महिला विकास शाखा तर्फ २४ लाख ११ हजार, लक्षित वर्ग उत्थान कार्यक्रम ३१ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरिएकोछ । विश्वव्यापी रुपमा देखा परेको कोभिड १९ को व्यवस्थापनका लागि ५० लाख, सिँचाइ तथा खोलानाला तटबन्धनका लागि ११ करोड, पर्यटन क्षेत्रको विस्तार तथा विकासका लागि २५ लाख रकम विनियोजन गरिएकोछ । उल्लेखित कार्यक्रम मार्फत आगामी आ.व. मा मानव विकास सुचाङ्कमा यस गाउँपालिकालाई १ नं. प्रदेश कै उत्कृष्ट गाउँपालिका बनाउने लक्ष्य लिइएको छ ।

केराबारी गाउँपालिकाको गाउँ सभाबाट भएका निर्णयहरु :

निर्णय नं. १ :

केराबारी गाउँपालिकाको नीति कार्यक्रम तथा बजेट तर्जुमाका लागि विभिन्न मितिमा भएका बस्ती स्तरीय भेला, वडा समितिका बैठक, विषयगत समितिका बैठक एवम् बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिको बैठक हुँदै गाउँकार्यपालिकाको बैठकबाट सिफारिस भएको र सभाबाट प्राप्त सुझाव समेत समेटिएको केराबारी गाउँपालिकाको आगामी आ.व.२०७८/०७९ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट सर्वसम्मत स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. २ :

आ.व. २०७८/०७९ को अर्थ सम्बन्धि प्रस्तावलाई कार्यान्वयन गर्नका लागि स्थानीय कर तथा शुल्क संकलन गर्ने, छुट दिने तथा आय संकलनको प्रशासनिक व्यवस्था गर्न बनेको आर्थिक विधेयक २०७८ सर्वसम्मत स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. ३ :

आ.व. २०७८/०७९ को गाउँपालिका, वडा समिति, विषयगत शाखाले गर्ने सेवा र कार्यहरुको निमित्त चालु खर्च, पूँजिगत खर्च र वित्तिय व्यवस्थाको रकम सञ्चित कोषबाट खर्च गर्न बनेको "विनियोजन विधेयक २०७८" सर्वसम्मत स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. ४ :

स्थानीय तहको स्वमुल्याङ्कन कार्यविधि २०७७ बमोजिम यस केराबारी गाउँपालिकाको स्वमुल्याङ्कनका लागि आवस्यक कागजातहरु सहित अनलाइन इन्ट्री गर्ने कार्य सम्पन्न गरि गाउँपालिकाको मिति २०७८/०३/०३ को बैठकद्वारा यस गाउँपालिकाको प्राप्त जम्मा प्राप्ताङ्क ६३.५०% रहेको नतिजा सार्वजनिक गरिएकाले सो नतिजा अनुमोदन गर्ने सर्वसम्मत निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. ५ :

केराबारी गाउँपालिकामा न्यायिक कार्य सम्पादनका क्रममा भए गरेका काम कार्यवाहीहरु समेटी तयार गरिएको चालु आ.व. २०७७/०७८ को प्रगति प्रतिवेदन गाउँपालिका उपाध्यक्ष तथा न्यायीक समितिका संयोजक ज्यूद्वारा प्रस्तुत गरिएकोमा सो प्रगति प्रतिवेदन सर्वसम्मत स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. ६ :

केराबारी गाउँकार्यपालिकाको बैठकको विभिन्न मितिहरुको निर्णय अनुसार चालु आ.व. ०७७/०७८ को ०७७ साउन महिना देखि ०७८ असार सम्मका बजेट तथा कार्यक्रम वडा समितिको सिफारिसका आधारमा गाउँकार्यपालिकाबाट योजनाहरुमा भएको संसोधन परिवर्तन तथा रकम थपघट गर्न विभिन्न मितिमा कार्यपालिकाको बैठकबाट भएका सम्पूर्ण निर्णयहरु अनुमोदन एवम् पारित गर्ने सर्वसम्मत निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. ७ :

चालु आ.व. २०७७/०७८ मा विनियोजित योजना तथा कार्यक्रमहरु मध्ये कोभिड १९ को विपद्को कारण सञ्चालन गर्न बाँकी रहेका तथा सञ्चालनको क्रममा रहि निर्धारित समयावधि भित्र सम्पन्न हुन नसकेका योजना तथा कार्यक्रमहरु आगामी आ.व. २०७८/०७९ मा क्रमागत योजनाका रुपमा निरन्तरता दिने सर्वसम्मत निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. ८ :

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ११ को उपदफा २ ङ मा गाउँपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारमा स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन गर्न वाञ्छनिय भएकोले स्थानीय तहको सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता ल्याउन विद्यमान स)गठन एवं दरबन्दीमा आवस्यक परिमार्जन गरि गाउँपालिकाको कार्यविभाजन र कार्यसम्पादनमा सघाउ पुऱ्याउन विषय विज्ञको सहजिकरणमा पालिका स्तरिय कार्यशालाबाट छलफल गरि स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन ०७४ को दफा ९० मा उल्लेख भए बमोजिम स्थानीय तहका कर्मचारीहरुको तहगत प्रणाली अपनाउने विषयलाई ध्यानमा राखि तयार गरिएको संगठन व्यवस्थापनको सांगठनिक ढाँचालाई स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो साथै यस गाउँपालिकामा हाल कार्यरत अस्थायी, करार र ज्यालादारी कर्मचारीहरुको सेवालाई आ.व. ०७८/०७९ का लागि निरन्तरता दिई गाउँपालिकाको कार्य सम्पादनलाई व्यवस्थि तगर्ने सर्वसम्मत निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. ९ :

भूमिहीन दलित, भूमिहीन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको स्थानीय तहबाट लगत संकलन सम्बन्धि कार्यविधि २०७७ बमोजिम यस केराबारी गाउँपालिकाको १० वटै वडाहरुमा सामुदायिक शिक्षक/शिक्षिकाहरु परिचालन गरि लगत संकलन कार्य सम्पन्न गरिएकोले यस सम्बन्धि अन्य कार्य कार्यविधि बमोजिम आगामी आ.व.०७८/०७९ मा सञ्चालन गर्ने सर्वसम्मत निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. १० :

केराबारी गाउँपालिकाको मिति २०७८/०३/०३ को बैठकले गरेको सिफारिस बमोजिम श्री कल्याणकारी माध्यमिक विद्यालय केराबारी-२ सिंहदेवीलाई शैक्षिक सत्र २०७८/०७९ देखि देहायका ऐच्छिक विषयहरुमा अध्यापन गर्ने गरि कक्षा ११ सञ्चाालनको लागि अनुमति दिने सर्वसम्मत निर्णय गरियो

अध्यापन गर्ने अनुमति दिइएका ऐच्छिक विषयहरु :

१. ऐ. प्रथम– ग्रामिण विकास
२. ऐ. द्वितिय– समाजशास्त्र/जनसंख्या अध्ययन/भाषा विज्ञान
३. ऐ. तृतिय– अङ्ग्रेजी/नेपाली/संस्कृती
४. ऐ. चौथो– वातावरण विज्ञान/पुस्तकालय तथा सूचना विज्ञान

ऐच्छिक विषयहरु हेरफेर र थपघट हुनुपर्ने भएमा विद्यालयको माग समेतलाई ध्यानमा राखि गाउँ शिक्षा समितिले आवस्यक निर्णय लिन सक्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. ११ :

केराबारी गाउँपालिका विधायन समितिबाट प्रस्तुत भई गाउँकार्यपालिकाबाट सिफारिस भइ आएका तपसिल बमोजिमका विधेयकहरु स्वीकृत गर्ने निर्णय गरियो :-

१. केराबारी गाउँपालिका तथ्याङ्क तथा अभिलेख संकलन विधेयक, २०७८
२. केराबारी गाउँपालिका संघ संस्था दर्ता सम्बन्धि विधेयक, २०७८
३. केराबारी गाउँपालिका कर तथा गैह्रकर विधेयक, २०७८

निर्णय नं. १२ :

यस कार्यालयका कर्मचारीहरुलाई उच्च मनोबलका साथ कार्यसम्पादन गरि जनताममा सेवा प्रवाह चुस्त दुरुस्त तथा जवाफदेही बनाउन गाउँ कार्यपालिका तथा वडा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई "नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयबाट जारि गरिएको कार्य सञ्चालन निर्देशिका २०७५ (संसोधन सहित)" तथा कर्मचारी प्रोत्साहन कार्यविधि २०७६ लाई आधार मानी आन्तरिक श्रोतबाट व्ययभार हुनेगरि प्रोत्साहन भत्ता र वार्षिक १५ दिन नबढ्ने गरि आन्तरिक पर्यटन काज उपलब्ध गराउने सर्वसम्मत निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. १३ :

बस्ती स्तरबाट माग भई वडा समितिबाट सिफारिस भई आएका योजना तथा कार्यक्रमहरु आगामी आ.व. २०७८/०७९ मा सञ्चालनका लागि प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकारमा सिफारिस गर्ने निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. १४ :

केराबारी गाउँपालिका वडा नं. ९ स्थित घंघरु र खयरघारी क्षेत्रमा सिंचाइको अभावका कारण भूमि बाँझै हुने अवस्था भएको भनि सम्बन्धित क्षेत्रका किसानहरुबाट समेत सिंचाईको आवस्यक प्रवन्ध गर्न माग भइ आएकोले सो क्षेत्रहरुका करीब ५०/५० बिगाहा क्षेत्रफलमा सिंचाई हुने क्षमताका २ वटा डिप बोरिङ्ग र सो को वितरण प्रणाली समेतको निर्माण गरि सिंचाईको प्रवन्ध गर्नका लागि प्रदेश नं. १ स्थित भूमिगत जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय तथा सम्बन्धित निकायहरु समक्ष लेखि पठाउने सर्वसम्मत निर्णय गरियो ।

निर्णय नं. १५ :

चालु आ.व. ०७७/०७८ का लागि छैटौं र सातौं गाउँसभाबाट स्वीकृत भई संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त देहाय अनुसारका समानिकरण अनुदान, शसर्त अनुदान,राजश्व बाँडफाँड,

समपुरक अनदान एवम् आन्तरिक आयबाट भएको चालु तथा पूँजिगत खर्चहरु सहितको आय-व्यय विवरण अनुमोदन गर्ने सर्वसम्मत निर्णय गरियो ।

तपसिल :

१. सामाजिक सुरक्षा भत्ता,

२. बेरुजु सम्बन्धि छलफल र निर्णय,

३. कोभिड १९ को नियन्त्रणमा कार्यपालिकाको सि.सि.एम.सि.बाट सिफारिस भई आएका निर्णयतथा खर्चहरु

निर्णय नं. १६ :

केराबारी गाउँपालिकाको आठौं गाउँसभा सफल पार्न प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रुपमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण राजनैतिक दलहरु, कार्यालय तथा संघ-संस्थाका प्रमुखहरु, प्राध्यापक, बुद्धिजीवि, व्यापारी, नागरिक समाज, प्रबुद्ध वर्ग, पत्रकार तथा गाउँपालिकाबासी सम्पूर्ण दिदीबहिनी एवम् दाजुभाईहरु सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्ने सर्वसम्मत निर्णय गरियो ।

१.लक्ष्य हासिल गर्नको लागी केराबारी गाउँपालिका विकास योजना अन्तरगत आ.व. ०७८/०७९ को प्रस्तावित राजश्वका दररेटहरु :

क्र.सं.	विवरण	इकाई	दस्तुर रु.	कैफियत
क. सम्पति तथा मालपोत कर				
१	५ लाख सम्मको	एकमुष्ठ	१००।-	
२	५ लाख भन्दा माथि २५ लाखसम्मको	प्रतिलाख	२०।	
३	२५ लाख भन्दा माथि ५० लाखसम्मको	प्रतिलाख	३०।	
४	५० लाख भन्दा माथि १ करोड सम्मको	प्रतिलाख	३६।	
५	१ करोड भन्दा माथि २ करोड सम्मको	प्रतिलाख	४०।	
६	२ करोड भन्दा माथि ३ करोड सम्मको	प्रतिलाख	४४।	
७	३ करोड भन्दा माथि जतिसुकै भएपनि	प्रतिलाख	५०।	
८	घर बहाल कर	प्रतिशत	१०।	

२. केराबारी गाउँपालिकाको आ.व. ०७८/०७९ को सम्पती मुल्याङ्कनका दररेटहरु :

क्र.सं	विवरण	प्रति रोपनी रु. हजारमा	कैफियत
	१ नं वडा कार्यालय, पाटीगाउँ		
१	साविक वडा नं ३ पाटीगाउँ थाम डाँडा मुल सडकले छोएको	७५।	
२	थाम डाँडा मुल सडक भन्दा २०० मि टाडा दुबै तर्फ	५०।	
३	थाम डाँडा मुल सडक भन्दा ५०० मि टाडा दुबै तर्फ	२५।	
४	साविक वडा नं ३ पाटीगाउँ किकुङ् मुल सडकले छोएको	२५।	
५	किकिदु मुल सडक भन्दा २०० मि टाडा दुबै तर्फ	२०।	
६	किकिदुममुल सडक भन्दा ५०० मि टाडा दुबै तर्फ	१५।	
७.	(साविक वडा नं २ पाटीगाउँ) किकिदुम मूल सडकले छोएको	३८।	
८	किकिदुम मूल सडकको शाखा सडकले छोएको	२५।	
९	किकिदुम मूल सडकले नछोएको र २०० मिटर टाढा डाँडा टोल साथै गैरी गाउँको मूल सडकले छोएको ।	२०।	
१०	धोबि खोला देखी माथि शाखा सडकले नछोइएको गहिरी गाउँ	१५।	
११	आठखोला, सिरानी, सुसुली टोल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा अन्य सबै साविक वडा नं २ को जग्गा	१०।	
१२	(साबिक वडा नं ३ पाटीगाउँ) रातमाटे मूल सडकले छोएको	२५।	
१३	रातमाटे मूल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबैतर्फ	२०।	
१४	रातमाटे मूल सडक भन्दा ५०० मिटर टाढा दुबैतर्फ	१५।	
१५	साविक पाटीगाउँ वडा नं ३ जिम्बा डाँडा मूल सडकले छोएको	२५।	
१६	जिम्बाडाँडा मूल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबैतर्फ	२०।	
१७	जिम्बाडाँड मूल सडक भन्दा ५०० मिटर टाढा दुबैतर्फ	१५।	

१८	(साविक ४ पाटीगाउँ राँके भञ्ज्याङ मूल सडकले छोएको	२५।	
१९	राँके भञ्ज्याङ मूल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबैतर्फ	२०।	
२०	राँके भञ्ज्याङे मूल सडक भन्दा ५०० मिटर टाढा दुबैतर्फ	१५।	
२१.	साविक ५ पाटीगाउँ सिम्ले मूल सडकले छोएको	२५।	
क्र.सं	**विवरण**	**प्रति रोपनी रु. हजारमा**	**कैफियत**
२२	कुमाल मूल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दबैतर्फ	२०।	
२३	कुमाल मूल सडक भन्दा ५०० मिटर टाढा दबैतर्फ	१५।	
२४	साबिक ५ पाटीगाउँ सिम्ले मूलसडकले छोएको	२५।	
२५	सिम्ले मूलसडक भन्दा २०० मिटर टाढा दबैतर्फ	२०।	
२६	सिम्ले मूलसडक भन्दा ५०० मिटर टाढा दबैतर्फ	१०।	
२७	(साविक वडा नं ५ पाटीगाउँ) धोबिखोला मूल सडकले छोएको	२५।	
२८	धोबि खोला मुलसडकभन्दा २०० मिटर टाढा दुबैतर्फ	२५।	
२९	धोबि खोला मुलसडकभन्दा ५०० मिटर टाढा दुबैतर्फ	१५।	
३०	(साबिक वडा नं ६ पाटीगाउँ) सिंजाली टोल मूल सडकले छोएको	२५।	
३१	सिजालीटोल मुलसडकभन्दा २०० मिटर टाढा दुबैतर्फ	२०।	
३२	सिजालीटोल मुलसडकभन्दा ५०० मिटर टाढा दुबैतर्फ	१५।	
३३	(साबिक ६ पाटीगाउँ) बीच टोल मूल सडकले छोएको ।	२५।	
३४	बीच टोल मूल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबैतर्फ	२०।	
३५	बीच टोल मूल सडक भन्दा ५०० मिटर टाढा दुबैतर्फ	१५।	
३६	(साबिक ६ पाटीगाउँ) सिटेनी टोल मूल सडकले छोएको	२५।	
३७	सिटेनी टोल मूल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबैतर्फ	२०।	
३८	सिटेनी टोल मूल सडक भन्दा ५०० मिटर टाढा दुबैतर्फ	१५।	
३९	(साबिक ६ पाटीगाउँ) स्कुल डाँडा मुल सडकले छोएको	२५।	
४०	स्कुल डाँडा मुल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबै तर्फ	२०।	
४१	स्कुल डाँडा मुल सडक भन्दा ५०० मिटर टाढा दुबै तर्फ	१५।	
४२	(साबिक ६ पाटीगाउँ) कोप्चे मुल सडकले छोएको	२५।	
४३	कोप्चे मूल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबै तर्फ	२०।	
४४	कोप्चे मूल सडक भन्दा ५०० मिटर टाढा दुबै तर्फ सबै	१५।	
४५	(साबिक वडा नं छ पाटीगाउँ) मरुन्जे मूल सडकले छोएको	२५।	
४६	मरुन्जे मुल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दूबै तर्फ	२०।	
४७	मरुन्जे मुल सडक भन्दा ५०० मिटर टाढा दूबै तर्फ	१५।	
४८	(साबिक वडा नं ७ पाटीगाउँ) समला मूल सडकले छोएको	२५।	
४९	समला मूल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबै तर्फ	२०।	
५०	समला मूल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबै तर्फ सबै	१५।	
५१	(साबिक वडा नं ७ पाटीगाउँ) फेदी मुल सडकले छोएको	२५।	
५२	फेदी मूल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबै तर्फ	२०।	
५३	फेदी मूल सडक भन्दन ५०० मिटर टाढा दुबै तर्फ सबै	१५।	
५४	(साबिक वडा नं ७ पाटीगाउँ) सेपेनी मूल सडकले छोएको	२५।	
५५	सेपेनी मूल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबै तर्फ	२०।	
५६	सेपेनी मूल सडक भन्दा ५०० मिटर टाढा दुबै तर्फ सबै	१५।	
५७	(साबिक वडा नं ८ पाटीगाउँ) काखरिया मूल सडकले छोएको	१००।	
५८	काखरिया टोलमूल सडक भन्दा २०० मिटर दुबै तर्फ	५०।	
५९	काखरिया टोल मूल सडक भन्दा ५०० मिटर दुबै तर्फ	२५।	
६०	(साबिक वडा नं ९ पाटीगाउँ) डाँडागाउँ मूल सडकले छोएको	१२५।	
६१	डाँडागाउँ मूलसडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबै तर्फ	६३।	

६२	डाँडागाउँ मूल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबै तर्फ सबै	३०।	
६३	(साबिक वडा नं ९ पाटीगाउँ) खोलागाउँ मूल सडलले छोएको	१००।	
६४	खोलागाउँ मूल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबै तर्फ	५०।	
क्र.सं	**विवरण**	**प्रति रोपनी रु. हजारमा**	**कैफियत**
६५	खोलागाउँ मूल सडक भन्दा ५०० मिटर टाढा दुबै तर्फ सबै	२५।	
६६	(साबिक वडा नं ९ पाटीगाउँ) आमबोटे मूल सडकले छोएको	२५०।	
६७	आमबोटे मूल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबै तर्फ	१००।	
६८	(साबिक वडा नं पाटीगाउँ) रानामूल सडकले छोएको	१००।	
६९	रानामूल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबै तर्फ	५०।	
७०	(साबिक वडा नं ९ पाटीगाउँ) डाँडा गाउँ भन्ज्याङटोल मूल सडकले छोएको	१५०।	
७१	डाँडागाउँ भन्ज्याङटोलमूल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबै तर्फ	७५।	
७२	(साबिक वडा नं ९ पाटीगाउँ) खोपी टोल मूल सडकले छोएको	१००।	
७३	खोपी टोल मूल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबै तर्फ	५०।	
७४	(साबिक वडा नं ९ पाटीगाउँ) निन्लाह्नमूल सडकले छोएको	७५।	
७५	निन्लाह्नमुल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबै तर्फ	५०।	
७६	(साबिक वडा नं ९ पाटीगाउँ) ढडेनी टोल मूल सडकले छोएको ७५	७५।	
७७	ढडेनीटोलमुल सडक भन्दा २०० मिटर टाढा दुबै तर्फ	५०।	
२ नं. वडा कार्यालय, सिंहदेवी			
१	साविक सिंहदेवी वडा नं १,२ र ५ को सिरानभएर जाने खोकेबेसी मोटरबाटो ५०० मिटर भित्र	१५० देखी २५०।	
२	साविक सिंहदेवी वडा नं ९,८ र ७ को सिरान भएर जाने सोमबारे कटहरे मोटर बाटो ५०० मिटर भित्र	१५०।	
३	साबिक सिंहदेवी वडा नं ८ देखी वडा नं ७ को लक्ष्मी आ.बि सम्म उक्त सडकको दायाँबायाँ	१००।	
४	लक्ष्मीआ.बि देखीतल कटहरे सम्म र रिठा बोट हुँदै फेदी बतासे खोला खदम खोला समेवा खोला किनारसम्मका जग्गाहरु सडकको दायाँबायाँ ५०० मिटर भित्र	१०० देखी २५०।	
५	साबिक वडा नं ७ को को लक्ष्मी आ.बि देखि तल कटहरे सम्म र रिठा बोट हुँदै फेदी बतासे खोला खदम खोला समेवा खोला किनारसम्मका जग्गाहरु सडकको दायाँबायाँ ५०० मिटर भित्र	२०।	
६	साविक सिंहदेवी वडा नं १ को सोमबारे देखी फाङ्दुवा हुँदै चिसाङ खोला सम्म जाने सोमबारे फाङ्दुवा सडकका दायाँबायाँ ५०० मिटर भित्र	१००।	
७.	साबिक सिंहदेवी वडा नं १ को सोमबारे देखीफाङ्दुवाहुदै चिसाङ खोल सम्म जाने सोमबारे फाङ्दुवा सडकको दायाँबायाँ ५०० मिटर बाहीर	५० देखी २००।	
८	साविक सिंहदेवी वडा नं २ को सोमबारे नामेम्बा सडको दायाँबायाँ ५०० मिटर भित्र	१००।	
९	साबिक सिंहदेवी वडा नं २ को सोमबारे नामेम्बा सडकको दायाँबायाँ ५०० मिटर बाहीर (खुङ्लाखोला देखीचिसाङ खोला सम्म)	५० देखी २००।	
१०	साविक सिंहदेवी वडा नं ५ को चियाबारी धामीटार सडकको दाँयाबाँया ५०० मिटर	१५०।	
११	चियाबारी धामीटार सडक मुख्यबस्तिभन्दातल धामीटार खुङ्लाखोलाकिनार सम्म	१२५ देखी २००।	
१२	साविक सिंहदेवी वडा नं ५ को भन्ज्याङ् काफ्ले सडकको दाँयाबाँया ५०० मिटर भित्र	१००।	

१३	साबिक सिंहदेवी वडा नं ५ को भन्ज्याङ् काफ्ले सडकको दाँयाबाँया ५०० मिटर बाहीर	२०।	
१४	साविक सिंहदेवी वडा नं ४ र ३ को विहिबारे फाइवा सडकको दाँयाबाँया ५०० मिटर फाइबाआ.बि. सम्म	१५०।	
१५	साविक सिंहदेवी वडा नं ४ र ३ को विहिबारे फाइवा सडक आ.बि. भन्दातलशाखा सडकको ५०० मिटर भित्र	१२५।	
१६	साविक सिंहदेवी वडा नं ४ र ३ को विहिबारे फाइवा सडक फाइबाआ.बि. भन्दातलशाखा सडकको ५०० मिटर बाहिर (सिसुवाखोला,भालु खोला,चिसाङ् खोलाकिनार)	२०।	
१७	साविक सिंहदेवी वडा नं ६ को एस.पि. मोड भेडेटार बुधबारे सडकदेखीमाथिचुली डाँडा सम्म	१५०।	
१८	साविक सिंहदेवी वडा नं ६ को एस.पि. सामितेन सडक दाँयाबाँया ५०० मिटर भित्र	१००।	
१९	साविक सिंहदेवी वडा नं ६ को एस.पि. सामितेन सडक दाँयाबाँया ५०० मिटर बाहीर	७५ देखी २००।	
	वडा नं ३ को कार्यालय		
१	साउने टोल जाने बाटो (बाटोले छोएको)	२५०।	
२	साउने टोल जाने बाटो (बाटोले नछोएको)	५०।	
३	गोल ग्राउण्ड देखीशुक्रबारे सम्म (बाटोले छाएको)	५००।	
४	गोल ग्राउण्ड देखीशुक्रबारे सम्म (बाटोले नछाएको)	१५०।	
५	लेग्वालीटोल देखी ग्राउण्ड सम्म (.बाटोले छोएको)	५००।	
६	लेग्वालीटोल देखी ग्राउण्ड सम्म (.बाटोले नछोएको)	१५०।	
७	कुवापानी स्कुल देखीशुक्रबारे सम्म (बाटोले छोएको)	५००।	
८	कुवापानी स्कुल देखीशुक्रबारे सम्म (बाटोले नछोएको)	१५०।	
९	कुवापानीदेखीपूर्व पाँचथरे चोकसम्म (बाटोले छोएको)	३५०।	
१०	कुवापानीदेखीपूर्व पाँचथरे चोकसम्म (बाटोले नछोएको)	१२५।	
११	वडा नं १० को कल्भर्ट देखीधमाला जेठाको घर (बाटोले छोएको)	५००।	
१२	वडा नं १० को कल्भर्ट देखीधमाला जेठाको घर (बाटोले नछोएको)	१५०।	
१३	भेगटेनी-डूम्रे लाइन (बाटोले छोएको १०० मिटर सम्म)	५०।	
१४	भेगटेनी-डूम्रे लाइन (बाटोले नछोएको)	१५।	
१५	भेगटेनी-डुम्रे सहायक बाटो(पर्यटकिय बाटो बाटोले छोएको)	४०।	
१६	भ्रिगे,रुदुवा,आमबोटे,लामीडाँडा (बाटोले छोएको)	२५।	
१७	भ्रिगे,रुदुवा,आमबोटे,लामीडाँडा (बाटोले छोएको)	१५।	
१८	सानोहचुँवा किटिया (बाटोले छोएको)	४०।	
१९	सानोहचुँवा किटिया (बाटोले नछोएको)	३०।	
२०	रामपुर सिरान (बाटोले छोएको)	१००।	
२१	रामपुर सिरान (बाटोले नछोएको)	२५।	
२२	रामपुर शाखा बाटो (बाटोले छोएको)	४०।	
२३	रामपुर शाखा बाटो (बाटोले नछोएको)	२५।	
२४	चमेरे बाटोले (छोएको)	१५।	
२५	वलजिते बाटोले छोएको	२५।	
२६	मदि बाटोले छोएको	२५।	
२७	गुमाने बाटोले छोएको	४०।	
२८	गुमाने बाटोले नछोएको	२०।	
२९	खउसेबुङ (बाटो नभएको)	१८।	
३०	शाही डाँडा बाटोले छोएको	१५०।	

३१	शाही डाँडा बाटोले नछोएको	५०।	
क्र.सं	**विवरण**	**प्रति रोपनी रु. हजारमा**	**कैफियत**
३२	आँपटार बाटोले छोएको	५०।	
३३	आँपटार बाटोले नछोएको	३०।	
३४	बागदरे बाटोले नछोएको	२५।	
	४ नं वडा कार्यालय, चिउरी		
१	पिपलभन्ज्याङदेखी देवीथानखोल्सी साविक याङ्शिला वडा नं १ बाटोको दुबै पट्टी ३० मिटर सम्म	१००।	
२	साविक याङ्शिला वडा नं १ का भित्रिजग्गाहरु	२५।	
३	पिपलभन्ज्याङ् देखीमहाराजे डाँडा हुँदै गोगने साविक याङ्शिलाको वडा नं. १ र२ को बाटोको ३० मिटर सम्मकाजग्गाहरु	५०।	
४	साविक याङ्शिला वडा नं २ का भित्रिजग्गाहरु	२५।	
५	रैकाभन्ज्याङ देखीतोपथुम्का र तिनतले टोल सम्मका बाटोको ३० मिटर दाँयाबाँयाकाजग्गाहरु	७५।	
६	टाकुरे बाटोले नछोएकाभित्रिजग्गाहरु	४०।	
७	ज्याप्रुङ दर्लामी सतिधारका जमिनहरु	१५।	
८	रैकाभन्ज्याङ देखी साउने खोलासम्मचिउरी भन्ज्याङ बाटोको जग्गा	१५०।	
९	चनौटे बाटोले छोएकाजग्गाहरु बाटोको दाँयाबाँया ३० मिटर सम्म	७५।	
१०	चनौटे भित्रकाजग्गारु	२५।	
११	सिद्धथुम डाँडा	१२५।	
१२	ठुलटारदेखी सम्दी टोल (लामीटार) बाटोले छोएका बाटोको ३० मिटरसम्म दाँयाबाँया	१२५।	
१३	बाटो देखीभित्रिजग्गाहरु (लामिटार खण्ड)	५०।	
१४	छघरे छवोटे बाटोको ३० मिटर दाँयाबाँया	५०।	
१५	छघरे छवोटे बाटोको खोला घारीकाभित्रीजग्गाहरु	२०।	
१६	नर्कटेको जग्गाहरु	५०।	
१७	दुम्सेटार साविक वडा नं १	५०।	
	५ नं वडा कार्यालय,याङ्शिला		
१	चोक्टी,पिपल चोक, बर्गैंचा,हुलाक चोक हुँदै ६ नं. वडा सिमासम्म बाटोले छोएको ३० मि सम्मको दाँयाबाँयाको जग्गा	५००।	
२	चोक्टी,पिपल चोक, बर्गैंचा,हुलाक चोक हुँदै ६ नं. वडा सिमासम्म बाटोले छोएको १०० मि सम्मको दाँयाबाँयाको जग्गा	३५०।	
३	चोक्टी,पिपल चोक, बर्गैंचा,हुलाक चोक हुँदै ६ नं. वडा सिमासम्म बाटोले छोएको १०० मिभन्दाभित्रको दाँयाबाँयाको जग्गा	२००।	
४	पिपलचोक,बिशालचोक हुँदै प्रगती चोक सम्मको बाटोले छोएको ३० मिटर सम्मको दाँया र बाँयाको जग्गा	२५०।	
५	पिपलचोक,बिशालचोक हुँदै प्रगती चोक सम्मको बाटोले छोएको १०० मिटर सम्मको दाँया र बाँयाको जग्गा	१५०।	
६	पिपलचोक,बिशालचोक हुँदै प्रगती चोक सम्मको बाटोले छोएको १०० मिटर भन्दाभित्रको दाँया र बाँयाको जग्गा	१००।	
७	बर्गैंचा देखीप्रगती चोक सम्मको बाटोले छोएको ३० मिटर दाया र बाँयाजग्गा	४००।	
८	बर्गैंचा देखीप्रगती चोक सम्मको बाटोले छोएको ३० मिटर दाया र बाँयाजग्गा	२५०।	

९	बगैचा चोक देखीप्रगती चोक सम्मकोबाटोले छोएको १०० मिभन्दाभित्रीजग्गा	१५०।	
१०	प्रगतीचोक देखीफुलबारी चोक सम्मको बाटोले छोएको ३० मिदाँया र बाँयाजग्गा	३००।	
११	प्रगतीचोक देखीफुलबारी चोक सम्मको बाटोले छोएको १०० मिटर दाँया र बाँयाजग्गा	२००।	
१२	हुलाकचोक १ नं धारा हुँदै चार कुने सम्मको बाटोले छोउको ३० मिटर दाँया र बाँयाको जग्गा	१००।	
१३	हुलाकचोक १ नं धारा हुँदै चार कुने सम्म्को बाटोले छोएको ३० मिटर दाँया र बाँयाकाजग्गाहरु	३००	
१४	हुलाकचोक १ नं धारा हुँदै चार कुने सम्म्को बाटोले छोएको १०० मिटर दाँया र बाँयाकाजग्गाहरु	२००।	
१५	हुलाकचोक १ नं धारा हुँदै चार कुने सम्म्को बाटोले छोएको १०० मिटर भन्दाभित्रीदाँया र बाँयाकाजग्गाहरु	१००।	
१६	चारकुनेबाट फूलबारी चोक सम्मको बाटोले छोएको ३० मि दाँयाबाँयाको जग्गा	२५०।	
१७	चारकुनेबाट फूलबारी चोक सम्मको बाटोले छोएको १०० मि दाँयाबाँयाको जग्गा	१५०।	
१८	चारकुनेबाट फूलबारी चोक सम्मको बाटोले छोएको १०० मि भित्रि दाँयाबाँयाको जग्गा	१००।	
१९	फुलबारी चोक देखी ५ नं वडा कार्यालय सम्मको बाटोले छोएको ३० मिटर सम्मको दाँया र बाँयाको जग्गा	२००।	
२०	फुलबारी चोक देखी ५ नं वडा कार्यालय सम्मको बाटोले छोएको १०० मिटर सम्मको दाँया र बाँयाको जग्गा	१००।	
२१	फुलबारी चोक देखी ५ नं वडा कार्यालय सम्मको बाटोले छोएको १०० मिटर भित्रि सम्मको दाँया र बाँयाको जग्गा	७५।	
२२	शान्तिचोक देखी जरुवा सम्मको बाटोले छोएको ३० मिटर सम्मको दाँयाबाँयाको जग्गा	१५०।	
२३	शान्तिचोक देखी जरुवा सम्मको बाटोले छोएको १०० मिटर सम्मको दाँयाबाँयाको जग्गा	७५।	
२४	शान्तिचोक देखी जरुवा सम्मको बाटोले छोएको १०० मिटर भन्दा भित्रि दायाबाँयाको जग्गा	५०।	
२५	जरुवा देखी राङ्चा सम्मको बाटोले छोएको ३० मिटर दाँयाबाँयाको जग्गा	१५०।	
२६	जरुवा देखी राङ्चा सम्मको बाटोले छोएको १०० मिटर दाँयाबाँयाको जग्गा	७५०।	
२७	जरुवा देखी राङ्चा सम्मको बाटोले छोएको १०० मिटर भित्रि दाँयाबाँयाको जग्गा	५०।	
२८	शान्तिचोकबाट एतेहाल हुँदै सालघारी वनको भवन सम्मको जग्गा	५०।	
२९	जरुवा, चौतारे, जुलकेनी, हुँदै ५ नं वडा कार्यालय सम्मको जग्गा	५०।	
३०	धुस्कुटे आसपासको र थुम्कीआसपासको जग्गा	५०।	
३१	लमिछानेआसपासको जग्गा	५०।	
३२	राजारानी आसपासका जग्गा	५०।	
३३	देवीटार, साधुटार आसपासका जग्गा	५०।	
३४	५ नं वडा कार्यालय देखी लाफाचोक सम्मको बाटोले छोएको ३० मिटर दाँयाबाँयाको जग्गा	१००।	
क्र.सं	**विवरण**	**प्रति रोपनी रु. हजारमा**	**कैफियत**
३५	५ नं वडा कार्यालय देखीलाफा चोक सम्मको बाटोले छोएको १०० मिटर दाँयाबाँयाको जग्गा	७५।	

३६	५ नं वडा कार्यालय देखी लाफाचोक सम्मको बाटोले छोएको १०० मिटर भन्दा भित्रिको दाँयाबाँयाको जग्गा	५०।	
	६ नं वडा कार्यालय, चम्पाखोली		
१	बुढीखोला कालोपानी हुँदै मुगु खोलासम्म	२००।	
२	बुढीखोला कालोपानी हुँदै मुगु खोलासम्म खेतियोग्य जमिन	१५०।	
३	त्रिबेणी चोक देखी संगमपथप्रतिक्षा चोक,तेह्थुमे टोल, चम्पाखोली देखी दिक्तेल टोल सम्म	२००।	
४	त्रिबेणी चोक देखी संगमपथप्रतिक्षा चोक,तेह्थुमे टोल,चम्पाखोली देखी दिक्तेल टोल सम्म खेतीयोग्य जमिन	१५०।	
५	मुगु खोलाबाट अमृत चोक	५००।	
६	मुगु खोलाबाट अमृत चोक सम्म खेतयियोग्य जमिन	१५०।	
७	अमृतचोकबाट लालीगुराँस चोकसम्म	५००।	
८	अमृतचोकबाट लालीगुराँस चोकसम्म खेतियोग्य जग्गा	१५०।	
९	लालीगुराँस चोकबाट खाडीसम्म	३५०।	
१०	लालीगुराँस चोकबाट खाडीसम्म खेतियोग्य जग्गा	१५०।	
११	मुगुखोला बुद्धचोक, लालीगुराँस, ७ नं. वडा सिमानाबाट तामाङ टोल ठाडो	२००।	
१२	मुगुखोला बुद्धचोक, लालीगुराँस, ७ नं. वडा सिमानाबाट तामाङ टोल ठाडोसम्मक खेतीयोग्यजग्गा	१५०।	
१३	मितेरी टोल, सतिसाले टोल	२००।	
१४	मितेरी टोल, सतिसाले टोलसम्मका खेतीयोग्यजग्गा	१००।	
१५	बस्नेत चोकदेखि तामाङ टोलसम्म	२००।	
१६	बस्नेत चोकदेखि तामाङ टोलसम्मका खेतीयोग्यजग्गा	१००।	
१७	७ नं. वडा सिमानादेखि सतिसाले डाले हुँदै ५ नं. सिमानासम्म	२५०।	
१८	७ नं. वडा सिमानादेखि सतिसाले डाले हुँदै ५ नं. सिमानासम्मका खेतीयोग्यजग्गा	१५०।	
१९	डाले, हिमदले बिमिरे बाटो	५०।	
२०	डाले, हिमदले बिमिरेका खेतीयोग्यजग्गा	२५।	
२१	खोलामा रहेका नम्बरी जग्गा	१०।	
	७ नं वडा कार्यालय, मुगु		
१	मुगुचोक दक्षिण नवअभियान चोकहुँदै भालु खोल्सीसम्मको कालोपत्रे सडकसम्म, मुगुचोक पश्चिमहातेमालो चोकसम्म, मुगु चोक पूर्व र्गरी कुलोसम्म, मुगुचोक उत्तर बैधे टोल जाने बाटोले छुने जग्गा	५००।	
२	बैधे टोल जाने बाटोदेखि उत्तर बाजे बाजे चोकसम्मकालोपत्रे सडक	३००।	
३	लांघाली चोकदेखि दक्षिण मेहरमानचोकसम्म बाटोले छोएको जग्गाहरु	३००।	
४	मेहरमानचोकदक्षिण फ्यालीकित्ताहुँदै पूर्वदक्षिण दुर्गाचोक खदमखोलासम्म	२५०।	
५	गैरीकुलो देखि पूर्व होङबाङ टोल जिम्दारी पैनिसम्मका बाटोका जग्गाहरु	२५०।	
६	मुगुचोक दक्षिण नवअभियान चोकहुँदै भालु खोल्सीसम्मको कालोपत्रे सडकसम्म, मुगुचोक पश्चिमहातेमालो चोकसम्म, मुगु चोक पूर्व र्गरी कुलोसम्म, मुगुचोक उत्तर बैधे टोल जाने बाटो भित्रपट्टिका खेतियोग्यजमिनहरु	१५०।	
७	गैरीकुलो देखि पूर्व होङबाङ टोल जिम्दारी पैनिसम्मकाभित्री खेतियोग्यजमिनहरु	१५०।	
८	डाँगी क्षेत्रका बाटोले नछुने भित्रपट्टि रहेको हाल खेतिलगाइएको जग्गाहरु	१००।	
९	म्हेरमान चोकदेखि पश्चिमभालुखोल्सीहुँदै वडा नं. ६र७सिमानाको बाटोसम्म, फ्यालीकित्तादेखि पश्चिमका बाटोले छोएकाजग्गा र दुर्गाचोक दक्षिण बाटोले छोएकाजग्गाहरु	१५०।	

१०	बैधेटोलदेखि बेलेपुर गौंडासम्म, बेलेपुर गौंडादेखि तल्लो बाटोको खोल्सीको जग्गासम्म	१५०।	
११	बैधेटोलदेखि बेलेपुर गौंडासम्म, बेलेपुर गौंडादेखि तल्लो बाटोको खोल्सीको जग्गासम्मभित्रपट्टि रहेको हाल खेतिलगाइएको जग्गाहरु	१००।	
१२	हातेमालो चोकदेखि उत्तर त्रिवेणी चोकसम्म, त्रिवेणी चोकदेखि उत्तर मितेरी चोकबाट आउने बाटोसम्म	१५०।	
१३	हातेमालो चोकदेखि उत्तर त्रिवेणी चोकसम्म, त्रिवेणी चोकदेखि उत्तर मितेरी चोकबाट आउने बाटोसम्म हाल खेतिलगाइएको जग्गाहरु	१००।	
१४	बेलेपुर जाने माथिल्लो बाटोदेखि उत्तर नर्कटे र सिंदुरे छुट्टिने बाटोसम्म	१००।	
१५	नर्कटे टोल बाटो क्षेत्रको जग्गा	१२५।	
१६	नर्कटे टोल भित्रीजग्गा	५०।	
१७	भालुकुडेटारदेखि बाटो क्षेत्रको ओखलढुंगासम्म	१००।	
१८	भालुकुडेटारदेखि भित्रीक्षेत्रको जग्गाओखलढुंगासम्म	५०।	
१९	बगर क्षेत्रकाजग्गाहरु	२५।	
२०	डाँगीपुछार जंगलको किनारामा रहेको खेतिको जग्गा	५०।	
२१	खेलामा रहेका नम्बरी जगाहरु	१०।	
	८ नं वडा कार्यालय, केराबारी		
१	मच्छिन्द्रचोकपश्चिम देउराली चोकसम्म र पूर्व पहिलो आउने कुलोसम्मका घडेरी जग्गाहरु	२०००।	
२	मच्छिन्द्रचोकपूर्वको पहिलो आउने कुलोदेखि हस्पिटल हुँदै खोल्सीसम्मको घडेरी जग्गा	२०००।	
३	खोल्सीदेखि शुक्रबारे चोकसम्म	१५००।	
४	मच्छिन्द्रचोकदेखि दक्षिण ५० मिटर दुवैतर्फ	२०००।	
५	मच्छिन्द्रचोकदेखि ५० मिटर छोडी राधाकृष्ण मन्दिरसम्म	२०००।	
६	राधाकृष्ण मार्गबाट दक्षिणी क्षेत्र	१५००।	
७	फिल्महलहुँदै नारी विकाससम्मको क्षेत्र	१०००।	
८	चर्च हुँदै प्रतिभा टोल तथाशुक्रबारे भित्री क्षेत्र	७५०।	
९	राधाकृष्ण मार्ग हुँदै खदमक्याम्पस क्षेत्र	५००।	
१०	आधारशिला टोलहुँदै अनाम चोकबाट खेल मैदान दक्षिणी क्षेत्र	५००।	
११	मच्छिन्द्र क्लवमार्ग क्षेत्र	१०००।	
१२	आमजुँगीको ठाडो मुल बाटो	२००।	
१३	आमजुँगीको स्कुलबाट तेर्सो बाटो	२५०।	
१४	आमजुँगीको ३० मिटर वरीपरी	३००।	
१५	आमजुँगीको भित्री बाटाहरुले छोएको जग्गा	१५०।	
१६	आमजुँगीकामुल बाटोबाट पूर्वपट्टिको भित्रीखेतहरु	५०।	
१७	आमजुँगीकामुल बाटोदेखि पश्चिमपट्टिका खेतहरु	५०।	
१८	खदम खोला किनाराका खेतहरु (बाटोले नछोएको)	२५।	
१९	कृष्ण क्रसर उत्तर आउने ठाडोबाटो	१५०।	
२०	खेती योग्य जमिन बाटोले नछोएका (केराबारी)	२००।	
क्र.सं	**विवरण**	**प्रति रोपनी रु. हजारमा**	**कैफियत**
२१	बगरमा पर्ने खेतहरु बाटोले नछोएको (आमजुँगी)	२५।	
२२	नम्बरी जग्गाहाल बगरमा रहेको	१०।	
	९ नं वडा कार्यालय, घङ्गरु		
१	लालभित्ति सिमादेखी जोडधारासम्मका दाँयाबाँया दुवै तर्फका जग्गाहरु	३००	
२	जोडधारा देखी उत्तर पूर्व ज्योति क्लवसम्मका जग्गाहरु	२५०	

३	पूर्व ज्योतिक्लब देखीशिलालयमन्दिर कल्भर्टसम्मका दाँयाबाँयाका जग्गा	३००	
४	शिवालयमन्दिर कल्भर्ट देखी देवी झोडा सिरान टोलसम्मका दाँयाबाँयाका जग्गा	२५०	
५	लालभित्ति सिमादेखी जोडधारासम्मका दायाँबायाँ दुबै तर्फका, जोड धारा देखीउत्तर पूर्व ज्योति क्लबसम्मका, पूर्व ज्योति क्लवदेखि शिवालय मन्दिर कल्भर्टसम्मका दायाँबायाँ,पूर्व ज्यातिक्लव देखि शिवालय मन्दिर कल्भर्ट सम्मका दायाँबायाँका भित्रि प्लटीङ् जग्गाहरु	२००	
६	बुद्ध मा.बि स्कुल चोक देखी देवीझोडा सिरानजाने नारंगे बाटोको दायाँबायाँका जग्गा	१५०	
७	शुक्रपथ बाटोका जोडधारा देखी पूर्व लोहोन्द्र खोला जाने बाटोका जग्गाहरु	२००	
८	शुक्रपथ बाटोका जोडधारा देखपिूर्व लोहोन्द्राखोलाजाने बाटोका भित्रि प्लटीङ्का जग्गाहरु	१५०	
९	पूर्व ज्योति मैदान देखी उत्तर बुद्ध मा.बि आउने शाखा बाटोका दायाँबायाँ	१००	
१०	बाटोले नछोएका भित्रि जग्गाहरु	१००	
११	बेल चौरी देखी घंघरु सिरान जंगलको मुख सम्म बाटोका जग्गाहरु	२५०	
१२	भलुवाचोक देखी लेटाङ् भोगटेनी सिमाना सम्मका ठाडो बाटोका जग्गाहरु	४००	
१३	आइतबारे चोक देखी भलुवा चोक सम्मको ठाडो बाटोको जग्गाहरु	५००	
१४	भलुवाचोक देखी पश्चिम भलुवा खोलासिमा सम्मका बाटोका जग्गाहरु	३००	
१५	ज्वालाचोकउत्तर दक्षिण बाटोका जग्गाहरु	२००	
१६	तिम्सिना चोक देखी बिराजे चोक, सानो बिराजे चोक तथा बिराजे चोक उत्तर पश्चिम लेकाली टोल सम्मको बाटोले छोएकाजग्गा	२००	
१७	सितलु चोक देखीगौरी टोल सिरान सम्मका बाटोले छोएकाजग्गाहरु	२००	
१८	डाँडा टोल चोक उत्तर दक्षिण बाटोका जग्गाहरु	२००	
१९	कोलबोटे बाटोले छोएकाजग्गाहरु	१००	
२०	घंघरु श्रेष्ठ चोक देखीपश्चिम रघु चोक सम्मका बाटोका जग्गाहर	२००	
२१	रघुचोक देखीखयर घारी दक्षिण-पश्चिम बाटोका जग्गाहरु	२००	
२२	रघुचोक देखीउत्तर जंगलसम्मका बाटोले छोएकाजग्गाहरु	१५०	
२३	घंघरु श्रेष्ठ चोक देखीपूर्व शिवालयमन्दिर सम्मका बाटोका जग्गाहरु	१५०	
२४	सुविदार टोल दक्षिण शिवालय मन्दिर दुबै ठाडो बाटो सम्मका बाटोका	१५०	
२५	आदर्श टोल पश्चिम बाटोका जग्गाहरु	७५	
२६	दार्जेलिङ टोल पश्चिम खोलाधारसम्मका बाटोका जग्गाहरु	१५०	
२७	भलगौडे पुछारदेखी राना डाँडा सम्म जाने बाटोले छाएका जग्गाहरु	१००	
२८	भलुवा टोलका बाटोले नछोएकाजग्गाहरु	१५०	
२९	बिराजे, घंघरु, खयरघारीका बाटोले नछोएका भित्रि जग्गाहरु	१००	
३०	भालुगौडेका बाटोले नछोएकाजग्गाहरु	५०	
	१० नं वडा कार्यालय,केराबरी		
१	मछिन्द्र पश्चाम देउराली चोक सम्म र पूर्व केराबारी स्वास्थ्य चौकीपूर्वको खोल्सीसम्मका जग्गाहरु	१००	प्रतिधुर
क्र.सं	**विवरण**	**प्रति रोपनी रु. हजारमा**	**कैफियत**
२	हस्पिटल खोल्सी देखीपूर्व हुँदै शुक्रबारे सम्मकाजग्गाहरु	७५	प्रतिधुर
३	मछिन्द्र चोकउत्तर हुँदै बर्षा चोक सम्मका घडेरी जग्गाहरु	१००	प्रतिधुर
४	बर्षा चोक उत्तर हुँदै जुनेली चोक सम्मका घडेरीकाजग्गाहरु	१००	प्रतिधुर
५	जनेली चोक उत्तर हुँदै असारे पैनी सम्मका घडेरी जग्गाहरु	७५	प्रतिधुर

६	असारे पैनीउत्तर हुँदै बगैंचा टोल सम्मका घडेरी जग्गाहरु	५०	प्रतिधुर
७	बर्षा चोक पश्चिमहुँदै हाट खोला सम्मका घडेरी जग्गाहरु	७५	प्रतिधुर
८	बर्षा चोक पूर्व हुँदै के.यु बोर्डिङ खोल्सी सम्मका घडेरी जग्गाहरु	५०	प्रतिधुर
९	के.यु बोर्डिङ खोल्सीपूर्वका घडेरी जग्गाहरु	५०	प्रतिधुर
१०	जुनेली चोक पूर्व हुदै अनुग्रहचर्च सम्मका घडेरी जग्गाहरु	५०	प्रतिधुर
११	अनुग्रहचर्च पूर्व हिमालय चोक हुदै वडा नं ३ को सिमाना सम्मकाजग्गाहरु	७५०	कठ्ठा
१२	प्रतिभा टोलउतर हुँदै हिमालय चोक सम्मका घडेरी जग्गाहरु	७५०	कठ्ठा
१३	हिमालयचोकउत्तर हुदै कुवापानी चोक सम्मका घडेरी जग्गाहरु	६००	कठ्ठा
१४	हाट खोलाउत्तर हुदै गहिरी टोल सिराह पैनी सम्मका घडरी जग्गाहरु	६००	कठ्ठा
१५	कुवापानीचोकपश्चिम भिर गाउँ टोल हुदै एलम्बर चोक सम्मकाजग्गाहरु	७५०	कठ्ठा
१६	हाट खोलाउत्तर हुदै गहिरी टोल सिराह पैनी सम्मका घडेरी जग्गाहरु	७५०	कठ्ठा
१७	हाट खोलापूर्व हुदै जुनेली चोक बाटोमा पर्ने घडेरी जग्गाहरु	५०	प्रतिधुर
१८	हाटखोलापूर्व पुरानो ठाना हुदै १० नं वडा कार्यालय आसपासका घडेरी जग्गाहरु	५०	प्रतिधुर
१९	मुलमार्ग आसपासका घडेरी जग्गाहरु	७५	प्रतिधुर
२०	मछिन्द्र मा.बि उत्तर ठाडो बाटोको घडेरी जग्गाहरु	६००	प्रतिकठ्ठा
२१	संगम चोक उत्तर हुदै हुलाकी टोल देखीअसारे पैनी सम्मकाजग्गाहरु	७५०	प्रतिकठ्ठा
२२	अधिकारी टोल पूर्व असारे पैनी देखी सुनौलो चोक हुदै ३ नं वडाको सिमान सम्मका जग्गाहरु	६००	प्रतिकठ्ठा
२३	हुलाकी टोल उत्तर हुदै केराबारी बस पार्क जोड्न् बाटोमा पर्ने जग्गाहरु	६००	प्रतिकठ्ठा
२४	सुवेदी टोल उत्तर कुवापानी खानेपानी टंकी सम्मका घडेरी जग्गाहरु	६००	प्रतिकठ्ठा
२५	उपशाखा, प्रशाखा, प्लटिङ् बाटोले छुने घडेरी जग्गाहरु	४५०	प्रतिकठ्ठा
२६	बगैंचा टोल उत्तर पूर्व हुदै ३ नं वडा सिमा सम्मका जग्गाहरु	४५०	प्रतिकठ्ठा
२७	बगैचा हुदै थापाटार उत्तर जाने घडेरी जग्गाहरु	३००	प्रतिकठ्ठा
२८	खेतियोग्य भित्रि जग्गाहरु (समथर भुभागका)	२५०	प्रतिकठ्ठा
२९	खेतियोग्य भित्रि जग्गाहरु (पहाडी भुभागका)	१००	प्रतिकठ्ठा
३०	बगरमा पर्ने खतियोग्य जग्गाहरु	२५	प्रतिकठ्ठा
३१	खोलामा रहेका नम्बरी जग्गाहरु	१०	प्रतिकठ्ठा

३. केराबारी गाउँपालिकाका आ.व.०७८/०७९ का घरबहाल करका दररेटहरु

क्र.सं	विवरण	प्रतिइकाइ	दस्तुर रु.	कैफियत
१	घरबहाल कर	प्रतिशत	१०	

४. आ.व. २०७८/०७९ को भौतीक संरचनामा ह्रास कट्टीको दररेट (प्रतिशत)

क्र.स	संरचनाको किसिम संरचनाको आयु	RCC पिलर सहित	RCC छत ढलान (पिलर बाहेकको)	RCC जस्ता पाता
१	१-३ वर्ष	६	९	१२
२	३-६ वर्ष	१२	१८	२४
३	६-९ वर्ष	१८	२४	३
४	९-१२वर्ष	२४	३०	३६
५	१२-१५वर्ष	३०	३६	४२
६	१५-१८ वर्ष	३६	४२	४८
७	१८-२१ वर्ष	४८	५४	६०
८	२१-२४ वर्ष	५४	६०	६६
९	२४-१७ वर्ष	६०	६६	७२
१०	२७-३० वर्ष	६६	७२	७८
११	३०-३३ वर्ष	७२	७८	८४
१२	३३-३६ वर्ष	७८	८४	९०
१३	३६-४० वर्ष	८४	९०	९०
१४	४०-४३ वर्ष	९०	९०	९०
१५	४३-४६	९०	९०	९०
१६	४६ भन्दा माथी	९०	९०	९०

५. आ.व. २०७८/०७९ को घर जग्गाको मुल्यांकन दररेटहरु

क्र.स	घरको प्रकार	मुल्यांकन रु.
१	RCC पिलर सहित	१००० प्रति sq feet
२	RCC छत ढलान (पिलर बाहेकको)	८०० प्रति sq feet
३	RCC जस्ता पाता	६०० प्रति sq feet

६. आ.व. २०७८/०७९ को मालपोत दस्तुरको बक्यौता असुली दररेट / प्रतिशतमा

१ वर्ष सम्म	२-३ वर्ष	४-५ वर्ष	६-१० वर्ष	१० वर्ष देखि माथी
२० %	२५%	३०%	४०%	५० %

७. आ.व. २०७८/०७९ को व्यवसाय करका दररेटहरु :

क्र.स.	विवरण	प्रतिइकाई	दस्तुर रु.	कैफियत
क	**ब्यापारिक वस्तु (महिलाको नाममा दर्ता गर्दा ५० प्रतिशत छुट)**			
१	मदिरा तथा सुर्तीजन्य खुद्रा पसल	वार्षिक	११००।-	नविकरण १०००
२	मदिरा तथा सुर्तीजन्य थोक पसल	वार्षिक	३३००।-	नबिकरण ३०००
३	किराना खुद्रा पसल	वार्षिक	११००।-	नबिकरण १०००
४	किराना थोक पसल	वार्षिक	२२००।-	नबिकरण २०००
४.१	मिश्रित किराना पसल	वार्षिक	१६५०	नबिकरण १५००
४.२	गुम्ती किराना पसल	वार्षिक	५५०	नबिकरण ५००
५	रेडिमेड खुद्रा पसल	वार्षिक	११००	नबिकरण १०००
६	थान कपडा पसल	वार्षिक	२२००	नबिकरण २०००
७	जुत्ताचप्पल पसल	वार्षिक	२२००	नबिकरण २०००
८	स्टेसनरी पसल	वार्षिक	११००	नबिकरण १०००
९	खेलौना उपहार पसल	वार्षिक	११००	नबिकरण १०००
१०	सिसा प्लाइउड पसल	वार्षिक	२२००	नबिकरण २०००
११	कम्प्युटर, क्यामेरा, टिभी, विद्युत सामग्री	वार्षिक	२२००	नबिकरण २०००
१२	भाँडाकुँडा पसल	वार्षिक	२२००	नबिकरण २०००
१३	हार्डवेयर तथा निर्माण सामग्री सप्लायर	वार्षिक	३३००	नबिकरण ३०००
१४	टायल मार्बल सहित हार्डवयर पसल	वार्षिक	५५००	नबिकरण ५०००
१५	सवारी साधन विक्रेता	वार्षिक	५५००	नबिकरण ५०००
१६	पेट्रोलियम पदार्थ खुद्रा पसल	वार्षिक	११००	नबिकरण १०००
१७	पेट्रालियम पदार्थ थोक (पेट्रोल पम्प)	वार्षिक	५५००	नबिकरण ५०००
१८	ज्वेलरी पसल सुनचाँदी बिक्रि तथा थोक	वार्षिक	४४००	नबिकरण ४०००
१९	ज्वेलरी पसल सुनचाँदी बनाउने	वार्षिक	२७५०	नबिकरण २५००
२०	फर्निचर तथा कार्पेट पसल	वार्षिक	२२००	नबिकरण २०००
	उल्लेखित व्यवसायमा जरिवाना प्रतिवर्ष १० प्रतिशतका दरले बृद्धि हुँदै जाने छ ।			
ख.	**विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यावसायिक पेशा सुचिकृत**			
१.	चिकित्सक तथा पशु चिकित्सक सेवा	वार्षिक	२०००	
२.	इन्जिनियर,कानुनब्यावसायी,लेखापरिक्षक	वार्षिक	२०००	

३.	कविराज, स्वास्थ्य सहायक,सवइन्जिनियर,सर्वेयर, शिक्षक	वार्षिक	१०००	
४.	जग्गा प्लटिङ्	प्रतिकट्ठा	१०००	
ग.	**निर्माण व्यावसायी फर्म**			
१.	"घ" वर्गको इजाजत-पत्रदर्ता शुल्क	प्रतिफर्म	५०००	
२.	"घ" वर्गको इजाजत-पत्रनविकरण शुल्क	प्रतिफर्म	२५००	
३.	"घ" वर्गको इजाजत-पत्र नामसारी शुल्क	प्रतिफर्म	३५००	
क्र.स.	**विवरण**	**प्रतिइकाई**	**दस्तुर रु.**	**कैफियत**
घ.	**उत्पादनमूलक उद्योग**			
१.	५ अश्र शक्ति सम्म क्षमताभएको	वार्षिक	१०००	
२.	१० अश्र शक्ति सम्म क्षमता भएको	वार्षिक	२०००	
३.	१५ अश्र शक्ति सम्म क्षमता भएको	वार्षिक	३०००	
४.	१५ अश्र शक्ति भन्दा माथि क्षमता भएको	वार्षिक	५०००	
ङ.	**एफ.एम. रेडियो संचालन दर रेट**			
१.	निवेदन दस्तुर	प्रतिवेदन	२०००	
२.	२० बाट क्षमताभएको इजाजतपत्र	वार्षिक	१०००	
३.	५० बाट क्षमताभएको इजाजतपत्र	वार्षिक	२०००	
४.	१०० बाट क्षमताभएको इजाजतपत्र	वार्षिक	२००००	
च.	**उर्जा मूलक उद्योग**			
१.	गोबर ग्याँस उद्योग	वार्षिक	२०००	
२.	सोलार व्यावसाय	वार्षिक	२०००	
३.	अन्य उर्जामूलकउद्योग	वार्षिक	२०००	
छ.	**कृषि तथा वनजन्य उद्योग**			
१.	ब्यावसाय कृषिफर्म	वार्षिक	१०००	
२.	ब्यावसायमत्स्यफर्म	वार्षिक	१०००	
३.	ब्यावसाय जडिबुटी फर्म	वार्षिक	१०००	
४.	चिया तथा कफि फर्म	वार्षिक	१०००	
५.	कृषि मल, बिउबिजन, किटनासक औषधि	वार्षिक	१०००	
६.	भेटनरी पसल	वार्षिक	१०००	
७.	पोल्ट्री फर्म (२५०० सम्म चल्ला राखे)	वार्षिक	५००	
८.	पोल्ट्री फर्म (२५०० भन्दा माथि चल्ला राखे)	वार्षिक	२५००	
९.	ह्याचरी समेत पोल्ट्री फर्म	वार्षिक	१००००	
१०.	फ्रेस हाउस (कुखुरा माछा)	वार्षिक	१०००	
११.	फ्रेस हाउस (बंगुर,खसी,राँगा)	वार्षिक	२०००	
१२.	ब्यावसायिक वंगुर फर्म	वार्षिक	१०००	
१३.	ब्यावसायिक बाख्रापालन	वार्षिक	२०००	

१४.	ब्यावसायिक गाई भैसी फर्म	वार्षिक	२०००	
१५.	डेरी उद्योग	वार्षिक	२०००	
१६.	धान,गहुँ,मकैं,कोदो खरिद विक्रि केन्द्र	वार्षिक	२०००	
१७.	कुटानी पिसानी पेलानीमिल	वार्षिक	२०००	
१८.	फर्निचर उद्योग	वार्षिक	५०००	
१९.	फर्निचर उद्योग समिल सहित	वार्षिक	१००००	
ज.	**खनिज उद्योग**			
१.	रोडा ढुँङ्गा सम्बन्धि उद्योग	वार्षिक	५००००	
२.	अन्यखनिजउद्योग	वार्षिक	१००००	
क्र.स.	**विवरण**	**प्रतिइकाई**	**दस्तुर रु.**	**कैफियत**
३.	पिउने पानीउद्योग	वार्षिक	५०००	
झ.	**पर्यटन उद्योग**			
१.	होटल तथा रिसोट	वार्षिक	३०००	
२.	होटल तथालज	वार्षिक	३०००	
३.	होमस्टे तथा रेष्टुरेन्ट	वार्षिक	१५००	
४.	फास्टफुट तथा भोजनालय	वार्षिक	१०००	
५.	मिठाई पसल	वार्षिक	५००	
६.	चियापसल	वार्षिक	२००	
ञ.	**सेवा उद्योग**			
१.	सैलुन,ब्युटीपार्लर,ड्राइल्निर्स,टेलरिङ	वार्षिक	१०००	
२.	छापाखाना	वार्षिक	१०००	
३.	फोटोग्राफी,प्रिन्टिङ	वार्षिक	१०००	
४.	कलर ल्याव	वार्षिक	५०००	
५.	च्लचित्र व्यावसाय	वार्षिक	२०००	
६.	सार्वजनिक परिवहन व्यावसाय	वार्षिक	२०००	
७.	कवाडी संकलन केन्द्र	वार्षिक	३०००	
८.	वेलडिङ वर्कसप,ग्यारेज,गृल	वार्षिक	१५००	
९.	हावा भर्ने	वार्षिक	५००	
१०.	वडी विल्डर ग्यारेज	वार्षिक	३०००	
११.	व्यायामशाला/जिम हाउस	वार्षिक	१०००	
१२.	पुल हाउस	वार्षिक	१५००	
१३	प्रयोगशाला ल्याव	वार्षिक	१०००	
ट.	**निर्माण उद्योग**			
१.	सिमेन्ट कंक्रिटका उद्योग	वार्षिक	१०००	
२.	इटा उद्योग	वार्षिक	२५०००	
३.	इटा बिक्रि केन्द्र	वार्षिक	१०००	
४.	औधोगिक आवास,कम्प्लेक्स निर्माण उद्योग	वार्षिक	१००००	
ठ.	**संचार सेवा**			

१.	विज्ञापन सेवा	वार्षिक	१०००	
२.	टेलिफोन, फ्याक्स, इमेल,इन्टरनेट	वार्षिक	१०००	
३.	फोटोकपी,कम्प्युटर,डेक्सटप सेवा	वार्षिक	१०००	
४.	कुरियर सेवा	वार्षिक	१०००	
५.	केवुल,नेटवर्किङ व्यावसाय	वार्षिक	५०००	
६.	एफ.एम. टावर वापत दस्तुर	वार्षिक	५०००	
७.	टेलिफोन, टि.भि.,मोवाइल टावर वापत दस्तुर	वार्षिक	१००००	
ड.	**वित्तिय सेवा**			
१.	नेपाल सरकारका पूर्ण स्वामित्वम ।बाहेककाआर्थिक कारोबार गर्ने बैंक	वार्षिक	१००००	
२.	बिमाकम्पनी	वार्षिक	५०००	
३.	आथृक कारोबार गर्ने बित्तिय कम्पनीका मुख्य कार्यालय	वार्षिक	५०००	
४.	वित्तिय कम्पनीका शाखा कार्यालय तथा रेमिट्यान्स व्यवसाय	वार्षिक	३०००	
५.	सहकारी बैक	वार्षिक	३०००	
६.	सहकारी संस्था	वार्षिक	१०००	
क्र.स.	**विवरण**	**प्रतिइकाई**	**दस्तुर रु.**	**कैफियत**
४.	वित्तीयकम्पनीको शाखाकार्यालय तथा रेमिट्यान्स व्यावसाय	वार्षिक	३०००	
५.	सहकारी बैंक	वार्षिक	३०००	
६.	सहकारी संस्था	वार्षिक	१०००	
ढ.	**स्वास्थ्य सेवा**			
१.	नर्सिङ्ग होम	वार्षिक	१००००	
२.	पोलिक्निक	वार्षिक	५०००	
३.	क्लिनिक, ल्याव	वार्षिक	२०००	
ण.	**मर्मत सेवा**			
१.	हेभी इक्विपमेन्ट बस,ट्रक,कार मर्मत वर्कसप	वार्षिक	३०००	
२.	मोटरसाइकल,साइकल मर्मत वर्कसप	वार्षिक	१०००	
३.	टि.भि, रेडियो, घडी,प्रेसर कुकर,हिटर,टेलिफोन सेट मोटर पम्प मर्मत	वार्षिक	१०००	
त.	**साप्ताहिक हटिया कर**			
१.	मंगलबारे हटिया ट्रष्टको टहरा दस्दुर	वार्षिक	२५००	
२	मंगलबारे हटिया काठको टहरा दस्दुर	वार्षिक	१०००	
३	घोडा, खच्चर, गधा	प्रतिगोटा	१५०	
४	भैंसी, राँगा, गोरु, गाई	प्रतिगोटा	२५	

५	बंगुर, बाखा, खसी, भेडा	प्रतिगोटा	१०	
६	पाडापाडी, बाच्छाबाच्छि,पाठापाठी	प्रतिगोटा	१०	
७	काँटा पसल,सुनचाँदी गरगहना पसल	प्रतिगोटा	५०	
८	भाँडा पसल	प्रतिगोटा	५०	
९	दैनिक उपभोग्य सामग्री खाना नास्ता पसल	प्रतिगोटा	२०	
१०	मट्टितेल, खानेतेल, रंगरोकन पसल	प्रतिगोटा	२०	
११	हसियाँ, खुकुरी,अदुवा, अलैचीथोक पसल	प्रतिगोटा	२०	
१२	घ्यु,मह,चामल,खुदी,मकै,गहुँ,दलहन,तेलहन,तरकारी, सागसब्जी,औषधी,पानसुर्ती,ससानाहोटल,चना चटपटे,बरफ स्क्वास,बिस्कुट/पाउरोटी पसल	प्रतिगोटा	२०	
१३	सिसा, किराना,मनिहारी,चुरापोते,माटाका भाँडा	प्रतिगोटा	२०	
१४	पुस्तक,पत्रपत्रिका,स्टेसनरी पसल	प्रतिगोटा	२०	
१५	नुन,चट्टी,झल्का,फलफुल,चिउरा,भुजा,तालाचावी पसल	प्रतिगोटा	१०	
१६	राँगाको मासु पसल	प्रतिगोटा	१३०	
१७	खसीको मासु पसल	प्रतिगोटा	५०	
१८	बंगुरको मासु तथा माछा पसल	प्रतिगोटा	७०	
१९	हाँस कुखुराको मासु पसल	प्रतिगोटा	२०	
२०	थान कपडा पसल	प्रतिगोटा	४०	
२१	तयारी कपडा तथा जुत्ता चपल पसल	प्रतिगोटा	४०	
२२	सिलाई बुनाई पसल	प्रतिगोटा	१०	

८. केराबारी गाउँपालिकाका आ.व २०७७/०७८ को जडिबुटी, कृषि, वनजन्य, कवाडी र जीवजन्तु निकासी कर दस्तुर :

क्र.स.	विवरण	प्रतिइकाई	दस्तुर रु.	कैफियत
क	**ब्यापारिक वस्तु**			
१	अलैची,जडिबुटी	प्रतिमन	१००	
२	चियाकफि	प्रतिमन	१००	
३	अम्लीसो कुचो खुल्ला	प्रतिमन	५०	
४	अम्लीसो कुचो बानेको	प्रतिमन	१	
५	पाटा र कोदो	प्रतिमन	२०	
६	सुपारी काँचो	प्रतिमन	५०	
७	सुपारी सुकेको उधारेको	प्रतिमन	७५	
८	अदुवा	प्रतिमन	३०	
९	उखु	प्रतिलाका	१	
ख	**तेलहन, दलहन बाली**			

१	तोरी आलस	प्रतिमन	२५	
२	घिऊ , तेल	प्रतिकेजी	१०	
३	तोरी आलसको पिना	प्रतिमन	१०	
४	दाल, रहर,भटामस	प्रतिमन	२०	
ग	**तरकारी सागसब्जी**			
१	आलु,फर्सि,काँका,इस्कुस,मुला	प्रतिमन	२०	
२	निगुरो रायो साग मुन्टा	प्रतिभारी	२०	
३	खोर्सानी,अकबरे बोडी बेसार	प्रतिमन	२०	
४	अन्य तरकारी	प्रतिमन	२०	
घ	**फलफूल**			
१	आँप, कटहर	प्रतिमन	२५	
२	नरिवल	प्रतिमन	२५	
३	मेवाआल्चा	प्रतिमन	१०	
४	जुनार सुन्तला कागती नास्पती	प्रतिमन	२५	
५	केरा	प्रति घरी	१०	
ङ	**पशुपंक्षी**			
१	भैसी दुहुना	प्रति वटा	२००	
२	राँगा, थारो भैसी,घोडा,खच्चर,गधा	प्रति वटा	१००	
३	गाई,गोरु,सुँगुर बँगुर खसि	प्रति वटा	५०	
४	पाडपाडी,बाछाबाछी	प्रति वटा	२५	
५	सुँगुर/बाखा पाठापाठी	प्रति वटा	१०	
६	कुखुरा/हाँस तथा अन्य पशुपंक्षी	प्रति वटा	५	
च	**वन पैदावर (जर्ना तथा लकडी)**			
क्र.स.	**विवरण**	**प्रतिइकाई**	**दस्तुर रु.**	**कैफियत**
१	दाउरा प्रतिट्रक	वटा	१०००	
२	दाउरा प्रति ट्याक्टर	वटा	५००	
३	साखु लकडी क वर्ग	प्रति क्यूफिट	४०	
४	साखु लकडी ख वर्ग	प्रति क्यूफिट	३५	
५	साखु लकडी ग वर्ग	प्रति क्यूफिट	३०	
६	अन्य लकडी	प्रति क्यूफिट	२०	
छ	**अन्य**			
१	सखुवाको फूल	प्रतिभारी	५	
२	तेजपत्ता	प्रतिभारी	२०	
३	रिठ्ठा पाँग्रा	प्रतिमन	३०	

४	बाँस	प्रति घना	५	
५	जाँतो सिटौला	प्रति वटा	५	
६	बन अमला	प्रति मन	१०	
७	काँस	प्रतिमुठा	१	
८	लाहा	प्रति मन	५०	
९	नरिवल झाडु	प्रति सय	५०	
१०	पराल तथा गहुँको छवाली	प्रति ट्रक	८००	
११	पराल तथा गहुँको छवाली	प्रति ट्याक्टर	४००	

९. केराबारी गाउँपालिकाका आ.व.०७८/०७९ का सवारी सुचिकृत दस्तुर :

१	हाइवा	बार्षिक	२०००	
२	बस,ट्रक टिपर	बार्षिक	१०००	
३	स्काभेटर	बार्षिक	१००००	
४	जेसीबी	बार्षिक	५०००	
५	ट्याक्टर,पिकअप	बार्षिक	५००	
६	भाडाकार जिप	बार्षिक	५००	
७	भाडाका टेम्पो	बार्षिक	२००	
८	सफारी,सिटी रिक्सा	बार्षिक	१००	

१०. केराबारी गाउँपालिकाका आ.व.०७८/०७९ का विज्ञापनका दररेटहरु :

१	जुन सुकै स्थानमा ब्यावसाय राखी गाउँपालिका क्षेत्रमा विज्ञापन ब्यानर, फ्लेक्स,होडिङ् बोर्ड राखेको प्रतिवर्ग फिट	बार्षिक	२०	
२	जुन सुकै स्थानमा ब्यावसाय राखी गाउँपालिका क्षेत्रमा परिचय पाटी राखेको प्रति वर्ग फिट	बार्षिक	१०	

११. केराबारी गाउँपालिकाको आ.व.०७८/०७९ को मनोरञ्जन कर

१	सिनेमा हलखोल्ने सिफारिस	प्रतिनिबेदन	५०००	
२	मेला सर्कस अनुमति सिफारिस	प्रतिनिबेदन	५०००	

१२.केराबारी गाउँपालिकाको आ.व.०७८/०७९ को साप्ताहिक हटिया बहाल बिटौरी कर

१	मंगलबरे हटिया ट्रष्टको टहरा दस्तुर	बार्षिक	२५००	
२	मंगलबरे हटिया काठको टहरा दस्तुर	बार्षिक	१०००	

१३.केराबारी गाउँपालिकाको आ.व.०७८/०७९ को सेवा शुल्क दस्तुर :

क.	घर जग्गा/घर बाटो सम्बन्धि सिफारिस			
१	निवेदन दस्तुर	प्रतिनिवेदन	१०	
२	अंश बण्डा जग्गा नामसारी सिफारिस	प्रति कठ्ठा/रोपनी	१००	
३	मोही नामसारी तथा लगत कट्टा सिफारिस	प्रति कठ्ठा/रोपनी	१००	
४	अपुताली सिफारिस दस्तुर	प्रति कठ्ठा/रोपनी	२००	
५	चार किल्ला सिफारिस १० कठ्ठा/रोपनीसम्म	प्रतिनिवेदन	३००	
६	चार किल्ला सिफारिस १० कठ्ठा/रोपनीभन्दामाथि	प्रतिनिवेदन	५००	
७	घर बाटो सिफारिस कालोपत्रेले छोएको	१ कठ्ठा रोपनी	५००	
८	घर बाटो सिफारिस ग्राभेले छोएको	१ कठ्ठा रोपनी	३००	
९	घर बाटो सिफारिस कच्ची बाटोले छोएको जग्गा	१ कठ्ठा रोपनी	२००	
१०	घर बाटो सिफारिस पहाडी भुभागका बाटोका जग्गा	१ कठ्ठा रोपनी	१५०	
११	घर बाटो सिफारिस बाटोले नछोएको	१ कठ्ठा रोपनी	५०	
१२	पक्की घर प्रमाणित	प्रतिशत	०.३	
१३	कच्ची घर प्रमाणित	प्रतिशत	०.२	
१४	सम्पति मुल्याङ्कन प्रमाणित	प्रतिशत	०.३	
१५	बसोबास प्रमाणित	प्रतिनिबेदन	१००	
१६	हकभोग तथा जोतभोग दर्ता सिफारिस	प्रति कठ्ठा/रोपनी	३००	
१७	नक्सापास किताब दस्तुर	प्रतिनिवेदन	१०००	
१८	संघ संस्थाको बैंक खाताखोल्ने सिफारिस	प्रतिनिवेदन	२००	
१९	रिक्सा ठेलाको ब्लुबुक दस्तुर	प्रतिनिवेदन	निशुल्क	
२०	सबै किसिमका फारम दस्तुर	प्रतिनिवेदन	१०	राजश्वकाफारमहरु निशुल्क
२१	नाम,उमेर थर लगायत संशोधन	प्रतिनिवेदन	३००	
२२	पक्की घर कायम सिफारिस			
क	एक तले	प्रतिनिवेदन	१०००	

ख	दुइ तले	प्रतिनिवेदन	१५००	
ग	तीन तले	प्रतिनिवेदन	२०००	
घ	तीन तले भन्दा माथि	प्रतिनिवेदन	५००	प्रति तला थप
२३	टीनको छाना भएको कच्ची घर कायमा सिफारिस	प्रतिशत	०.२	मुल्याङ्कन अनुसार
२४	कच्ची घर कायम सिफारिस	प्रतिशत	०.१	मुल्याङ्कन अनुसार
ख	**नगरिकता सम्बन्धि सिफारिस**			
१	नागरिकता प्रमाणपत्र सिफारिस प्रतिलिपि	प्रतिनिवेदन	३००	
२	नागरिकता प्रमाणपत्र सर्जिमिन सहित सिफारिस प्रतिलिपि	प्रतिनिवेदन	५००	
३	अंगीकृत नागरिकता सिफारिस	प्रतिनिवेदन	५००	
४.	नावालक परिचयपत्र सिफारिस	प्रतिनिवेदन	३००	
ग	**पञ्जिकरण सम्बन्धि प्रमाणित सिफारिस**			
१	बिवाह प्रमाणित	प्रतिनिवेदन	३००	
२	जन्म प्रमाणित	प्रतिनिवेदन	३००	
३	मृत्यू प्रमाणित	प्रतिनिवेदन	३००	
४.	बसाइसराई प्रमाणित	प्रतिनिवेदन	३००	
५	अबिवाहित प्रमाणित	प्रतिनिवेदन	३००	
६	ब्यात्तिगत घटना दर्ता संशोधन	प्रतिनिवेदन	५००	
७	कन्सुलर प्रमाणित	प्रतिपाना	२००	
८	ब्यात्तिगत घटना दर्ता		५०	३५ दिन भित्र निशुल्क
घ	**ब्यात्ति संग सम्बन्धित सिफारिस**			
१	चारीत्रिक एवं सुचिकृत बर्ग सिफारिस	प्रतिनिवेदन	३००	
२	नेपाली पेन्सन पट्टा बाहका लागि जुनसुकै सिफारिस	प्रतिनिवेदन	३००	
३	भारतीय पेन्सन पट्टा बाहका लागि जुनसुकै सिफारिस	प्रतिनिवेदन	५००	
४.	अन्यदेशका पेन्सन पट्टा बाहका लागि जुनसुकै सिफारिस	प्रतिनिवेदन	१०००	
५	तिनपुस्ते सिफारिस,नेपालीमा गरिने नाता प्रमाणित	प्रतिनिवेदन	५००	
६	तिनपुस्ते सिफारिस,अंग्रेजीमा गरिने नाता प्रमाणित	प्रतिनिवेदन	१०००	विदेशमा मृत्यू भएकाको लागि निशुल्क
७	विद्यार्थीलाई ब्यावसाय दर्ता तथासिफारिस	प्रतिनिवेदन	निशुल्क	
८	महिलाई ब्यावसाय दर्ता तथा सिफारिस	प्रतिनिवेदन	आधा निशुल्व	
९	ब्यावसाय बन्द सिफारिस	प्रतिनिवेदन	२००	

१०	नाता प्रमाणित नेपालीमा	प्रतिनिवेदन	५००	
११	नाता प्रमाणित अंग्रेजीमा	प्रतिनिवेदन	१०००	
१२	नम्बरी जग्गाको रुख काट्ने सिफारिस	प्रतिगाछी	१००	आगलागी पिडीतलाई निशुल्क
१३	सहुलियत काठको सिफारिस	प्रतिनिवेदन	५००	
१४	न्यायिक समितिम आएका मुद्धा दर्ता	प्रतिनिवेदन	१००	
१५	न्यायिक समितिमा आएका मुद्धा दर्ता मेलमिलाप पछी	प्रतिपक्ष	२५०	
१६	विपद् जोखिम सम्बन्धि सिफारिस	प्रतिनिवेदन		निशुल्क
ङ	**माग निवेदनका आधारमा अमिनद्धारा जग्गा छुट्याउने काम**			
१	५ कठ्ठा सम्म	प्रति पटक	१०००	
२	६ कठ्ठा देखी १ बिघाहा सम्म	प्रति पटक	१५००	
३	१ बिघाहा भन्दामाथी ३ बिघाहा सम्म	प्रति पटक	२०००	
४.	३ बिघाहा भन्दा माथिप्रति कठ्ठा थप	प्रति पटक	५०	
च	**उद्योग दर्ता सिफारिस**			
१	उत्पादनमुलक उद्योग	प्रतिनिवेदन	५००	
२	सेवामूलक उद्योग	प्रतिनिवेदन	५००	
३	ऊर्जा मुलकउद्योग	प्रतिनिवेदन	५००	
४.	कृषिजन्यउद्योग	प्रतिनिवेदन	५००	
५	पर्यटन उद्योग	प्रतिनिवेदन	५००	
६	बनजन्यउद्योग	प्रतिनिवेदन	१०००	
७	खनिज जन्य उद्योग	प्रतिनिवेदन	२५००	
छ	**नीजी शिक्षण संस्था दर्ता एवं कामका लागि गरिने सिफारिस**			
१	मन्टेश्वरी,पुर्व प्राथमिक	प्रतिनिवेदन	१०००	
२	आधारभुत तह	प्रतिनिवेदन	३०००	
३	माध्यमिक तह	प्रतिनिवेदन	४०००	
४.	क्याम्पस	प्रतिनिवेदन	१००००	
५	प्राविधिक शिक्षण संस्था	प्रतिनिवेदन	१००००	
६	स्तर बृद्धिका लागि सिफारिस	प्रतिविषय	५०००	
ज	**घरनक्सा पास दस्तुर**			
१	१००० वर्ग फिट सम्मको	प्रतिवर्गफिट	३	गाउँपालिकाले तोकेको समय मा नक्सापास नगराए तोकीए बमोजिम जरिमाना लाग्नेछ ।
२	१००१ देखी २००० सम्म	प्रतिवर्गफिट	४	
३	२००१ देखी ३००० सम्म	प्रतिवर्गफिट	५	
४.	३००१ देखीमाथिजुनसुकै भएपनि प्रति वर्गफिट	प्रतिवर्गफिट	६	
५	पर्खा (कम्पाउण्ड वाल)	प्रति रनिङ् फिट	१	

६	काठको घर वा टाँडे घर	प्रति घर	५००	
७	भूँइतलामा पक्की दिवाल भई माथि टिनको छाना भएको	प्रति घर	१०००	
झ	**घरनक्सा नामसारी दस्तुर**			
१	१००० वर्ग फिट सम्मको	प्रति घर	५००	
२	१००१ देखी २००० सम्मको	प्रति घर	१०००	
३	२००१ देखी ३००० सम्मको	प्रति घर	२०००	
४.	३००० वर्ग फिट देखी माथि जतिसुकै भएपनि	प्रति घर	३०००	
५	काठको घर वा टाँडे घर	प्रति घर	५००	
६	भूँइतलामा पक्की दिवाल भई माथि टिनको छाना भएको	प्रति घर	१०००	
ञ	**घर निर्माण क्षेत्र रेखाङ्कन,निरिक्षण लगायत दस्तुर**			
१	घर नक्सा निरीक्षण तथा सर्जिमिन दस्तुर	प्रतिनिवेदन	५००	
२	लेआउट दस्तुर	प्रतिनिवेदन	५००	
३	सार्वजनिक पूर्वाधार मर्मत दस्तुर	प्रतिनिवेदन	३००	
ट	**अन्य सिफारिस**			
१	घरमा बिद्युत जडान सिफारिस	प्रतिनिवेदन	३००	
२	उद्योगमा विद्युत मिटर जडान	प्रतिनिवेदन	१०००	
३	खानेपानी धारा जडान सिफारिस	प्रतिनिवेदन	२००	
४.	संघसंस्था दर्ता/नविकरण सिफारिस	प्रतिनिवेदन	५००	
५	टेलिफोन जडान सिफारिस	प्रतिनिवेदन	३००	
६	जुनसुकै सर्जिमिन मुचुल्का	प्रतिनिवेदन	५००	
७	माथि नखुलेका सबै प्रकारका सिफारिस	प्रतिनिवेदन	३००	
८	बिलम्बशुल्क	प्रतिवर्ष	१००	
९	रिक्सा ठेलाको नविकरण तथा सिफारिस	प्रतिनिवेदन	निशुल्क	
१०	संघ संस्थामा विद्युत जडान		५००	
११	सिनेमा हल खोल्ने सिफारिस		५०००	
१२	मेला सर्कस अनुमति सिफारिस		५०००	
ठ	**प्रतिलिपि सिफारिस**			
१	नक्सापास सम्बन्धि प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी	प्रतिगोटा	३००	
२	घर नक्साको सिफारिस	एकमुष्ठ	३००	
३	ब्यावसाय प्रमाण पत्रको प्रतिलिपी	प्रतिगोटा	१००	
४.	अन्य प्रमाण पत्रको फोटोकपी	प्रतिगोटा	१००	
५	प्रमाणपत्र बाहेका अन्यको प्रतिलिपी	प्रतिगोटा	५०	

६	मालपोत तथा सम्पती कर तिरेको रसिदको प्रतिलिपी	प्रतिगोटा	५०	
ड	**लिखत प्रमाणित दस्तुर**			
१	लिखत प्रमाणित दस्तुर		२००	
ढ.	**सामाजिक सुरक्षा भत्तासंग सम्बन्धित सिफारिस**			
१	बैकलाई गर्ने सिफारिस		निशुल्क	
२	भत्ता पासबुक		निशुल्क	
३	विधुवा र एकल महिला प्रमाणित सिफारिस		निशुल्क	
ण	**प्रतिलिपि दस्तुर**			
१	नक्सा पास सम्बन्धि प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि	प्रति गोटा	३००	
२	व्यवसाय प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि	प्रति गोटा	१००	
३	अन्य प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि	प्रति गोटा	१००	
४	प्रमाण पत्र बाहेक अन्यको प्रतिलिपि	प्रति गोटा	५०	
५	मालपोतद तथा सम्पती कर तिरेको रसिदको प्रतिलिपि	प्रति गोटा	५०	
त	**कृषक समुह दर्ता**			
१	कृषक समुह दर्ता शुल्क	प्रति गोटा	५००	नविकरणमा रु २५०

१४. केराबारी गाउँपालिमा आ.व. २०७८/ ०७९ को सडक उपयोग शुल्क

क्र.स	विवरण	प्रति ईकाइ	दस्तुर रु.	कैफियत
१	हाईवा, लहरी	प्रति पटक	७५	गा.पा बाट तोकिएका सडकहरुमा मात्र
२	टिफर, ट्रक	प्रति पटक	५०	
३	बस	प्रति पटक	३०	
४	ट्र्याक्टर, पिकअप	प्रति पटक	२५	
५	कार जिप भ्यान	प्रति पटक	२०	
६	ट्याम्पो, सिटी सफारी	प्रति पटक	१०	

१५. केराबारी गाउँपालिमा आ.व. २०७८/ ०७९ को नदिजन्य पदार्थ बिक्री मूल्य शूल्क

क्र.स	विवरण	प्रति ईकाइ	दस्तुर रु.	कैफियत
१	ढुंगा, गिटी, रोडा, बालुवा, भरौट माटो	प्रति घन फिट (मु.अ.कर बाहेक)	६	प्रदेश कानुन बमोजिम
२	नदिजन्य पर्दाथ अवैध चोरी निकासी दण्ड जरिवाना			
क	ट्र्याक्टर		१५०००	
ख	ट्रक		२००००	
ग	ट्रिफर, हाईवा		२५०००	
घ	एक्जाभेटर, लोडर, जेसीवी		३५०००	

अनुसुची - २

(विनियोजन विधेयकसगँ सम्वन्धित)

१. आ.व. २०७८/०७९ को आय व्यय विवरण

क्र.सं.	आय			क्र. सं.	व्यय		
	विविरण	रकम रु			विविरण	रकम रु	
१	संघीय सरकार		४०९२१३३०००	क	चालु खर्च		
१.१	समानिकरण ा अनुदान	१२३३०००००		१	गाउपालिका तर्फ		८५००००००
१.२	शर्सत अनुदान	१९७९०००००		१.१	आन्तिरिक कोष	१६५००० ००	
१.३	राजश्व बाँडफाड	८८०१३०००		१.२	संघिय राजस्व बाडफाड	५५०००००	
				१.३	प्रदेश राजस्व बाडफाड	१३५०००००	
२	प्रदेश सरकार		१३०४२०००	२	वडा कार्यालय तर्फ (बितिय समनिकरण अनुदान)		३६०००००
२.१	वितिय समानिकरण ा अनुदान	७०६४०००		३	सर्शत अनुदान तर्फको चालू खर्च(शिक्षा,स्वास्थ,कृषि,पशु सेवा)		१९७९०००००
२.२	समपरक अनुदान	१०००००००		४	सामाजिक सुरक्षा		९०००००००
२.३	प्रदेश शर्सत अनुदान(करुणा फाउन्डेसन साझेदारि)	१९५५०००		५	pLGSP बाट IT SFको तलब ३८००००		३८००००
२.४	राजस्व बाडफाड सवारी साधन शुल्क	५४०८०००		ख	पुजिगत खर्च		

२.५	दहत्तरबहत्तर शुल्क(स्थानिय राजस्व बाडफाड)	६०००००००		१	आन्तरिक स्रोत		१७१२७००००
२.६	दहत्तरबहत्तर शुल्क(प्रदेश राजस्व बाडफाड	१०००००००००		१.१	गा.पा स्तरिय योजना	९७८००००	
					वडा क्रमगत योजना अ.ल्य	११०३१०००	
				१.२	क्रामागत योजना	६८५५९०००	
				१.३	वहुवर्षिय योजना तथा कार्यक्रम	७६९०००००	
३	आन्तरिक स्रोत		१९५२२५०००	१.४	लागत सहभागिता	५००००००	
३.१	आन्तरिक आय	१३४५५०००		२	प्रदेश सरकार अनुदान		१२४३८२०००
३.२	आन्तरिक ठेक्का व्यवस्थापन	४००००००		२.१	वितिय समनिकरण अनुदान	७०६४०००	
३.३	जिल्ला समन्वय समितिबाट अनुदान	०		२.२	प्रदेश राजस्व बाडफाड	१०५३६३०००	
३.४	लागत सहभागिता	५००००००		२.३	समपुरक अनुदान	१०००००००	
३.५	मालपोत रजिष्ट्रेशन बाडफाड	६५०००००		२.४	प्रदेश ससर्त अनुदान(करुण फाउण्डेशन साझेदारी)	१९५५०००	
३.६	क्रमागत योजना अ.ल्या	१५५२३९०००		३	संघीय वित्तय समानिकरण		११९७०००००
३.७	वडा क्रमागत योजना अ.ल्या.	११०३१०००		३.१	वहुवर्षिय योजना तथा कार्यक्रम	३०००००००	
४	सामाजिक सुरक्षा भत्ता	१६६२७००००	९०००००००	३.२	वडा सिलिङका योजनाहरु	६१४०००००	

५	pLGS बाट IT को तलब		३८००००	३.३	गापा स्तरिय योजना	२८३०००००	
				४	संघीय राजश्व वाडफाँड		३३०१३०००
				४.१	गाँउपालिका स्तरिय योजना	३३०१३०००	
जम्मा रु.			८२५२४५०००		जम्मा रु.		८२५२४५०००

२. आ.व. २०७८/०७९ को शंसोधित आय विवरण

सि.न	राजश्व संकेत	शीर्षक	आ.व.२०७६/०७७आय	आ.व.२०७७/०७८शंसोधित आय	आ.व२०७७/७८ जेष्ठमसान्तसम्मको आय	आ.व२०७८/७९ अनुमानित आय
क		आन्तिारिक आय				
१	११३१३	एकीकृत सम्पति कर	२०००,०००	२०००,०००	२,१४४,०५८	२,५००,०००
२	११३११४	भूमिकर/मालपोत	२,५००,०००	१,७००,०००	१,०९७,१९६	१,५००,०००
३	११३२१	घरवहाल कर	१५०,०००	०	१७२,२१८	२००,०००
४	११३२२	वहाल विटौरी कर	४५०,०००	५००,०००	१,४००	३५५,०००
५	११४५२	पूर्वाधारसेवाको उपयोगमा लाग्ने कर	४,५००,०००	६,०००,०००	३,४९५,४०९	४,०००,०००
६	११६१३	व्यावसायिक रजिष्टेशन दस्तुर	१,५००,०००	२,०००,०००	१,३८०,७६९	२,०००,०००
७	११६९१	अन्य कर	२५०,०००	५००,०००	२५४,३८०	५,००,०००
८	१४२१९	अन्य सेवा शुल्क तथा विक्रि	२६५,०००	५००,०००	२२४,६९०	५,००,०००
९	१४२२९	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१०,०००	१०,०००	१६०,४७५	५,००,०००
१०	१४२४२	नक्सा पास दस्तुर	१,३००,०००	१,५००,०००	३०७,४९९	५,००,०००
११	१४२४३	सिफारिस दस्तुर	३,५००,०००	२,५००,०००	२,७७२,८८५	३,०००,०००
१२	१४२४४	व्यक्तिगत घटना दर्ता दस्तुर	१५०,०००	२००,०००	१११,५४०	१५०,०००
१३	१४२४९	अन्य दस्तुर/नाता प्रमाणित	१,०००,०००	१,५००,०००	६६५,४२६	७५०,०००
१४	१४३१२	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	८,००,०००	८,००,०००	७७५,०००	१,०००,०००
१५		जनसहभागीता	७,५००,०००	७,५००,०००	०	५,०००,०००
१६	३२१२२	मालपोतबाट राजश्व वाँडफाँड प्राप्त	६,९८६,५५०	६,९८६,५५०	४,५५५,५१६	६,५००,०००
१७		अ.ल्या	५५,३००,०००	५५,३००,०००	७८,६२५,५००	१६६,२७०,०००
१८		जिल्ला समन्वय समितिबाट अनुदान	१०,०००,०००	२०,०००,०००	१०,०००,०००	०
		जम्मा	९८,१६१,५५०	१३१,४६०,०००	१०६,७४३,९६१	१९५,२२५,०००

ख		संघीय सरकार				
१		समानिकरण अनुदान	११३,२००,०००	११३,९००,०००	११३,९००,०००	१२३,३००,०००
२		शसर्त अनुदान चालु	१३२,६२०,०००	१९८,९४१,८१०	१८७,१००,०००	१९७,९००,०००
३		संघीय राजश्व वाडफाँड	८९२,३००,०००	८७,३९७,०००	८७,३९७,०००	८८,०१३,०००
४		समपुरक अनुदान	६,०००,०००	७,५००,०००	७,५००,०००	००
५		अन्य शर्सत अनुदान		५,८००,०००	५,८००,०००	००
६		स्थानिय पूर्वधार विकास साझेदारी कार्यक्रम		९,९५,००००		००
७		सडक बोर्ड		१,९००,०००		
८		१५ शैयाको अस्पताल भवन निर्माण		१०,०००,०००		००
		यूवा तथा खेलकुद मन्त्रलाय अनुदान		२,५००,०००		००
जम्मा			३४४,१२०,०००	४३७,८८८,८१०	४०१,६९७,०००	४०९,२१३,०००
ग		प्रदेश सरकार				
१		राजश्व बाडफाडबाट प्राप्त सवरी साधन शुल्क	६,४९६,०००	५२१३०००।००	५,२१३,०००.००	५,४०८,०००
२		प्रदेश समपूरक अनुदान	१०,०००,०००	१०,०००,०००	१०,०००,०००	१०,०००,०००
३		प्रदेश वित्तयसमानिकरण अनुदान	७,१७७,०००	७२०३०००	७,२०३,०००	७,०६४,०००
४	१३४११	दहत्तर बह्त्तर शुल्क (स्थानिय राजश्व बाँडफाँड)	५,८२५,०००	८,०००,०००	५,४२०,०००	६,०००,०००
५	१३४११	दहत्तर बह्त्तर शुल्क (प्रदेश राजश्व बाँडफाँड)	७४,३५३,४५०	१२५,५३४,०००	११७,८८५,१७०	१००,०००,०००
६		प्रदेश शसर्त अनुदानकरुणा(फाउण्डेशन साझेदारी)		२४०००००	२,४००,०००	१,९५५,०००
जम्मा			१०३,८५१,४५०	१५८,३५०,०००	१४८,११७,१७०	१३०,४२७,०००
कुल जम्मा			५४६,१३३,०००	७२७,६९८,८१०	६५६,५६२,१३१	७३४,८६५,०००
LMBIS बाट प्राप्त अख्तियार						
१		PLGSP बाट IT को तलव		३७०,५००		३८०,०००
२		सामाजिक सुरक्षा		९०,०००,०००		९०,०००,०००
जम्मा				९०,३७०,५००	०	९०,३८०,०००
कुल जम्मा				११८,०६९,३१०	६५६,५६२,१३१	८२५,२४५,०००

३. आ.व. २०७७/७८ को संशोधित र आ.व २०७८/७९ को प्रस्तावित कार्यालय सञ्चालन चालु तर्फको बजेट

सि.न	कार्यक्रम/आयोजना/क्रियाकलापको नाम	खर्च शिर्षक	आ.व२०७७/७८ को अनुमान	थप/घट	संशोधित अनुमान	आ२०७८/७९ को अनमान
१	पारिश्रमिक कर्मचारी	२११११	२०,०००,००००	-९९९,७२०	१९,०००,२८०	२२,०००,०००
२	पोशाक	२११२१	९००,०००	-२९०,०००	६१०,०००	१,०००,०००
३	औषधी उपचार खर्च	२११२३	१००,०००	०	१००,०००	३००,०००
४	स्थानिय भत्ता	२११३१	२००,०००	-२००,०००	०	०
५	महंगी भत्ता	२११३२	१,२००,०००	०	१,२००,०००	१,५००,०००
६	फिल्ड भत्ता	२११३३	१००,०००	-१००,०००	०	०
७	कर्मचारीको बैठक भत्ता	२११३४	२००,०००	०	२००,०००	५००,०००
८	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	२११३५	३,०००,०००	०	३,०००,०००	४,०००,०००
९	अन्य भत्ता	२११३९	५००,०००	१,०००,०००	१,५००,०००	२,५००,०००
१०	पदाधिकारी बैठक भत्ता	२११४१	२,०००,०००	-१,०००,०००	१,०००,०००	२,०००,०००
११	पदाधिकारी अन्य सुविधा	२११४२	६,५००,०००	५००,०००	७,०००,०००	५,०००,०००
१२	पदाधिकारी अन्य भत्ता	२११४९	२,०००,०००	०	२,०००,०००	२,०००,०००
१३	कर्मचारी कल्याण कोष	२१२१४	१,०००,०००	०	१,०००,०००	१,०००,०००
१४	पानी तथा बिजुली	२२१११	५००,०००	-१००,०००	४००,०००	५००,०००
१५	संचार महसुल	२२११२	५००,०००	-२००,०००	३००,०००	५००,०००
१६	इन्धन(कार्यलय प्रयोजन)	२२२१२२	१,५००,०००	१,५००,०००	३,०००,०००	२,५००,०००
१७	सवारी साधन मर्मत खर्च	२२२१३	१,०००,०००	८००,०००	१,८००,०००	१,५००,०००
१८	बिमा तथा नविकरण खर्च	२२२१४	५००,०००	-२००,०००	३००,०००	५००,०००
१९	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन	२२२२१	५००,०००	१००,०००	६००,०००	६००,०००
२०	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तीको मर्मत सम्भार खर्च	२२२३१	५००,०००	-१००,०००	४००,०००	४००,०००
२१	अन्य सम्पत्तिको संचालन तथा सम्भार खर्च	२२२९१	५००,०००	०	५००,०००	५००,०००
२२	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	२२३११	२,०००,०००	०	२,०००,०००	२,५००,०००
२३	इन्धन अन्य प्रयोजन	२२३१४	१००,०००	०	१००,०००	१००,०००
२४	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	२२३१५	२,०००,०००	२,०००,०००	४,०००,०००	३,५००,०००
२५	अन्य कार्यालय संचालन खर्च	२२३१९	३००,०००	०	३००,०००	३००,०००
२६	सेवा तथा परामर्श खर्च	२२४११	१,०००,०००	१,२००,०००	२,२००,०००	२,४००,०००
२७	सूचना प्राणली तथा सफ्टवेयर संचालन खर्च	२२४१२	५००,०००	३००,०००	८००,०००	१,०००,०००
२८	करार सेवा शुल्क	२२४१३	९,०००,०००	०	९,०००,०००	१०,०००,०००
२९	अन्य सेवा शुल्क	२२४१९	४,०००,०००	०	४,०००,०००	४,०००,०००

३०	कर्मचारी तालिम खर्च	२२५११	५००,०००	१००,०००	६००,०००	८००,०००
३१	सिप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठि सम्बन्धी खर्च	२२५१२	५००,०००	०	५००,०००	५००,०००
३२	विविध कार्यक्रम खर्च भैपरी	२२५२९	५००,०००	१००,०००	६००,०००	५००,०००
३३	अनुगमन, मूल्याङन खर्च	२२६११	१००,०००	०	१००,०००	१००,०००
३४	भ्रमण खर्च	२२६१२	१,२००,०००	२००,०००	१,४००,०००	१,४००,०००
३५	विविध खर्च	२२७११	१,५००,०००	५००,०००	२,०००,०००	२,०००,०००
३६	सभा संचालन खर्च	२२७२१	५००,०००	२००,०००	७००,०००	८००,०००
३७	उद्दार राहत तथा पुनर्स्थापना खर्च	२७२१२	१,०००,०००	८००,०००	१,८००,०००	१,५००,०००
३८	अन्य सामाजिक सहायता	२५३१५	१००,०००	०	१००,०००	१००,०००
३९	घर भाडा	२८१४२	१,०००,०००	१००,०००	१,१००,०००	१,२००,०००
४०	सवारी साधन तथा मेसिनेरी औजार भाडा	२८१४३	५००,०००	०	५००,०००	५००,०००
४१	अन्य फिर्ता खर्च	२८२१९	५००,०००	२६,९३५,७७५	२७,४३५,७७५	२,०००,०००
४२	भैपरी आउने चालु खर्च	२८९११	०	५००,०००	५००,०००	५००,०००
४३	सूचना प्रकाशन तथा विज्ञापन खर्च	२२३१५	०	२,२९०,०००	२,२९०,०००	५००,०००
४४	पारिश्रमिक कर्मचारी -सूचना प्रविधि अधिकृत	२२४११	०	३७०,५००	३७०,५००	०
४५	ऐन कानुन निर्माण र संसोधन	२२४११	०	१,०००,०००	१,०००,०००	०
जम्मा			७०,०००,००००	३३,६४६,०५५	१०७,३०६,५५५	८५,०००,०००

४. आ.व. २०७८/७९ को गाउँपालिका स्तरिय कार्यक्रम

सि.न	कार्यक्रम तथा क्रियाकलाप	संचालन स्थान(वडाहरु)	इकाइ	परिमाण	आ.व. २०७८/७९(रकम रु हजारमा)						
					आन्तरिक कोष	वित्तिय सामानिकरण (सघिय)	सघिय राजश्व बाँडफाड	वित्तिय सामानिकरण (प्रदेश)	प्रदेश समपूरक अनुदान	प्रदेश राजश्व बाँडफाड	कुल बजेट
क	पूर्वधार विकास										
१	बहुबर्षिय योजना	केराबारी			७६९००	३००००	२००००	०	०	४००००	१६६९००
१.१	गाँउपालिका भवन निर्माण	केराबारी			२००००					२००००	४००००
१.२	कुवा पानी शुक्रबारे प्रतिभा चोक रोटेपिङ सडक कालोपत्रे	केराबारी			१३५००					९००००	२२५००
१.३	वडा कार्यलय भवन निर्माण	केराबारी ९			५०००						५०००
१.४	वडा कार्यलय भवन निर्माण	केराबारी ७			५५००						५५००
१.५	वडा कार्यलय भवन निर्माण	केराबारी ६			१३०००					१००००	५५००
१.६	बेलचौरी -भलुवा मूख्यमन्त्रि ग्रामिण सडक कालोपत्रे	केराबारी ९			५०००		२००००				२३०००

१.७	आमजुङ्गी सडक कालोपत्रे	केराबारी ८			५४००	२००००					२५०००
१.८	प्रगतीचौक आपटार सडक कालोपत्रे	केराबारी ५			४०००	१००००					२५४००
१.९	जुनेली-हिमालयचौक नव अभियान-छघरेटोल सडक कालोपत्रे	केराबारी १०									१४०००
२	समपूरक योजना									१००००	१००००
२.१	बजार क्षेत्र ड्रेन निर्माण	केराबारी ८/९								५०००	५०००
२.२	तोपथुम्की पर्यटन पूर्वाधार निर्माण	केराबारी ४								५०००	५०००
३	क्रमगत योजना				६८५५९	०	०	०	०	०	६८२३४
३.१	बजार क्षेत्र सडक ड्रेन निर्माण	केराबारी ३,८,१०			१५००						१५००
३.२	सुन्दरपुर डाँगी सडक स्तरोन्नती	केराबारी ६/७			१३८५						१३८५
३.३	राजारानी लामिछाने सडक स्तरोन्नती	केराबारी ५			९७५						९७५
३.४	बुद्ध मा.वि भवन निर्माण	केराबारी ९			२०००						२०००
३.५	लक्ष्मी मा.वि भवन निर्माण	केराबारी ९			२५००						२५००
३.६	देउरालीचोक, मच्छिन्द्रचौक सडक ड्रेन निर्माण	केराबारी ८/१०			१०००						१०००
३.७	मुगुचौक पश्चिम सडक अस्फाल्ड कालोपत्रे	केराबारी ७			३०००						३०००
३.८	७ नं वडा कार्यालय सडक अस्फाल्ड कालोपत्रे	केराबारी ८			३६००						३६००
३.९	लालीगुरास तामाङ्गटोल सडक अस्फाल्ड कालोपत्रे	केराबारी ६			६०००						६०००
३.१०	आदिवासी जनजाति भवन निर्माण	केराबारी ६			१५००						१५००
३.११	केराबारी स्टेडियम प्याराफिड निर्माण	केराबारी ८			४८५२						४८५२
३.१२	सडक ड्रेन निर्माण	केराबारी ३			३८७५						३८७५
३.१३	खदम खोला तटबन्धन	केराबारी ८/१०			२५००						२५००
३.१४	सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ भवन	केराबारी ८			७५०						७५०
३.१५	लाफाचौक चिउरी सडक स्तरोन्नती	केराबारी ४			२८००						२८००
३.१६	नर्कटे खालाघारी सडक स्तरोन्नती	केराबारी ४			५००						५००
३.१७	पञ्चायत आ.वि भवन निर्माण	केराबारी २			१८२२						१८२२
३.१८	स्वास्थ्यचौकी भवन निर्माण	केराबारी ३			१६९८						१६९८

३.१९	स्वास्थ्यचौकी भवन निर्माण	केराबारी २			१४९०						१४९०
३.२०	जनकल्याण मा.वि भवन निर्माण	केराबारी ४			१६६०						१६६०
३.२१	बालकल्याण आ.वि भवन निर्माण	केराबारी १			१३९५						१३९५
३.२२	फाइबा मा.वि भवन निर्माण	केराबारी २			१५२१						१५२१
३.२३	कल्याणकारी मा.वि भवन निर्माण	केराबारी २			१५३६						१५३६
३.२४	विमिरे खोला आ.सी.सि पुल	केराबारी ६			२०००						२०००
३.२५	बालमैत्री शैक्षिक सामाग्री वितरण	केराबारी			५००						५००
३.२६	बालमैत्री खेल सामाग्री वितरण	केराबारी			५००						५००
३.२७	पुल कल्भर्ट निर्माण	केराबारी			६०००						६०००
३.२८	वडा कार्यालय भवन ट्रष्ट निर्माण	केराबारी ५			७५०						७५०
३.२९	वडा कार्यालय भवन निर्माण	केराबारी २			१५००						१५००
३.३०	वडा कार्यालय भवन निर्माण	केराबारी ८			१५००						१५००
३.३१	छात्रासगँ उपाध्यक्ष कार्यक्रम	केराबारी			१००						१००
३.३२	लैङ्गिक हिंसा न्यूनिकरण ओरेक साझेदारी कार्यक्रम	केराबारी			१००						१००
३.३३	बजार अनुगमन	केराबारी			१००						१००
३.३४	करदाता शिक्षा कार्यक्रम	केराबारी			२२५						२२५
३.३५	कर सप्ताह मनाउने/करदाता सम्मान	केराबारी			३७५						३७५
३.३६	चुरे संरक्षण कार्यक्रम	केराबारी			२२५						२२५
३.३७	भूमी व्यावस्थापन	केराबारी			३०००						३०००
३.३८	तोपथुम्की पर्यटकीय क्षेत्र प्रवर्दन कार्यक्रम	केराबारी ४			५००						५००
३.३९	जेफाले पर्यटकीय क्षेत्र प्रवर्दन कार्यक्रम	केराबारी २			१०००						१०००
३.४०	सामुदायिक सर्पदम्स व्यावस्थापन	केराबारी ६			२००						२००
३.४१	व्यावसायिक गाई पालन कार्यक्रम	केराबारी १			१२५						१२५
४	अन्य योजना										०
४.१	बजार क्षेत्र सडक ड्रेन निर्माण	केराबारी ८				२०००					२०००
४.२	केराबारी बसपार्क व्यावस्थापन	केराबारी १०						१५००			१५००
४.३	खेलकुद प्याराफिड निर्माण	केराबारी ८						२५००			२५००
४.४	वडा कार्यालय भवन निर्माण	केराबारी २/८				४०००					४०००
४.५	इलाका प्रहरी कार्यालय नयाँ र पुरानो भवन कम्पाउण्ड निर्माण	केराबारी ८/१०			८००						८००
४.६	केराबारी अस्पताल फार्मेसी भवन निर्माण	केराबारी				१०००					१०००
४.७	सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई भवन निर्माण	केराबारी २			१०००						१०००

४.८	म्याचिङ फण्ड	केराबारी								१००००	१००००
४.९	ह्रेमपाइप खरिद	केराबारी						५५४		४३६	१०००
४.१०	वडा सिलिङ	केराबारी				६५०००					६५०००
४.११	खदम मुक्तिघाट सडक निर्माण	केराबारी १०								५००	५००
४.१२	डाँडाबजार पाटी सडक स्तरोन्ती	केराबारी १								१८००	१८००
४.१३	डाँडागाउँ निङलादपा खोपी सडक स्तरोन्ती	केराबारी १								६००	६००
४.१४	सिल्लेङ्ग पाटी सडक स्तरोन्ती	केराबारी १								७००	७००
४.१५	सिम्ले डुम्रे सडक ट्र्याक ओपन	केराबारी १								६००	६००
४.१६	सार्वजानिक शौचालय निर्माण	केराबारी १								३००	३००
४.१७	सोमबारे कटहरे सडक स्तरोन्ती	केराबारी २								१०००	१०००
४.१८	मलिबासे खउसिबुङ ट्र्याक ओपन	केराबारी २								१०००	१०००
४.१९	फाइबा पित्लुबा ट्र्याक ओपन	केराबारी २								१०००	१०००
४.२०	विहिबारे फाइबा सडक स्तरोन्ती	केराबारी २								१०००	१०००
४.२१	देउराली फेदी सडक ट्र्याक तथा त्रिवेणी सुर्योदय टोल सडक ग्राभेल	केराबारी ३								१०००	१०००
४.२२	फुलबारी सडक ड्रेन निर्माण	केराबारी ३								५००	५००
४.२३	झिंजे सडक मर्मत तथा तटबन्धन	केराबारी ३								४००	४००
४.२४	लाफाचौक चिउरी ओखे सडक स्तरोन्ती	केराबारी ४								२०००	२०००
४.२५	बेलबोटे लाकिटार सडक स्तरोन्ती	केराबारी ४								१३००	१३००
४.२६	नर्कटे छघरे सडक मर्मत	केराबारी ४								२००	२००
४.२७	नर्कटे विमिरे सडक मर्मत	केराबारी ६/७			२००						२००
४.२८	ज्यामिरे डहरा सडक कजवे निर्माण	केराबारी ४								२००	२००
ख	सामाजिक विकास										०
१	शिक्षा	केराबारी				५०००				५०००	१००००
२	स्वास्थ्य	केराबारी								५०००	५०००
३	कोभिड व्यावस्था	केराबारी								५०००	५०००
४	महिला तथा बालबालिका	केराबारी					२०००			१०००	३०००
५	लक्षित वर्ग	केराबारी								२५००	२५००
६	मठ मन्दिर गुम्बा चर्च प्रत्येक वडामा १/१ लाख	केराबारी			६०		१३			९२७	१०००
७	राष्ट्रिय पुस्ताकलय व्यावस्थापन	केराबारी १०								२००	२००

८	मच्छिन्द्र मा.वि शौचालय	केराबारी ८			०	१०००					१०००
९	खदम क्याम्पस व्यावस्थापन	केराबारी ८				५००					५००
१०	जेफाले पर्यटन प्रबद्धन	केराबारी २				५००					५००
११	तोपथुम्की पर्यटन प्रबद्धन	केराबारी ४				५००					५००
१२	शिव पार्वती पर्यटन प्रबद्धन	केराबारी १				५००					५००
१३	सिमसार पर्यटन प्रबद्धन	केराबारी ९				५००					५००
१४	गोकुलेटार पर्यटन प्रबद्धन	केराबारी ७				५००					५००
१५	न्यायिक गतिविधि	केराबारी			२५०	५००					५००
१६	न्यायिक सञ्जाल सम्वाद कार्यक्रम	केराबारी			३००						३००
१७	प्राविधिक शिक्षा शैक्षिक अनुदान	केराबारी			१२०						१२०
१८	बजार क्षेत्र खानेपानी निर्माण	केराबारी ३/८/१०				३०००					३०००
१९	बृहत खानेपानी निर्माण	केराबारी ६/७				५००					५००
२०	सिमखोल्सी खानेपानी निर्माण	केराबारी ९				३००					३००
२१	खानेपानी मर्मत सम्भार	केराबारी १				३००					३००
२२	पाताले खानेपानी मर्मत सम्भार	केराबारी २				३००					३००
२३	खानेपानी मर्मत सम्भार	केराबारी ४				३००					३००
२४	खानेपानी मर्मत सम्भार	केराबारी ५			३००						३००
२५	डिपबोरिङ खानेपानी	केराबारी ६				१२००					१२००
२६	आमजुङ्गी खानेपानी मर्मत सम्भार	केराबारी ८								२००	२००
२७	गरिब असक्त असाहयहरुलाइ स्वास्थ्य सहयोग	केराबारी								२५००	२५००
२८	खेलकुख गतिविधि कार्यक्रम	केराबारी				१००					१०००
२९	करुण फाउण्डेसन	केराबारी								२२००	२२००
३०	मायाँघर सहयोग									१००	१००
३१	सन्तानेश्वर शिवालय मन्दिर मर्मत सम्भार	केराबारी ३								७००	७००
३२	नारी विकास संघ भवन मर्मत सम्भार	केराबारी ८			२५०						२५०
३३	सोलार बत्ति जडान	केराबारी ३								४००	४००
३४	सिद्धथुम खानेपानी व्यावस्थापन	केराबारी ४								३००	३००
ग	आर्थिक विकास										०
१	कृषि तथा सहकारी	केराबारी					२०००			३०००	५०००
२	पशु सेवा	केराबारी					१५००			१०००	२५००

३	सिचाँई तथा तटबन्धन	केराबारी					३०००			७०००	१००००
४	मंगलबारे कृषि टहरा निर्माण	केराबारी १०						२५००			२५००
५	आईतबारे बजार व्यावस्थापन	केराबारी ९					५००				५००
६	सहकारी प्रबद्धन कार्यक्रम	केराबारी				५००					५००
७	अन्तरपालिका साझेदारी कार्यक्रम	केराबारी			१०००						१०००
८	लघु उद्यम विकास कार्यक्रम साझेदारी	केराबारी			५००						५००
घ	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्ध										०
१	सार्वजानिक सुनाइ/सामाजिक परिक्षण	केराबारी				५००	५००				१०००
२	रेडियो टिभि पत्रपत्रकारीता प्रबद्धन	केराबारी				५००	५००				१०००
३	योजना सञ्चालन तालिम	केराबारी				५००					५००
४	स्वमूल्याङ्कनका न्युनतम क्रियाकलाप	केराबारी			५००	१०००					१५००
५	स्थानिय संचार प्रवर्द्धन कार्यक्रम	केराबारी				३००					३००
६	साहित्यिक प्रवर्द्धन कार्यक्रम	केराबारी								३००	३००
७	परामर्श सेवा	केराबारी								१५००	१५००
८	कर्मचारी आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	केराबारी						१०००			१०००
९	पुँजिगत कार्यालय सामाग्री	केराबारी								१०००	१०००
१०	मेसिनरी औजार खरिद	केराबारी								१०००	१०००
११	केराबारी अस्पताल जग्गा खरिद	केराबारी			२५००						२५००
१२	विपद व्यावस्थापन	केराबारी			२०००						२०००
१३	सडक गुरुयोजना	केराबारी				१०००					१०००
१४	आवधिक योजना निर्माण	केराबारी					२०००				२०००
१५	सरसफाई व्यावस्थापन	केराबारी				६००					६००
१६	सुरक्षा व्यावस्थापन	केराबारी								१०००	१०००
जम्मा					९७८०	९३३००	१३०१३	७०६४	०	६५३६३	१८७५२०

सि.न	कार्यक्रम तथा क्रियाकलाप	संचालन स्थान(वडा नं)	इकाइ	परिमाण	आ.व. २०७८/७९(रकम रु हजारमा)						
					आन्तरिक कोष	वित्तिय सामानिकरण (संघिय)	संघिय राजश्व बाँडफाड	वित्तिय सामानिकरण (प्रदेश)	प्रदेश समपूरक अनुदान	प्रदेश राजश्व बाँडफाड	कुल बजेट
बहुवर्षिय योजना					७६९००	३०००००	२०००००	०	०	४०००००	१६६९००
समपुरक अनुदान					०	०	०	१०००००	०	०	१०००००
क्रमागत योजना					६८५५९	०	०	०	०	०	६८२३४
कुल जम्मा					**१५५२३९**	**३३०१३००**	**३३०१३००**	**७०६४**	**१००००० ०**	**१०५३६३**	**४३२६५४**

वडास्तरीय सिलिङ्ग अन्तर्गतको बजेट तथा कार्यक्रम आ.व. २०७८/२०७९

केराबारी - १					वितिय सामानिकरण(संघिय)		
क	**पूर्वाधार विकास**						**३२८९**
१	कात्तिके सेल्लेङ खानेपानी निर्माण तथा मर्मत	केराबारी १			७००		
२	सेल्लेङ,मुरञ्जे सडक स्तरोन्नती	केराबारी १			३००		
३	खानेटार बेसरी सडक निर्माण	केराबारी १			४००		
४	मन्जिटे सडक निर्माण	केराबारी १			१५०		
५	भोगटोनी कालसिगा सडक निर्माण	केराबारी १			२५०		
६	रिङरोड देखि लिला दाईको घर सम्म सडक स्तरोन्नती	केराबारी १			२००		
७	बारेफुङ बालकल्याण सडक स्तरोन्नती	केराबारी १			२००		
८	पाटीगाँउ शिरवानी सडक स्तरोन्नती	केराबारी १			२००		
९	डाँडाबारी रानाटोल सडक निर्माण	केराबारी १			२००		
१०	लामेचौरी यूवा क्लब सामाग्री खरिद	केराबारी १			१००		
११	जिम्मा डाँडा यूवाक्लब भवन मर्मत	केराबारी १			१५०		
१२	समला खेल मैदान मर्मत सम्भार	केराबारी १			२००		
१३	कारबारी टोल बालकल्याण सडक मर्मत	केराबारी १			२३९		
ख	**सामाजिक विकास**						**११११५**
१	श्री सरस्वती मा.वि ल्यापटप तथा प्रिन्टर खरिद	केराबारी १			८०		
२	श्री बालकल्याण आ.वि ल्यापटप तथा प्रिन्टर खरिद	केराबारी १			८०		
३	श्री किकिदुम आ.वि ल्यापटप तथा प्रिन्टर खरिद	केराबारी १			८०		
४	श्री जनसहयोग आ.वि ल्यापटप तथा प्रिन्टर खरिद	केराबारी १			८०		
५	श्री कुमाल आ.वि ल्यापटप तथा प्रिन्टर खरिद	केराबारी १			८०		
६	तेराजी मन्दिर मर्मत तथा निर्माण	केराबारी १			१००		
७	लालीगुरास बालबिकास केन्द्र भित्तेलेखन	केराबारी १			३४.५		
८	स्वास्थ्य चौकी मर्मत तथा फनिचर खरिद	केराबारी १			५०		
९	बारेफुङ चर्च मर्मत सम्भार	केराबारी १			१००		
१०	दिलित विपन्न वर्ग बाखापालन कार्यक्रम	केराबारी १			१००		
११	शैक्षिक गुणस्तर सुधार	केराबारी १			२००		
१२	किकिदुम खानेपानी	केराबारी १			१२७		
ग	**आर्थिक विकास**						**१०५०**
१	रातमाटे कृषि सडक निर्माण	केराबारी १			२००		
२	सिजालीटोल कृषि सडक निमार्ण	केराबारी १			२००		
३	कानुङ लाफा क्लव भवन मर्मत	केराबारी १			१००		
४	महिला सञ्जाल भवन मर्मत	केराबारी १			१५०		
५	किकिदुम कृषि सडक मर्मत	केराबारी १			१००		
६	डाँडागाउ कृषि तथा बंगुर उत्पादन फर्म	केराबारी १			१००		
७	साम्पाङ्ग कृषि फर्म	केराबारी १			२००		
घ	**सुशासन तथा अर्न्तसम्बन्धि क्षेत्र**						**५३४.५**

१	विपत व्यवस्थापन तथा मर्मत सम्भार	केराबारी १			५३४.५		
ङ	**कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक खर्च**						
१	कार्यालय सञ्चालन	केराबारी १			६६०		
	केराबारी - २					**जम्मा ६३४५**	
क	**पूर्वाधार विकास**					**३२००**	
१	सोमबारे नामयेम्ब बतासे कृषि सडक निर्माण क्रमागत	केराबारी २			७००		
२	मखमली सामुदायिक भवन क्रमागत	केराबारी २			२५०		
३	सोमबारे फाङदुवा सडक तथा खेलमैदान स्तरोन्नती	केराबारी २			४००		
४	कोर्णा सामित्तेन सडक क्रमागत	केराबारी २			४००		
५	सिंहदेवी मन्दिर निर्माण क्रमागत	केराबारी २			१००		
६	विपत तथा मर्मत सम्भार	केराबारी २			६००		
७	आदिबासी जनजाति संग्राहलय भवन चर्पि निर्माण	केराबारी २			१००		
८	लालीगुरास खानेपानी टयाक्की निर्माण	केराबारी २			१००		
९	मालिबासे खानेपानी योजना	केराबारी २			१००		
१०	दर्शन सामुदायिक संस्था भवन निमार्ण	केराबारी २			३००		
११	स्याले सडक स्तरोन्नती योजना	केराबारी २			१५०		
ख	**सामाजिक विकास**					**१२००**	
१	शैक्षिक अनुदान	केराबारी २					
२	कल्याणकारी मा.वि कक्षा ११-१२ सञ्चालन	केराबारी २			५००		
३	फाइवा आ.वि कक्षा ९ र १० सञ्चालन	केराबारी २			१००		
४	पञ्चायत आवि	केराबारी २			५०		
५	पञ्चकन्या आवि	केराबारी २			५०		
६	लक्ष्मी आवि	केराबारी २			५०		
७	सरस्वती आवि	केराबारी २			५०		
८	जलकन्या आवि	केराबारी २			५०		
९	खानेपानी योजना	केराबारी २			३००		
१०	जेफाले साहित्य सिर्जना वचन कार्यक्रम	केराबारी २			५०		
ग	**आर्थिक विकास**					**१४००**	
१	खेलकुद विकास	केराबारी २			१००		
२	अधुरो फाङदरा सिचाँई निर्माण	केराबारी २			२००		
३	कालिमाटी सिचाँई योजना	केराबारी २			१५०		
४	कागती रुद्रान्क्ष सुन्तला जात विरुवा वितरण	केराबारी २			१००		
५	चुली पम्पिङ सिचाँई योजना	केराबारी २			२००		
६	काफ्ले सिचाँइ योजना	केराबारी २			१५०		
७	तिनजुरे टोल सिचाँई योजना	केराबारी २			५००		
घ	**सुशासन तथा अन्तरसम्बन्ध**					**३३३**	
१	जेफाले खेलमैदान संरक्षण व्यावस्थापन	केराबारी २			२००		
२	कार्यालय मर्मत /व्यावस्थापन	केराबारी २			३३		
३	स्वास्थ्यचौकी रंगरोकन व्यावस्थापन	केराबारी २			१००		
ङ	**कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च**					**३६०**	
१	कार्यालय सञ्चालन	केराबारी २			६०		

२	विविध	केराबारी २		३००			
	केराबारी - ३						
क	**पूर्वाधार विकास**					**३४६१**	
१	रामपुर सडक ग्राभेल	केराबारी ३		५००			
२	बाघखोर झिजे, लामीडाँडा सडक स्तारउन्नती	केराबारी ३		५००			
३	फूलबारी ड्रन निर्माण	केराबारी ३		५००			
४	आँपटार बाटो मर्मत सुधार तथा ग्राभेल	केराबारी ३		३५०			
५	यलम्बर चौकी देखि पूर्व ड्रेन तथा ग्राभेल	केराबारी ३		२००			
६	सोलार बत्ती जडान	केराबारी ३		२७०			
७	विभिन्न योजना मर्मत तथा सम्भार	केराबारी ३		२५०			
८	शुक्रबारे-गोलग्राउण्ड सडक ग्राभेल तथा मञ्जरी चोक दक्षिण कच्ची ड्रेन तथा ग्राभेल	केराबारी ३		२००			
९	कुवापानी पूर्व देखि सञ्तु पोखरेलको घरसम्म कच्ची ड्रन तथा सडक ग्राभेल	केराबारी ३		२००			
१०	होमपाइप खरिद तथा जडान	केराबारी ३		२००			
११	बाघदले सडक स्तरोन्नती	केराबारी ३		९१			
१२	शाहीडाँडा बरगाछी कच्ची ड्रेन तथा ग्राभेल	केराबारी ३		२००			
ख	**सामाजिक विकास**					**६५६**	
१	रामपुर मा.वि. रङरोगन	केराबारी- ३		१५०			
२	बाघदले खानेपानी पाईपलाईन विस्तार तथा टंकी निर्माण	केराबारी- ३		१२५			
३	सानो हचुवा खानेपानी टंकी निर्माण	केराबारी- ३		१२५			
४	देउराली टोल टंकी निर्माण	केराबारी- ३		१२५			
५	बाबरी महिला समूह भवन मर्मत सम्भार	केराबारी- ३		७०			
६	कुवा मर्मत भोगटेनी	केराबारी- ३		६१			
ग	**आर्थिक विकास**					**१६४१**	
१	गुमाने ,खौसेवुङ,फेदी कृषि सडक निर्माण	केराबारी- ३		६००			
२	तालिम, प्लम्विङ र व्यटिसियन तालिम	केराबारी- ३		३००			
३	हचुवा खोला तथा कुलो तथा कुलो संरक्षण	केराबारी- ३		२००			
४	फलफुलका विरुवा वितरण	केराबारी- ३		२००			
५	विषादी खरिद तथा वितरण	केराबारी- ३		९०			
६	विउ विजन खरिद तथा वितरण	केराबारी- ३		९०			
७	कृषकहरुलाई टनेल वितरण	केराबारी- ३		९०			
८	भोगटेनी पर्यटन व्यवस्थापन	केराबारी- ३		७१			
घ	**सुशासन तथा अन्तर सम्बन्ध**					**४४८**	
१	विपद व्यावस्थापन तथा मर्मत सम्भार ३ नं वडाभरी	केराबारी- ३		३००			

२	खेलकुद सामाग्री खरिद	केराबारी- ३		३७			
३	इन्टरनेट तथा टेलिफोन र पुस्तक तथा पत्रपत्रिका खर्च	केराबारी- ३		३०			
४	योजना अनुगमन	केराबारी- ३		३०			
५	वस्ती स्तरका योजना छनोट तथा वार्षिक समिक्षा	केराबारी- ३		३०			
६	संघ संस्था सहयोग कार्यक्रम	केराबारी- ३		२१			
ङ	**कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च**						
१	विविध खर्च	केराबारी- ३		१५०			
२	कार्यालय सामग्री तथा मसलन्द	केराबारी- ३		१४०			
३	ईन्धन खर्च	केराबारी- ३		४०			
४	सञ्चार खर्च	केराबारी- ३		३०			
	जम्मा						
	केराबारी - ४						**३२९२**
क	**पूर्वाधार विकास**						
१	लाफा चोक चिउरी याङशिला ओखे सडक मर्मत	केराबारी -४		६९२			
२	बेलबोटे लामिटार चिउरा सडक मर्मत	केराबारी -४		७००			
३	ज्यामिरे डहर कजवे	केराबारी -४		३००			
४	नर्कटे छघरे सडक मर्मत	केराबारी -४		२००			
५	गजेबारी, तुर्के,खोलाघारी सडक मर्मत तथा विस्तार	केराबारी -४		२००			
६	दुम्से तथा मैरी खानेपानी विस्तार	केराबारी -४		३००			
७	जनकल्याण माध्यमिक विद्यालय खेलमैदान निर्माण	केराबारी -४		२००			
८	शान्ति आधारभूत विद्यालय घेराबेरा	केराबारी -४		१००			
९	जगदम्बी आधारभूत विद्यालय कम्प्यूटर तथा फर्निचर	केराबारी -४		१००			
१०	लामीटार पाटी सडक विस्तार	केराबारी -४		४००			
११	टाकुरे विधुत विस्तार						
ख	**सामाजिक विकास**						५९८
१	साङ्गेनाङसाल सैलुङ गुम्बा मर्मत तथा भवन घेराबारा	केराबारी -४		१००			
२	छेलिङ बौद्ध गुम्बा भवन निर्माण	केराबारी -४		१००			
३	शिवालय मन्दिर घेराबारा	केराबारी -४		४८			
४	खेल मैदान निर्माण लामिटार			३५०			
ग	**आर्थिक विकास**						**१४९६**
१	ठुलटार सिँचाई योजना	केराबारी -४		१५०			
२	बेलबोट पाइप सिँचाई योजना	केराबारी -४		१००			
३	लामिटार खानेपानी योजना	केराबारी -४		३४६			
४	टाकुरे पिर्रे कृषि सडक बिस्तार	केराबारी -४		४००			
५	दर्लामी याङसिला, बाँसपानी कृषि सडक मर्मत	केराबारी -४		२००			
६	दर्लामी सिँचाई ट्याङ्की निर्माण	केराबारी -४		३००			
घ	**सुशासन तथा अन्तरसम्बन्ध**						**५९९**

१	विपद व्यवस्थापन सडक तथा विद्युत मर्मत सम्भार	केराबारी -४		३४९			
२	लेखा व्यवस्थापन, सूचना तथा सञ्चार	केराबारी -४		१००			
३	सार्वजनिक सुनुवाई	केराबारी -४		५०			
४	कार्यालय फर्निचर खरिद	केराबारी -४		१००			
ङ	**कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक खर्च**						**३६०**
१	कार्यालय संचालन	केराबारी -४		१५०			
२	विविध	केराबारी -४		२१०			
	जम्मा						**६३४५**
	केराबारी -५						
क	**पूर्वाधार विकास**						
१	हुलाक चोक फुलबारी चोक सडक कालोपत्रे	केराबारी -५		१०००			
२	पारुहाङ्ग १ नं. धारा सडक स्तरोन्नती	केराबारी -५		३००			
३	हुर्हुरे ६ नं. वडा सिमाना सडक स्तरोन्नती	केराबारी -५		२००			
४	जलुकेनी-हुर्हुरे पुल बाटो ग्राभेल	केराबारी -५		२००			
५	पिङडाँडादेखि सहकारी भवन बाटो स्तरोन्नती	केराबारी -५		२००			
६	कपना टोल सडक ग्राभेल	केराबारी -५		१००			
७	पिङडाँडा-बिशालचोक-साकेला थान सडक स्तरोन्नती	केराबारी -५		३००			
८	बुढीगंगा दाह संस्कार	केराबारी -५		२००			
९	सडक मर्मत स्तरोन्नती	केराबारी -५		८२४			
ख	**सामाजिक विकास**						**६६३**
१	सतिसाले बगैंचा खानेपानी स्किम वडा नं. ५ र ६	केराबारी -५		१५०			
२	जनसेवा आधारभूत विद्यालय शैक्षिक सुधार कार्यक्रम	केराबारी -५		११३			
३	स्वास्थ्य सुधार कार्यक्रम	केराबारी -५		२००			
४	राङ्चा खानेपानी	केराबारी -५		२००			
ग	**आर्थिक विकास**						**१५३३**
१	कृषि विकास कार्यक्रम	केराबारी -५		४००			
२	पशु विकास कार्यक्रम	केराबारी -५		४००			
३	विभिन्न सिचाई कार्यक्रम	केराबारी -५		५००			
४	पर्यटन प्रवर्द्धन कार्यक्रम	केराबारी -५		२३३			
घ	**सुशासन तथा अन्तरसम्बन्ध**						**६१३**
१	विपद् व्यवस्थापन	केराबारी -५		२१३			
२	महामारी नियन्त्रण	केराबारी -५		३००			
३	नमूना पर्माकल्चर सिँचाई थलो वातावरण संरक्षण, जैविक विविधता र जिवनोपयोगि कार्यक्रम	केराबारी -५		१००			
ङ	**कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक खर्च**						**३६०**
१	कार्यालय सञ्चालन	केराबारी -५					

२	विविध	केराबारी -५					
		जम्मा					**६४९३**
	केराबारी - ६						**६५६६**
क	**पूर्वाधार विकास**						३४१५
१	हिमदले सडक	केराबारी ६		६००			
२	हिमदले राङ्गचा सडक	केराबारी ६		२००			
३	बुद्धचोक उत्तर सडक	केराबारी ६		२००			
४	मर्मत सम्भार	केराबारी ६		२००			
५	वडा कार्यालय व्यवस्थापन	केराबारी ६		७१५			
६	पिपलचोक संगम पथ कालोपत्रे साझेदारी	केराबारी ६		१०००			
७	राङ्गचा सडक ग्राभेल	केराबारी ६		२००			
८	जनजागृति पैनी	केराबारी ६		१००			
९	साबित्री मा.वि.	केराबारी ६		१००			
१०	दिक्तेल सडक	केराबारी ६		१००			
ख	**सामाजिक विकास**						६२०
१	आहाले आधारभूत विद्यालय	केराबारी ६		३००			
२	बालमैत्री	केराबारी ६		५०			
३	ज्येष्ठ नागरिक	केराबारी ६		५०			
४	महिला	केराबारी ६		५०			
५	बालबालिका	केराबारी ६		५०			
६	दलित	केराबारी ६		७०			
७	आदिवासी जनजाती	केराबारी ६		५०			
ग	**आर्थिक विकास**						१५५१
१	कृषि विकास कार्यक्रम	केराबारी ६		१००			
२	पशु विकास कार्यक्रम	केराबारी ६		१००			
३	बिमिरे साना सिंचाई	केराबारी ६		१००			
४	सतिसाले बगैंचा खानेपानी	केराबारी ६		१५०			
५	सतिसाले खानेपानी टंकि निर्माण	केराबारी ६		४००			
६	अमृत चोक कल्भर्ट	केराबारी ६		२००			
७	डाँगी पैनी बुद्धचोक	केराबारी ६		१००			
८	पाइप खरिद			४०१			
घ	**सुशासन तथा अन्तरसम्बन्ध**						६२०
१	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	केराबारी ६		२८०			
२	होम पाईप खरिद	केराबारी ६		३४०			
ङ	**कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक खर्च**						३६०
१	कार्यालय सञ्चालन	केराबारी ६					
	जम्मा						**६५६६**

सि. नं.	कार्यक्रम तथा क्रियाकलाप	संचालन स्थान	वित्तिय समानि करण (संघिय)	कुल बजेट
	केराबारी - ७		**६५६६**	
क	**पूर्वाधार विकास**		३४५०	
१	प्रत्येक १० वटा टोल विकासका लागि १/१ वटा सोलार बत्ती जडान	केराबारी-७	१०००	
२	बाजेचोक देखि उत्तर कालोपत्रे मर्मत	केराबारी-७	३००	
३	अधुरो मलामी खाजाघर निर्माण	केराबारी-७	३००	
४	होम पाईप खरिद	केराबारी-७	२००	
५	विद्युत विस्तार	केराबारी-७	१५०	
६	बालकल्याण आ.वि.देखि भालुकुँडेटारसम्म बाटो स्तरोन्नती	केराबारी-७	४००	
७	सरस्वती एकता टोलको ठाडो बाटो निर्माण	केराबारी-७	२००	
८	मुगु आ.वि. पूर्व पहिलो ठाडो संगमचोक उत्तर बाटो ग्राभेल	केराबारी-७	३००	
९	बेलेपुर पूर्व सेन्चुरी गौंडासम्म बाटो स्तरोन्नती	केराबारी-७	२००	
१०	साम्पाङ्ग घर उत्तर तर्फ बाटो स्तरोन्नती	केराबारी-७	१००	
११	अधुरो कृषि सडक ग्राभेल	केराबारी-७	३००	
ख	**सामाजिक विकास**			**१४००**
१	डाँगीस्थित कल्याणेश्वर मन्दिर ढल व्यवस्थापन	केराबारी-७	१००	
२	मुगुस्थित शिव मन्दिर निर्माण साझेदारी	केराबारी-७	१००	
३	महिला जनजाती तथा दलित क्षमता विकास तालिम	केराबारी-७	३००	
४	अपाङ्गता तथा बालबालिका सचेतना कार्यक्रम	केराबारी-७	२००	
५	मुगु आ.वि. शौचालय निर्माण सहयोग	केराबारी-७	३००	
६	बालकल्याण आ.वि.को अधुरो भवन निर्माण	केराबारी-७	१००	
७	मुगु बालविकास केन्द्र कक्षा व्यवस्थापन	केराबारी-७	५०	
८	जनजागरण आ.वि. बालकक्षा व्यवस्थापन	केराबारी-७	५०	
९	खेलकुद	केराबारी-७	२००	
ग	**आर्थिक विकास**			**९००**
१	ज्यामिरे खानेपानीको इन्टेक मर्मत सम्भार	केराबारी-७	५०	
२	प्रभातटोल स्थित ट्युवेल मर्मत सम्भार	केराबारी-७	५०	
३	जनजागृती पैनी मर्मत	केराबारी-७	१००	
४	जनसहयोग पैनी मर्मत	केराबारी-७	२००	
५	एकिकृत पैनी मर्मत	केराबारी-७	३००	
६	बर्षिम घाँसको बिउ वितरण	केराबारी-७	२००	
घ	**सुशासन तथा अन्तरसम्बन्ध**			**३६६**
१	विपद व्यवस्थापन	केराबारी-७	३१६	
२	पत्रपत्रिका तथा इन्टरनेट सेवा	केराबारी-७	५०	

ङ	**कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च**			**४५०**
१	कार्यालय सञ्चालन, व्यवस्थापन, सामान खरिद	केराबारी-७	४५०	
	जम्मा			**६५६६**
केराबारी - ८				**६४९३**
क	**पूर्वाधार विकास**			**३६५०**
१	मच्छिन्द्र मा.वि. होस्टल हुँदै मच्छिन्द्र मा.वि. जाने सडक स्तरोन्नती	केराबारी-८	१०००	
२	सडक ग्राभेल तथा मर्मत सुधार	केराबारी-८	६५०	
३	राईचौरी खोल्सीमा होमपाईप कल्भर्ट निर्माण	केराबारी-८	८००	
४	बालविकास केन्द्र निर्माण	केराबारी-८	५००	
५	विभिन्न भित्रि सडक एजिङ्	केराबारी-८	७००	
ख	**सामाजिक विकास**			**१३७०**
१	आमजुँगी आ. वि. सहयोग	केराबारी-८	२५०	
२	मच्छिन्द मा.वि. सहयोग	केराबारी-८	१५०	
३	खदम क्याम्पस सहयोग	केराबारी-८	१५०	
४	समावेशी तथा संस्थागत विकास सहयोग कार्यक्रम	केराबारी-८	२५०	
५	छात्रवृत्ति कार्यक्रम	केराबारी-८	५०	
६	वडा खेलकुद विकास कार्यक्रम	केराबारी-८	७०	
७	केराबारी बजार क्षेत्र खानेपानी सुधार	केराबारी-८	२५०	
८	विद्युतिकरण विस्तार तथा सुधार	केराबारी-८	२००	
ग	**आर्थिक विकास**			**६५०**
१	जनसहयोग सिंचाई कुलो मर्मत सुधार	केराबारी-८	२५०	
२	आमजुँगी सिंचाई कुलो मर्मत सुधार	केराबारी-८	२००	
३	युवाहरुका लागि उद्यमसिलता प्रवर्द्धन कार्यक्रम	केराबारी-८	२००	
घ	**सुशासन तथा अन्तरसम्बन्ध**			**४६३**
१	विपद् व्यवस्थापन	केराबारी-८	२००	
२	वडा कार्यालय व्यवस्थापन तथा विविध	केराबारी-८	६३	
३	टोल विकास संस्था परिचालन तथा संस्थागत विकास	केराबारी-८	१००	
४	वडा भेला तथा योजना बैठक	केराबारी-८	१००	
ङ	**कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च**			**३६०**
१	कार्यालय सञ्चालन	केराबारी-८	१६०	
२	विविध भैपरी खर्च	केराबारी-८	२००	
	जम्मा			६४९३
केराबारी - ९				६७८८
क	**पूर्वाधार विकास**			**३७३३**
१	खयरघारी, बिराजे, तुर्केखोला ए लेभल बाटो ग्राभेल	केराबारी ९	१५००	
२	वडा कार्यालय भवन घेराबारा	केराबारी ९	३००	
३	श्रेष्ठचोक पूर्व बाटो ग्राभेल	केराबारी ९	१८३	
४	कुसुमे टोलका बाटाहरु ग्राभेल	केराबारी ९	२५०	

५	गौरीटोल-डाँडाटोल कोलबोटे बाटो स्तरोन्नती	केराबारी ९	३००	
६	स्वास्थ्य इकाई केन्द्र भवन स्तरोन्नती	केराबारी ९	२००	
७	मर्मत सम्भार	केराबारी ९	२००	
८	बेलचौरी खानेपानी टंकी स्तरोन्नती	केराबारी ९	३००	
९	सुन्दर समाज क्लव भवन निर्माण थालनी	केराबारी ९	२००	
१०	विपद् व्यवस्थापन	केराबारी ९	२००	
११	गरमझोडा देवी पूजाघर निर्माण	केराबारी ९	१००	
ख	**सामाजिक विकास**			
१	लक्षित वर्ग कार्यक्रम	केराबारी ९	३५०	
२	बेलचौरी खेलमैदान स्तरोन्नती	केराबारी ९	२००	
३	वि.व्य.स., शिक्षक अन्तरक्रिया कार्यक्रम	केराबारी ९	१३०	
ग	**आर्थिक विकास**			**१६९७**
१	कृषि सामग्री आपूर्ति तथा कृषि उपज संकलन केन्द्र	केराबारी ९	४००	
२	राजबिरे-नौरङ्गे पैनी व्यवस्थापन	केराबारी ९	३००	
३	कुसुमे सुकुम्बासी टोल खानेपानी बिस्तार	केराबारी ९	२५०	
४	सीमखोल्सी खानेपानी पाईप खरिद	केराबारी ९	७२	
५	विद्युत सामग्री खरिद तथा प्राविधिक खर्च	केराबारी ९	२५०	
६	सातपत्रे होली स्कुल चोक उत्तर आर.सि.सि. ड्रेन वाल निर्माण	केराबारी ९	२००	
७	कोभिड स्वास्थ्य सुरक्षा कार्यक्रम	केराबारी ९	१००	
८	के.भो.ले.नहर सिँचाइ पैनी मर्मत	केराबारी ९	१२५	
घ	**सुशासन तथा अन्तरसम्बन्ध**			**३१८**
१	सामाग्री खरिद	केराबारी ९	२००	
२	सार्वजनिक सुनुवाइ	केराबारी ९	६८	
३	सूचना तथा संचार	केराबारी ९	५०	
ङ	**कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च**			**३६०**
१	कार्यालय संचालन	केराबारी ९	१६०	
२	विविध	केराबारी ९	२००	
	जम्मा			**६७८८**
	केराबारी - १०			**६३४५**
क	**पूर्वाधार विकास**			३२९२
१	हाटखोला उत्तर पक्की ड्रेन निर्माण	केराबारी १०	१५००	
२	कुवापानी मार्ग पक्की एजिङ निर्माण	केराबारी १०	२५०	
३	थापाटार उत्तर पक्की ड्रेन निर्माण	केराबारी १०	४००	
४	हाटखोला पश्चिम भिर संरक्षण	केराबारी १०	५००	
५	योजना मर्मत सम्भार	केराबारी १०	२९२	

६	मछिन्द्र मा.वि. मर्मत सुधार	केराबारी १०	१५०	
७	जनसहयोग कुलो मर्मत सम्भार	केराबारी १०	१००	
८	हिमालय बाल विकास केन्द्र भवन मर्मत सम्भार	केराबारी १०	१००	
ख	**सामाजिक विकास**			
१	आदिबासी जनजातीको सस्कार संस्कृति उत्थान कार्यक्रम	केराबारी १०	१५०	
२	महलि क्षमता विकास कार्यक्रम	केराबारी १०	१५०	
३	खदम क्याम्पस कार्यक्रम	केराबारी १०	१००	
४	सकारात्मक डकुमेन्ट्री कार्यक्रम	केराबारी १०	१५०	
५	सार्बजनिक स्थलमा इन्टरनेट जडान तथा ब्यबस्थापन	केराबारी १०	४८	
ग	**आर्थिक विकास**			**१४९६**
१	हिमालय चोक पश्चिम बाटो पक्की एजिङ्ग	केराबारी १०	५००	
२	किटनासक औषधि, बर्सिउँ घाँस र बिउ बिजन खरिद	केराबारी १०	१००	
३	सार्बजनिक कुलो मर्मत सम्भार	केराबारी १०	१००	
४	कुवापानि आ.वि फर्निचर खरिद निमार्ण	केराबारी १०	१००	
५	राष्ट्रिय पुस्तकालय भवन मर्मत सम्भार	केराबारी १०	१००	
६	दारेखोल्सि भिर संरक्षाण	केराबारी १०	१००	
७	सोलार बत्ति खरिद	केराबारी	४९६	
घ	**सुशासन तथा अन्तरसम्बन्ध**			**५९९**
१	वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन	केराबारी १०	२००	
२	सार्बजनिक सुनुवाई कार्यक्रम	केराबारी १०	५०	
३	किटनासक औसधि र विउ बिजन	केराबारी १०	१००	
४	कार्यलय सामाग्री खरिद	केराबारी १०	५०	
५	खेलकुद सामाग्री खरिद	केराबारी १०	५०	
६	एकता सामुदायिक वन संरक्षण	केराबारी १०	५०	
७	कोरोना डेङ्गु माहामारी रोग नियन्त्रण	केराबारी १०	५०	
८	सार्वजनिक स्थलमा इन्टर नेट जडान तथा व्यावस्थापन	केराबारी १०	४९	
ङ	**कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक खर्च**			**३६०**
१	कार्यालय सञ्चालन तथा विविध खर्च	केराबारी १०	३६०	
जम्मा				**६३४५**
कुल जम्मा				**६५०००**

सि.न	कार्यक्रम तथा क्रियाकलाप	संचालन स्थान(	इकाइ	परिमाण	आ.व. २०७८/७९(रकम रु हजारमा)						
					आन्तरिक कोष	वित्तिय सामानिकरण (सांघिय)	संघिय राजश्व बाँडफाड	वित्तिय सामानिकरण	प्रदेश समपूरक	प्रदेश राजश्व बाँडफाड	कुल बजेट
बहुवर्षिय योजना					७६९००	३००००	२००००	०	०	४००००	१६६९००
समपुरक अनुदान					०	०	०	१००००	०	०	१००००

अनुसूची-२ को ५ संग सम्बन्धित
सामाजिक जिम्मेवारी तथा कार्य सम्पादनको लेखाजोखा

सामाजिक जिम्मेवारीको क्षेत्र	आ.व. ०७७/०७८	प्रयास	उपलब्धि
स्वास्थ्य क्षेत्र			
स्वास्थ्य चौकी एक घण्टा भित्र पैदल वा यातायातको पहुँच भएको घरधुरी संख्या	९५% रहेको ।	स्वास्थ्य चौकी ३, शहरी स्वास्थ्य केन्द्र १, आधारभूत स्वास्थ्य केन्द ६ र पालिका अस्पताल १ संचालनमा ल्याइएको । सर्पदंश उपचार केन्द्र १ सञ्चालनमा रहेको । सडक पूर्वाधार नभएका वडाका स्वास्थ्य संस्थाहरुसम्म पूर्वाधार निर्माणका कार्य गरिएको । पूर्वाधार भएका स्वास्थ्य संस्थाहरुमा मर्मत सम्भारको कार्य भएको । शत प्रतिशत बनाइ पहुँच स्थापित गर्ने	वडा नं. १, २ र ४ का केहि बस्तीमा पहुँच नपुगेको कारण आधारभूत स्वास्थ्य सेवा नागरिकहरुमा पुऱ्याउने कार्य भइरहेको । यातायातका पहुँच नभएका स्वास्थ्य केन्द्रहरु सम्म सडक यातायातको विस्तार कार्य भइरहेको । ९६%
५ बर्ष मुनिका बालबालिकाहरुको शिशु मृत्युदर/बालमृत्यु दर (प्रतिहजार जीवित जन्ममा) प्रतिशत	बाल तथा शिशु मृत्युदर शुन्य रहेको ।	प्रोटोकल पि.एन.सि. भिजिट प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गरिएको । गर्भवती आमाहरुलाई फोलिक एसिड चक्की वितरण गरिएको । खोप कार्यक्रम संचालन गरिएको । जन्म पश्चात सुत्केरी आमा तथा नव शिशुको (Postnatal Chekup) जाँच पर्ताल कार्य गरिएको । पोषण सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन गरिएको । सुरक्षित प्रसूतिका लागि BEOC Monitoring क्लिनिकल अपडेट गरी सुत्केरी तथा नव शिशुलाई न्यानो झोला बितरण जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।	मातृ तथा शिशु मृत्युदर शुन्य रहेको । कुपोषणको दर घटेको । न्यून तौल भएका जन्म शिशुहरु कम भएको ।
खोपमा पहुँच भएको जनसंख्या (एक) बर्ष मुनिका बालबालिकाको आधारमा	९०% ।	खोप र खोजको नीतिअनुसार महिला स्वास्थ्य स्वयम्सेविका परिचालन गरि छुट बच्चाहरुको खोजी गरि खोपाउने कार्य गरिएको खोप केन्द्र २२ वटा, गाउँघर क्लिनिक २४, वर्थिङ सेन्टर २ र १ वटा पालिका अस्पताल २ मेडिकल अफिसर सहित सञ्चालनमा ल्याइएको । ड्रप आउट (एउटा खोप लगाएका र थप खोपका लागि सम्पर्कमा नआएका बच्चाहरुको खोजी गरि खोप लगाइएको ।	बढ्दो क्रममा रहेको । ९१.९ प्रतिशत भएको । खोप तर्फका कार्यक्रमहरु पूर्ण रुपमा प्रभावकारी देखिएको ।
४ पटक गर्भवती जाँच गरिएको महिलाको संख्या /प्रतिशतमा	३२ जना ।	सबै स्वास्थ्य सस्थाबाट गर्भवति जाँच सेवा उपलब्ध गराइएको । महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुबाट टोल टोलका घरहरुमा गर्भवती जाँचको बारेमा जनचेतना फैलाईएको ।	गर्भपतन हुने समस्या कम भएको । प्रथम भिजिट १२३ । घरमा नै प्रसुति गराई हुने जोखिममा सुधार आएको ।

		सि.बि.आर सहजकर्ता तथा स्वास्थ्यकर्मी मार्फत गर्भवती महिलालाई फोलिक एसिड वितरण गरिएको ।	शिशु मृत्युदरमा कमी आएको । आमा सुरक्षित कार्यक्रम सफल भएको । प्रोटोकल भिजिट चौथो ६७.८%
दक्ष प्रसूतिकर्मीबाट प्रसूति गरिएका महिलाको संख्या /प्रतिशतमा	९१ जना ।	तालिम प्राप्त दक्ष स्वास्थ्यकर्मीबाट केराबारी गाउँपालिका अन्तरगतका २ वटा बर्थिङ् सेन्टरबाट निरन्तर सेवा प्रवाह गरिएको । प्रोटेबल भिडियो एक्सरे मेसिन खरिद गरि गर्भवती महिलाहरुको जाँच कार्य सुरुवात गरिएको । २ वटा ल्याव मार्फत गर्भवती आमाहरुका लागि विषेश जाँच पर्तालको काम भएको । आमा सुरक्षा तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको । सि.बि.आर सहजकर्ताको माध्यमबाट पनि सुरक्षित प्रशुती गराउनु पर्छ भन्ने सोचका साथ काम हुँदै गरेको ।	८२ जना दक्ष प्रसुतिकर्मीबाट सुत्केरी गराउने महिलाको संख्यामा घरमा नै सुत्केरी गराउने आमाहरुमा कमि आएको ।
झाडा पखालाबाट मृत्यु हुने बालबालिका संख्या	शुन्य रहेको ।	घरघरमा शौचालय निर्माण र प्रयोग भएको । फिल्टर गरेर मात्र पानी पिउनुपर्छ भन्ने सोचका कार्यक्रम सञ्चालन भएका ।	स्वास्थ्य तथा सरसफाई प्रति बढ्दो चेतनाको कारण यस रोगका कारण मृत्यु हुनेको संख्या नभेटीएको । शुन्य रहेको ।
शिक्षा क्षेत्र			
आधा घण्टा भित्र आधारभुत विद्यालय नपुग्ने बालबालिकाको संख्या	५०० जना रहेको ।	३८ वटा सामुदायिक विद्यालय, ४० वटा विद्यालयस्तरका बालबिकास केन्द्र, ८ वटा समुदाय स्तरका बालबिकास केन्द्र, २९ वटा आधारभूत तहका विद्यालयसम्म पुग्ने सडक पूर्वाधार, आवस्यक भवनका लागि लगानी गरिएको । बालबिकास केन्द्रहरुलाई सक्रिय बनाइएको ।	१,२ र ४ नं. वडाका केहि बस्तीहरुका बालबालिकाहरु बाहेक आधारभूत तहमा ४६० जना बाहेकका बालबालिका आधा घण्टाभित्र विद्यालयको पहुँचमा छन् । ४६० बालबालिकाका लागि पहुँच स्थापित गर्नका लागि पहाडी भू-भागमा सडक निर्माण, ग्राभेल र नयाँ ट्रयाक खोल्ने कार्यलाई तिब्रता दिइएको । आवस्यक स्थानमा बालविकास केन्द्र सञ्चालन गरिएको । गत वर्षको भन्दा पहुँचमा बृद्धि भएको ।
बाल शिक्षामा खुद भर्नादर	६० शत प्रतिशत ।	वालविकास केन्दका स.का.हरुलाई तालिमको व्यवसथा गरिएको । वडा कार्यालय, प्र.अ. व्यवस्थापन समितिको बैठक तथा छलफलका कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।	सुधार ६५ प्रतिशत । वालशिक्षामा भर्ना दर बढेको ।

		विद्यालय मार्फत अभिभावक सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिएको । दिवा खाजा कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको । वालविकास केन्द्र सञ्चालन गरिएको ।	बाँकी रहेका बालबालिकाहरू आधारभूत विद्यालयमा सिधै कक्षा १ मा भर्ना भएका ।
आधारभूत विद्यालयमा पहुँच नभएका सो उमेर समूहका बालबालिका संख्या वा प्रतिशत ।	शुन्य रहेको ।	छात्रवृत्ति कार्यक्रम, शैक्षिक सामग्री वितरण कार्यक्रम विद्यालय मार्फत अभिभावक सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिएको । दिवा खाजा कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको । वालविकास केन्द्र सक्रिय गरिएको ।	विद्यालय उमेर समुहका बालबालिकाको विद्यालयमा पहुँच स्थापित भएको ।
कक्षा १ मा खुद भर्नादर छात्र/छात्रा	तथ्यांक नभएको ।	३८ वटा सामुदायिक विद्यालय, पालिका भित्रका संस्थागत विद्यालय, मण्टेश्वरीहरुमा विद्यालय भर्ना अभियान अभिभावक सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिएको । दिवा खाजा कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको । नि:शुल्क पाठ्पुस्तक, शैक्षिक सामग्री लगायतको व्यवस्था गरिएको ।	विद्यालय मार्फत अभिभावक सचेतना कार्यक्रम दिवा खाजा कार्यक्रम लगायतबाट कक्षा १ मा भर्नादरमा सन्तोषजनक नतिजा रहेको ।
आधारभूत तहमा कक्षा छोड्ने दर	कक्षा छोड्ने दर २ प्रतिशत ।	छात्रवृत्ति कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको । दिवा खाजा कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको । तालिम प्राप्त शिक्षकको व्यवस्था गरेको । शिक्षण सिकाई मूल्याङ्कन हुने गरेको ।	१ प्रतिशतमा झरेको ।
कक्षा दोहोऱ्याउने दर	शुन्य रहेको ।	छात्रवृत्ति कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको । दिवा खाजा कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको । तालिम प्राप्त शिक्षकको व्यवस्था गरेको । शिक्षण सिकाई मूल्याङ्कन हुने गरेको ।	शुन्य रहेको ।
कक्षा उत्तीर्ण हुने दर	शत प्रतिशत रहेको	छात्रवृत्ति कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको । दिवा खाजा कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको । तालिम प्राप्त शिक्षकको व्यवस्था गरेको । शिक्षण सिकाई मूल्याङ्कन हुने गरेको ।	शत प्रतिशत रहेको
आधारभूत तहमा तालिम प्राप्त शिक्षक संख्या	शत प्रतिशत बनाउने ।	सामुदायिक विद्यालयका सत प्रतिशत शिक्षकहरुले तालिम प्राप्त गरेको ।	कोभिड १९ को कारण यस वर्ष भने ठोस कार्यक्रम गर्न नसकिएको
प्रतिकक्षा कोठा विद्यार्थी संख्या ।	अनुकुलन बनाउने २२ जना ।	पहाडी इलाकाका अधिकांश स्थानमा सडक निर्माणका कार्यहरु गरी विद्यालयसम्म जाने वातावरण सृजना गरेको ।	अघिल्लो शैक्षिक शत्रको अन्त्य सम्म अनुकुलन रहेको २२ जना
स्थानीय तहबाट सहयोग भएका विद्यालय संख्या	सबै विद्यालयमा सहयोग गर्ने ।	कक्षाकोठा निर्माण, लैगिक मैत्री शौचालय निर्माण, खेलकुद मैदान निर्माण, कम्पाउन्ड वाल निर्माण । विद्युत पङ्खा जडान, कम्प्युटर खरिद तथा मर्मत ।	पूर्वाधार तर्फ आवश्यकताका आधारमा स्थानीयतहले सहयोग गर्दै गरेको पाइयो ।
दलित बालबालिकाको शिक्षमा पहुँच	बृद्धि गर्दै लैजाने	(क) आधारभूत तह कक्षा १ देखि ५ सम्मका छात्रा तथा छात्रलाई छात्रवृति प्रदान गरिएको । (ख) आधारभूत तह कक्षा ६ देखी ८ तहमा छात्रा तथा छात्रलाई छात्रावृति प्रदान गरिएको । (ग) आधारभूत तह कक्षा ९ देखी १२ सम्म छात्रा तथा छात्रलाई छात्रबृति प्रदान गरिएको	बृद्धि हुँदै गएको ।

खानेपानी तथा सरसफाई			
स्वच्छ पानी पुगेको परिवार संख्या वा प्रतिशत	९१.१% प्रतिशत ।	मुहान संरक्षण कार्यक्रम । पाइप लाइन विस्तार कार्यक्रम । ट्याङ्की मर्मत कार्यक्रम ।	गत वर्षको भन्दा केही सुधार उन्मुख रहेको ।
शौचालय भएको संख्या वा प्रतिशत	शत प्रतिशत बनाउने ।	सबै घरपरिवारमा एक घर एक चर्पि निर्माण प्रक्रिया पुरा भइ खुल्ला दिशामुक्त गाउँपालिका घोषणा भएको	खुल्ला दिशामुक्त गाउँपालिका घोषणा भएको । ९८% ।
खानेपानी सुविधा भएको प्राथमिक विद्यालय संख्या	शत प्रतिशत बनाउने ।	खानेपानीको विस्तार संगै उचित बजेटको समेत क्रमागत रुपमा व्यवस्थापन गरको ।	८५% रहेको पिउने पानीको पहुँच स्थापित भएको ।
शौचालय भएको परिवार संख्या/	शत प्रतिशत बनाउने ।	अधिकांस घरहरुमा शौचालय निर्माण भएको ।	२ परिवारले एक शौचालयका कारण शतप्रतिशत नभएको ।
सुधारिएको चुलो भएको परिवार संख्या	-	-	-
बालबालिका, महिला बालबालिका तथा समावेशी क्षेत्र			
बाल बिवाहको संख्या	शुन्य बनाउने ।	बाल विवाह विरुद्धको सचेतनामूलक अभियान संचाल गरिएको । बाल संजाल गठन, परिचालन र व्यवस्थापन तालिम संचालन गरिएको ।	बालबिवाह शुन्य रहेको ।
सामाजिक बिकृति र बिसंगती	शुन्य बनाउने ।	लैङगिक हिंसा बिरुद्ध महिला मन्च, अन्तराष्ट्रिय महिला दिवस, सभा समारोह, गोष्ठी जस्ता कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको ।	चेतना स्तरमा सुधार हुदै गएको ।
सामाजिक सुरक्षा (जेष्ठ नागरिक, एकलमहिला, अपांग, पिछडिएको क्षेत्र तथा लोपुन्मुख जाती)	सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमले सबैलाइ समेटीने ।	सामाजिक सुरक्षाकार्यक्रले समाजमा रहेका जेष्ठ नागरिक, एकल महिला, अपांगता, पिछडिएको क्षेत्र तथा लोपुन्मुख जातीलाई सामाजिक सुरक्षाको माध्यमबाट साथै स्वास्थ्यउपचार लगायतकाकार्यक्रमबाट सरकारको अनुभूतिदिलाउन सफलभएको ।	जेष्ठ नागरिक प्रति सकारात्मक सोचको विकास भएको ।
जनचेतना तथा गरिबि निवारण			
बालश्रमको अवस्था	बालश्रम नभएको पालिका बनाउने।	वडा वडामा बाल क्लब, पालिकामा बाल संजाल गठन तथा परिचालन गरिएको ।	बालश्रम न्यूनिकरणमा चेतना विस्तार हुदै गएको ।
बाल क्लवहरूको अवस्था	बाल क्लब गठन तथा विस्तार गर्ने ।	बाल क्लबको बैठक जस्ता महत्वपूर्ण कार्य भएको ।	बाल क्लब विस्तार हुदै गएको ।
महिला हिंसा	महिला हिँसाका घटना शुन्य बनाउने ।	महिला हिँसा बिरुद्धका अन्तराष्ट्रिय दिवस, सभा, गोष्ठी र सेमीनार संचालन गरिएको ।	महिला हिंसा न्युनिकरण हुदै गइरहेको ।
रोजगारीको अबस्था	रहेको	कोभिड १९ का कारण बेरोजगारीको समस्या रहेको ।	बेरोजगारीको अवस्था बढ्दै गएको ।
स्वरोजगारका प्रयासरहरु	स्वरोजगारका प्रयासरहरु गरिएको ।	पूर्वाधार मैत्री लगानी स्वरोजगार उन्मुख गाउँपालिकाको सोच नै रहेको ।	आर्थिक विकासका कार्यक्रम मार्फत स्थायी समाधानको खोजी भएको ।

गरिवी निवारणका प्रयासहरू	गरिवी निवारणका प्रयासहरूको मुख्य लक्ष्य राखि काम गर्ने	भौतिक, सामाजिक, आर्थिक स्तरउन्नती गरि नागरिकलाई स्वरोजगार उन्मुख बनाई प्रगतिदर उच्च बनाउने लक्ष्य नै रहेको ।	लक्ष्य अनुसारको उपलब्धी हासिल हुँदै गएको ।
सामाजिक परिचालन	सामाजिक परिचालनको व्यवस्था गरिएको गर्ने ।	सि.बि.आर.सहजकर्ताको माध्यमद्धारा समुदायमा कामको थालनी भएको ।	परिणाम मुखी नतिजा आउन सुरुवात भएको ।
वातावरण सुधारका प्रयासहरु	वातावरण सुधारका प्रयासहरु नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गर्ने ।	एक घर दुई बिरुवाको कार्यक्रम गरिएको, बृषरोपणका कार्यक्रम गरिएको फोहोरमैला संकलन तथा व्यवस्थापनका कार्य भएको ।	सुधार उन्मुख रहेको ।
एच.आइ.भि र एड्स	–	–	–
विकासमा समान सहभागिता सेवाहरूमा पहुँच			
स्थानीय बजार पुग्न लाग्ने समय	४० मिनेट बनाउने	कृषि बजारका लागि भौतिक पूर्वाधारका कार्य भएको । सडक विस्तारका कार्य भएका । सडक स्तरउन्नती भइरहेको ।	स्थानीय बजारलाई व्यवस्थित गरि राजश्वमा टेवा पुग्ने देखिन्छा ।
कृषि सेवा केन्द्र जान लाग्ने समय	४० मिनेट भित्र बनाउने	स्थानीय तहमा नै कृषि तथा पशु शाखा स्थापना भएको ।	सेवामा क्रमश : विस्तार हुदै गएको ।
भौगोलिक क्षेत्र, महिला, पिछडीएका तथा सीमान्तकृत वर्गाको संख्या, निजहरुले पाएको सेवा तथा दिइएको विषेश अवसरहरु	सुधार गर्दै लैजाने ।	सरकारले विद्यालयमा पठनपाठन गर्ने विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृत्तिको व्यवस्था गरेको । विभिन्न वडा वडामा दलित, सिमान्तकृत र लक्षित वर्गका लागि बजेट नीति तथा कार्यक्रम नै समावेश भएको ।	वर्ग उत्थानका कार्यक्रम र अवसरहरु पालिकाको नीति तथा कार्यक्रममा समावेश भएको ।
जनशक्ति			
जनशक्ति विकासमा भएका प्रयासहरु	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत १, अधिकृत सातौं २, अधिकृत २, अ.पाँचौं -८, हे.अ.अ.- १, इन्जिनियर- १, सूचना प्रविधि अधिकृत- १, सव इन्जिनियर- ३ एम.आइ.एस. अपरेटर- १, खा.पा.स.टे.- २, कम्प्युटर अपरेटर - १, अ.स.ई. -६ स.म.वि.नि-. २, सह संयोजक -१, सहायक कम्प्युटर अपरेटर-१, अमिन- १, ना.प्रा.स.-१, ना.प.स्वा.प्रा.-३, फिल्ड सहायक- २, ना.स.प्रा-१, प्रा.स-१ सव इन्जिनियर-१, उद्यम विकास सहजकर्ता-२, एफआरबी सहजकर्ता-४ रोजगार संयोजक-१, हलुका सवारी चालक- ३, सुरक्षा गार्ड-३, कार्यालय सहयोगी- २, स्विपर- २		माग अनुसार लोक सेवा आयोगले पदपुर्ति गर्दै गरेको ।

नीति तथा कार्यक्रमहरु	स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा भएका र निर्माण गर्नुपर्ने ऐन,नियम, कानुन, कार्यविधि,नीति,बजेट तथा कार्यक्रमहरु समाबेश भएको ।	सामाजिक परीक्षण कार्यविधि, २०७७ अपांगता भएका व्यक्तिको परिचय पत्र वितरण कार्यविधि, २०७५ शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान कार्यविधि, २०७५ विपद व्यवस्थापन कोष (संचालन) कार्यविधि ,२०७५ शैक्षिक व्यवस्थापन, गुणस्तर अभिवृद्धि एवम् प्रोत्साहन कार्यक्रम कार्यविधि,२०७६ पालिका अस्पताल संचालन निर्देशिका, २०७६ गाउँकार्यपालिकाको बैठक संचालन कार्यविधि,२०७४ केराबारी गाउँपालिका स्थानिय तहको आर्थिक ऐन, २०७४ केराबारी गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन २०७४ केराबारी गाउँपालिकाको राजपत्र केराबारी गाउँपालिकाको प्रशासकिय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५ एफ.एम. रेडियो - व्यवस्थापन तथा संचालन ऐन, २०७४ विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन, २०७५ केराबारी गाउँपालिका सहकारी संस्था संचालन सम्बन्धी ऐन,२०७५ स्थानियतहको उपभोक्ता समिति गठन परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी ऐन,२०७५ स्थानिय राजपत्र प्रकाशन सम्बन्धी कार्यविधी २०७४ (केराबारी गाउँसभाबाट पारित)	
भौतिक अवस्था	कार्यालय भवन मर्मत सुधार, जेनेरेटर व्यवस्थापन, विद्युत सुधार, सडक यातायात सुधारगर्ने	सबै वडाहरु व्यवस्थित भइसकेको र सबै वडाबाट पालिका सम्म वर्षभरी नै यातायातका साधनको सरल र सहज ढंगबाट संचालन गर्न सफल भएको देखिन्छ, सम्पूर्ण वडा कार्यालयमा स्थापना भएको ।	वडा कार्यालय देखि स्वास्थ्य संस्था र सडक तर्फ राम्रै काम भएको देखिन्छ ।
समन्वय र सहकार्यका प्रयासहरु	समन्वय र सहकार्यमा प्राथमिकता दिइने ।	केन्द्र सरकार, प्रदेश सरकारका ऐन नियम तथा कानुन संग राम्ररी समन्व्य भइरहेको साथै छिमेकी पालिकाहरुसंग र सम्पूर्ण वडा र साझेदार संघसंस्था संग समन्वय र सहकार्यमा कामभएको देखिन्छ ।	उल्लेखिय समन्वय र सहकार्य भएको पाइयो ।
कृषि शाखा			
सामाजिक जिम्मेवारीको क्षेत्र	**०७८।०७९ को लक्ष**	**प्रयासहरु**	**उपलव्धी**

सहकारी खेती साना सिचाई तथा मल विउ ढुवानी ।	सहकारी मार्फत पालिकालाई चाहिने आवस्यक मल बिऊ कृषकहरुलाई उपलब्ध गराउने ।	उत्पादन बृद्धि गर्ने उद्धेश्ले उन्नत जातका तरकारीका बिऊ बितरण भएको । टमाटर, कोपीको बिउ वितरण कार्य गरिएको । मल ढुवानीका लागि सहकारीलाई जिम्मेवारी दिइएको । सिंचाइको लागि कुलो, पैनी मर्मत सम्भारको कार्य गरिएको ।	उत्पादनमा बृद्धि भएको । सिंचाइको क्षेत्र बृद्धि भएको । अन्य परम्परागत उत्पादन भन्दा प्रति हेक्टरमा एक टन भन्दा बढी उत्पादन भएको । आधुनिक कृषि फर्ममा रुपान्तरण गरिएको ।
नगदे बाली	नगदेबालीको खोजी गर्ने ।	किवि पकेट कार्यक्रम व्यवसायिक रुपमा शुरु भएको ।	व्यवसायिक उत्पादन शुरु हुदै गरेको ।
तरकारी तथा बाली विकास कार्यक्रम	स्थानीय स्तरबाटै बालिको पहिचान गर्न सुरुवात गर्ने ।	टनेल वितरण, पावर स्प्रे, वितरण भएको । प्रविधि हस्तान्तरणका कार्यक्रमहरु भएको । तरकारी पकेट कार्यक्रम सञ्चालन भएको । किवि उत्पादन कार्यक्रम भएको ।	तरकारी पकेट कार्यक्रम शुरूवात भएको ।
माटो परिक्षण तथा सेवा सुधार कार्यक्रम	कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	उत्पादन बृद्धि गर्ने उद्धेश्यले भकारो सुधार लगायतका कार्यक्रमहरु भएको । माटो परीक्षण ल्याव सञ्चालनको तयारी गरिएको ।	व्यवसाय गर्न सकिन्छ भन्ने सोचको विकास भएको ।
कृषिप्रसार कार्यक्रम	क्षमता विकास एवं कृषि प्रसार कार्यक्रम सञ्चालन	कृषि तालिम, रेडियो तथा पत्रपत्रिका मार्फत प्रचार प्रसारका लगायतका कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको ।	कृषि प्रति युवाहरुको आकर्षण बढेको ।
स्थानीयतहको पशु सेवा सम्बन्धि			
पशु विकास कार्यक्रम	गाई, बाख्रा, बंगुर, कुखुरा पालन पेसालाई व्यवसायिक तथा सुदृढिकरण गर्ने ।	गाई भैसीमा कृतिम गर्भाधान कार्यक्रम सञ्चालन गरि दुध उत्पादनमा बृद्धि भएको । गोठ तथा खोर सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरि मासु तथा दुध उत्पादनमा बृद्धि भएको । उन्नत जातका बोका पाठिहरु वितरण गरि मासु उत्पादन बृद्धि भएको ।	पशु विकास कार्यक्रम मार्फत ग्रामिण भेगका नागरिकको जीवनस्तरमा परिवर्तन आएको ।
पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम	स्वस्थ तथा निरोगी पशु बनाउने लक्ष्य रहेको ।	पशुमा देखिने महामारी जन्य रोगहरुको रोकथामका साथै भ्यागुते, चर्चरे जस्ता रोगहरुका लागि रोग विरुद्धका खोप, भ्याक्सिन कार्यक्रम संचालन गरिएको । मौषमी रोगहरुको नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनका लागि चाहिने आवस्यक औषधी उपचारको व्यवस्था गरिएको	पशुलाई देखिने जढिल तथा समान्य रोगहरुको समाधानका लागि पहल भएको ।
पशु आहारा सेवा	उत्पादन बृद्धिका लागि पशु आहारा सेवा कायक्रम संचालन गर्ने ।	जात मात्र राम्रो भएर हुँदैन घाँस राम्रो चाहिन्छ अनि मात्र भनेजति उत्पादन पाइन्छ, भन्ने उद्देश्य राखि उन्नत जातका घाँसका बिउहरु, बहुबर्षे घाँसका बिरुवाहरु वितरण गरि दुध तथा मासु उत्पादन बृद्धि भएको ।	कृषकमा उन्नत जातको घाँसको बिऊ बारे सोचको विकास भएको ।
पशु स्वास्थ्य नियमन कार्यक्रम	पशु स्वास्थ्य नियमन कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	पशु स्वास्थ्य नियमन, निरिक्षण तथा अनुगमन जस्ता कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएका जसबाट स्वस्थ पशु र स्वस्थ उत्पादनमा क्रमिक सुधार भएको ।	पालिकाले आफ्नो नीति कार्यक्रममा नै प्राथमिकताका साथ उठान गरेको ।
पशु सेवा प्रसार कार्यक्रम	पशु सेवा प्रसार कार्यक्रम संचालन गर्ने लक्ष्य रहेको ।	पशु व्यवसायबाट पनि प्रसस्त आम्दानी लिन सकिन्छ भन्ने सोचको विकास भएको । व्यावसायिक पशु फर्महरु व्यवस्थित रुपमा संचालनको सुरुवात भएको खोर सुधार कार्यक्रम संचालन गरिएको । नस्ल सुधार कार्यक्रम संचालन गरिएको ।	पशु क्षेत्रका कार्यक्रमबाट स्वरोजगार निमार्ण हुनुका साथै आय आर्जनमा बृद्धि भएको ।

		माहामारीजन्य रोगहरु बिरुद्धको प्रचारात्मक कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको ।	

अनुसूची-३

केराबारी गाउँपालिका मोरङको आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को

सामाजिक परीक्षण प्रतिवेदन

(बृहत सभामा प्रस्तुत गरिएको)

१.विषय गत शाखा/कार्यालयको नाम : (क) स्वास्थ्य शाखा

(क) राष्ट्रिय लक्ष्य

- देशका सम्पुर्ण नागरिकहरुको स्वास्थ्य स्थिति सुधार गर्ने ।

२.पालिका स्तरिय मुख्य लक्ष्य :

- सेवाको पहुँच नपुगेका आम नागरिकहरुलाई आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको सुनिश्चित गर्ने ।
- नेपाल सरकारले लिएका P1 (प्राथमिक नं. १) कार्यक्रमलाई सफल तुल्याउने ।
- स्वास्थ्य सेवाको विस्तारबाट ग्रामिण जन-समुदायको स्वास्थ्य अवस्थामा सुधार गर्नु ।

३. पालिका स्तरिय मुख्य उद्देश्य :

- एम.बि.बि.एस डाक्टर सहितको पालिका अस्पताल संचालन गर्ने ।
- सर्पदंश केन्द्र संचालन गर्ने ।
- संविधान प्रद्धत्त स्वास्थ्य सम्बन्धि हकको कार्यन्वयमा सहयोग गर्ने ।
- स्वास्थ्य सस्थाको माध्यमबाट प्रवर्द्धनात्मक प्रतिकात्मक, र उपचारात्मक सेवालाई एकिकृत रुपमा बिस्तार र विकास गर्ने । खोप कार्यक्रम प्रभावकारी बनाउने ।
- स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्ने ।
- पालिका अस्पतालबाट सरुवा रोग, किटजन्य रोग, पशुपंक्षी जन्य रोग, जलवायु परिवर्तन साथै कोभिड १९ को रोकथामका लागि अस्पताल तथा स्वास्थ्य संस्था व्यापक सुदृढीकरण गर्ने ।

४. गत आर्थिक वर्षमा संचालित विकास योजना तथा कार्यक्रमको विवरण :

संचालित कार्यक्रम /आयोजना	लक्ष्य	उपलब्धी
सुरक्षित मातृत्व तथा प्रजनन् स्वास्थ्य	• सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । • महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका, स्वास्थ्यकर्मी परिचालन गर्ने । थप वर्थिङ्ग सेन्टर सञ्चालन गर्ने ।	• स्वास्थ्य संस्थामा प्रसूति गराउनेको संख्या बृद्धि भएको छ । • सुरक्षित सुत्केरी गराउने आमाहरुको संख्या बढेको छ । • मातृ मृत्युदर शुन्य रहेको । बाल मृत्युदर शुन्य बनाउन सफल रहेको ।
स्वाथ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम	• भइरहेका स्वास्थ्य केन्द्रहरुलाई स्तरोन्नती गर्ने । • वर्थिङ सेन्टर सञ्चालन गर्ने । • प्रयोगशाला सञ्चालन गर्ने ।	• पालिकाका सबै वडाहरुमा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र संचालनमा आएको । • ४ वटा स्वास्थ्य चौकी मध्ये एउटालाई एम.बि.बि.एस डा.सहितको पालिका अस्पताल संचालनमा आएको । • २ वटा स्वास्थ्य चौकीमा ल्याब सेवा संचालनमा ल्याएको ।

	• परिवार योजना सि.पि.आर. गर्ने ।	• २ वटा स्वास्थ्य चौकीमा बर्थिङ सेन्टर संचालनमा आएको ।
क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रम	• क्षयरोगीको खोज पर्ताल कार्य भइरहेको ।	२ वटा स्वास्थ्य चौकीमा ल्याव सेवा संचालन गरि क्षयरोगका बिरामीहरुको जाँच पर्तालबाट खोजी गर्ने कार्य प्रभावकारी रुपमा भएको । क्षयरोग मुक्त पालिका घोषणा कार्यक्रम सञ्चालन भएको ।
परिवार कल्याण कार्यक्रम	• परिवार नियोजन सेवा प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्ने । • सबै स्वास्थ्य संस्थाबाट परिार नियोजनका साधन उपलब्ध गराउने ।	कुपोषित बालबालिकाको पहिचान गरिएको । परिवार नियोजनका साधन प्रयोग गर्नेको संख्यामा बढोत्तरी भएको । परिवार नियोजनका साधन प्रयोग गर्ने सोचमा विकास भएको ।
एकिकृत बाल तथा स्वास्थ्य पोषण कार्यक्रम	• पोषण मैत्री स्थानीय तह बनाउने ।	बालभिटा कार्यक्रम, भिटामिन ए कार्यक्रम, न्यानो झोला कार्यक्रम र पोषण कार्यक्रम मार्फत बालबालिकाहरुको जिवनस्तरमा परिर्वतन आएको । फोलिक एसिड चक्की बितरण भएको ।
अपाङ्गता रोकथाम तथा कुष्ठरोग नियन्त्रण कार्यक्रम	• जन्मबाट नै हुने अपाङ्गता शुन्य बनाउने ।	फोलिक एसिड चक्की वितरण, ए.एन.सी, पि.एन.सि कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा संचालनमा रहेको । कुष्ठरोग खोजपर्ताल कार्यक्रम भएको । ग्रामिण अल्ट्रा साउण्ड सञ्चालन ।
अस्पताल निर्माण सुधार तथा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली कार्यक्रम	• पालिका स्तरको अस्पताल संचालन गर्ने । • चौमासिक एवं वार्षिक समिक्षा गर्ने ।	एम.बि.बि.एस डाक्टर सहितको अस्पताल संचालनमा आएको । वार्षिक समिक्षा भएको ।
राष्ट्रिय, स्वास्थ्य, शिक्षा, सूचना तथा संचार कार्यक्रम	• स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम संचालन गर्ने । • अनलाईन डाटा इन्ट्रिको व्यवस्था गर्ने ।	स्वास्थ्य र शिक्षा जस्ता कार्यक्रमहरु प्रभावकारी रुपमा संचालन भएको । अनलाइन डाटा सिस्टमका लागि सबै स्वास्थ्य संस्थामा इन्टरनेटको पहुँच रहेको ।
उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम	• स्वास्थ्य चौकी तथा सबै वडाका स्वास्थ्य केन्द्रबाट आधारभूत देखि उपचारात्मक एम.बि.बि.एस डाक्टर सहितको ओ.पि.डी. संचालन गर्ने ।	स्वास्थ्य चौकी तथा वडाका स्वास्थ्य केन्द्रबाट आधारभूत स्वास्थ्य उपचार सेवा प्रदान गरिएको साथै १ वटा स्वास्थ्य चौकीलाई पालिका अस्पताल बनाई उपचारात्मक सेवा प्रदान गरिएको ।

नर्सिङ तथा सामाजिक सुरक्षा सेवा कार्यक्रम	नर्सिङ तथा सामाजिक सुरक्षा सेवा कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	महिला स्वास्थ्य स्वयम सेबिका लगायत स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत नर्सिङ स्टाफहरुलाई आवस्यकता अनुसारको तालिम लगायतको व्यवस्था गरिएको ।

५. सरोकार पक्षको चाहना तथा लक्षित वर्गलाई सेवा तथा सुविधा दिन बिगत एक वर्षमा गरिएका स्वास्थ्य क्षेत्रका मुख्यमुख्य नीतिगत व्यवस्था तथा प्रकृयागत सुधारहरू :

- निःशुल्क आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सुनिश्चितता गर्ने ।
- पालिका स्तरिय अस्पताल निर्माण कार्य सम्पन्न गरि उपचारात्मक सेवा प्रदान गर्ने ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई सुदृढिकरण गर्दै सहयोगात्मक एवं व्यवस्थापकीय क्षेत्रमा विशेष कार्यक्रम संचालन गरिएको ।
- सुरक्षित सुत्केरीका लागि बर्थिङ सेन्टर स्थापना आवस्यकताको आधारमा गर्ने ।
- स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा संचालनमा ल्याउने कार्यको नीतिगत रुपमा व्यवस्था भएको ।
- सबै वडाहरुबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना भएको ।
- अनलाइन प्रणालीको बिस्तारको कार्य आरम्भ भएको ।
- अपाङ्गता रोकथाम, पोषण, सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रम, परिवार कल्याण कार्यक्रमको प्रभावकारी सञ्चालन ।

६. सामाजिक जिम्मेवारी बहन गर्ने क्षमता

सामाजिक जिम्मेवारीको क्षेत्र	सुचक सहित कामको विवरण
५ बर्ष मुनीका बालबालिकाले खोप प्राप्त अवस्था ।	स्वास्थ्य शाखाको खोपको विवरण अनुसार ९० प्रतिशत
स्वास्थ्य चौकी एक घण्टाभित्र पैदल वा यातायात पहुँच भएको घरधुरी संख्या ।	• ९५ प्रतिशत रहेको बाँकी ५ प्रतिशत मध्ये भौगोलिक बिकटता रहेको वडा नं १, २, ४ वडाहरुका केही बस्तिबाट स्वास्थ्य संस्था पुग्न २ प्रतिशतलाई कठिन रहेको बाँकी ३ प्रतिशत पहाडी इलाकाका कारण यातायातका साधनको पहुँचमा नरहेको ।
खोपमा पहुँच भएको जनसंख्या (एक वर्ष मुनिका बालबालिकाको आधारमा ।	• स्वास्थ्य शाखाको विवरण अनुसार ९१.८ प्रतिशत ।
४ पटक गर्भवती जाँच गरिएको महिलाको संख्या (प्रतिशतमा) ।	• सबै स्वास्थ्य संस्थाबाट महिलाहरुको लागि प्रोटोकल गरि जाँच सेवा उपलब्ध गराइएको । स्वास्थ्यकर्मीहरुबाट सहजीकरण गर्ने कार्यका साथै चेतनाका लागि आमा समूह, किशोरी समूहले उल्लेख्य भूमिका खेलेको ।
दक्ष प्रसूति कर्मीबाट प्रसूति गरिएका महिलाको संख्या	• आमा सुरक्षा तथा प्रजनन् स्वास्थ्य सम्बन्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरेको । ८२ जना

	• घरमा सुत्केरी गराउने क्रम न्युन रहेको ।
झाडा पखालाबाट मृत्यु हुने बालबालिकाको संख्या	• शुन्य रहेको • पानी तथा खानेकुराबाट सर्ने रोगहरुको विषयमा समुदाय स्तरमा विभिन्न स्वास्थ्य संस्था, स्वास्थ्यकर्मी र स्वास्थ्य स्वयम सेविकाहरुबाट जनचेतना मुलक कार्यक्रम संचालन गरिएको ।

७. आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा भोगेका समस्याहरु :

- ❖ मोरङ्ग भनिए पनि पहाडी क्षेत्र भएको र यातायातको पहुँच सबै ठाउँमा पुग्न नसक्नु ।
- ❖ दुबै साइड खोलाका कारण स्वास्थ्य सेवा प्रदान गनै कठिनाई रहनु ।
- ❖ कोभिड १९ का कारण स्वास्थ्य क्षेत्र प्रभावित रहनु ।
- ❖ जटिल समस्या आएपछि मात्र स्वास्थ्य जाँच गराउने बानीका कारण चेतनामा सुधार ल्याउन केहि कठीनाई रहेको ।

८. भावी कार्यक्रम संचालनको लागि चाल्नु पर्ने कदम र सुझावहरु :

- ❖ आम पालिकाबासी नागरिकहरु मध्ये ५% नागरिक १ घण्टाभित्र स्वास्थ्यको पहुँचमा नरहेकोले तत्काल पहुँच स्थापित गर्ने कार्यक्रम ल्याउनुपर्ने ।
- ❖ पहिलो खोप लगाउने र सुत्केरीको संख्याको फरक एकै बनाउनुपर्ने ।
- ❖ सुविधा सम्पन्न ल्यावको व्यवस्था मिलाउनु पर्ने ।
- ❖ समय अनुकुल स्वास्थ्यकर्मीहरुलाई तालिमको व्यवस्था गर्नुपर्ने ।
- ❖ MDG को प्रगतीका आधारमा SDG का लक्ष्यलाई प्राप्त गर्न रणनीति तयार गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने ।
- ❖ स्वास्थ संस्थामा प्रसूति गराउनका लागि दक्ष जनशक्तिको थप व्यवस्था गर्नुपर्ने ।
- ❖ सरकारी तथा निजी सवै स्वास्थ्य संस्थाहरुको तर्फबाट उपलव्ध गराईएका स्वास्थ्य सेवाहरुलाई समयमै एकीकृत गरी विवरण अध्यावधिक गरी राख्नुपर्ने ।
- ❖ कार्यक्रम र सेवाको विस्तार भए वमोजिम जनशक्ति, औजार, उपकरणको आवश्यक मात्रामा व्यवस्था हुनुपर्ने ।
- ❖ स्वास्थ्य सेवा लिन तथा सरकारले तोकेको आधारभुत सेवा लिनको लागि स्थानीय स्तरमा प्रचारात्मक कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाई सामाजिक सहजीकरणमा प्राथामिकता दिनु पर्ने ।
- ❖ नीति अनुसारका कार्यक्रम सञ्चालन र प्रभावकारी अनुगमनलाई प्राथमिकता दिनुपर्ने ।

कोभिड-१९ विरूद्धको पहिलो चरणको खोप अभियानमा खोप लगाउन आउने बारे सूचना।

कोभिड-१९ बिरुद्धको भेरोसिल खोप ४५ बर्ष देखि ४९ बर्ष उमेर समुहका नागरिकहरुलाई तथा यस भन्दा अगाडिको खोप अभियानमा छुट भएका ४९ बर्ष माथिका उमेर समुहका नागरिकहरुलाई यहि मिति २०७८ असोज १० गते देखि असोज १२ गतेसम्म पहिलोमात्रा खोप लगाइने भएकाले केराबारी गाउँपालिका अन्तर्गतका १० वटै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आफ्नो परिचय खुल्ने (नागरिकता) सहित खोप लगाउन जान हुन सम्बन्धित सबैमा हार्दिक अनुरोध गरिन्छ।

वडा नं. १० को हकमा २ वर्ष मुनिका बालबालिकाको नियमित खोप संचालन भईरहेको हुनाले भेरोसिल खोप मिति २०७८ असोज ११ र १२ गते संचालन हुनेछ ।

पुनश्चः

- ✓ खोप लगाउन आउँदा नागरिकता अनिवार्य ल्याउनु पर्नेछ ।
- ✓ १८ बर्ष पुरा भएका परिक्षार्थीहरुले प्रवेश पत्र अनिवार्य ल्याउनु पर्नेछ ।
- ✓ पहिलोमात्रा भेरोसिल खोप लगाएकाहरुले खोप कार्ड अनिवार्य ल्याउनु पर्नेछ ।

केराबारी गाउँपालिका

१. विषयगत शाखा/कार्यालयको नाम : (ख) शिक्षा शाखा

२. पालिका स्तरिय मुख्य लक्ष्य :

- ❖ पालिकाबासी नागरिकको शिक्षामा पहुँच स्थापित गर्दै सूचना, संचार र प्रविधिसंग आवद्ध गर्दै गुणस्तरिय शिक्षाको विकासमा जोड दिने ।
- ❖ विद्यालय क्षेत्र सुधारका लागि शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावक सहितको सहभागितामा शैक्षिक गतिविधिहरु संचालन गर्ने ।

३. पालिका स्तरिय मुख्य उद्देश्य :

- ❖ प्राविधिक शिक्षाको बिकास र विस्तार गरि रोजगारमूलक शिक्षामा जोड दिइनेछ ।
- ❖ विद्यालयको सहज पहुँच नभएका पहाडी क्षेत्रमा आवशिय विद्यालय स्थापनाका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- ❖ गुणस्तर सुधारका लागि शैक्षिक सामाग्री, शिक्षक तालिम र निरन्तर विद्यार्थी मूल्यांकन गर्ने ।
- ❖ पहुँचका लागि छात्र वृत्तिको व्यवस्था, शौचालय, विद्यालय भवन, फर्निचरको व्यवस्था गर्ने ।

४. गत आर्थिक वर्षमा संचालित विकास योजना तथा कार्यक्रमको विवरण :

आयोजनाको नाम	लक्ष्य	उपलब्धि	कैफियत
विद्यालय क्षेत्र सुधार योजना	✓ विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई सहज विद्यालयको पहुँच स्थापित गर्ने । ✓ भौतिक उपस्थिति हुन नसकेको समयमा सिकाई पद्धतिलाई समय अनुकुल सुधार गरिनेछ । ✓ आवश्यक पूर्वाधारहरुको व्यवस्था गरिनेछ । ✓ शिक्षकहरुलाई समय सापेक्ष तालिमको व्यवस्था गरिनेछ । ✓ अनुशासित जनशक्ति तयार गरिनेछ ।	• विद्यालय जाने उमेरका अधिकांश बालबालिका विद्यालय बाहिर नरहेको । • प्रविधिमैत्रि शिक्षामा जोड दिदै वैकल्पिक शिक्षा जस्तै अनलाइन कक्षा, रेडियो शिक्षा जस्ता माध्यमको प्रयोगबाट शिक्षा आर्जनको वतावरण बनेको • पहाडी क्षेत्रका विद्याालयहरुमा पूर्ण कक्षा संचालन गर्न सफल रहेको र तराई क्षेत्रका विद्यालयहरुमा आंशिक रुपमा पठनपाठनको सुरुवात भएको । • सिकाई पद्धतिलाई समय अनुकूल सुधार गर्न सकिएको । जस्तै : अनलाइन कक्षा,रेडियो पाठशाला । • प्रविधिमैत्री तालिम प्रदान गरिएको । जस्तै : कम्प्युटर तालिमा, अनलाइन कक्षा संचालन तालिम ।	सन्तोषजनक रहेको ।

		● अनुशासित जनशक्ति तयार गर्न वैकल्पिक विधिको खोजी गर्ने कार्यको थालनी भएको । ● लैगिक मैत्री शौचालय निर्माण गरिएको ।	
शिक्षा गुणस्तर सुधारका प्रयास	✓ शिक्षण सिकाई प्रकृयालाई व्यवहारिक बनाउने । ✓ छात्रवृद्धि प्रदान गर्ने । ✓ व्यवस्थापन समितिद्वारा नियमनको व्यवस्था । ✓ प्रविधिमैत्री शिक्षामा जोड दिने ।	● शिक्षण सिकाई प्रकृयालाई व्यवहारिक बनाउने कुरामा कोभिड १९ को जोखिमको कारण प्रभावित भएको शिक्षा क्षेत्रलाई समयसापेक्ष प्रविधिहरुको खोजी गरि व्यवहारिक रुपमा प्रयोग गरेको देखिन्छ । ● शिक्षकाको गुणस्तर र सुधारका लागि आवस्यकता अनुसारका छात्रावृत्ती प्रदान गरिएको । ● कोभिड १९ का कारण भौतिक कक्षा तराईका केहि भागमा संचालन गर्न नसकिए पनि व्यवस्थापन समिति, विद्यालयको तर्फबाट वैकल्पिक शिक्षाको खोजि कार्य भएको । ● कोभिड १९ कै जोखिममा पनि पालिकाले पूर्वाधार निर्माणमा भने लक्ष्य हासिल गरेको । ● भौतिक उपस्थिति हुन नसकेका शिक्षा क्षेत्रलाई प्रविधिको माध्यमबाट शैक्षिक गतिविधि भएका ।	शिक्षा गुणस्तर सुधारका प्रयासहरु समय सापेक्ष सुधार आएको देखिन्छ ।

५. सरोकार पक्षको चाहना तथा लक्षित वर्गलाई सेवा तथा सुविधा दिन बिगत एक वर्षमा गरिएका मुख्य मुख्य नीतिगत व्यवस्था तथा प्रकृयागत सुधारहरू :

- ❖ शिक्षालाई सूचना, संचार प्रविधिसंग आवद्ध गर्दै गुणस्तरिय शिक्षाको प्रवर्द्धन गर्ने लक्ष सहि कार्य भएको ।
- ❖ प्राविधिक शिक्षाको विकास र विस्तार गरि रोजगारमूलक शिक्षामा जोड दिइनु ।
- ❖ उच्च शिक्षालाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी रुपमा संचालन गर्न आवश्यक प्रवन्ध गर्ने ।
- ❖ स्थानीय भाषा संरक्षण र प्रवर्द्धनका लागि स्थानीय भाषामा पाठ्यक्रम प्रकाशनको सोच रहनु ।
- ❖ कोभिड १९ को रोकथाम न्यूनीकरण गरि विद्यालयमा वैकल्पिक शिक्षा प्रणालीको अवलम्बन गरिनु
- ❖ न्यून दरबन्दि भएका विद्यार्थी संख्या धेरै भएका अग्रजी माध्यमबाट पठनपाठन गर्ने सामुदायिक विद्यालयहरुलाई क्रमिक रुपमा अनुदान प्रदान गर्दै जाने नीति रहनु ।
- ❖ विद्यार्थी कम भएका, एक आपसमा भौतिक रुपमा नजिक रहेका विद्यालयलाई सम्भाव्यता अध्ययनको आधारमा कक्षा घटाउने, एक आपसमा समायोजन गर्दै ठूला विद्यालयको स्थापना र विकासमा जोड दिने साथै उच्च पहाडी क्षेत्रमा आवसिय विद्यालय स्थापनाका लागि आवश्यक पहल गर्ने ।

६. सामाजिक जिम्मेवारी बहन गर्ने क्षमता

सामाजिक जिम्मेवारीको क्षेत्र	सूचक सहितको कामको विवरण
समावेशी शिक्षा	**गाउँपालिकामा रहेका कूल बालबालिका मध्ये :** ● दलित बालबालिका ● अपाङ्गता बालबालिका ● आदिबासी जनजाती समुदायका बालबालिकाहरूको विद्यालयमा पहुँच बढाउन शिक्षामा लक्षित वर्गको सहभागितामा वृद्धि गर्ने उद्देश्यले विभिन्न तहमा छात्रवृत्ति प्रदान गरिएको ।
पहुँच अभिवृद्धि	● दलित, छात्रा, द्वन्द पीडित तथालक्षित समूहलाई छात्रवृतिको व्यवस्था गरिएको । ● आधारभुत र मा.वि मा पाठ्यपुस्तक वितरण गरिएको । ● बालविकास केन्द्र मार्फत बाल शिक्षा संचालन गरिएको । ● दिवा खाजा कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।
समावेशिकरण	● सकारात्मक विभेद र आपरक्षका कारणले शिक्षकहरुको संख्यामा विविधता व्यवस्थापन हुँदै गएको । ● अनिवार्य तथा निःशुल्क शिक्षा प्रदान गरिएको । ● छात्रवृद्धि प्रदान गरिएको । ● संघिय सरकार तथा स्थानीय तह एवम् गैससको विभिन्न पहलहरुका कारण सबै जातीभाषा धर्म र संस्कृतिका विद्यालय उमेरका बालबालिका विद्यालय जाने वातावरण बनेको ।
गुणस्तरीय सुधार	● शिक्षालाई सूचना संचार र आजको प्रविधिसंग जोड्दै लाने कार्यको सुरुवात भएको । ● भौतिक रुपमा कक्षा संचालन हुन नसकेका केहि वडामा प्रविधियुक्त शिक्षण विधिबाट सिकाई कार्यको सुरुवात भएको । ● वैकल्पिक शिक्षण सिकाइको खोजी भएको ।

७. आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा भोगेका समस्याहरु :

- ❖ विकट पहाडी भू-भागका कारण अझैपनि आधा घण्टाभित्र ५% बालबालिका शिक्षाको पहुँचमा आउन नसक्नु ।
- ❖ अपाङ्गता भएका बालबालिकाहरुमा शिक्षाको पहुँच स्थापित गर्न कठिनाई रहेको ।
- ❖ वैकल्पिक विधिबाट शिक्षण सिकाई कार्यको सुरुवात भएपनि केही प्रतिशत विद्यार्थीमा भने पहँच स्थापित गर्न समस्या रहेको ।
- ❖ वैकल्पिक विधिबाट शिक्षण सिकाई कार्यको सुरुवात भएपनि बहुसंख्यक शिक्षकहरुलाई प्रविधि संग शिक्षण सिकाईका क्रियाकलाप संचालन गर्न कठिनाई रहेको ।
- ❖ वैकल्पिक विधिबाट शिक्षण सिकाई कार्यको सुरुवात भएपनि पालिकाका सबै विद्यालय तथा विद्यार्थीको पहुँचमा तत्कालै प्रविधिको विकास गर्न कठिनाई रहेको ।
- ❖ कक्षा छोड्ने दर अझैपनि केहि प्रतिशत रहेको ।

८. भावी कार्यक्रम संचालनको लागि चाल्नु पर्ने कदमहरु र सुझावहरु :

- ❖ विद्यालयको पहुँच नपुगेका पहाडी क्षेत्रमा घुम्ती कक्षा सञ्चालन गर्नुपर्ने ।
- ❖ वैकल्पिक विधिबाट शिक्षण सिकाई कार्यका लागि शत प्रतिशत विद्यार्थीमा पहुँच स्थापित गर्नुपर्ने ।
- ❖ अपाङ्गता भएका बालबालिकाका लागि शैक्षिक पहुँच स्थापित गर्ने कार्य गर्नुपर्ने ।
- ❖ वैकल्पिक विधिबाट शिक्षण सिकाई कार्यका लागि शतप्रतिसत शिक्षकहरुलाई प्रविधिसंग शिक्षण सिकाईका क्रियाकलाप संचालन गर्न सक्षम बनाउनुपर्ने ।
- ❖ एकिकृत बस्ती विकासको अवधारणालाई छरिएर रहेको क्षेत्र समेट्नु पर्ने ।

१.विषयगत शाखा/कार्यालयको नाम : (ग) कृषिशाखा

राष्ट्रिय लक्ष्य

- व्यावसायिक एवं प्रतिस्पर्धात्मक कृषि प्रणालीबाट उच्च एवं दीगो आर्थिक वृद्धि हाँसिल गरी खाद्य सुरक्षा तथा गरिबी निवारणमा योगदान पुर्याउनु रहेको छ ।

२.पालिका स्तरिय मुख्य लक्ष्य :

- प्रविधियुक्त नमूना कृषि फर्म स्थापना, आधुनिक नर्सरीहरुको स्थापना, कृषि प्राविधक सेवाका साथै कृषि प्रविधिहरुको व्यवस्था मिलाइने ।
- फलफूल तथा तरकारी भण्डारणका लागि चिसान केन्द्र सहितको संकलन केन्द्र बिस्तार गर्ने ।
- किसान सूचिकरण गरि परिचयपत्रको व्यवस्था मिलाउने ।
- कृषकहरुले प्रयोग गर्दै आएका कम उत्पादनशील प्रविधिको सट्टा बढी उत्पादनशील नयाँ प्रविधिको प्रयोग गराउने ।

३.पालिका स्तरिय उद्देश्यहरु :

- किसानहरुको बर्गिकरण गरि किसानलाई परिचय पत्रको व्यवस्था गरिने ।
- फलफूल पकेट र तरकारी पकेट कार्यक्रम सञ्चालनमा जोड दिइनेछ ।
- सिंचाइको दिगो व्यवस्थापनलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखिनेछ ।
- आधुनिक कृषि औजार उपकरणमा अनुदान सहुलियत कृषि ऋणको व्यवस्था गर्ने ।

- सहज रुपमा कृषि सामग्रीको आपुर्ती तथा उत्पादित कृषि उपजको बजारको सुनिश्चितताको लागि आवश्यक संयन्त्रको विकास गर्ने ।
- दिगो भू:व्यवस्थापनका लागि भूउपयोगी कार्यक्रम ल्याई बाँझो जमिन राख्न र खण्डिकरण गर्न निरुत्साहित गरिने ।
- भूगोल अनुसारका बालि बिरुवा लगाउन प्रोत्साहन गर्ने ।
- अर्गानीक खेतिलाई प्रोत्साहन गर्न वैकल्पिक मल तथा विषादीको घरमा नै प्रवन्ध मिलाउन किसानहरुको क्षमता बढाइने ।

४. गत आर्थिक वर्षमा संचालित विकास योजना तथा कार्यक्रमको विवरण :

संचालित आयोजना/कार्यक्रम	लक्ष्य	उपलव्धी	कैफियत
प्रविधि र प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउने ।	• आधुनिक प्रविधि हस्तान्तरण गर्दै उत्पादन बृद्धि गर्ने । • जोखिम व्यवस्थापनका साथै रोग किरा नियन्त्रणका लागि प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराउने ।	• साझेदारीमा कृषियन्त्रहरु वितरण गरि श्रम बजार व्यवस्थापन गर्न सफल भएको । • बालिमा देखिने माहामारी रोग तथा मौषमी किराहरुको ब्यवस्थापन गर्न सफल भई उत्पादन बृद्धि भएको ।	प्रविधि र प्राविधिक क्षेत्रमा कृषकलाई अनुभूति हुने खालको कार्यको सुरुवात भएको ।
बालि बिकास कार्यक्रम	बढी उत्पादन दिने बालिको खोजि गरिने । धानको बिऊ बितरण । मकैको बिऊ बितरण ।	• अनाज, तरकारी तथा फलफूलका बढी उत्पादन दिने बिउको खोजि गरि वितरण गरि उत्पादनमा बृद्धि भएको । • मौषमी तथा बेमौसमी बालिको खोजि गरि आयआर्जनको बाटो कृषकहरुका लागि निर्माण गरिएको । • छिटो फल्ने बालिको खोजि गरि उक्त बालि लगाउन उत्प्रेरणा प्रदान गरिएको । • किवि पकेट कार्यक्रम संचालनमा आएको ।	कृषकको जीवनस्तरमा सुधार आएको ।
आईपीएम पाठशाला	कार्यक्रम नै नभएको ।	कार्यक्रम नै नभएको ।	
कृषि तालिम संचालन गर्ने	कृषिबाट आत्मानिर्भर बनाउने लक्ष्य रहेको ।	• मौषमी तथा बेमौसमी नगदे बाली उत्पादन प्रति युवाहरु आकर्षित भएका ।	

		• टोल टोलमा कृषि व्यवसायिक फर्म दर्ता तथा संचालनमा युवा आकर्षित भई आयआर्जनको बाटो खुलेको ।	कृषिप्रति युवाहरुको आकर्षण बढ्दो रहेको ।
कृषि बिमा	कृषि बिमाको प्रवन्ध मिलाउने ।	• सबै वडाका व्यवसायिक कृषि फर्महरुलाई कृषि बिमा गर्नुपर्छ भन्ने सोचको विकास गराउन सफल भएको ।	कृषिमा देखिने जोखिम व्यवस्थापन हुने सम्भावना रहेको ।
अनुदान लक्ष्यित कार्यक्रम	उत्पादन बृद्धि गर्ने । स्वरोजगार निर्माण गरि आत्मानिर्भर बनाउने । धानको बिउ:, मकैको बिउ:, यान्त्रिकीकरण सिंचाइ	• कृषि यान्त्रिकरण अनुदानका कारण महंगो बन्दै गएको श्रम बजार सरलीकरण गर्न सफल भएको । साथै समयमा नै यान्त्रिक बस्तुको कारण बालि लगाउन सहज भएको । • बिऊ, बिरुवा, टनेल, पोखरी अनुदानका कारण कृषकहरु आकर्षित भइ गाउँगाउँमा स्वरोजगार निर्माण गरेको साथै ग्रामिण भेगका आम नागरिकहरु आत्मानिर्भर बन्दै गएको ।	युवाहरुको कृषि व्यवसाय प्रति आकर्षण बढेको ।

५. सरोकार पक्षको चाहना तथा लक्षित वर्गलाई सेवा तथा सुविधा दिन बिगत एक वर्षमा गरिएका मुख्य मुख्य नीतिगत व्यवस्था तथा प्रकृयागत सुधारहरू :

- फलफूल तथा नगदेबालीबाट आत्मनिर्भरताका लागि किवि पकेट कार्यक्रम सञ्चालनमा आउनु ।
- प्रविधियुक्त नमूना कृषि फर्म स्थापना, आधुनिक नर्सरीहरुको स्थापना, कृषि प्राविधक सेवाका साथै कृषि प्रविधिहरुको व्यवस्था मिलाउने कार्य भएको ।
- कृषकहरुले प्रयोग गर्दै आएका कम उत्पादनशील प्रविधिको सट्टा बढी उत्पादनशील नयाँ प्रविधिको प्रयोग गर्ने उद्देश्य लिएको ।
- फलफुलमा आत्मनिर्भरताका साथ एक घर दुई फलफूलको कार्यक्रम सुरुवात भएको ।
- खाद्य सुरक्षाका लागि खाद्य बालिहरुको उत्पादनलाई जोड दिँदै बढी उत्पादन दिने बालि लगाउन प्रोत्साहन कार्यक्रम सुरुवात भएको ।
- कृषि कर्जा सरल बनाई सहुलियत ब्याजदरमा कृषि ऋणको व्यवस्था मिलाउन नीतिगत व्यवस्था भएको ।
- बढी उत्पादन हुने बालीको बिउ बिजनको प्रयोग गर्न उत्प्रेरण गर्ने कार्यक्रम सुरुवात भएको ।
- युवा वर्गहरुलाई सामुहिक खेति प्रणालीमा अनुदानको व्यवस्था नीतिगत रुपमा सुरुवात भएको ।
- भूमिको उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धिका लागि पकेट कार्यक्रमलाई लागू गर्ने नीतिगत रुपमा व्यवस्था भएको ।

• ६. आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा भोगेका समस्याहरु :

- तरकारी तथा फलफूलमा आत्मनिर्भर तथा गुणस्तरिय विरुवा उत्पादनका लागि पहाडी क्षेत्रमा एक र तराई क्षेत्रमा एक प्रविधियुक्त नर्सरी स्थापना गर्ने नीतिमा व्यवस्था भएपनि कार्यान्वयनमा आउन नसक्नु ।
- एक घर दुई फलफूलको बिरुवा कार्यक्रम नीतिगत रुपमा व्यवस्था भएपनि कार्यान्वयनमा कठिनाई भएको ।
- फलफूल तथा तरकारी भण्डारणका लागि चिसान केन्द्र सहितको संकलन केन्द्र बिस्तार गर्ने नीतिगत रुपमा व्यवस्था भएपनि कार्यक्रमको शुरुवात हुन नसकेको ।
- बाटो मात्र विकास हो भन्ने सोच जनतामा कायमै रहनु ।
- वडा स्तर बाटै योजना छनोटमा कृषिलाई प्राथमिकतामा नराख्नु ।
- कृषिविमालाई तल्लो तह सम्म पुऱ्याउननसक्नु ।
- गाउँपालिकाको प्राथमिकतामा कृषि भन्दै गैह कृषि क्षेत्र पर्नु ।

७. भावी कार्यक्रम संचालनको लागि चाल्नु पर्ने कदमहरु र सुझावहरु :

- पालिकाले तयार गरेका नीति अवसर, बजेट र कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने ।
- प्राविधिक जनशक्तिको व्यवस्थापन गरि उत्पादनमुलक र संरक्षणमूलक कृषि प्रणालीलाई जोड दिनुपर्ने ।
- कृषि उत्पादन र कच्चा पदार्थ संग सम्बन्धित साना र लघु उद्योग व्यावसाय संचालन गरि युवाहरुलाई समेट्नु पर्ने ।
- उर्बरा भुमिलाई बाजो हुनबाट रोक्नुपर्ने र बाझो राख्नेलाई कारबाही गर्नुपर्ने ।
- दैनिक प्रयोगमा आइरहेको प्लाष्टिकलाइ सही ब्यवस्थापन गरि जमिनको उर्बरा शक्ति नष्ट हुनबाट जोगाउने ।
- कृषि बिमालाई थप प्रभावकारी बनाउदै लैजानुपर्ने ।
- कृषकहरुलाई प्रदान गरिने विभिन्न अभिमुखीकरण तालिमहरु थप प्रभावकारी रुपमा अघि सार्नुपर्ने
- दिगो भु:व्यवस्थापनको लागि भू:उपयोग कार्यक्रम अघि सार्नुपर्ने ।

१.विषयगत शाखा/कार्यालयको नाम : (घ) पशुपंक्षी शाखा

(क) राष्ट्रिय लक्ष्य :

❖ ग्रामिण क्षेत्रमा दुधको उत्पादन तथा उत्पादकत्व बढाउन दुध तथा दुग्ध पदार्थको उत्पादनलाई व्यवसायीक र प्रतिष्पर्धी बनाउदै दुध संकलन, ढुवानी व्यवस्थापन एवम् प्रशोधन उद्योगहरुको विस्तार गराउने ।

२. पालिका स्तरिय मुख्य लक्ष्य :

- अण्डा, मासु र दुधमा आत्मनिर्भर बनाउने ।

३. पालिका स्तरिय मुख्य उद्देश्यहरु

- स्वरोजगार सृजना हुने कार्यक्रम अघि बढाइने ।
- उन्नत नस्ल सुधार, घाँसका विऊ विजन, औषधि वितरण कार्यलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखिने
- युवा लक्षित गाईपालन, बाखा पालन, बंगुर तथा कुखुरा फर्म सुदृढीकरणमा जोड दिदै स्वरोजगार निर्माण गर्ने तथा आयस्तरमा सुधार ल्याउने ।
- दुध ,फूल,मासु उत्पादन बृद्धि गर्दै बजारीकरण प्रशोधन प्रबर्द्धन कार्यक्रममा जोड दिने ।
- खोप कार्यक्रम सिविर सञ्चालन स्वस्थ्य पशु बनाउने ।

४. गत आर्थिक वर्षमा संचालित योजना तथा कार्यक्रमको विवरण :

आयोजनाको नाम	लक्ष्य	उपलब्धि	कैफियत
पशु विकास कार्यक्रम	युवा लक्षित गाई, बंगुर, कुखुरा पालन पेशालाई व्यवसायिक तथा सुदृढिकरण गर्ने ।	• गाई भैसीमा कृतिम गर्भाधान कार्यक्रम संचालन गरि दुध उत्पादनमा बृद्धि भएको • गोठ तथा खोर सुधार कार्यक्रम संचालन गरि मासु तथा दुध उत्पादनमा बृद्धि भएको । • उन्नत जातका बोका पाठीहरु वितरण गरि मासु उत्पादन बृद्धि भएको ।	पशु विकास कार्यक्रम मार्फत ग्रामिण भेगका नागरिकको जीवनस्तरमा परिवर्तन आएको ।
पशु स्वास्थ्य कार्यक्रम	स्वस्थ तथा निरोगी पशु बनाउने लक्ष्य रहेको ।	• पशुमा देखिने माहामारी जन्य रोगहरुको रोकथामका साथै भ्यागुते, चर्चरे जस्ता रोगहरुका लागि रोग विरुद्धका खोप, भ्याक्सिन कार्यक्रम संचालन गरिएको । • मौषमी रोगहरुको नियन्त्रण तथा व्यवस्थापनका लागि चाहिने आवस्यक औषधी उपचारको व्यवस्था गरिएको ।	पशुलाई देखिने जटिल तथा समान्य रोगहरुको समाधानका लागि पहल भएको ।

पशु आहारा सेवा	उत्पादन बृद्धिका लागि पशु आहारा सेवा कायक्रम संचालन गर्ने ।	● जात मात्र राम्रो भएर हुँदैन घाँस राम्रो चाहिन्छ अनि मात्र भनेजति उत्पादन पाइन्छ, भन्ने उद्देश्य राखि उन्नत जातका घाँसका बिउहरु, बहुबर्षे घाँसका बिरुवाहरु वितरण गरि दुध तथा मासु उत्पादन बृद्धि भएको ।	कृषकमा उन्नत जातको घाँसको बिऊ बारे सोचको विकास भएको ।
पशु स्वास्थ्य नियमन कार्यक्रम	पशु स्वास्थ्य नियमन कार्यक्रम संचालन गर्ने ।	● पशु स्वास्थ्य नियमन, निरिक्षण तथा अनुगमन जस्ता कार्यक्रमहरु संचालन गरिएका जसबाट स्वस्थ पशु र स्वस्थ उत्पादनमा क्रमिक सुधार भएको ।	पालिकाले आफ्नो नीति कार्यक्रममा नै प्राथमिकताका साथ उठान गरेको ।
पशु सेवा प्रसार कार्यक्रम	पशु सेवा प्रसार कार्यक्रम संचालन गर्ने लक्ष्य रहेको । सुँगुरको पाठाको परिपूर्ति पुरा भएको ।	● पशु व्यवसायबाट पनि प्रसस्त आम्दानी लिन सकिन्छ भन्ने सोचको विकास भएको । ● व्यवसायिक पशु फर्महरु व्यवस्थित रुपमा संचालनको सुरुवात भएको । ● खोर सुधार कार्यक्रम संचालन गरिएको ● नस्ल सुधार कार्यक्रम संचालन गरिएको । ● महामारीजन्य रोगहरु बिरुद्धको प्रचारात्मक कार्यक्रमहरु संचालन गरिएको ।	पशु क्षेत्रका कार्यक्रमबाट स्वरोजगार निर्माण हुनुका साथै आय आर्जनमा बृद्धि भएको ।

५. सरोकार पक्षको चाहना तथा लक्षित वर्गलाई सेवा तथा सुविधा दिन बिगत एक वर्षमा गरिएका मुख्य मुख्य नीतिगत व्यवस्था तथा प्रकृयागत सुधारहरू :

- उन्नत नस्ल सुधार, घाँसका बिऊ विजन, औषधि वितरण कार्यलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखिएको ।
- युवा लक्षित गाईपालन, बाखा पालन, बंगुर तथा कुखुरा फर्म सुदृढीकरणमा जोड दिदै स्वरोजगार निर्माण गर्ने तथा आयस्तरमा सुधार ल्याइएको ।
- दुध ,फूल,मासु उत्पादन बृद्धि गर्दै बजारीकरण प्रशोधन प्रबर्द्धन कार्यक्रममा जोड दिइएको ।
- मासु, दुध, दुग्ध तथा फुल उत्पादनमा बृद्धि गरी बजार तथा रेष्टुरेन्टहरुमा मागको आपूर्ति गरी बेरोजगार युवाहरुलाई रोजगार आर्थिक स्तरमा बृद्धि गर्न सफल भएको ।
- गाउँ टोलका शिक्षित युवाहरुलाई बिदेश पलायन हुनबाट पशुपालन व्यवसायतिर आकर्षित गर्ने कार्य गर्न सुरु गरिएको ।

६. आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा भोगेका समस्याहरु :

- पशुपंक्षी उपचार सेवाशाखा/ल्यावको सबै वडामा व्यवस्था नभएको कारण पशुमा देखिने जटिल तथा सामान्य खाले रोगहरुको चाँडै पहिचान गर्न कठिन भएको ।
- युवा लक्षित व्यवसायिक फर्महरु संचालनमा आएपनि अनुदान केन्द्रित कार्यक्रम प्रति बढी फोकस हुनु ।
- उत्पादन भएर पनि मासु तथा दुग्धजन्य पदार्थको उचित मात्रामा बजारीकरणको समस्या रहेको ।

७. भावी कार्यक्रम संचालनको लागि चाल्नु पर्ने कदमहरु र सुझावहरु :

- भौगोलिक अवस्था हेरी पशुपंक्षी उपचार सेवा, ल्वावको व्यावस्था मिलाई पशुमा देखिने जटिल तथा सामान्य खाले रोगहरुको चाँडै पहिचान गर्न सुझाव दिइन्छ ।
- अनुदान केन्द्रित कार्यक्रमका कारण व्यवसायिक फर्महरु संचालनमा आएपनि अनुदान केन्द्रित कार्यक्रम प्रति बढी फोकस भएकाले व्यवसायिक बन्ने तर्फ जोड दिन सुझाव दिइन्छ ।
- उत्पादन भएर पनि मासु तथा दुग्धजन्य पदार्थको उचित मात्रामा बजारीकरणको समस्या रहेकोले बजारको उचित व्यवस्थापन गर्न सुझाव दिइन्छ ।
- नव प्रवर्तनकारी युवा तथा उद्यमी र बैदेशिक रोजगारबाट फर्केका अनुभवी तथा शिपयुक्त उद्यमशिल युवाहरुलाई उद्यम ब्यावसाय शुरु गर्न व्यवसायिक योजनाका आधारमा सुरुवाति पूँजी उपलब्ध गराउनुपर्ने ।

१. विषयगत शाखा/कार्यालयको नाम : (घ) घर नक्सा शाखा :

२. मुख्य लक्ष्य :

❖ गाउँपालिका भित्र रहेका सम्पूर्ण घरधुरीको अवस्था सहितको सर्वेक्षण गर्ने ।

३. उद्धेश्य :

❖ गा.पा.मा निर्माण भएका भौतिक संरचनाहरु भुकम्प प्रतिरोधी र वातावरण मैत्रि निर्माण गर्ने

४. मुख्य उपलब्धिहरु :

❖ घर नक्सा शाखालाई अनलाइन सिस्टममा आबद्धताको प्रकृया सुरुवात गरिएको ।

❖ प्रविधिमैत्रि घर नक्साशाखा र समस्या रहित केराबारी गाउँपालिका बनाउन सफल रहेको

५. आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा भोगेका समस्याहरु :

❖ अवस्था सहितको घरधुरी सर्वेक्षण पूर्ण गर्न नसकिएको ।

❖ ऐलानी पर्ति जमिनका कारण बस्ति बिकास योजना लागू गर्न चुनौति रहेको ।

❖ प्राविधिक जनशक्ति प्रयाप्ततामा कठिनाई रहेको

६. भावी कार्यकक्रम संचालनको लागि चाल्नु पर्ने कदमहरु र सुझावहरु :

❖ निर्माण सम्पन्न लिएका, निर्माण सम्पन्न भइसकेका, निर्माणमा नै आधा रहेका घरहरुको अभिलेखीकरण गरि गाउँपालिकाको बास्तविक अवस्थाको तथ्याङ्क राख्नुपर्ने ।

❖ निर्माण भएका तर प्रकृयामा नआएका घरहरुको अभिलेखीकरण राख्नुपर्ने ।

१. विषयगत शाखा/कार्यालयको नाम : (ङ) : वित्तिय तथा सहकारी शाखा

२. मुख्य लक्ष्य :

❖ सहकारी संस्थाहरुलाई उत्पादनसंग जोड्न प्रोत्साहन गर्ने ।

३. उद्धेश्य :

❖ कृषिजन्य बस्तुको मुल्य श्रृङ्खलामा सहकारी संस्थालाई परिचालन गरिने ।

❖ आन्तिरिक करका दायराहरु बृद्धि गर्दै लगिनेछ ।

❖ करदाता शिक्षा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

४. मुख्य उपलब्धिहरु :

- ❖ सहकारीको माध्यमबाट कृषि तथा पशु तर्फका कार्यक्रमहरु ग्रामिण क्षेत्रमा संचालन गरि स्वरोजगार तथा आयस्तरमा सुधार आएको देखिन्छ ।
- ❖ राजश्व संकलनबाट गाउँपालिका आत्मानिर्भर बन्दै गएको देखिन्छ ।
- ❖ प्रत्येक वडबाट राजश्व संकलनको कार्य व्यवस्थित भएको देखिन्छ ।

५. आयोजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा भोगेका समस्याहरु :

- ❖ भौगोलिक बिकटताका कारण सबै नागरिकलाई सहकारीको पहुँच स्थापित गर्न नसकिएको ।
- ❖ कोभिड १९ का कारण सहकारी संस्थालाई उत्पादनसंग जोड्न केही कठिन भएको ।
- ❖ करको दर र दायराको अवस्थालाई बिश्लेषण गरि समय सापेक्ष बनाउने कार्य केही कठिन रहेको ।

६. भावी कार्यकक्रम संचालनको लागि चाल्नु पर्ने कदमहरु र सुझावहरु :

- ❖ आन्तिरिक करका दायराहरुलाई बृद्धि गर्दै लैजानुपर्ने ।
- ❖ बस्तुको उत्पादन, प्रशोधन, भण्डारण, बजारीकरण सहकारीको माध्यमबाट प्रयाप्त व्यवस्था गर्नुपर्ने
- ❖ सहकारीको माध्यमबाट रोजगारीका अवसरहरु सृजना गर्न सहकारी मैत्रि निति कार्यन्वयन गर्नुपर्ने

१. विषयगत शाखा/कार्यालयको नाम : (च) : पर्यटन शाखा

२. लक्ष्य :- कृषि पर्यटन सहितको पूर्ण पूर्वाधार सम्वृद्ध केराबारीको आधार

३. उद्देश्य :- पर्यटन पूर्वाधार विकासमा जोड् दिदै पूर्वी तराईको पर्यटकीय गन्तव्यको रुपमा विकास वृहत पर्यटकीय गुरु योजना तयार गरिनेछ ।

स्थानिय कला संस्कृति झल्कने संग्राहालयको संरक्षण तथा प्रवर्द्धन गरीने छ ।

तोप थुम्की ,जोफाले पर्यटकीय क्षेत्रको पूर्वाधारमा जोड दिइने छ ।

पर्यटक भित्र्याउने कार्यक्रम	पर्यटकीय गन्तव्य बनाउने	जेफाले ,तोप थुम्कीमा पर्यटकीय आकर्षण बढेको
आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटक आएको संख्या	बृद्धि गर्ने	आन्तरिक पर्यटकको संख्या बृहत रहेको बाह्य पर्यटकको संख्या न्यून रहेको
स्थानिय कला संस्कृति गर्न सहभागिता	सबै जातजाती भाषाभाषीको पहिचान स्थापित गर्ने	तामाङ, मगर, लिम्बु ,राईको कला संस्कृतिको विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने ।

१. विषयगत शाखा/कार्यालयको नाम : खानेपानी तथा सरसफाई

२. लक्ष्य :-

- स्वास्थ्य खानेपानी दिगो व्यावस्थापन गरी सबै घरधुरीमा स्वाच्छ पिउने पानीको व्यावस्था गदै लैजाने
- फोहोर मैला व्यावस्थापनका लागि डम्पिङ्गसाइट पहिचान गरी व्यास्थित गर्ने

३. उद्देश्य :- साना शहरी खानेपानी योजना संञ्चालन गरिने बजार क्षेत्रको ढल निकासको दिगो विकास गरिने ।

सूचक	क्रियाकलाप	लक्ष्य
स्वच्छ पानी पुगेको परिवार संख्या		शत प्रतिशत बनाउने
शौचालय भएको परिवार	स्वास्थ्य चेतनाका कारण एक घर एक शौचालय सबै घरमा रहेको	शत प्रतिशत बनाउने
खानेपानीको पहुँच भएको विद्यालय	सबै विद्यालयमा खानेपानीको पहुँच रहेको	शत प्रतिशत बनाउने

प्रकृया गत सुधार,शुद्ध खानेपानीका लागि साना शहकारी खानेपानी आयोजना सगँको सहकार्य सुरुवात भएको
डिप वोर्डिङ मार्फत पानीको आपूर्ति बढाउने मुहान संरक्षण तथा व्यावस्थापकको कार्यमा तिव्रता आएको

खानेपानीको समस्या :–

- पहाडी र तराई भूभाग रहेकाले पानीको श्रोतका कारण पानी पुऱ्याउन सफल रहे पनी शुद्ध पानीको पहुच भने स्थापित गर्न कठिनाई रहेको ।
- छरिएर रहेको बस्तीको कारण पहाडी भू-भागमा स्वच्छ पानी पूऱ्याउने अझ कठिनाई रहेको

सुझाव :–

- तराई भुभाग डागी ,केराबारीमा साना शहरी खानेपानी आयोजना संञ्चालन गरी स्वच्छ पिउने पानीको आपुर्ति पूरा गर्न सुझव दिइन्छ ।
- पहाडी भूभागका लागि एकिकृत खानेपानी आयोजना र ल्याप सिस्ल्याप खानेपानी आयोजना संचालनको पहल गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

अनुसुची-४ को (७) संग सम्बन्धित

७. सामाजिक परीक्षणबाट देखिएका सबल पक्षहरु

सामाजिक परीक्षण प्रकृयाले सामाजिक उत्तर दायित्व निर्वाह गर्ने काम स्थानीय सरकारले कति गरिरहेको छ ? भन्ने लेखाजोखा गरेको छ । यो क्रममा देखिएका सवल पक्षहरु निम्नानुसार उल्लेख गर्न सकिन्छ ।

सोच (Vision)

- कृषि, पर्यटन सहितको पूर्ण पूर्वाधार, समृद्ध केराबारी हाम्रो आधार ।

लक्ष्य (Goal)

- स्वास्थ्य महामारीको रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्दै रोगबाट बच्न अपनाउनुपर्ने सम्पूर्ण उपाय अवलम्बन गरि भौतिक, सामाजिक, आर्थिक, शैक्षिक क्षेत्रलाइ जनताको पहुँच स्थापित गर्दै मानव विकास सुचाङ्कमा प्रदेश नं. १ को स्थानीय तहहरु मध्ये यस गाउँपालिकाको प्रगति दर उच्च बनाउने लक्ष्य रहेको ।

उद्देश्य (Objective)

- दिगो विकासका लक्ष्य, पन्ध्रौं योजना, प्रदेश सरकारका नीतिलाई जोड दिँदै समृद्ध नेपाल सुखि नेपालीको मुलभूत मान्यतालाइ आत्मसाथ गर्दै लैजाने ।
- आर्थिक विकासका क्षेत्रहरुलाई आधुनिकिकरण र सवलिकरण गरी मजबुद बनाउँदै स्वरोजगार उन्मुख केराबारी निर्माण गर्ने ।
- कोभिड १९ को समस्या सम्बोधन हुने गरी गुणस्तरिय स्वास्थ्य सुविधा साथै शिक्षामा सबैको पहुँच स्थापना गर्न वैकल्पिक विधिको प्रयोगबाट सामुदायीक विद्यालयलाई प्रतिस्पर्धि बनाउने ।
- सामाजिक न्याय र समावेशितमका आधारमा विकास निर्माण र सेवा प्रवाह साथै वडा कार्यालय मार्फत विद्युतिय शुसासनमा अभिवृद्धि गरी जनतालाई सन्निकट राज्यको अनुभूति दिलाउने उद्देश्य रहेको छ ।

रणनिति :

- प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण र सदुपयोग, रोजगार मैत्री पूर्वाधार विकासका साथै राजस्वको दायरा विस्तार गरी रोजगारमूलक आर्थिक वृद्धि गर्ने ।
- कोभिड १९ लाई लक्षित गरी सुलभ र गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा, प्रविधिमैत्री र गुणस्तरीय स्वास्थ्यको सूनिश्चितता गर्ने ।
- कृषिमा आधुनिक प्रविधिको प्रयोग गरी प्रथिव्यक्ति उत्पादन र उत्पादनकत्व वृद्धि गर्ने ।
- आयमूलक तथा स्वरोजगारमूलक कार्यक्रम मार्फत केराबारीबासीको जीवनस्तर अभिवृद्धि गर्ने ।
- सामाजिक न्याय र समावेशितम सहितको सूनिश्चितता गर्ने साथै दिगो उत्पादनशिल सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण प्रदान गर्ने ।
- वडा तथा पालिकास्तरमा रहेका विपद व्यवस्थापन समितिलाई सक्रिय बनाउने ।

- छिमेकी पालिकाहरुसँग आपसी चासोका आधारमा साझेदारी अभिवृद्धि गर्ने ।
- संघ तथा प्रदेशबाट संचालित ठूला प्रकृतिका र बहुवर्षे योजनाहरु समयमै सम्पन्न गर्ने जस्ता रणनैतिक कार्यक्रम सहितको पालिका निर्माण गर्ने यसको सबल पक्ष देखिन्छ ।

गाउँसभाले कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न तयार गरेका नीतिहरु

१) **पूर्वाधार विकासका नीतिहरु**

२) **सामाजिक विकास सम्बन्धि नीति**

- ➢ शिक्षा युवा तथा खेलकुद
- ➢ स्वास्थ्य

३) **लैङगिक समानता, सामाजिक सुरक्षा र समावेशिकरण सम्बन्धि नीति**

४) **आर्थिक विकास सम्बन्धि नीति**

- ➢ कृषि तथा सहकारी
- ➢ पशु/पंक्षी विकास
- ➢ उद्योग तथा वाणिज्य
- ➢ खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धि नीति
- ➢ पर्यटन
- ➢ उद्यम प्रवर्द्धन, रोजगारी सिर्जना र आन्तरिक आय अभिबृद्धि

५) **वतावरण तथा बिपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति**

६) **संस्थागत क्षमता विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन**

जस्ता नीतिहरु सिंगो केराबारी गाउँपालिकालाई समृद्ध र हराभरा बनाउन अवलम्बन गरिएको सवल पक्ष देख्न सकिन्छ ।

गाउँसभाबाट कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न योजनाहरुलाई प्राथमिकीकरण गरिएको छ ।

- ➢ बहुबर्षे योजनाहरु तथा रोजगारी बृद्धि हुने खालका योजना तथा कार्यक्रमहरुलाई प्रामिकता दिइनेछ ।
- ➢ कृषिको आधुनिकिकरण, उत्पादन, संकलन, भण्डारण तथा बजारीकरण प्रणाली सहज बनाउनका लागि प्राथमिकता दिइनेछ ।
- ➢ शिक्षालाई गुणस्तरिय र पहुँच योग्य बनाउँदै प्रविधिको प्रयोगलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- ➢ पर्यटकीय स्थलको पहिचान र विकासमा प्राथमिकता दिइनेछ ।
- ➢ सार्वजनिक, निजि, सहकारी साझेदारी मार्फत हुने योजना तथा कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- ➢ वडा कार्यलय तथा स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माणलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।
- ➢ शुसासन प्रवर्द्धन तथा गाउँपालिका संचालनका लागि आवश्यक पर्ने कानुन निर्माणलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

- लैङगिक समानता तथा समावेशीकरणलाई प्रवर्द्धन गर्ने खालका कार्यक्रमहरुलाई प्राथमिकता दिइनेछ ।

केराबारीको आन्तरिक श्रोत ब्यवस्थापनका लागि अनुसूचि १ तयार गरि अनुसूचि १ मा

१) सम्पत्ति तथा मालपोत कर
२) सम्पती मूल्याङ्कनका दर
- वडा कार्यालय पाटीगाउँ ।
- वडा कार्यालय सिँहदेवी
- ३ नं. वडा कार्यालय
- ४ नं. वडा कार्यालय
- ५ नं. वडा कार्यालय
- ६ नं. वडा कार्यालय
- ७ नं. वडा कार्यालय
- ८ नं. वडा कार्यालय
- ९ नं. वडा कार्यालय
- १० नं. वडा कार्यालय

३) घरवहाल दररेटहरु
४) ह्रास कट्टी दररेट
५) घर जग्गाको मुल्याङ्कन दररेट
६) मालपोत दस्तुरको बक्यौता असुली दररेट
७) व्यवसाय कर
८) जडिबुटी, कृषि, तथा वनजन्य,कवाडी र जिवजन्तु निकासी कर दस्तुर
९) सवारी साधन सुचिकृत दस्तुर
१०) विज्ञापन तथा होडिङ् बोर्ड
११)मनोरन्जन कर
१२) साप्ताहिक हटिया बहाल बिटौरी कर
१३) सेवाशुल्क दस्तुर
१४) सडक उपभोग शुल्क
१५) नदिजन्य पदार्थ बिक्रि मूल्य शुल्क जस्ता कर तथा शुल्कहरु अनुसूचिमा स्पष्ट व्यवस्था गरिनु सबल पक्ष देखिन्छ ।

अनुसूचि २ आय-व्यय विवरण

१) संघिय सरकार
२) प्रदेश सरकार
३) आन्तरिक श्रोत
४) सामाजिक सुरक्षा जस्ता विषयहरुलाई व्यवस्थित गर्नु सवल पक्ष रहेको छ ।

अनुसूचि २ को (२) मा

१) आ.व.२०७८/०७९ को संसोधित आय-व्यय ।

अनुसूचि २ को (३)

०७७/०७८ को संसोधित र आ.व. ०७८/०७९ को प्रस्तावित चालु

अनुसूचि २ को (४) क

गाउँपालिका स्तरिय योजना तथा कार्यक्रमहरु

(क) पूर्वाधार विकास :

I. बहुबर्षिय योजना
II. समपुरक योजना
III. क्रमागत योजना
IV. अन्य योजना
V. गाउँपालिका स्तरिय सुशासन तथा अन्तरसम्बन्ध छुट्याएर बजेट निर्माण गर्नु यसको सबल पक्ष रहेको छ ।
VI.

अनुसूचि २ को (४) ख

ख) सामाजिक विकास
ग) आर्थिक विकास
घ) सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र
कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक खर्च प्रस्ट छुट्याएर राख्नु यसको सबल पक्ष रहेको छ ।

अनुसूचि २ को (५) मा

वडा स्तरीय योजना तथा कार्यक्रमहरु

वडा नं. १ देखि १० सम्म

अनुसूचि २ को (६) मा

सम्पन्न हुन नसकेका वडा स्तरीय योजनाहरु अल्या.

अनुसूचि २ को (७) मा

विषयगत शाखाहरुको बजेट तथा कार्यक्रम

क) कृषि विकास कार्यक्रम

ख) पशु सेवा कार्यक्रम

ग) महिला तथा बालबालिका कार्यक्रम

घ) शिक्षा विकास कार्यक्रम

ङ) स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम जस्ता कार्यक्रमहरुको प्रष्ट व्यवस्था गर्न सक्ने केराबारीका लागि सबल पक्ष देख्न सकिन्छ ।

अनुसूचि ४

क्षमता विकास, तालिम गोष्ठी, सेमिनार र कार्यशाला संचालन खर्च मापदण्ड आ.व. २०७७/०७८ निर्माण गरि लागू गर्नु सबल पक्ष रहेको छ ।

वार्षिक वजेट तथा योजना तर्जुमा तथा योजना प्राथमिकीकरण सम्बन्धि मार्गदर्शन, २०७६ बमोजिम

१. स्थानीय तहको प्राथमिकता तथा उद्देश्य :

- आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने,
- उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने,
- जनताको जीवनस्तर, आम्दानी र रोजगार बढ्ने,
- स्थानीय बासिन्दाहरुको सहभागिता जुट्ने, स्वयम् सेवा परिचालन गर्न सकिने तथा लागत कम लाग्ने,
- स्थानीय श्रोत, साधन र सीपको अधिकतम प्रयोग हुने,
- महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने,
- लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण अभिबृद्धि हुने,
- दीगो विकास, वातावरणीय संरक्षण तथा सम्बर्द्धन गर्न सघाउ पुऱ्याउने,
- भाषिक, साँस्कृतिक पक्षको जगेर्ना र सामाजिक सद्भाव तथा एकता अभिबृद्धिमा सघाउ पुऱ्याउने जस्ता योजनाहरु बस्ति स्तरबाटनै टोल विकास संस्था, वडा स्तरिय निर्वाचित प्रतिनिधि, सरोकारवाला सहितको छलफलबाट योजना छनोट गर्ने गरेको पाइयो यो पालिकाको विकासका लागि सवल पक्ष रहेको छ ।

कस्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ (परिच्छेद ६ को दफा ४ देखि ६ सम्म) योजना तर्जुमा सम्बन्धी भएको व्यवस्था ।

- गाउँपालिकाले योजना बनाउँदा मध्यम तथा दिर्घकालिन प्रकृतिका योजनाको सूचि समेत तयार गरेको पाइयो ।
- गाउँपालिकाले योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्दा स्थानीय टोल विकास संस्था, बुद्धिजिवी, विषय विज्ञ, अनुभवी, पेशाविद्, सिमान्तकृत तथा लोपोन्मुख समुदाय, महिला, बालबालिका, दलित, युवा, अल्पसख्यक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिकहरुको सरोकारवालाहरुको अधिकतम सहभागिता गर्ने गरेको पाइयो
- योजना तर्जुमा गर्दा योजनाको सम्भाव्यता अध्ययनको आधारमा स्रोत साधनको पुर्वानुमान, आयोजनाको प्राथमिकिकरण, योजना कार्यान्वयन तालिका र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन योजना समेत तयार गरेको पाइयो ।
- वडा समितिले प्राप्त आयोजना/कार्यक्रमहरुको प्राथमिकीकरण मापदण्डको आधारमा टोल वा बस्तीस्तरबाट प्राप्त कार्यक्रमहरुलाई निम्नानुसारका विषयगत समिति अनुसार छुट्याई प्राथमिकिकरण गरी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा सिफारिस गरि पठाउने गरेको पाइयो । यो पालिकाको सबल पक्ष रहेको छ ।

कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रिया

क) उपभोक्ता समिति गठन प्रक्रिया :

- गाउँ सभाबाट पारित बजेट तथा कार्यक्रमहरुको कार्यन्वयनका लागि उपभोक्ता समिति गठन बस्ति स्तरमा जनप्रतिनिधिको रोहबर र टोलबिकास संस्था, सरोकारवाला, लक्षित वर्ग सहितको उपस्थितिमा समिति गठन हुने प्रक्रिया सबल रहेको छ ।

ख) लागत सहभागिता :

- उपभोक्ता समितिबाट संचालन गर्ने योजनामा उपभोक्ताको लागत सहभागिता अनिवार्य व्यवस्था हुनु सवल पक्ष रहेको छ ।

ग) लागत स्टमेट :

- प्राविधिकहरु योजना स्थलमा नै गई लागत स्टमेट गर्ने प्रक्रिया सबल पक्ष रहेको छ ।

घ) पेश्की :

- पेश्की बिना नै योजना संचालन हुनु सबल पक्ष रहेको छ ।

ङ) अनुगमन :

- साना योजनाहरुमा वडाले अनुगमन गर्ने
- ठूला योजनामा प्राविधिक सहित उपाध्यक्षको टोलिले अनुगमन गर्ने परिपाटी सबल पक्ष रहेको छ ।

च) सार्वजनिक परीक्षण :

- हरेक योजनाको योजना सम्पन्न पश्चात सार्वजनिक परीक्षण गर्ने व्यवस्था रहनु सबल पक्ष रहेको छ ।

- **छ) सूचना पाटीको व्यवस्था :**
- हरेक योजनामा लागत सहभागिता सहितको सूचना पाटीको व्यवस्था गर्नु सबल पक्ष रहेको छ ।

ज) समयमा योजना छनौट प्रक्रिया :

- समयमा नै वडा स्तरिय योजना छनौट गरि विषयगत समितिमा पठाई कार्यपालिकाको बैठकले अनुमोदन गरि सभाले पास गर्ने प्रक्रिया यस तहका लागि सबल देखिन्छ ।

झ) गाउँसभा संचालन प्रक्रिया :

- समयमा नै गाउँसभा सम्पन्न भएको देखिन्छ ।

ञ) प्रकाशन तथा सूचना

- गाउँसभाबाट पारित बजेट नीति तथा कार्यक्रम समयमा नै वेभसाइट, फेसबुक, बुकलेट प्रकाशन गरेको पाइयो ।
- आवस्यक सबै सूचनाहरु गाउँपालिकाको सूचना पाटी तथा वेभसाइटमा अध्यावधिक हुने गरेको पाइयो ।
- ठेक्का प्रक्रियाद्धारा संचालित योजना ई-बिडिङ् मार्फत गर्ने गरेको पाइयो ।

ट) न्यायिक कार्य सम्पादनको अवस्था

- जनताले न्यायमा अनुभूति गर्न सक्ने अवस्थाको ग्रामिण सर्वेक्षणबाट प्राप्त भएको छ ।

ठ) वित्तिय एवम् आर्थिक व्यवस्थापन

- कार्यालयको अभिलेख जाँचबाट केही सन्तोषजनक अवस्था पाइयो । सभा संचालन प्रक्रिया, कार्यापालिकाको निर्णय प्रक्रिया, निर्णयको सार्वजनिकीकरण, सम्पती विवरण, लेखा प्रणाली, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको उपस्थिति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा, क्षेत्रगत बजेट सिलिङ, बजेट प्रस्तुती तथा स्विकृति, आन्तरिक आयको अवस्था, आन्तरिक श्रोत, रकमान्तर, प्रशासनिक खर्च, राजश्व संकलन, गुनासो फछ्र्यौट जस्ता कुरामा उल्लेखनिय सुधार भएको देखिन्छ ।

ड) वार्षिक वजेट तथा योजना व्यवस्थापन

- वार्षिक वजेट तथा योजना व्यवस्थापन सुधारउन्मुख रहेको पाइयो ।

ढ) वातावरण संरक्षण तथा विपत व्यवस्थापन

- वातावरण संरक्षण तथा विपत व्यवस्थापन समग्रमा सन्तोषजनक रहेको पाइयो ।

सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र :

- गाउँपालिका, तथा पालिका भित्र रहेका शाखाहरुमा नागरिक वडापत्र, सूचना पाटी, उजुरी पेटीका राखेको पाइयो ।
- गाउँपालिकाका प्रत्येक वडाहरुमा नागरिक वडापत्र, सूचना पाटी, उजुरी पेटिका राखेको पाइयो ।
- समयमा नै सार्वजनिक परीक्षण गर्ने गरेको पाइयो ।
- २ वटा सार्वजनिक सुनुवाई सम्पन्न गरेको पाइयो ।
- सामाजिक परीक्षण सम्पन्न गरेको पाइयो ।
- वार्षिक समिक्षा गर्ने गरेको पाइयो ।

स्वास्थ्य क्षेत्र :

- पालिका स्तरीय अस्पताल संचालनमा आई जनताले सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गरेको पाइयो ।
- ल्याब सेवा संचालन गरेको पाइयो ।
- महामारीजन्य रोगको व्यवस्थापन गरेको पाइयो ।
- बालबालिका सम्बन्धि ऐन २०७५ मा ब्यवस्था भए-अनुसार **एकिकृत विद्युतिय प्रणालीको निर्माण** गरि ब्यक्तिगत घटना दर्तालाई सबै वडाबाट राष्ट्रिय पञ्जिकरण विभागसंग जोडिएको पाइयो ।
- आन्तरिक लेखा परीक्षणबाट प्राप्त सुझावहरु कार्यान्वयन हुँदै गएको देखियो ।
- महालेखा परीक्षकले औल्याएका कमीकमजोरीहरुलाई सकेसम्म सुधार गर्दै गएको देखियो ।
- स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ३ को 'च' को भावना अनुरुप तथ्याङ्कलाई अभिलेखिकरण गरि व्यवस्थित हुँदै गरेको पाइयो ।
- स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ३ को 'त' अनुसार जेष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुको व्यवस्थापन सम्बन्धि व्यवस्था भए-अनुसार जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र वितरण निर्देशिका २०७४ निर्माण गरि लागू भएको साथै सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम नाम दर्ता तथा विवरण अध्यावधिक गर्ने निर्देशिका २०७५ जारी गरिएको पाइयो ।
- बाल भेला मार्फत बालअधिकार संरक्षणका लागि काम गरेको पाईयो ।
- विपद् व्यवस्थापनका लागि गाउँपालिकाले पूर्व तयारी गरेको पाईयो ।

(८) सामाजिक परीक्षणबाट देखिएका चुनौती तथा कमी कमजोरीहरु

- ❖ यस गाउँपालिकाका पहाडी इलाकाका वडा नम्बर १, २, र ४ का विकट क्षेत्रका बालबालिका अझै पनि १ घण्टा भित्र आधारभूत विद्यालयको झण्डै ५% बालबालिका विद्यालयको पहुँचमा नहुनु ।
- ❖ पहाडी क्षेत्रका सञ्चालित योजना सडक पूर्वाधार योजना संचालन गर्दा वातावरणिय प्रभाव मूल्याङकनको विश्लेषण नगरी योजना संचालन गर्दा प्राकृतिक प्रकोपको जोखिम देखिन्छ ।
- ❖ वडा नं १, २ र ४ का केही बस्तिहरु छरिएर रहेका र विकासको मूल प्रवाहमा ल्याउन ठूलो लगानी गर्नुपर्ने अवस्था देखिन्छ त्यस्ता वस्तिहरुलाई एकिकृत बस्ति विकास योजनामा समेट्न नसकिएको
- ❖ आधा घण्टाभित्र केहि प्रतिशत नागरिक अझै पनि आधारभूत स्वास्थ्यको पहुँचमा आउन नसक्नु ।
- ❖ कक्षा छोड्ने दर अझैपनि केहि प्रतिशत देखिनु ।
- ❖ सञ्चालन भएका तालिम लगायत कार्यक्रमको यथेष्ट अनुगमन नहुँदा स्वारोजगार बन्न नसक्नु ।
- ❖ वडाकै कार्यक्रममा कृषि विकास, स्वास्थ्य र शिक्षा विकासलाई यथेष्ट ध्यान पुऱ्याउन नचाहनु ।
- ❖ बजेट, नीति तथा कार्यक्रममा शाखागत छलफल, विषय समितिगत छलफलको कम प्रयोग देखिनु
- ❖ नीति, कार्यक्रम र बजेट बिचको मुल सारतत्व आउन नसक्नु ।

भौतिक पूर्वाधार तर्फ भएका कमजोरीहरु :

१. दिगो विकासका लक्ष्यहरुको स्थानीयकरणमा ध्यान नपुगेको ।
२. वार्षिक बजेटको कार्यान्वयनको प्रगति समिक्षामा यथेष्ट ध्यान नपुगेको ।
३. स्थानीय उत्पादनको प्रवर्द्धन र बजारीकरणमा यथेष्ट ध्यान नपुगेको ।
४. जोखिम संबेदनशिल भू-उपयोग योजनामा ख्याल नभएको ।
५. सडक यातायात गुरु योजना अन्तरगत सडक पूर्वाधार निर्माणमा यथेष्ट ध्यान नपुगेको ।
६. बालमैत्री, अपाङ्गमैत्री पुर्वाधार प्रति सोच कम भएको ।
७. औधोगिक पूर्वाधारमा जोड नदिइएको ।
८. वातावरणमैत्री पूर्वाधारमा यथेष्ट ध्यान नपुगेको ।
९. विपत जोखिम क्षेत्रको पहिचान र नक्साङकन नभएको ।

सेवा प्रवाहमा भएका कमजोरीहरु :

१. विषयगत शाखाका जनशक्तिको काम कर्तब्य, अधिकार र जिम्मेवारीको कार्य विवरण नबनाइएको
२. कर्मचारीहरुको कार्य सम्पादन सम्झौता नभएको ।

३. प्रचलित कानुन अनुसार खरिद गुरु योजना र वार्षिक खरिद योजना तयारीका साथ कार्यन्वयन नभएको ।
४. घरेलु हिंसा अन्त्यका लागि बहस, पैरबी तथा चेतनामूलक अभियान पर्याप्त मात्रामा संचालन नभएको ।
५. लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट परिक्षण नभएको ।

संगठन तथा प्रशासनिक कमजोरीहरु :

१) आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली अन्तरगतका गतिविधिहरुमा यथेष्ट ध्यान नपुगेको ।
२) वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम र आवधिक कार्यक्रम तर्जुमामा कम ध्यान पुगेको ।
३) निर्मित पूर्वाधारको उपभोग र दिगो व्यवस्थापनमा कम ध्यान पुगेको ।

सामाजिक समाबेशीकरणमा भएका कमजोरीहरु :

१. सामाजिक समाबेशीकरणमा भएका कार्य सम्पादनका सूचकहरु समय सापेक्ष पूर्ण कार्यान्वयनमा कठिनाई रहेको देखियो ।

- ❖ पालिका स्तरिय बालमैत्रि समिति समेत निष्कृय रहेको देखियो ।
- ❖ फोहोरमैला अझै पनि मोहोरमा बदल्न नसकेको ।
- ❖ जुन प्रतिबद्धता जनाइएको थियो सो अनुसार बजार अनुगमनमा चासो नदिएको पाइयो ।
- ❖ गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहि उपयोगमा आउन नसकेका जग्गाहरु व्यबस्थित गर्नुपर्ने तथा भौतिक पूर्वाधार सम्पतीहरुलाई प्रयोगमा ल्याउन नसकिएको ।
- ❖ योजनाहरु साना अधिक हुनाले प्राविधिक अनुगमन तथा मूल्यांकन निरिक्षणको रुपमा मात्र भएको देखिन्छ ।
- ❖ पहाडी इलाकाका योजना सञ्चालन गर्दा कम लाभग्राही र बढी लगानी हुने र योजना सञ्चालनबाट विपद् समेत निम्तिने हुँदा बस्तीहरुलाई दिर्घकालिन समाधान दिन नसकिएको ।
- ❖ मानव स्वास्थ्यका लागि चाहिने शुद्ध पिउने पानीको यथेष्ठ प्रवन्ध गर्न नसकिएको ।

(९) सामाजिक जिम्मेवारी पुरा गर्न केराबारी गाउँपालिकाले चाल्नुपर्ने कदम तथा सुझावहरु

सुझावहरु :

कृषि पर्यटन सहितको पूर्वधार समुह केराबारीको आधारको सपना साकार पार्न वडाका १ वालीलाई प्रथामिकता दिइने नीति अनुसार वडामा रहेका अगुवा कुषक र वडाको सम्भावित उत्पादन विषयमा छलफल गरी सम्भावना आधारमा वालि पहिचान गरी

क) माटोको प्राङ्गगारिक अवस्था PH लेवलको अवस्था हेरी आवश्यक भए माटो सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक देखिन्छ ।

ख) हाल तरकारी तथा फलफूल उत्पादन भइ रहेको वडा वा पकेट क्षेत्रमा प्रविधि, प्राविधिक र उचित बजारीकरण र भण्डारण गरी कृषकहरुलाई आत्मामनेवल बढाउने कार्यक्रम संचालन गरी कृषि र उत्पादन प्रति आकर्षण बढाउने कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक देखिन्छ ।

ग) हाल उत्पादन भइरहेको अम्लिसो ,तरकारी, किवि, गहत, मास र स्थानिय धानलाई स्थानियसगँ आवश्यक परामर्ष गरी केराबारीको कोसेलीको परिकल्पना गर्न आवश्यक देखिन्छ ।

१) बालि विकासका लागि माटो सुधार कार्यक्रम
२) नगदेबाली कार्यक्रम
३) फलफूल विकास कार्यक्रम
४) कृषि यान्त्रिकरण कार्यक्रम

- बजार विस्तार तथा कोसेली घर कार्यक्रम बालि संरक्षण तथा विपत लागि कृषि विमा कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित गदै कृषि उत्पादन कार्यक्रमलाई निर्यात योग्य बनाउन सुझव दिइन्छ ।
- रैथाने बालिको संरक्षण गदै व्यवसायिक उत्पादनमा जान माटोको प्राङ्गगारिकपनाको सवस्य अध्ययन गरी उत्पादन बढाउन आवश्यक देखिन्छ ।
- तराई र पहाड मिलेर बनेको पालिका भएकोल वर्षातको तरकारी पहाडले र हिउदको तरकारी तरकारी तराईले उत्पादन गरी आत्मानिर्भर बन्दै निर्यात योग्य पालीका बनाउन आवश्यक देखिन्छ ।
- किवि पकेट कार्यक्रमलाई थप विस्तार गदै) विरुवा उत्पादन र निर्यात सम्मको परिकल्पना गर्न आवश्यक देखिन्छ ।
- एवोकाडो व्यवसायिक खेतका लागि सम्भाव्यताको खोजी गर्न आवश्यक देखिन्छ ।
- तरकारी तथा बालि बिकास अन्तर्गत विज कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा अगाडी लैजानु पर्ने देखिन्छ ।
- पाटीगाउको,मान्छेनी,याङ्गसीला डागी क्षेत्र तर्फ तरकारी उत्पादन कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक देखिन्छ ।

पशु विकास कार्यक्रम

१) पशु विकास कार्यक्रम
२) पशु स्वास्थ्य नियमन कार्यक्रम
३) पशु आहार सेवा कार्यक्रम

- पशु सेवा प्रसार कार्यक्रम लाई प्रभावकारी बनाइ मासु, दुध र फलमा आत्मा निर्भर भई निर्यात योग्य पालिका तर्फ अगाडी जान आवश्यक देखिन्छ ।
- यूवा लक्षित गाई पालन, बाखा पालन, वंगुर पालन तथा कुखुरा पालन व्यवसायलाई पकेट क्षेत्र विकास गरी विस्तार गर्न आवश्यक देखिन्छ ।

पर्यटन विकास

- पर्यटकीय क्षेत्र गुरु योजना निर्माण गरी आन्तारिक तथा बाह्य पर्यटनको आकर्षक बढाउन सडक पूर्वाधार ,होटल, होमस्टेको आवश्यक थप पहल गर्नु पर्ने देखिन्छ ।
- पराम्परागत कला संस्कृति खोजी गरी आवश्यक सामाग्री र सम्वद्धन र प्रवद्धनमा जोड दिदै पर्याटनलाई आर्कषित गर्न आवश्यक देखिन्छ ।
- पर्यटकहरुलाई आकर्षक कोसेली सामाग्री उपलव्ध गराई आयआर्जनको बाटो बनाउन आवश्यक देखिन्छ ।
- वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन गर्नको लागि पूर्वाधार विकासका कार्यक्रम संचालन गर्दा वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्गनका आधारमा मात्र कार्य गर्न आवश्यक देखिन्छ ।
- पहाडी भूभागका कारण प्राकुति विपद्ले ठूलो जनधनको क्षति गर्न सक्ने भएकोले चट्टानमा रहेको गर्मिय पानी लिनुभई विरुवाका लागि चाहिने आवश्यक जमिनको मात्रा घट्न गई फलफूल उत्पादनमा कमि आउन सक्ने भएकाले विपद् ऐन कानुन् कार्यविधि निमार्ण गरी विपद् जोखिम क्षेत्र पूर्व तयारी विपद् कोष विपद् समिती लगायतको सक्रियता आवश्यक देखिन्छ ।
- विपद् पछिको उत्थान, राहत र पुर्नस्थापनाको मेडेलु गृहकार्य गर्न आवश्यक देखिन्छ ।
- राजश्वको दायरालाई फराकिलो बनाउन नागरिकहरुसगँ कर सम्वन्धी अन्तरकीय करको महत्व, करको उद्देश्य र नागरिकको भूमिका विषयमा कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक देखिन्छ ।
- खोला जन्य बस्तुको उत्खनन, चोरी,निकासी विषयमा दरिलो सम्यन्त्र निर्माण गरी आइइको आधारमा उत्खनन् र निकासी गदै त्यसबाट आउन सक्ने सम्भावतित जोखिमलाई तलैबाट स्थायी समाधानमा जानुपर्ने देखिन्छ ।
- करको दायरामा आई ठूला करदातालाई सम्मान आवश्यक देखिन्छ ।
- ठूला कृषक र व्यावसायिक कुषकलाई सम्मान कार्यक्रममा जोड् आवश्यक देखिन्छ ।

रोजगारी

- हाल ठूलो उद्योग, विद्यालय, वैक, वित्तिय क्षेत्र राजगारदाताहरुसगँको छलफल गरी थप रोजगार सिर्जना गर्न वातावरण कसरी बनाउन सकिन्छ भन्ने कुरामा पहल गर्न आवश्यक देखिन्छ ।
- सहकारीको पुजि, उत्पादन,राजगारी लाई कसरी नागरिकहरुलाई सन्तुलित बनाई आवश्यक उत्पादनसगँ जोड् दिई पहल गर्न आवश्यक देखिन्छ ।
- संस्थागत क्षमता विकास पालिकाकाले तयार पारेको 0nm का अध्ययन अध्यापन जनशक्ति लोकसेवा आयोगसगँ माग गदै स्थायी पदपूर्ति तर्फ अघि बढी पालिकाको दायित्व बढाउन आवश्यक छ
- सवै वडा,स्वस्थ्य संस्था,कुषि केन्द्र लगायत बाट जनताले सर्वसुलभ सेवा कसरी पाउन सक्छन् र सेवा प्रदापनले सहज सेवा कसरी दिन सकिन्छ ,भन्ने विषयमा आवश्यक परामर्श लगायतका कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक देखिन्छ ।

सुशासन

- मध्यकालिन खर्च संरचनाक आधारमा खर्चको मितव्यपिता भ्रष्टचारमा शून्य सहनशिलता र परादार्शिता कायम गदै समयमै सार्वजानिक सुनवाई,बुलेटीन, प्रकाशन, वार्षिक समिक्षा, उजुरीपेटीका, नागरिक वडापत्र लगायतको बजेट व्यवस्थापन समयमै गर्न आवश्यक देखिन्छ ।
- वित्तिय सुशासन र आन्तारिक नियन्त्रण प्रणालीलाई बजबुद पार्न आवश्यक सुझाव दिइन्छ ।

शिक्षा

- बाल कक्षामा बालबालिकाको शत् प्रतिशत उपस्थिती आधारभूत तहमा आधा घण्टा भित्र विद्यार्थीलाई विद्यालयको पहुँच स्थापित गदै कक्षा छोड्ने दरलाई समेत शून्य बनाउन थप कार्यक्रम ल्याउन आवश्यक देखिन्छ । अहिले पनि ४८० विधार्थी आधा घण्टा भित्र विद्यालय पुग्न सक्ने अवस्था छैनन।
- आधारभूत तहमा कक्षा छोड्ने दर केहिमात्रा रहेकाले विभिन्न आकर्षक कार्यक्रम मार्फत कक्षा छोड्ने दरलाई शून्य बनाउने कार्यक्रम ल्याउन आवश्यक देखिन्छ ।
- माध्यमिक तहको शिक्षामा प्राविधिक धार विषयहरु आवश्यक मात्रामा थप गदै लैजाने आवश्यक देखिन्छ ।
- विद्यालयमा वातावरण मैत्री, अपाङ्गतामैत्री, बालमैत्री पूर्वाधार निर्माण लागु गर्नु पर्ने देखिन्छ ।
- सवै विद्यालयमा शुद्ध पिउने पानी, बालमैत्री, आपाङ्गमैत्री शौचालयको व्यवस्थापन गर्न आवश्यक देखिन्छ ।
- विधार्थी संख्या कम भएका र पहाडी भूभागमा रहेका विद्यालयलाई विधार्थीको पहुँच स्थापित गर्न आवसीय विद्यालय परिकल्पना गर्न आवश्यक देखिन्छ ।
- स्थानिय भाषा लिपि संस्कृतिको संरक्षण र सम्वर्द्धन गदै स्थानिय पाठ्यक्रम लागु गर्न आवाश्यक देखिन्छ ।
- माध्यमिक तह र आधारभूत तहका विद्यालयहरुमा इन्टरनेट वैकल्पिक प्रविधिक शिक्षाका लागि आवश्यक पूर्वाधार निर्माण कार्य गर्न आवश्यक देखिन्छ ।
- सवै विद्यालयको वार्षिक सामाजिक परीक्षण समयमै गर्न आवश्यक देखिन्छ ।
- बाल विकास केन्द्रका सहजकर्ताहरुको आवश्यक क्षमता विकास र उचित पारिश्रमिकको व्यवस्था मिलाई बाल बिकास केन्द्रलाई थप सशक्त बनाउन पर्ने देखिन्छ ।

- शिक्षाको योजनावद्ध विकासमा ध्यान केन्द्रीत गरी शिक्षालाई सूचना सञ्चार प्रविधिसगँ आवद्ध गदै लगिनेछ र गुणस्तरीय शिक्षाको विकासमा जोड् दिने थप सक्रियता,थप लगानी र अनुगमनको आवश्यकता देखिन्छ ।
- उच्च शिक्षा र प्रविधिक शिक्षाको विकास र विस्तारका लागि आवश्यक पूर्वाधार निर्माणमा जोड् दिनु पर्ने देखिन्छ ।

स्वास्थ्य

- आधारभुत स्वस्थ्य सेवा नागरीकको सहज पहुँच योग्य बनाउन वडा नं १ र ४ को केही बस्तीमा समस्या रहेकोले त्यस तर्फ कार्यक्रम संचालन गर्न आवश्यक देखिन्छ ।
- १ पालिका अस्पाताल,४ वटा वार्थिङ्ग सेन्टर,स्वास्थ्य चौकी, आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र बाट नागरिक आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न नागरिकले पाएको अनुभूति गरी हाम्रै स्वास्थ्य संस्थाबाट भरपर्दो र गुणस्तरिय सेवा प्राप्त हुन्छ, भन्ने सोच विकास हुने गरी जनशक्तिलाई आवश्यक तालिम, भ्रमण र उत्तरदायित्व बनाउन आवश्यक देखिन्छ ।
- समय सापेक्ष ल्यापको स्थापना, सुधार र नयाँ प्रविधि थप दक्ष जनशक्तिको व्यवस्थापनको लागि थप कार्यक्रम ल्याउन आवश्यक देखिन्छ ।
- खोज र खोपको मितिलाई थप प्रभावकारी बनाई प्रोटोकल सवै खोपहरुमा आएको फरक तयाङ्गलाई विश्लेषण गरी आगमी दिनमा अगाडि बढ्न आवश्यक देखिन्छ ।
- घटना दर्ता विवाह दर्ता गरेसगै बच्चा योजनाको लागि खोप कामना कार्ड,३ महिना अगाडि पोलिक एसिड चक्की दुवै जनाले खाई गर्भवस्थामा प्रोटोकल र पिसिजी गराई संस्था सुत्केरी सगै पिसिजिबाट खोप प्रारम्भ भई १५ महिनाको खोप पूरा गरी विद्यालयमा ३५ दिनमा जन्म दर्ता र पूर्ण खोप कार्ड सहित विद्यालयमा प्रवेशको तयाङ्ग मेकानिजम बनाउन आवश्यक देखिन्छ ।
- सुरक्षित मातृ तथा प्रजनन् स्वास्थ्य
- स्वास्थ्य क्षेत्र सुधार कार्यक्रम
- क्षय रोग नियन्त्रण कार्यक्रम
- परिवार कल्याण कार्यक्रम
- एकिकृत बाल तथा स्वास्थ्य पोषण कार्यक्रम
- अपाङ्गता रोगथाम तथा कुष्टरोग नियन्त्रण कार्यक्रम
- अस्पताल निर्माण सुधार कार्यक्रम
- उपचारात्मक सेवा कार्यक्रम
- नर्सिङ्ग तथा सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम
- स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम मार्फत नागरिकको स्वास्थ्य जीवन मापन र आधारभूत पहँच स्थापित गर्न भईरहेको कार्यक्रमलाई थप सशक्त बनाई प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा नागरिकको सहज पहुँच योग्य बनाउन अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक देखिन्छ ।

(क) पूर्वाधार मैत्री लगानी समृद्ध र स्वरोजगार उन्मुख गाउँपालिका निर्माणका लागि

- शासकीय प्रवन्ध
- संगठन तथा प्रशासन
- वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन
- वित्तिय एवं आर्थिक व्यवस्थापन
- सामाजिक समावेशीकरण
- सेवा प्रवाह
- न्यायिक कार्य सम्पादन
- भौतिक पूर्वाधार
- वातावरण संरक्षण तथा विपत् व्यवस्थापन
- सहकार्य र समन्वयमा भएका स्व मूल्याङकन विषय क्षेत्रभित्रका पुरा हुन नसकेका सूचकहरुलाई सतप्रतिशत बनाउने लक्ष्यका साथ कदम चाल्नुपर्ने देखिन्छ र उक्त सुचकहरु पुरा हुन सके समृद्ध केराबारी निर्माणमा टेवा पुग्नेछ ।

(ख) पहाडी भूभाग, चुरे क्षेत्र, खोला तटिय क्षेत्रमा अवस्थित रहेको यस गाउँपालिकाले भौतिक पूर्वाधारका योजना संचालन गर्दा ।

- वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापनका सुचकहरुलाई सतप्रतिशत नतिजामा लैजान सुझाव दिइन्छ र हाल प्राप्त नतिजा सुचकका आधारमा स्व मुल्याङकनमा ६६ % देखिन्छ यसलाई ९० भन्दा माथि बनाउन सुझाव दिइन्छ ।

- सामाजिक न्याय र समावेशिताका आधारमा विकास निमार्ण र सेवा प्रवाह साथै वडा कार्यालय मार्फत विद्युतिय शुसासनमा अभिवृद्धि गरी जनतालाई सन्निकट राज्यको अनुभूति दिलाउने उद्देश्य सहितका कार्यक्रमहरुलाई सफल तुल्याउन ।

१) सामाजिक समावेशीकरण ।
२) सहकार्य र समन्वय ।
३) प्रशासकीय प्रवन्ध ।
४) सेवा प्रवाह भित्र रहेका सुचकहरुलाई पूर्ण रुपमा कार्यन्वयन गर्न सुझाव दिईन्छ ।

- प्राकृतिक स्रोतको संरक्षण र सदुपयोग, रोजगारमैत्री पूर्वाधार विकासका साथै राजस्वको दायरा विस्तार गरी रोजगारमूलक आर्थिक वृद्धि गर्ने रणनीतिलाई सफल बनाउन ।

१) वातावरण संरक्षण तथा विपद् व्यवस्थापन ।
२) वार्षिक बजेट तथा योजना व्यवस्थापन ।
३) अर्थपूर्ण बाल सहभागिता बालमैत्री स्थानीय शासन हाम्रो प्रतिवद्धता भन्ने मूल नारा नीतिमा समावेश भएपनि कार्यक्रम कार्यन्वयनमा भने यथेष्ट उपलबधी हासिल नभएको हुँदा यस क्षेत्रको विकासका लागि ध्यान दिन सुझाव दिइन्छ ।
४) प्रोजेक्ट बैंक स्थापना गरि संघ तथा प्रदेशमा पठाउने भनिएपनि संघ तथा प्रदेशका ठोस कार्यक्रम आउन नसकेको हुँदा त्यस तर्फ पहल गर्न सुझाव दिइन्छ ।
५) फोहोरमैला व्यवस्थापन ऐनको परिच्छेद २ अनुसार फोहोरमैला व्यवस्थापन गर्न थालिए पनि परिच्छेद ४ को फोहोर मैला व्यवस्थापनमा निजि तथा सामुदयिक क्षेत्रलाई पनि प्रभावकारी ढंगले लैजान

नसकिएको त्यसै गरि परिच्छेद ६ को प्रदुषण नियन्त्रण तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन कार्यको अनुगमन सम्बन्धि व्यवस्था पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

६) योजना छनौट गर्दा संचालित योजना दिर्घकालिन तथा लिङ्क योजनाको रुपमा छनौट गर्नुपर्ने ।

७) सामाजिक एवम् आर्थिक दृष्टिकोणले कमजोर तथा तुलानात्मक रुपमा विकासको मुल प्रवाहमा पछि परेका वर्ग वा समुहको उत्थान हुने खालका योजना संचालन गर्नुपर्ने ।

८) खुला दिशा मुक्त गाउँपालिका घोषण भई सकेको भएपनि पूर्ण सरसफाई कार्यक्रमलाई प्रभावकारी ढंगले संचालन गरि शौचालय प्रयोग तथा थप शौचालय निर्माणमा जोड दिनुपर्ने ।

सामाजिक परीक्षकको नाम :.....

दस्तखत :.....

संस्थाको नाम.....

मिति .....

सन्दर्भ सामग्री

- केराबारी गाउँपालिकाको सामाजिक परीक्षण कार्यविधि, २०७७
- नेपालको संविधान २०७२
- नेपालको संविधान २०७२ को अनूसूचि ८
- केराबारी गाउँपालिकाको आ.व. २०७६।०७७ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम
- केराबारी गाउँपालिकाको संकलित राजश्व
- राष्ट्रिय जनगणनाको तथ्याङ्क
- स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियामवली २०६४
- साबिकका गा.बि.स.हरुको प्रोफाइल
- केराबारी गाउँपालिकाको राजपत्र
- आर्थिक ऐन, २०७७
- विनियोजन ऐन, २०७७
- केराबारी गाउँपालिका संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन तथा प्रारम्भिकवा तावरणीय कार्यविधि, २०७७
- वातावरण तथा प्रकृति श्रोत संरक्षण ऐन
- केराबारी गाउँपालिकाभित्रको कृषि क्षेत्र व्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन, २०७७
- स्वास्थ्य संस्था अनुमति तथा नविकरण सम्बन्धी निर्देशिका,२०७५
- स्थानीय उर्जा विकास सम्बन्धी निर्देशिका, २०७५
- बजार अनुगमननिर्देशिका, २०७५
- कर्मचारी प्रोत्साहन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७५
- सम्पत्ति कर व्यवस्थापनकार्यविधि, २०७५
- कृषिव्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यविधि, २०७५
- खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता कार्यविधि, २०७५
- गाउँसभा संचालनकार्यविधि, २०७५
- केराबारी गाउँपालिकाका करारमा प्राविधिक कर्मचारी व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी कार्यविधि,२०७७
- टोलविकास संस्था संचालन कार्यविधि, २०७५
- अपांगता भएका व्यक्तिको परिचयपत्र वितरण कार्यविधि, २०७५
- शिक्षक व्यवस्थापन सहयोग अनुदान कार्यविधि, २०७५
- विपदव्यवस्थापन कोष (संचालन) कार्यविधि ,२०७५
- शैक्षिकव्यवस्थापन, गुणस्तर अभिवृद्धि एवम् प्रोत्साहनकार्यक्रमकार्यविधि,२०७६
- पालिका अस्पताल संचालन निर्देशिका, २०७६
- गाउँकार्यपालिकाको बैठक संचालन कार्यविधि,२०७४
- केराबारी गाउँपालिका स्थानिय तहको आर्थिक ऐन, २०७४
- केराबारी गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन २०७४

- केराबारी गाउँपालिकाको राजपत्र
- केराबारी गाउँपालिकाको प्रशासकिय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५
- एफ.एम. रेडियो - व्यवस्थापन तथा संचालन ऐन, २०७४
- विपद जोखिम न्यूनिकरण तथा व्यवस्थापन गर्न बनेको ऐन, २०७५
- केराबारी गाउँपालिका सहकारी संस्था संचालन सम्बन्धी ऐन,२०७५
- स्थानिय तहको उपभोक्ता समिति गठन परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी ऐन,२०७५
- स्थानिय राजपत्र प्रकाशन सम्बन्धी कार्यविधी २०७४ (केराबारी गाउँसभाबाट पारित)

उपस्थिति पुस्तिका

आज मिति २०७३।६।१६ गते बुधवार दिन यस केराबारी गाउँपालिकाको आ.व. ०७८।०७९ को सामाजिक परिक्षणको सिलसिलामा वडा नं. ४ का वडा अध्यक्ष श्री शिव प्रसाद तामाङ ज्यूको अध्यक्षतामा यस वडाको ०७८।०७९ को सम्पन्न योजनाहरूको हिसाबमा तपसिलको उपस्थिती रहयो।

तपसिल

१. श्री शिव प्रसाद तामाङ - वडा अध्यक्ष
२. श्री अम्बर सिंह तामाङ - सामाजिक परिचालक
३. श्री भगत बहादुर राई (स्थानिय)
४. श्री शुक्रमा कुमारी राई (स्वास्थ्य स्वयंसेविका)
५. श्री आशा राई (स्थानिय)
६. श्री आशा क० राई ,,
७. श्री खड्गा क० लुम्बेली ,,
८. श्री शान्ता राई ,,
९. श्री आनुका गिरौला
१०. श्री गोपाल मिश्र

प्रस्तावहरू

१. शिक्षा अवस्था सम्बन्धमा
२. स्वास्थ्य सम्बन्धमा
३. रोजगारको सम्बन्धमा
४. कृषी, पशुपन्छी र पर्यटन सम्बन्धमा

आज मिति २०७६ कार्तिक २१ गते सोमवारका दिन यस बेरावारी गाउँपालिकाको गत आ.व. ०७२।०७३ को सामाजिक परिक्षणको सिलसिलामा यस पालिकाको शाखागत रूपमा सम्पन्न तथा प्रगती विवरणको लिने कार्य तपसिलको उपस्थितीमा सम्पन्न गरियो ।

तपसिल

१.
२.
३. श्री बाबुराम केन्की अधिकृत (प्रशासन)
४. श्री थोम प्र. चौलागाई स्वास्थ्य शाखा प्रमुख
५. श्री चिरञ्जीवी पराजुली आ.दे.व.सं.शाखा
६. श्री भृजना सिंह फा.प्र.नि. सं.शाखा
७. श्री बलीन युक्तु, स्थानीय कार्यक्रम संयोजक सं.शाखा
८. श्री निर्मला भण्डारी, कृषि तथा सहकारी शाखा
९. श्री आरती घिमिरे आ.ले.प/महिला/राजस्व

आज मिति २०७९ साल मंसिर ६ गते बुधवारका दिन यस केराबारी गाउँपालिकाको गत आ.व. ०७८।०७९ को सामाजिक परीक्षणको सिलसिलामा यस गाउँपालिकाको शाखागत वृहत छलफल गर्ने क्रममा यस गाउँपालिका का अध्यक्ष श्री सुमन मिरिङचिङ मगरको अध्यक्षता मा यस पालिकाले गत आ.व.मा सम्पन्न गरेका विकास योजना हरुको बारेमा तपसिल बमोजिमको उपस्थिति-मा वृहत छलफल कार्यक्रम सम्पन्न गरियो ।

तपसिल :-

१. श्री सुमन मिरिङचिङ मगर गा.का.अध्यक्ष -
२. श्री मनमाया मगर - गा.का.उपाध्यक्ष -
३. श्री सुदर्शन दाहाल-प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत -
४. श्री नारायण भुजेल-प्रवक्ता केराबारी गा.पा.
५. श्री शेखर प्रसाद गुप्ता, केराबारी गा.पा. इन्जिनियर
६. श्री दिनेश बुढाथोकी केराबारी गाउँपालिका
७. श्री दुर्गाप्रसाद कटेल केराबारी गाउँपालिका MIS
८. श्री सुजन कोइराला केराबारी गाउपालिका MIS operator
९. श्री चिरञ्जीवी पराजुली स्वास्थ्य शाखा -
१० श्री शृजना श्रेष्ठ "
११ श्री मथुराराम घिमिरे बालकल्याण शाखा
१२ श्री लोकेन्द्र निरौला राजस्व
१३. श्री हरि कुमार अधिकारी कोषा अधिकृत
१४ श्री अर्जुन घिमिरे अधिकृत सर्वे
१५ श्री युवराज निरौला " हेटौं
१६ सुभाष सुवेदी सू.प्र.अ.
१७ भारती घिमाल आ.ले.प.राजस्व शाखा
१८ [illegible] बाल्तोला [illegible]
१९. राजन श्रेष्ठ नाप/फिताकरण
२०. विशाल दिवाल कृषि शाखा

२१. निर्मला कार्की — कृषि तथा वनस्पती क्षेत्र
२२. बाबुराम निरौला
२३. जोरा मिश्र
२३. दिशा अधिकारी — दिशा।
२४. जानुका मङ्गराई

आज मिति २०६९।८।६ गते बुधवारका दिन यस केराबारी गाउपालिकाको आ.व. ०६८।०६९ को सामाजिक परिक्षण गर्न शिलशिलामा केराबारी वडा नं. ७का वडा अध्यक्ष श्री रामचन्द्र साही ज्यू को अध्यक्षतामा यस वडाको आ.व. ०६८।०६९ मा सम्पन्न योजनाहरूको तपसिलको उपस्थितीमा छलफल गरियो।

तपसिल

१. श्री रामचन्द्र साही - वडा अध्यक्ष
२. श्री चित्र ब. चौहान - वडा सचिव
३. बाबुराम निरौला
४. गणेश मिश्र
५. दिक्षा अधिकारी
६. जानुका अहिराई
७. चिपुल पुरोहित

प्रस्ताव

१. शिक्षा अवस्था सम्बन्धमा
२. स्वास्थ्य अवस्था सम्बन्धमा
३. सामाजिक विकास सम्बन्धमा
४. कृषि, पशुपन्छी र पर्यटन सम्बन्धमा
५. खोला सम्बन्धमा।

आज मिति २०६९ साल असोज ४x गते मंगलबारका दिन यस केराबारी गाउँपालिकाको आ.व. २०६८/०६९ को सामाजिक परिक्षण कार्य सम्पन्न गर्ने मिलिशलामा केराबारी गा.पा. वडा नं. ८ का वडाअध्यक्ष श्री कमलकुमार बस्नेतज्यूको सहउपस्थितिमा यस वडामा गत आ.व.मा सम्पन्न विकास योजना (सामाजिक, आर्थिक, भौतिक) को जानकारी लिने कार्यमा तपशिल बमोजिमको उपस्थिति रहेको।

तपशिल

१. श्री. कमलकुमार बस्नेत वडाअध्यक्ष
२. श्री. राजकुमार झापा वडा सदस्य
३. श्री. विमला पौडेल वडा सचिव
४. श्री. मोतिलाल कोइराला
५. श्री कौशल पाण्डे का. प्र.
६. श्री उमेश मिश्र
७. श्री विपुल खनेदी
८. श्री दिक्षा अधिकारी
९. श्री भानुका महराई

(१०)

आज मिति २०७९ साल असोज २५ गते मंगलवारका दिन यस केराबारी गाउँपालिकाको आ.व. २०७८।०७९ को सामाजिक परीक्षण कार्य सम्पन्न गर्ने सिलसिलामा केराबारी गाउँपालिका वडा नं. १० का वडाअध्यक्ष श्री पूर्णबहादुर म्यारम्यूको सभापतित्वमा यस वडामा गत आ.व.मा सम्पन्न विकास योजना (भौतिक, आर्थिक, सामाजिक) को जानकारी लिने कार्यमा तपसिल बमोजिमको उपस्थित रह्यो।

तपसिल

१. श्री पूर्णबहादुर म्यार (वडाअध्यक्ष)
२. श्री देवबहादुर मोल्डे (वडा सचिव)
३. श्री कोपिला राई (कार्यालय सहयोगी)
४. श्री तुलसी घिमिरे वडा सदस्य
५. श्री विवेक कडेल (वि.नि.इन्जिनियर)
६. श्री ओमेश मिश्र
७. श्री विपुल पुनेदी
८. श्री दिक्षा अधिकारी
९. श्री भानुका महराई

आज मिति २०६९ साल असोज ३० गते आइतबारका दिन यस केराबारी गाउँपालिकाको आ.व. २०७०/७१ को सामाजिक परिक्षण कार्य सम्पन्न गर्ने सिलसिलामा केराबारी गा.पा. वडा नं. ६ का वडाअध्यक्ष श्री गोपाल राई (यादव) को सहभागितामा यस वडामा गत आ.व.मा सम्पन्न विकास योजना (भौतिक, सामाजिक आर्थिक) को जानकारी लिने कार्यमा तपसिल बमोजिमको उपस्थिति रह्यो ।

तपसिल

१. श्री गोपाल राई (यादव) वडाअध्यक्ष
२. श्री निरुता मगर का.स.
३. श्री राजेश चौधरी का.स.
४. श्री रचना ढकाल सहयोगी
५. श्री उमेश मिश्र
६. श्री विपुल पुन्दी
७. श्री भानुका भट्टराई
८. श्री दिक्षा अधिकारी

आज मिति २०७३।६।१६ गते बुधवारे यस केराबारी गाउँपालिकाको आ.व. ०७८।०७९ को सामाजिक परिक्षणको सिलसिलामा वडा नं. २ का वडा अध्यक्ष श्री अजय लिम्बूज्यूको अध्यक्षतामा, आ.व. ०७८।०७९ मा सम्पन्न योजनाहरूको उपस्थिती तपसिल बमोजिम रहेको।

तपसिल

१. श्री अजय लिम्बू - वडा अध्यक्ष
२. श्री प्रदीप प्र. दाहाल - वडा सचिव
३. श्री प्रेम ब. तामाङ - वडा सदस्य
४. श्री फुलमाया भण्डारी - वडा सदस्य
५. श्री प्रेमकुमारी वि.क. - वडा सदस्य
६. श्री जिवन तिमिल्सिना -
७. श्री भरत लिम्बू
८. श्री जानुका निरौला
९. श्री गणेश मिश्र
१०. श्री विपुल सुवेदी
११. श्री दिक्षा अधिकारी

प्रस्तावहरू

१. शिक्षाको अवस्थाको सम्बन्धमा
२. स्वास्थ्यको सम्बन्धमा
३. कृषि, पर्यटन, पशुपक्षी सम्बन्धमा
४. सुधार सम्बन्धमा ।

आज मिति २०६९ साल कार्तिक ०२ गते बुधवारका दिन यस केराबारी गाउँपालिकाको आ.व. २०६८/०६९ को सामाजिक परीक्षण कार्य उर्ने बिलाबिलामा केराबारी गाउँपालिका वडा नं. ६का वडा अध्यक्ष श्री रवीन्द्रप्रसाद निरौलाको अध्यक्षतामा यस वडामा गत आ.व.मा सम्पन्न (भौतिक, सामाजिक, आर्थिक) जानकारी लिने कार्यमा तपसिलको उपस्थिति रह्यो।

उपस्थिति

१. श्री. रवीन्द्रप्रसाद निरौला वडाअध्यक्ष, केराबारी-६
२. श्री. शोकबहादुर बल्नेत वडा सदस्य, केराबारी-६
३. तारबहादुर लुङ्गेली मगर वडा सदस्य, केराबारी-६
४. रेखा लि.क. दलित कार्यपालिका सदस्य केराबारी-६
५. कल्पना मगर महिला सदस्य, केराबारी-६
६. रुद्र प्रसाद निरौला टोल विकास अध्यक्ष सदस्य
७. गणेश मिश्र
८. विपुल चुवेदी

आज मिति २०७९ साल मंसिर १९ गते सोमवारका दिन यस केराबारी गाउँपालिकाको गत आ.व. २०७८/०७९ को सामाजिक परिक्षण कार्य सम्पन्न गर्ने क्रमको छलफल सत्र को यस गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री सुमन मिरिङचिङ मगरको अध्यक्षतामा तपसिल बमोजिमको उपस्थितीमा सम्पन्न भएको छ।

तपसिल

१. श्री सुमन मिरिङचिङ मगर - गा.पा. अध्यक्ष -
२. श्री मनमाया मगर - गा.पा. उपाध्यक्ष -
३. श्री सुदर्शन दाहाल - प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत -
४ श्री कृष्णकुमार ढौपाले लेखा अधिकृत -
५. श्री शरण थापा मगर - अध्यक्ष वडा नं. १
६ श्री प्रेम बहादुर लिम्बु - अध्यक्ष वडा नं. २-
७: श्री राम चन्द्र आहि - अध्यक्ष वडा नं -३-
८. श्री चित्र प्रसाद तामाङ ,, वडा नं -४
९. श्री अजय लिम्बु ,, ,, नं -५
१०. श्री उपेन्द्र लुङ्गेली मगर ,, ,, वडा नं -६
११. श्री राजेन्द्र प्रसाद निरौला ,, वडा नं -७
१२. श्री कमल कुमार बस्नेत ,, वडा नं - ८
१३. श्री गोपाल राई अध्यक्ष वडा नं - ९
१४. श्री कृष्ण बहादुर मगर ,, ,, नं - १०
१५. श्री इच्छा विश्वकर्मा का.पा. सदस्य
१६. श्री लिलादेवी दर्जी का.पा. सदस्य
१७. श्री नारायणप्रसाद भुजेल का.पा. सदस्य
१८. श्री लोकबहादुर विश्वकर्मा का.पा. सदस्य
१९. सुदिप भण्डारी
२० [illegible] बास्तोला [illegible]
२१ बाबी लामा [illegible]
२२ [illegible]
२३ सुवास निरौला

२४. अर्जुन घिमिरे, शिक्षा मन्त्रालय अधिकृत
२५ गंगा लिम्बु मा.का.वा.स.
२६ चिरञ्जीवी बराजुली-अ.दे.व.स्वास्थ्य शाखा
२७ सुवास सुवेदी मू-प्र-अ कावारे गा.वा.
२८ त्रिथिराम निरौला वरुणकुशाशाखा
२९ राजन भोट एकीकरण शाखा

अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत तथा शाखा प्रमुखहरुसँगको बृहत छलफल कार्यक्रम

वडाका विभिन्न गतिविधिहरु

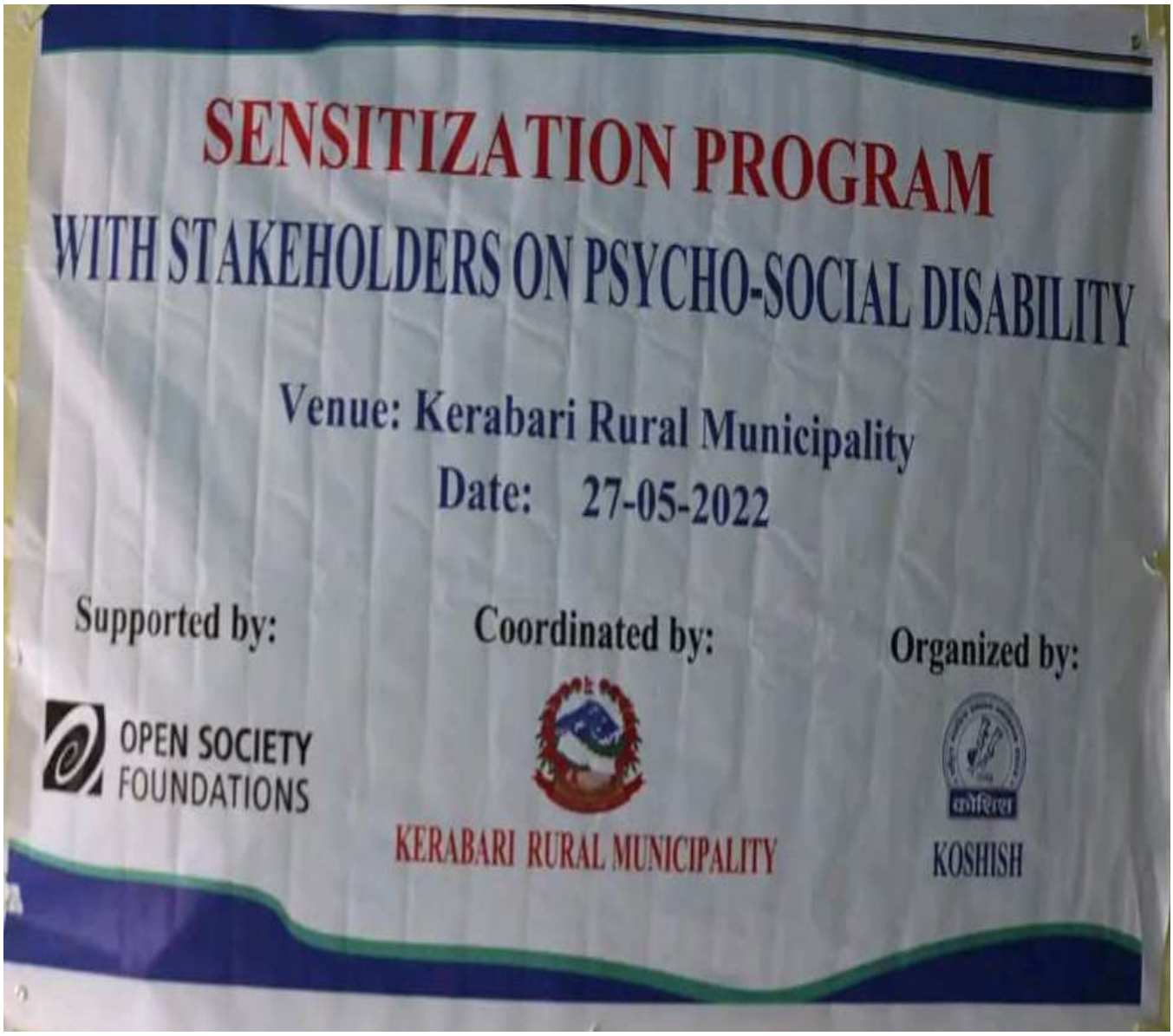
SENSITIZATION PROGRAM
WITH STAKEHOLDERS ON PSYCHO-SOCIAL DISABILITY
Venue: Kerabari Rural Municipality
Date: 27-05-2022
Supported by:
OPEN SOCIETY FOUNDATIONS
Coordinated by:
KERABARI RURAL MUNICIPALITY
Organized by:
KOSHISH

"कृषि पर्यटन सहितको पूर्ण पूर्वाधार, समृद्ध केराबारी हाम्रो आधार ।"
केराबारी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
केराबारी, मोरङ, १ नं. प्रदेश, नेपाल
सरोकारवालाहरूसँग नीति तथा कार्यक्रम सम्बन्धी छलफल
आयोजक
केराबारी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
केराबारी, मोरङ, १ नं. प्रदेश, नेपाल
मिति: २०७९ असार ०६ गते
स्थान: केराबारी गाउँपालिकाको सभाहल

वडा नं. ४ का वडा अध्यक्षसँगको कुराकानी

वडा नं. ५ का वडा अध्यक्षसँगको कुराकानी

केराबारी गाउँपालिका
५ नं. वडा कार्यालय
पाङ्खिला, मोरङ
प्रदेश नं.-१, नेपाल

पालिकाका विविध गतिविधिहरु

सचेतनामूलक कार्यक्रम
बालविवाह कानूनी र सामाजिक
अपराध हो । त्यसैले बालविवाहको
अन्त्यका लागि सचेत बनौं ।

वडा स्तरीय सूक्ष्म योजना तर्जुमा गोष्ठी

३ महिने
आधारभूत सिलाई कटाई तालिम

केराबारी गाउँपालिका
वडा नं. २ को वडा कार्यालय
सिंहदेवी

वडा नं. २ लाई "क्षयरोग मुक्त वडा" बनाउनको लागि हामी प्रतिबद्ध छौं।

पशुपंक्षी शाखाले गरेका कार्यहरुको केहि झलकहरु

५०% प्रजनन् बोयर बोका
बितरण कार्यक्रम
WELCOME

कार्यक्रम सम्बन्धी जनप्रतिनिधि उद्बोधन सभा
अन्तरक्रिया गोष्ठी कार्यक्रम

केराबारी गाउँपालिकाको
वर्तमान कृषिको अवस्था र आगामी वर्षको नीति तथा
कार्यक्रम सम्बन्धी जनप्रतिनिधि ज्यूहरू सग
अन्तरक्रिया गोष्ठी कार्यक्रम

आधारभूत सिलाई कटाई तालिम

स्थानीय तह सदस्य निर्वाचन २०७९
निर्वाचित कार्यपालिका सदस्यहरूलाई

कृषि क्षेत्रमा गरिएका कार्यका केहि झलकहरु

कृषि औजार उपकरण तथा सामग्री वितरण कार्यक्रम

कृषि औजार उपकरण तथा सामाग्री वितरण कार्यक्रम
मिति : २०७९/०२/१३
स्थान : केराबारी गा. पा

केराबारी गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरुको नाम र सम्पर्क नम्बरहरु :

क्र.सं.	वडा नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१		**अध्यक्ष**	**रोहितबहादुर कार्की**	**९८५२०४६२४८**
२		**उपाध्यक्ष**	**शान्तीकुमारी लिम्बु भुजेल**	**९८५२०५४७१०**
१ नं. वडा कार्य समिति				
१	१	**वडाध्यक्ष**	श्री चन्दसिंह लिम्बु	९८५२०८०२०१
२	१	महिला वडा सदस्य	श्री कमला राई	९८११०८३०३७
३	१	दलित वडा सदस्य	श्री विमला परियार	
४	१	खुला वडा सदस्य	श्री विवि राई	९८१५३५७२८७
५	१	खुला वडा सदस्य	श्री चक्रवहादुर मगर	९८०४०६५५८२
२ नं. वडा कार्य समिति				
१	२	**वडाध्यक्ष**	श्री प्रेमवहादुर लिम्बु	९८५२०८०२०२
२	२	महिला वडा सदस्य	श्री दुर्गा माया राई	९८१३५६३०७७
३	२	दलित वडा सदस्य	श्री वालकुमारी नेपाली	९८००९०४६४२
४	२	खुला वडा सदस्य	श्री खग्रेन्द्र प्रसाद जमरकटेल	९८१५९०८७०९
५	२	खुला वडा सदस्य	श्री दिलिपकुमार ठकुरी	९८११०८२२५०
३ नं. वडा कार्य समिति				
१	३	**वडाध्यक्ष**	श्री भक्तवहादुर श्रेष्ठ	९८५२०८०२०३
२	३	महिला वडा सदस्य	श्री रेनुका लिम्बु	९८२४३३७५०७
३	३	दलित वडा सदस्य	श्री कमला सार्की	९८०५३०६९०३
४	३	खुला वडा सदस्य	रिक्त स्थान	
५	३	खुला वडा सदस्य	श्री चन्द्र प्रकाश राई	९८१३३५४४७३
४ नं. वडा कार्य समिति				
१	४	**वडाध्यक्ष**	श्री ईन्द्र वहादुर याम्फु राई	९८५२०८०२०४
२	४	महिला वडा सदस्य	श्री भुवनकुमारी राना	९८१६३७६६५९
३	४	दलित वडा सदस्य	श्री लिलामाया विश्वकर्मा	९८०४०१७१०६
४	४	खुला वडा सदस्य	श्री पदमवहादुर मगर	९८१९३४५२८३
५	४	खुला वडा सदस्य	श्री स्वर वहादुर राई	९८१२३५५९७९
५ नं. वडा कार्य समिति				
१	५	**वडाध्यक्ष**	श्री राम राई	९८४२०५२३८७
२	५	महिला वडा सदस्य	श्री नरमायाँ लिम्बु	उपलब्ध नभएको
३	५	दलित वडा सदस्य	श्री सितामाया कामी	उपलब्ध नभएको
४	५	खुला वडा सदस्य	श्री बुद्धि लिम्बु	९८४९०२२४४०
५	५	खुला वडा सदस्य	श्री भक्तबहादुर राना मगर	९८१६३१२७५२
६ नं. वडा कार्य समिति				
१	६	**वडाध्यक्ष**	श्री उपेन्द्र लुङ्गेली मगर	९८५२०८०२०६
२	६	महिला वडा सदस्य	श्री दुर्गादेवि आले मगर	९८१४३९६१९०
३	६	दलित वडा सदस्य	श्री मनमाया बि.क.	९८०४००२१०१
४	६	खुला वडा सदस्य	श्री कमलबहादुर घले मगर	९८१९३९८८४३
५	६	खुला वडा सदस्य	श्री मेघराज राई	९८२३६४६९९०
७ नं. वडा कार्य समिति				
१	७	**वडाध्यक्ष**	श्री नारायण कुमार लिम्बु	९८५२०८०२०७
२	७	महिला वडा सदस्य	श्री बिमला तामाङ	९८१३४६६१४१
३	७	दलित वडा सदस्य	श्री रेखा विश्वकर्मा	९८१७३७९२९०

४	७	खुला वडा सदस्य	श्री खगेन्द्र प्रसाद निरौला	९८०४३८६६१४
५	७	खुला वडा सदस्य	श्री दानबहादुर मगर	९८०७०२९६१७
८ नं. वडा कार्य समिति				
१	८	**वडाध्यक्ष**	श्री मनोज कुमार खड्का	९८५२०८०२०८
२	८	महिला वडा सदस्य	श्री अम्बीका कटुवाल	९८२५३२०९००
३	८	दलित वडा सदस्य	श्री सरु सुनाम	९८१५३१४३७८
४	८	खुला वडा सदस्य	श्री भुवानीप्रसाद श्रेष्ठ	९८६२०३४९२४
५	८	खुला वडा सदस्य	श्री नारायणप्रसाद भुजेल	९८४२०९६८५४
९ नं. वडा कार्य समिति				
१	९	**वडाध्यक्ष**	श्री भुपतिन्द्र प्रतापमल्ल	९८५२०८०२०९
२	९	महिला वडा सदस्य	श्री मनमाया मगर	९८०७०३७४३३
३	९	दलित वडा सदस्य	श्री लिलादेवी दर्जी	९८६२०४३६५३
४	९	खुला वडा सदस्य	श्री दोर्णकुमार थापा मगर	९८११०२१३७०
५	९	खुल वडा ा सदस्य	श्री नर बहादुर मगर	९८४२११७४५०
१० नं. वडा कार्य समिति				
१	१०	**वडाध्यक्ष**	श्री जंगराज खवास	९८५२०८०२१०
२	१०	महिला वडा सदस्य	श्री हर्कमाया मगर	९८४२३२७६७८
३	१०	दलित वडा सदस्य	श्री धनमाया विश्वकर्मा	९८१९३५५१७६
४	१०	खुला वडा सदस्य	श्री तुलसी घिमिरे	९८४२१९०१९२
५	१०	खुला वडा सदस्य	श्री धनबहादुर लिम्बु	९८११३३२७६७८
१	**खुल्ला सदस्य**	दलित महिला सदस्य	श्री भक्तकुमारी बि.क.	९८१९३१८०११
२	**खुल्ला सदस्य**	अल्पसंख्यक सदस्य	श्री नरेश याखा	९८०४३३०८७७

केराबारी गाउँपालिकाका कर्मचारीहरुको विवरण :

क्र.स.	कर्मचारीको नाम	पद	शाखा	मोबाइल नं.
१	होमप्रसाद पौडेल	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	गाउँपालिका	९८५२०८०२१३
२	कृष्णकुमार न्यापाने	अधिकृत सातौं	लेखा	९८५२०८०२१४
३	अर्जुन घिमिरे	अधिकृत सातौं	शिक्षा	९८५२०५२७२२
४	टोम प्रसाद चौलागाई	हे.अ.अ./संयोजक	स्वास्थ्य	९८५२०६३१९७
५	वाशिलाल शाह	अधिकृत छैटौं	पशु सेवा	९८४२८४५८२९
६	युवराज निरौला	अधिकृत छैटौं	प्रशासन	९८१९१५४७०
७	रोशन प्रसाद गुप्ता	इन्जिनियर	प्राविधिक	९८४३६९९३००
८	सुवास सुवेदी	सूचना अधिकृत	सूचनाप्रविधि	९८६७७८६४००
९	अनिश आचार्य	रोजगार संयोजक	प्रधानमन्त्री रोजगार	९८४०९९१४१९
१०	चन्द्र वहादुर वस्नेत	सहायक पाँचौं	योजना	९८५२०३३२५६
११	ऋषिराम निरौला	सहायक पाँचौं	घरनक्सा	९८४२४४६९६१
१२	राजन श्रेष्ठ	सहायक पाँचौं	सा.सु.,पञ्जिकरण, न्यायिक	९८५२०३२२६०
१३	टेकप्रसाद वास्तोला	प्रा.स./सहायक पाँचौं	कृषि	९८४५७७०५०५
१४	दिनेश वुढाथोकी	सहायक पाँचौं	लेखा	९८४२३४४२१८
१५	भारति धिताल	सहायक पाँचौं	आलेप,राजश्व	९८४२३४२२२७
१६	वसन्त चिमरिया	सहायक पाँचौं	शिक्षा	९८४१९०८४८३
१७	ख्यामराज न्यौपाने	सब इन्जिनियर	प्राविधिक	९८४२१६६५३६
१८	बिशाल दाहाल	सब इन्जिनियर	प्राविधिक	९८११३१११०२
१९	कुन्ता शर्मा	सब इन्जिनियर	प्राविधिक	९८४००९९७८५
२०	आशिष श्रेष्ठ	सब इन्जिनियर	प्रधानमन्त्री रोजगार	९८०७०३५९०३
२१	सुजन कोइराला	एम.आइ.एस अपरेटर	पञ्जिकरण	९८४२१२३९३३
२२	विशाल रिजाल	प्रा.स.	कृषि	९८६२०१२२९२
२३	निर्मला मगर	ना.स. प्रा.	कृषि	९८१०९७४७०३
२४	गिता सापकोटा	सहायक पाँचौं	दर्ता,चलानी तथा सोधपुछ	९८४१७२७९५५
२५	संजय कार्की	कम्प्युटर अपरेटर	योजना	९८२७०२२२६५
२६	विवेक भट्टराई	अ.स.ई.	प्राविधिक	९८५२०८१७८९
२७	मिना पहाडी	स.नि.वि.म.	महिला बालबालिका	९८४२३७२३८७
२८	चिरञ्जिवी पराजुली	सह संयोजक	स्वास्थ्य	९८५२०२९३८३
२९	लोचन निरौला	सहायककम्प्युटर अपरेटर	लेखा	९८६३१८७३८७
३०	विजयकुमार यादव	अमिन	घरनक्सा	९८६३९०१२२५
३१	टेक बहादुर बि.क.	ना.प्रा.स.	कृषि	९८१७३६७४६२
३२	विष्णुप्रसाद सिग्देल	ना.प.स्वा.प्रा.	पशु सेवा	९८१४३२८८६४
३३	शुशू श्रेष्ठ	ना.प.स्वा.प्रा.	पशु सेवा	९८०७०७५४६२
३४	रोशन श्रेष्ठ	ना.प.स्वा.प्रा.	पशु सेवा	९८१६३३१३९९

३५	दुर्गाप्रसाद कट्टेल	फिल्ड सहायक	पञ्जिकरण	९८१६३०२७३४
३६	मोहनप्रसाद भण्डारी	फिल्ड सहायक	पञ्जिकरण	९८४३१४३६९३
३७	लक्ष्मि शर्मा	अ.स.ई.	प्राविधिक	९८४२५६६८७१
३८	अजय बि.क.	अ.स.ई.	प्राविधिक	९८१२३७०१४७
३९	जिवन तिम्सिना	अ.स.ई.	प्राविधिक	९८११३२९९६९
४०	दिवश निरौला	अ.स.ई.	प्राविधिक	९८५३२७८७८४
४१	रन्जित राजबंशी	सव इन्जिनियर	प्राविधिक	९८०५३१७२१८
४२	टंक ढकाल	खा.टे. स.प.	प्राविधिक	९८४२९९३७८०
४३	आसिका बराईली	सहजकर्ता एफ.आर.बि.	स्वास्थ्य	९८६२३४६०६०
४४	ईन्द्रकुमारी खतिवडा	सहजकर्ता एफ.आर.बि.	स्वास्थ्य	९८४०९४५०७१
४५	पुजा ओझा	सहजकर्ता एफ.आर.बि.	स्वास्थ्य	९८२५३२३३६३
४६	रिनु थापा	सहजकर्ता एफ.आर.बि.	स्वास्थ्य	९८०८१२६४९२
४७	निमा तामाङ्ग	उद्यम विकास सहजकर्ता	लघु उद्यम विकास	९८४५४८७७१३
४८	सृष्टि राई	उद्यम विकास सहजकर्ता	लघु उद्यम विकास	९८६९१३७००५
४९	प्रेमबहादुर तामाङ	हलुका सवारी चालक		९८२५७०८९५८
५०	गोविन्दबहादुर खड्का	हलुका सवारी चालक		९८६५४३६१७०
५१	अनु कुमारी कार्की	हलुका सवारी चालक		९८१०४८२२५४
५२	जितबहादुर बस्नेत	सुरक्षा गार्ड		९८४२३६२५४३
५३	नविनकुमार राई	सुरक्षा गार्ड		९८४१८३७८१४
५४	लालबहादुर लिम्बु	सुरक्षा गार्ड		९८४२६४५७४१
५५	काजीमान रोक्का नेपाली	कार्यालय सहयोगी		९८६९७९८१२२
५६	तिर्था बराल	कार्यालय सहयोगी		९८६२२८४८६९
५७	प्रमोदकुमार मल्लिक	स्विपर		९८११००२९८८
५८	उमेश मल्लिक	स्विपर		

वडा कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरु :

क्र.सं.	नाम थर	पद	कार्यालय	सम्पर्क नं.
१	श्री माइकल राई	वडा सचिव	१ नं. वडा कार्यालय	९८६२२८३६५४
२	श्री रत्नबहादुर बुढाथोकी	वडा सचिव	२ नं. वडा कार्यालय	९८०४०१९६५२
३	श्री चित्रबहादुर चौहान	वडा सचिव	३ नं. वडा कार्यालय	९८४२१८००७२
४	श्री फुल प्रसाद कट्टेल	वडा सचिव	४ नं. वडा कार्यालय	९८६२२८५५५७
५	श्री पुष्पराज दाहाल	वडा सचिव	५ नं. वडा कार्यालय	९८६२२९१३६५
६	श्री पवनकुमार यादव	वडा सचिव	६ नं. वडा कार्यालय	९८४५८८६४६२
७	श्री सिर्जना तामाङ	वडा सचिव	७ नं. वडा कार्यालय	९८४२३८३८९९
८	श्री बिमला पौडेल	वडा सचिव	८ नं. वडा कार्यालय	९८०६०५८७५३
९	श्री अरुण खतिवडा	वडा सचिव	९ नं. वडा कार्यालय	९८६२०७५९७१
१०	श्री देशबहादुर मोक्तान तामाङ	वडा सचिव	१० नं.वडा कार्यालय	९८४२०५८७१६
११	संगीता लिम्बु	कार्यालय सहयोगी	१ नं. वडा कार्यालय	९८१९०५११३८
१२	सन्त कुमारी लिम्बु	कार्यालय सहयोगी	२ नं. वडा कार्यालय	९८१२३९८०९३
१३	नीर बहादुर मगर	कार्यालय सहयोगी	३ नं. वडा कार्यालय	९८१०४२९३६९
१४	अम्बरसिंह तामाङ	कार्यालय सहयोगी	४ नं. वडा कार्यालय	९८१९०३०२०९
१५	भरत लिम्बु	कार्यालय सहयोगी	५ नं. वडा कार्यालय	९८००९४४१८४
१६	सावित्रा देवि बर्देवा	कार्यालय सहयोगी	६ नं. वडा कार्यालय	९८००९१४४९६
१७	विवेक भण्डारी	कार्यालय सहयोगी	७ नं. वडा कार्यालय	९८२७३६२६३२
१८	कौशल पाण्डे	कार्यालय सहयोगी	८ नं. वडा कार्यालय	९८०७०९७६२३
१९	राजेश पोखरेल	कार्यालय सहयोगी	९ नं. वडा कार्यालय	९८१७३६००१७
२०	निशा मगर	कार्यालय सहयोगी	९ नं. वडा कार्यालय	९८६१९१००६२
२१	कोपिला राई	कार्यालय सहयोगी	१० नं.वडा कार्यालय	९८०४९२१७६५

केराबारी गाउँपालिकाका नयाँ जनप्रतिनिधिहरुको नाम र सम्पर्क नम्बरहरु :

क्र.सं.	वडा नं.	पद	नाम थर	सम्पर्क नं.
१	**गाउँपालिका**	**अध्यक्ष**	सुमन मिरिङचिङ मगर	९८५२०४१७६०
२	**गाउँपालिका**	**उपाध्यक्ष**	मनमाया मगर	९८०७०३७७३३
१ नं. वडा कार्य समिति				
१	**१**	**वडाध्यक्ष**	**शरण थापा मगर**	९८४९३८४९४७
२	१	महिला वडा सदस्य	कमला राई	९८११०८३०३७
३	१	दलित महिला वडा सदस्य	तारा विश्वकर्मा	९८१५३२७५७९
४	१	खुला वडा सदस्य	बुद्धबीर लिम्बु	९८१०४११७२३
५	१	खुला वडा सदस्य	टेकबहादुर मगर	९८६४६६६७४२
२ नं. वडा कार्य समिति				
१	**२**	**वडाध्यक्ष**	**प्रेमबहादुर लिम्बु**	९८५२०३११०४
२	२	महिला वडा सदस्य	संगिता मगर	९८०७३७९२८१
३	२	दलित महिला वडा सदस्य	बालकुमारी नेपाली	९८००९०४६४२
४	२	खुला वडा सदस्य	अटलसिंह लिम्बु	९८००९७३९३३
५	२	खुला वडा सदस्य	नगेन्द्रकुमार खान ठकुरी	९८१९०२७३१४
३ नं. वडा कार्य समिति				
१	**३**	**वडाध्यक्ष**	**रामचन्द्र शाही**	९८६२१७२७९०
२	३	महिला वडा सदस्य	छोटीमाया लिम्बु	९८४५७४७५७०
३	३	दलित महिला वडा सदस्य	हेमा विश्वकर्मा	९८१५३००८०४
४	३	खुला वडा सदस्य	आ पि मगर	९८४५७४७५८१
५	३	खुला वडा सदस्य	डिल्लीराम तामाङ्ग	९८४९४३०२७१
४ नं. वडा कार्य समिति				
१	**४**	**वडाध्यक्ष**	शिवप्रसाद तामाङ्ग	९८४२१४२६०३
२	४	महिला वडा सदस्य	दयादेवी कटुवाल कार्की	९८२७३८६३५०
३	४	दलित महिला वडा सदस्य	मेनुका लामगादे	९८२६९७१२८६
४	४	खुला वडा सदस्य	टेक बहादुर राई	९७४५२४९२१२
५	४	खुला वडा सदस्य	चन्द्रप्रसाद तामाङ्ग	९८१५३१८५६४
५ नं. वडा कार्य समिति				
१	**५**	**वडाध्यक्ष**	अजय लिम्बु	९८६०५२०४८०
२	५	महिला वडा सदस्य	फुलमाया मगर	९८६६३२६११७
३	५	दलित महिला वडा सदस्य	मनमाया वि.क.	९८१७३०१८३०
४	५	खुला वडा सदस्य	विष्णु राना मगर	९८१६३३३३९३
५	५	खुला वडा सदस्य	प्रेमबहादुर तामाङ्ग	९८०७०५९३७३
६ नं. वडा कार्य समिति				
१	**६**	**वडाध्यक्ष**	श्री उपेन्द्र लुङ्गेली मगर	९८५२०८०२०६
२	६	महिला वडा सदस्य	बुद्धरानी लिम्बु	९८१६३९९८५३

३	६	दलित महिला वडा सदस्य	श्री मनमाया बि.क.	९८०४००२१०१
४	६	खुला वडा सदस्य	चित्रकुमार तामाङ्ग	९८१७३९५०९०
५	६	खुला वडा सदस्य	गोपाल बस्नेत	९८२४८५६९०
७ नं. वडा कार्य समिति				
१	**७**	**वडाध्यक्ष**	खगेन्द्रप्रसाद निरौला	९८०४३८६६१४
२	७	महिला वडा सदस्य	कल्पना मगर	९८२४३२९३२४
३	७	दलित महिला वडा सदस्य	रेखा विश्वकर्मा	९८१७३७९२९०
४	७	खुला वडा सदस्य	नरबहादुर लुङ्गेली मगर	९८१८७३६६४३
५	७	खुला वडा सदस्य	शोकबहादुर बस्नेत	९८१०५८६९८७
८ नं. वडा कार्य समिति				
१	**८**	**वडाध्यक्ष**	कमलकुमार बस्नेत	९८५२०५७२४५
२	८	महिला वडा सदस्य	सिता भूजेल	९८६२०५७६२६
३	८	दलित महिला वडा सदस्य	सन्तोषी सार्की	९८१२३२०१५०
४	८	खुला वडा सदस्य	दिलबहादर राई	९८१०४८५७०६
५	८	खुला वडा सदस्य	राजनकुमार थापा	९८४२३७२३६५
९ नं. वडा कार्य समिति				
१	**९**	**वडाध्यक्ष**	गोपाल राई	९८५२०७९५९८
२	९	महिला वडा सदस्य	हिमादेवी लिम्बु	९८०३१७५५३२
३	९	दलित महिला वडा सदस्य	लिलादेवी दर्जी	९८६२०४३६५३
४	९	खुला वडा सदस्य	सुमन ढकाल	९८५२०७९१४२
५	९	खुला वडा सदस्य	गोविन्दबहादुर शाही ठकुरी	९८१०५८३३११
१० नं. वडा कार्य समिति				
१	**१०**	**वडाध्यक्ष**	पूर्णबहादुर मगर	९८४२०३२११३
२	१०	महिला वडा सदस्य	गंगा लिम्बु	९८४२२८६३६७
३	१०	दलित महिला वडा सदस्य	मिराकुमारी विश्वकर्मा	९८६३३२४५०३
४	१०	खुला वडा सदस्य	मिथुन ध्रुवकुमार देवान	९८६२२३३६६६
५	१०	खुला वडा सदस्य	तुलासी घिमिरे	९८४२१९०१९२
१	**खुल्ला सदस्य**	अल्पसंख्यक सदस्य	नारायणप्रसाद भूजेल	९८४२०९६८४५
२	**खुल्ला सदस्य**	दलित सदस्य	लोकबहादुर विश्वकर्मा	९७४५२३९७८०

निष्कर्ष :

केराबारी गाउँपालिकाको सामाजिक परीक्षण कार्यविधि २०७७ भित्र रही समग्र गाउँपालिकाको सामाजिक उत्तरदायित्वको लेखाजोखा गर्ने पद्धतिलाई अंगिकार गरि सामाजिक परीक्षण कार्य सम्पन्न गरिएको छ । यस कार्यका लागि वडाका विभिन्न स्थानमा गई उपभोक्ता समिति, सरोकारवाला, निर्वाचित प्रतिनिधिहरुलाई सामेल गराई विश्लेषण गरिएको थियो । विश्लेषणबाट कार्यालयको समग्र सामाजिक उत्तरदायित्वको अवस्था मिश्रित पाईयो । केही आश लाग्दा उपलब्धिहरु हासिल भएको पाईयो भने केही कमीकमजोरीहरु पनि यस परीक्षणको क्रममा देखिए । पूर्वाधार विकासवाट प्राप्त विकासका अवसरहरुलाई आम नागरिकहरुको प्रत्यक्ष संलग्नतामा सामाजिक विकासलाई अघि वढाउन सफल भएको पाईन्छ ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन र आर्थिक नियमावलीलाई पूर्ण रूपमा पालना गर्दै स्थानीय विकासमा केराबारी गाउँपालिकाले उल्लेखनीय कार्यहरूको शुरुवात गर्दै आएको छ । सामान्यतय कार्यक्रम गर्नका लागि सर्वप्रथम योजनाको आवश्यकता पर्दछ । यसका लागि यस गाउँपालिकाले टोल बस्तीदेखि नै योजनाहरूको माग गर्ने, विभिन्न आवश्यक प्रकृयाहरू पूरा गरी योजना तथा कार्यक्रमलाई गाउँपरिषदबाट पारित गरेपछि मात्रकार्यक्रमहरू संचालन गर्ने गरेको पाईएको छ । त्यस्ता कार्यक्रमहरू नियम संगत ढंगमा योजना निर्माण गरी योजनाअनुरूप नै संचालन गरिएका देखिन्छन् । केराबारी गाउँपालिकाको नेतृत्वमा गाउँविकासको क्षेत्रमा काम गर्ने स्थानीय तहहरु, विभिन्न सरकारी, गैर सरकारी तथा निजी संस्थाहरुले गर्ने कामहरुलाई एकत्रित गर्न गरेको प्रयासको कारण विकासको क्षेत्रमाकाम गर्ने तहहरुको विचमा समन्वय भई दोहोरोपनलाई न्यूनिकरण गर्न सहयोग पुगेको देखिन्छ ।

यस अध्ययनबाट गाउँपालिकाले आफ्नो सेवालाई अझै चुस्त, दुरुस्त पार्नुपर्ने देखिएको छ । यस गाउँपालिकाका विभिन्न कार्यक्रमका लागि समयमा उपभोक्ता समिति निर्माण हुन नसक्नु साथै झन्झटीलो कानुनी प्रकृयाको कारणले परियोजनाहरु ढिलो सम्पन्न गरेको देखियो । त्यस्तै केराबारी गाउँपालिकाका विषयगत कार्यालयहरुले तथ्यांङ्क र सूचना अभिलेखिकरणमा एकरुपता आउन सके मात्र विकासको सुचकहरुलाई बढी परिष्कृत गर्न सकिन्छ । यसका लागि स्थानीयतह लगायत सबै विषयगत कार्यालयहरु तथा गैससहरुले अनुगमन प्रणालीलाई कार्यान्वयनमा लैजान तिव्रता दिन सिफारिस गरिन्छ ।

सामाजिक परीक्षणको क्रममा सुझाईएका विषयहरुलाई गम्भीरता पूर्वक लिई आगामी दिनमा कमीकमजोरी सकभर नदेखिने गरी विपन्नवर्ग, दलितवर्ग, जनजाती, महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, अपांग, जेष्ठ नागरिकको उत्थानमा गम्भिर प्रयास गर्नु आवश्यक रहेको छ ।